המחיר: 5.00 ל״י ח׳ אב תשל״ה, 16.7.75 שנה 39 מספר 1976

העולם הזה

שערוריית המיסמך הסודי

★ דיין איבד את המיסמך

★ פרס ניסה לחפות על עצמו

תמר צ׳יצ׳יק

הנערה שמצאה את המיסמך

תשקיף

צור במשבר נפשי קשה - מערער על גזר־הדין

פרקליטו של מיכאל צור, עורך־הדין ארווין שימרון, הגיש בימים אלה לבית־המישפט העליון בירושלים בקשה, להתיר לו הגשת עירעור על גזר־הדין של מיכאל צור בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

בכתב־הבקשה טוען שימרון כי ביגלל מצבו הנפשי המעורער של מיכאל צור נבצר ממנו להגיש את העירעור בזמן, שכן עבר זמן רב עד שצור התאושש, והסכים להגשת העירעור. גם עתה, טוען שימרון, בגלל מצבו הנפשי של צור, אין הוא מגיש את נימוקי העירעור כולם, אלא את עצם הבקשה. את הנימוקים יגיש כאשר יתאושש צור, ויוכל לדון עימו בהכנת העירעור עצמו.

העירעור הוא על גזר־הדין, ולא על עצם ההרשעה. הדיון בבקשה צפוי רק אחרי תום פגרת בתי־המישפט, בעוד חודשיים.

דלק צבאי בצבעים שונים

לאחר שקוצץ תקציב המזון בצה״ל ב־10 אחוזים (ולא כפי שפירסמו שילטונות הצבא ב־6 אחוזים), הוחלט גם על קיצוץ בתלושי־הדלק המחולקים מדי חודש ליחידות השונות.

בצה״ל קמו עוררים על קיצוץ זה. לטענת מתנגדיו, תביא ההחלטה לקיצוץ בדלק של הרכב המיבצעי של צה״ל, מאחר והקצינים ישתמשו בדלק המיבצעי, שניתן ליחידותיהם, לתידלוק מכוניותיהם הפרטיות, אשר יקוצץ אף הוא.

אחת ההצעות היא לצבוע בצבעים שונים את הדלק הניתן למכוניות פרטיות ואת הדלק הניתן לרכב מיבצעי, ולערוך מיבצע־דלק של המישטרה הצבאית, כדי למנוע שימוש בדלק מיבצעי שלא־למטרתו.

קולק לא ירוץ

ראש־עיריית ירושלים, טדי קולק, סיפר לאחרונה למקורביו כי אין הוא מתכוון לרוץ בבחירות הבאות לתפקיד ראש־העיר.

קולק סיפר כי בגלל „בעיות מישפחתיות" אין הוא יכול להמשיך לכהן בתפקידו, אם כי הוא הצליח לשכנע את אשתו תמר, שתסכים שהוא יסיים את הקדנציה הנוכחית. הוא ינסה למצוא אמתלה פוליטית או ציבורית לאי־ריצתו בבחירות הבאות, אולם הסיבה האמיתית היא בעיות אישיות ומישפחתיות.

איפה יאכל ישעיהו?

אל יושב־ראש הכנסת הגיע באחרונה מיכתב עלום־שם, הדורש ממנו להפסיק להזמין ארוחות ללישכתו ממיזנון הכנסת, ולאכול ככל חברי־הכנסת — במיזנון.

המיכתב טוען כי הארוחות המוזמנות על־ידי ישעיהו משולמות מתקציב הכנסת, בעוד הארוחות שהוא אוכל במיזנון משולמות על־ידו, וכי היושב־ראש ממעט לאכול במיזנון כדי לחסוך מכספו האישי. במיכתב נאמר גם, כי פקידים בכירים בכנסת נוהגים באותה שיטה, ומזמינים כיבוד וארוחות ללישכותיהם, כשהם מציגים זאת כאירוח אנשי־חוץ, ואינם משלמים עבור זאת מכיסם.

דיין שילם מס על הרצאותיו

משה דיין שילם מס־הכנסה באמריקה על הרצאותיו שם, שנערכו באמצעות האמרגן הארי ווקר. ההכנסה־נטו שנשארה לדיין לכל הרצאה היתה 2000 דולר בילבד, לאחר ניכוי 25% במקור, לפי החוק האמריקאי. הניכוי נעשה אוטומטית, באשר אין דיין בעל מעמד דיפלומטי.

בוטלו כל צווי־הריתוק למשוררים

צווי־הריתוק שהוצאו בסיטונות נגד משוררים וסופרים ערביים, אוהדי רק״ח, בוטלו כולם, מילבד אחד.

על כך נודע כימעט במיקרה, באסיפה שנערכה בתל־אביב ביוזמת המשורר יבי כמחאה על הריתוק האחרון שנותר בתוקפו — נגד המשורר נאיף סלים מפקיעין. סלים עצמו הורשה לבוא לאסיפה, למרות הצו, בעיקבות פנייה של הפרופסור דן מירון לשר־הביטחון.

מי יירש את גיבעולי?

מאבק על כיסאו של קצין־חינוך־ראשי, תת־אלוף שאול גיבעולי, מתנהל עתה במטכ״ל בין שני קצינים בכירים, הלוטשים עיניים לתפקיד זה.

גיבעולי היה צריך לעזוב את תפקידו כבר לפני מיספר חודשים, אולם אינו עוזב אותו בינתיים, מפני שלא נפלה החלטה על מינוי יורשו.

בינתיים יצא גיבעולי לטיול בים־התיכון על יאכטה פרטית של אחד מידידיו, למשך שבועות מיספר, תוך תיקווה שעד אז ייקבע ממלא־מקומו והוא יוכל לפרוש.

ערביי בירעם ואיקרית הביתה!

בשקט ובצינעה מוכן עתה הכסיס לסיום אחת הפרשות החמורות ביותר בתולדות המדינה: גלותם הממושכת של תושבי שני הכפרים בירעם ואיקרית, בגבול לבנון, שגורשו מבתיהם באופן בלתי־חוקי אחרי מילחמת־העצמאות, והמסרבים מאז להסכים לכל פיתרון מילבד שיבתם הביתה.

מישרד־הדתות קיבל הוראה לשפץ את הכנסיה המארונית בבירעם, ואת הכנסייה היוונית־קאתולית באיקרית, כהכנה ראשונה לקראת השיבה.

בצמרת המדינה התגבשה הדיעה כי ההתעללות בתושבי שני כפרים אלה, הקשורים בקשרים אמיצים עם עדותיהם בלבנון, היא מעשה־שטות, לאור המאבק בין הנוצרים (ובעיקר המארונים) ובין הפידאיון הפלסטיניים בלבנון.

עד כה פחד יצחק רבין לקבל את ההחלטה, ביגלל התנגדותה האישית הבלתי־רציונלית של גולדה מאיר. עתה, עם חיזוק מעמדו העצמאי של רבין, נחלש מחסום זה, אך קרוב לוודאי כי מיבצע־השיבה יבוצע בשלבים ובזהירות, באופן בלתי־דרמאתי.

הכוכב הבלונדי של הכנסייה האתיופית

ראשי העדות בירושלים מנסים לפענח את סוד הכוכב הבלונדי של הכנסיה האתיופית.

זה למעלה משנתיים מסתובבת בין עשרות הנזירות שחורות־העור של כנסייה זו נזירה בעלת עור לבן להפליא, ילידת אחת הארצות הסקנדינביות. שמה של הנזירה הוא אברהם. היא בשנות הארבעים, מורה וסופרת, והיא דומה לאישתו של הרב בלוי מנטורי־קרתא. הנזירה הבלונדית מושכת לכנסייה מאות סקרנים, המנסים לגלות למי היא מקורבת בחצר־הכנסייה.

אבידן לא יביים

הצעה לסידרת סרטים שאותם יכתוב, יביים ואף ישחק המשורר דויד אבידן, נדחתה על־ידי הטלוויזיה הישראלית.

אבידן הגיש לפני כמה שבועות תוכנית מפורטת למנהל הטלוויזיה, ארנון צוקרמן, ואף הפעיל לחצים על מנכ״ל רשות השידור, יצחק ליבני, כדי שהצעתו תתקבל, אולם לאחרונה הוחלט סופית לא לקבל את הצעתו.

הטובים לש״ב

שירות־הביטחון־הכללי (שב״כ) עורך עתה מיבצע גיוס עובדים מקרב העומדים להשתחרר מצה״ל, או אותם שהשתחררו לאחרונה.

מאות משוחררי צה״ל וחיילים המשרתים עדיין הוזמנו בשבועות האחרונים לשיחות ראשונות עם אנשי שירות־הביטחון, כדי לבדוק את האפשרות לגייסם.

נידחה בג״ץ על מחירי מיצרכי היסוד

בית־המישפט הגבוה לצדק דחה את עתירת עורך־הדין יהודה רסלר לחייב את הממשלה להוריד את מחירי מיצרכי־היסוד, כבשר וסוכר, מכיוון שהמחירים, שהיא גובה כיום, גבוהים ממה שהמיצרכים עולים לממשלה.

רסלר טען בעתירתו כי אסור לממשלה להרוויח על מכירת מיצרכים, ולכן הפרשי המחירים שהיא לוקחת כיום אינם חוקיים. שופט בית־המישפט העליון, משה לנדוי דחה את העתירה, כיוון שהעותרים לא פנו קודם בכתב לשר המיסחר־והתעשייה, וביקשו ממנו להיעתר לבקשתם.

יוחלף מנהל מלון פאל (שרתון)

סיכסוך חמור פרץ בין בעל מלון „פאל" („שרתון" לשעבר) אריה פאלוך, לבין מנהלו דב אודנץ.

פאלוך מאשים את אודנץ בתפוסה הנמוכה במלון — 30% לעומת 85% במלון הילטון הסמוך. הוא טוען כי בזמנו נתן עבודה לאודנץ כאשר נשאר ללא תעסוקה, ועתה זה אינו גומל לו כיאות.

אודנץ משיב כי מלון פאל אינו שייך לשום רשת בינלאומית, וכי הכשרות החמורה שבו מרתיעה לקוחות. כן הוא טוען כי בכל המלונות יש תפוסה נמוכה.

פאלוך מינה את בנו אברהם („רומי") בן ה־25, כקומיסר על אודנץ, שלל מאודנץ זכות חתימה על סכומים למעלה מ־5000 לירות. כן החל בחיפושים אחר מנהל חדש למלון.

SONY
שאל כל אחד...
CF-410
CF-310
CF-150
CF-550 A
CF-320
CF-130
CF-415
CF-420
CF-480
רדיו טייפ קסטות-CF
CF-130
2 גלים AM/FM
מיקרופון חיצוני
CF-150
2 גלים AM/FM
מיקרופון פנימי וחיצוני
עצירה אוטומטית
CF-310
3 גלים AM/FM/SW
מיקרופון פנימי
עצירה אוטומטית
CF-320
2 גלים AM/FM
מיקרופון פנימי
עצירה אוטומטית כללית
CF-410
3 גלים AM/FM/SW
מיקרופון פנימי
עצירה אוטומטית
CF-415
4 גלים AM/FM/SW/LW
מיקרופון פנימי
עצירה אוטומטית
עוצמת קול 2.5 וואט
CF-420
4 גלים AM/FM/SW/LW
מיקרופון פנימי
עצירה אוטומטית
עוצמת קול 2.7 וואט
CF-480
3 גלים AM/FM/SW
מיקרופון פנימי
2 רמקולים
עצירה אוטומטית
עוצמת קול 4 וואט
אפשרות ל־ Mixing
CF-550
2 גלים AM/FM Stereo
2 מיקרופונים פנימיים
4 רמקולים
עצירה אוטומטית
יכול לשמש
כטייפ דק למערכת סטריאו
כולם על חשמל וסוללות
(AC/DC)
והקלטה אוטומטית
לכבוד
ישפאר חברה אלקטרונית למסחר בע״מ
ת.ד. 29016 ת״א
הנני מבקש פרטים נוספים
על רדיו טייפ קסטות
שם:
כתובת:
טלפון:
בואו לראות, לחוש ולשמוע מוסיקה באולמי התצוגה של סוני תל-אביב: מגדל שלום, רח אחד העם 9, טל 52431

בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר,

במשך שמונה שנים הכיל העולם הזה מדור, שנשא את חתימתי. תחילה נקרא דו"ח לבוחר, ולאחר מכן קריעות־ביניים. הוא דיווח על פעולתי בכנסת, כנציג תנועת העולם הזה — כוח חדש, ומובן שנפסק כאשר לא חודש המנדאט שלי.

בעצם, אין לכך הצדקה. אמנם סיעתנו אינה קיימת כעת בכנסת, אך פעולתנו שם נמשכת במלוא המרץ, בלעדינו. בעוזבנו, הישארנו אחרינו שלל של יוזמות ורעיונות, שדי בו כדי לפרנס את הכנסת במשך ימים הרבה.

מוזר להיווכח כי גם עתה עומדות כמה יוזמות ישנות שלנו, פרי המחשבה של השבועון העולם הזה וסיעת העולם הזה, במרכז עבודתה של הכנסת. אולי זהו סימן להתדלדלות האינטלקטואלית של הכנסת, ואולי עדות לכך שלא קמה יורשת לסיעתנו.

מכיוון שאין כעת מדור בעיתון שבו אפשר לדווח על כך, אנצל הפעם מדור זה כדי לספר כמה סיפורים.

■ ■ ■

נהגים רבים מקללים החודש את מי שהביא עליהם את גזירת חגורות־הבטיחות. חוששני שהם צריכים לקלל אותי.

לפני הרבה שנים, כאשר טיפל העולם הזה במכת תאונות־הדרכים, השתכנעתי ל־חלוטין כי שיגעון גמור הוא לנסוע בכביש בינעירוני (ולמעשה גם עירוני) מבלי ל־חגור חגורה. מהספן־הבטיחות האמריקאי־ערבי, ראלףניידר, לימד אותנו כי לעיתים קרובות אין אפשרות למנוע תאונת־דרכים. אך אפשר להבטיח במיקרים רבים שהתאונה לא תסתיים במוות.

לכן, כימעט מראשית כהונתי בכנסת, התחלתי להילחם בעד חקיקת חוק שיחייב את השימוש בחגורות. התחלתי להטריד את שרי התחבורה בזה אחר זה — משה כרמל, עזר וייצמן, שימעון פרס וסגנו, גד יעקובי.

תחילה נתקלתי בליגלוג גמור. אחר־כך הפך הליגלוג לגימגום ותירוצים שדופים. „אי־אפשר לחייב," „זה לא יתקבל," „לא ניתן לאכוף," „גם במדינות אחרות..." וכו' וכו'.

תגבורת בלתי־צפוייה קיבלתי מאיש אגודת־ישראל, הרב יהודה מאיר אברמוביץ, שעם הגיעו לכנסת התמסר גם הוא ל־בעייה זו, הגיש הצעת־חוק והתעקש. בסופו של דבר החליט שר־התחבורה, כימעט מאונס, להתקין תקנה מחייבת, שהפעלתה נדחתה שוב־ושוב, תוך שימוש בכל תירוץ אפשרי.

עכשיו זה מתגשם, סוף־סוף. רבים מקללים, ואני מקווה שאחדים מן המקללים, שהיו נהרגים לולא התגורות, ימשיכו ל־קלל — ולחיות.

■ ■ ■

שיגעון פרטי אחר שלי נוגע לעיטורים. עוד ב־1948, בשדות פלשת, השתכנעתי כי הענקת אותות־הצטיינות, לחיילים המגלים אומץ־לב בלתי־רגיל בקרב, אינה רק תביעה של צדק, אלא גם מספקת ל־חיילים מוטיבציה חזקה נוספת.

ניסינו להגשים זאת מעל עמודי העולם הזה, כאשר הנהגנו, לפני שנים רבות, סידרה שבה הענקנו תארים של „אנשי מופת" לגיבורים צבאיים ואזרחיים. טבענו אז את מטבע־הלשון: „מעל לצו התפקיד ומעבר לקריאת־החובה" (חוששני שהמלים „מעל־ומעבר" הפכו בינתיים מכה מילולית, והכל משתמשים בהן, לצורך או שלא־לצורך.)

עם בואנו לכנסת הגשנו הצעת „חוק ל־מתן עיטורים — תשכ"ה — 1967", ובה קבענו כי נשיא־המדינה יעניק עיטור לכל חייל שנפצע בפעולה קרבית (בדומה ל־לב ארגמן האמריקאי), לחייל שהציל חיי־אדם תוך סיכון חיי־עצמו, ולחייל שביצע בעת לחימה את שרותו „מעל לצו התפקיד ומעבר לקריאת־החובה." ההצעה הונחה על שולחן הכנסת ב־21 בנובמבר 1967.

גורל ההצעה היה אופייני. כאשר הבאנו אותה להצבעה, קם נציג הממשלה וביקש להסירה מסדר־היום — בטענה שהממשלה עצמה מעבדת הצעת־חוק כזאת. לא היה בזה שמץ של אמת, אך הממשלה לא היתה מוכנה לכך שהענקת עיטורים ללוחמים תיזקף על חשבון העולם הזה. לכן, מייד לאחר־מכן, אכן הזדרזה לעבד ולהגיש הצעה משלה. זו נתקבלה, וכך הגענו ל־הענקת עיטורים.

הערה אחת: כשנימקנו את הצעתנו, עמדנו על כך שיונהגו עיטורים רק ללוחמים ממש, ושאין להנהיג בארץ את ה־תופעה של „סאלאט פירות" — שורות־שורות של עיטורים ציבעוניים המקשטים בארצות מסויימות את חזם של קצינים בכירים, שלא שמעו מעולם שריקה של כדור.

אני רוצה להזכיר זאת עתה, כי אני למד שיש המבקשים לשנות את החוק, כדי ל־אפשר הענקת עיטורים לקצינים עבור „ני־הול טוב" וכדומה. יהיה זה סילוף מוחלט של כוונתנו, שנתקבלה על־ידי המחוקק. אל־נא נסכים לפיחות בשטח זה!

■ ■ ■

הכנסת עדיין שקועה עד מעל ל־ראש בבעיית ההפלות המלאכותיות.

לרעיון זה היתה, בכנסת, קאריירה מרגיזה מאד. לשווא חיכיתי שחברות־הכנסת תצגנה את הדרישה הנשית האלמנטארית, לאפשר לאשה לעשות בגופה כרצונה. כבר בחודש הראשון של סיעתנו בכנסת העליתי את הדרישה.* לאחר־מכן הגשתי הצעת־חוק. הסיעות העניקו לחבריהן חופש־הצבעה עליה, והיא נדחתה ברוב של שני קולות. הכריעו את הכף דווקא הנשים ש־הצביעו נגדה: זינה הרמן ומתילדה גז. גולדה מאיר וחייקה גרוסמן נעדרו.

אין זה פלא שאותה זינה הרמן עמדה בראש המישלחת הישראלית בקונגרס־הנשים במכסיקו, שנחלה שם זה־עתה מפלה כל־כך מוחצת.

עכשיו מטפלת הכנסת בנושא שוב, ו־שוב אינה מתקדמת. אבל יש שידורים בכלי־התקשורת וויכוחים בעיתונות, בסופו של דבר יתארגן גם ציבור־הנשים, ואני משוכנע שהרפורמה הזאת תתבצע — לפני שנישאר לבדנו יחד עם המדינות החשוכות ביותר בעולם, איי־שם בין סעודיה ו־לוב.

■ ■ ■

אני פסימי יותר לגבי רעיון אחר, ש־עלה במערכת העולם הזה תוך כדי סיקור מקום־הבילוי העיקרי של הנוער הישראלי — שפת־הים.

מדי שנה יצאו חוליות־הכיסוי שלנו כדי לצלם את היבול האחרון של הצעירות ו־הצעירים המשכשכים במים, ומדי־שנה הן חזרו עם סיפורים על העזובה הנוראה ו־הגוברת בחופים המלוכלכים.

בכנסת פיתחתי רעיון מפורט מאד: הפקעת כל החופים מידי הרשויות ה־

אבנרי בכנסת (מול דיין, שפירא, גודדה וגלילי)
הזרעים נובטים

מקומיות, הקמת רשות־חופים ממלכתית שתחזיק בידיה את כל חופי המדינה, פיתוח כל חופי המדינה במיבצע מתוכנן, ואחזקתם ברמה תרבותית.

ההצעה עוררה על עצמה את זעם כל הרשויות המקומיות, ושרי־הפנים קמו עליה בזה אחר זה. בשלב מסויים הפקיע אותה משה קול והשמיע אותה כהמצאה של עצמו. (מישהו אמר לי אז בכנסת: „הלכת לשפת־הים, נכנסת לים להתרחץ, השארת את בגדיך על החול, ומשה קול בא וסחב אותם.")

אולם משה קול אינו לוחם, והוא לא לחם גם על כך. חוששני שההצעה מתה עם יציאת סיעתנו מן הכנסת. ואם המוני ישראל מוכנים לסבול את ההתעללות בהם, מי יכול לעזור להם?

■ ■ ■

גם רעיון אחר, מאותו סוג, נכשל — ומאותן סיבות עצמן.

ברבות השריפות הגדולות, שהעולם הזה סיקר אותן בעמודיו, נתקלנו בבעייה של חוסר־היעילות, המהולה בשחיתות, של שירותי־הכבאות בארץ.

הצענו אז בכנסת הצעה פשוטה: להוציא את שירותי־הכבאות מידי העיריות, להקים חיל־כבאים ארצי, כמו המישטרה, כדי שרכישת הציוד והשימוש בו, וכן הצבת כוח־אדם, יהיו יעילים ומרוכזים.

העיריות, שסוכניהן יושבים בכנסת ובממשלה, העלו הצעה זו באש. בשבוע ש־עבר ראיתי בטלוויזיה כיצד מתלוננים נציגיהם של שירותי הכבאות בעיריות השונות על חוסר משאבים ומשאבות. אבל הם אשמים בכך בעצמם, מאחר שכל אחד רצה להחזיק בממלכה הקטנה, העלובה והבלתי־יעילה שלו.

■ ■ ■

מוזרה ביותר היתה דרכה של הצעה אחרת שלנו, שגם היא עומדת עתה במרכז דיוניה של ועדת־כנסת.

העולם הזה טיפל פעמים רבות בבעיית הטרמפים לחיילים. ערכנו מיבצע ציבורי („תן טרמפ לחייל!") אבל הבינונו שה־פיתרון האמיתי צריך להיות ממלכתי: הסעה־חינם של כל חייל במדים בכל אוטובוס ורכבת.

הצענו הצעה זו בראשית הכנסת ה־ששית, בלוויית חישוב כלכלי שהוכיח ש־הדבר אפשרי. היא הוסרה מסדר־היום ברוב גדול, על פי הצעת סגן שר־הביטחון דאז, צבי דינשטיין. הממשלה, שהסיעה את שריה במכוניות־פאר, קבעה שאין כסף להסעת חיילים.

לקראת הבחירות של 1969 העליתי הצעה זו בשנית. הפעם נבהלה סיעת ה־מערך: איך אפשר להניח להעולם הזה שיהיה מזוהה עם הצעה כה סבירה ופופולרית? הטילו על חבר המערך להעלות הצעה מקבילה, העבירו את שתי ההצעות לוועדה, וערב הבחירות החליטו להעניק לחיילים הסעה־חינם ברכבות.

בכנסת השביעית העליתי מחדש את הדרישה לתת לחיילים את הזכות לנסוע חינם באוטובוסים. הדרישה לא נתקבלה.

בכנסת הנוכחית ניצלו כמה ח"כים את העדרנו, קפצו על המציאה שנותרה ללא בעלים והציעו אותה בעצמם כהמצאה שלהם, כמובן מבלי להזכיר אף במילה אחת שמישהו קדם להם. ועדה של הכנסת קיבלה סוף־סוף את ההצעה — ועכשיו היא מונחת כאבן שאין לה הופכין.

מישרד־הביטחון, בעל תקציב־הענק ה־מנופח של 22 מיליארדים, מהם לפחות 2-3 מיליארדים של שחיתויות וביזבוזים, אין לו כסף למותרות כמו הסעת חיילים.

■ ■ ■

רחוקה ביותר מהגשמה נשארה ה־הצעה המפורסמת ביותר שלנו: להכריח את חברי־הכנסת לבוא לעבודה, לשבת בישיבות המליאה והוועדות, להנהיג מניין־חוקי („קוורום") במליאה, או לקשור את שכר הח"כים לעבודתם בפועל.

בעניין זה שום דבר לא זז. הכנסת, היוצאת בשצף־קצף נגד כל ציבור־עובדים הדורש שכר הוגן לעבודתו ומעז לשבות לשם כך, שרוייה בשביתה איטלקית מתמדת. בכנסת הנוכחית עוד ירדה הנוכחות לעומת קודמותיה.

שמעתי לפני כמה ימים את ישראל ישעיהו חוזר, על מסך הטלוויזיה, על הכזבים הישנים, כאילו מבלים הח"כים את זמנם בוועדות, ששם נעשית העבודה האמיתית, וכו' וכו'. מייד לאחר־מכן הראתה המצלמה את החדר הריק של ועדה, בעת ישיבתה.

האמת היא, כמובן, כפי שסיפרנו פעמים רבות, שכימעט לעולם אין נערכת ישיבה של ועדה בעת שמתקיימת ישיבה של המליאה, וכי גם בוועדות נוכחים, לרוב, פחות ממחצית מניין החברים.

חוששני שגם הרפורמה הזאת תצטרך לחכות.

אורי אבנרי

---

* נזכרתי בנאומי זה רק תודות לסיפרו המצויין של אמנון רובינשטיין, **אכיפת מוסר בחברה מתירנית**, שיצא זה עתה לאור, והמתאר מאבקים אלה בפרוטרוט.

תנו לי גבר!
גבר אמיתי. אחד שיודע מה טוב. שיודע גם להשיג דברים טובים...
כוס גולדסטאר למשל. תוססת ומקציפה.
אם אתה גבר שכזה. שתה. שתה גולדסטאר-השאר כבר יבוא מעצמו...
תנו לגבר גולדסטאר

כנו של האדם השלישי

ברצוני לבקשכם בקשה בלתי־שיגרתית. נתגלגל לידי גיליון ישן של העולם הזה ובו ראיון עם מי שנודע כ„האדם השלישי", אברי אלעד (זיידנברג), המתגורר כיום בלוס־אנג'לס.

אשתו של אלעד ובנו, הראל, שהוא בן־גילי, חיו בשכנות לנו באותן שנים בהן נעדר אלעד מן הארץ (1955־1950) ואנו, כמובן, לא ידענו דבר על אופי עיסוקיו. באותה תקופה סייעו הורי במידה רבה לאשתו של אלעד. שחייה לא היו קלים באותן שנים.

ברצוני ליצור קשר עם הראל, שהיה חברי בגיל צעיר ביותר. נראה לי, כי הדרך הטובה ביותר לכך היא ליצור קשר עם אלעד עצמו.

אודה לכם, איפוא, אם תוכלו לסייע לי למצוא את כתובתו הנוכחית, כדי שאוכל להתקשר עימו.

י. ש., ירושלים

● כל מי שיש בידו לסייע לקורא י. ש. (ששמו וכתובתו שמורים במערכת) ל־אתר את חברו־מילדות, מתבקש להתקשר עם עורך מדור המיכתבים, שיעביר את המידע ליעדו.

עיתון חלומי ומרענן

שמי הרצל צליק, ואני משרת אי־שם בצה"ל. עתה, כשחברי ואני עוזבים את היחידה, זה הזמן לבקשכם להפסיק את מישלוח גיליונות העולם הזה, שאותם קיבלנו ברציפות משך שנה.

אני רוצה לומר לכם שהייתם ממש אגדיים. העיתון החלומי הזה הגיע אלינו מדי־שבוע, וריענן קצת את המוחות ה־מיובשים מכלי־התיקשורת האחרים.

חוץ מזה, אני מודה לכם ורוצה לציין שזכיתם בעוד כמה עשרות אזרחים, שיקנו מעתה את העיתון הזה כל שבוע.

תודה רבה וכל הכבוד!

הרצל צליק, צה"ל

מחכים לשידור חוזר

קשה היה שלא לשבת מרותק לתוכנית, אשר שודרה ביום הראשון בשבוע שעבר. וכשמה כן תוכנה: „התחלות קטנות של דברים גדולים".

זו היתה תוכנית שגילתה טפח מההיס־טוריה העשירה של העולם הזה, ואשר הביאה שמץ מאשר עבר על העיתון האמיץ לאורך כל דרך קיומו העצמאית, בניהולו הנאמן של אורי אבנרי.

למדנו מתוכנית זו, שכל העיתונאים ה־נישאים היום על גלי הסקופים והגילויים הבילעדיים למדו, והתחילו דרכם זו, ב־עיתון אשר מאז ועד היום נושא יחידי את דגל „ללא מורא וללא משוא־פנים".

רבים הם שונאי העיתון, וכולם מאלה שבשילטון, שיש להם מה להסתיר. אך אוהדים לא חסר, והם באים מכל שכבות העם, ומתרבים ביחס ישיר לגיל ולהשכלה של הקוראים.

חבל שתוכנית מעניינת ומרתקת זו גד־חסה בשעתיים, כאשר המאזינים הספיקו לשמוע רק מעט־מעט ממה שצריך היה להישמע. נקווה לשידור־חוזר של התוכ־נית, ואולי אפילו לחלק ב' שלה, בנושא זה.

נשאר לי רק לאחל להעולם הזה הצלחה בדרך שבה אתם הולכים, מפני שזוהי דרכה של עיתונות עצמאית, אשר לעולם צריכה לחקוק על דיגלה את סיסמתכם: „ללא מורא וללא משוא־פנים".

בצלאל לינצ'יק, רמת־גן

בדיקה ביטחונית זה טוב

ברצוני להגיב על הידיעה שפורסמה במדור אנשים (העולם הזה 1974), בקשר לבדיקתם הביטחונית של העיתונאי יובל אליצור ורואה־החשבון דן בבלי, בשגרי־רות ישראל בצרפת.

לדעתי, בדיקות אלו חשובות ומוצדקות. כידוע, קל מאד לזייף תעודות, ואין זה מספיק שאומרים את השם, ומייד מותרת הכניסה.

אם לא היו בודקים אותם כלל, לא מן הנמנע הוא שלמחרת היתה מתפרסמת כתבה, ששניהם באו לשגרירות ישראל ב־צרפת, ולא עברו כל בדיקה ביטחונית. אין זו פחיתות־כבוד לעבור בדיקה כזו, ויש לברך על כך.

יואב מיכאל, תל־אביב

כולם שייכים לאריק

איש־השנה יהיה, ללא ספק, אריק שרון (שר־הביטחון הבא של ישראל). כל שאר המנהיגים הם בועות־סבון. זהו האיש ה־יחידי בארץ שהכל יודעים שהוא שייך, לפי הצהרתו, למיפלגה מסויימת.

אך גם אותם שאינם שייכים לליכוד, רואים בו כמי ששייך להם, ואת עצמם כמי ששייכים לו.

חנה לווין, תל־אביב

כל שחקן במקומו מונח

נראה שתחפושתו של השחקן יהודה אפרוני, כפי שניראה בתמונה שהובאה ב־מדור אנשים (העולם הזה 1975) היתה מוצלחת מאד. יותר מדי, אפילו.

אחרת, קשה להבין מדוע כתב מי ש־כתב, בכותרת לאותה תמונה, שהשחקן

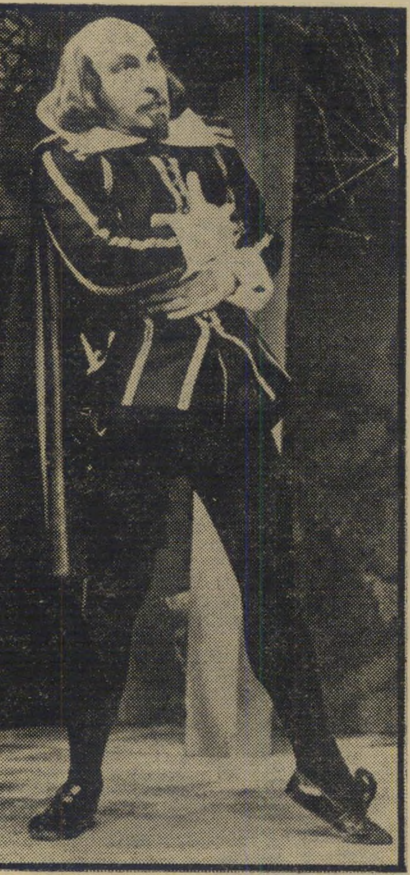

יהודה אפרוני
פוקס איננו שייקספיר

הנראה בה, יחד עם אפריים קישון, בסצינה מתוך הו הו יוליה, הוא דווקא יהודה פוקס. כבודו של פוקס במקומו מונח, אבל זה פשוט לא הוא.

יגאל מורג, צה"ל

● השחקן יהודה אפרוני — **ראה גלופה.**

סקופים ושלווה אולימפית

הזדעזעתי כשקראתי את הסקופ „החב־רות הוואדוציות של מפא"י" (העולם הזה 1974). הזדעזעתי לא רק מעצם הגילוי של העניין, אלא מעצם הרגילות שבה התקבל הסקופ. הארץ לא נרעשה. אמות־הסיפים לא זעו. אני מתאר לעצמי שהקוראים שקראו את הסקופ, קראו אותו כשהם לוג־מים להנאתם בשלווה אולימפית כוס־קפה מהביל.

ככה זה. הפכנו מדינת־שחיתות נוסח אמריקה הדרומית. נקודה.

לפי דעתי, כל העיתונים בישראל מכורים לשטן (השילטון). מי שנותר כשושנה בין החוחים הוא העולם הזה, ועליו לצאת ל־מערכה ציבורית להסגרתו של טיבור רוזנ־בוים לישראל, ולהכריח אותו לגלות מיהם הפושעים והגנבים שמכהנים עתה בשילטון (ואלה שכיהנו).

גנב שפרץ לקיוסק, יושב כמה שנים טובות. גם הגנבים־סופר יושבים, אבל ב־סאלון־שרד ממוזג־אוויר. הגיע הזמן לשים קץ לזה.

יוסף שוורץ, בני־ברק

חזון אחרית־הימים

רבותי, אנשי העולם הזה, הנה זה בא:

מכתבים

חזון אחרית־הימים. כן, ניחשתם! השלום המייוחל!

ואם לא במציאות, אז לפחות בידיעות אחרונות של ד"ר הרצל רוזנבלום, חותם מגילת־העצמאות. בידיעה בעיתון זה, מיום 30.6.75, אפשר היה לקרוא:

„בראיון לטלוויזיה הערבית (הכוונה היתה, כמובן, לשידורי הטלוויזיה הישראלית בערבית) אומר שר־הביטחון: ,איני מסוגל למצוא קו במפת הגדה, שיתקבל על דעת היהודים והערבים כאחד!'"

עכשיו נותר רק לחכות לראיון משותף עם סאדאת ורבין בתוכנית מוקד — של הטלוויזיה הישראלית.

ולי בא, סתם כך, לטייל בקאהיר, בדמשק ובביירות. מתי?

ד. בר־חיים, ירושלים

בין ברלין לירושלים

אין כל הקבלה בין מצבן של ברלין וירושלים.

ברלין היא עיר המיושבת על־ידי אותו עם: הגרמנים. ירושלים היא עיר המיושבת על־בני שני עמים: יהודים וערבים. ברלין מחולקת על־ידי מחסום פיסי: חומה מבטון. ירושלים מחולקת על־ידי מחסום לאומי־תרבותי: שני עמים בעלי דת, שפה, מסורת, ושאיפות לאומיות מנוגדות.

ברלין חולקה בניגוד לרצון תושביה; ירושלים אוחדה בניגוד לרצון תושבי העיר הערביים.

יואב תדמון, בני־ברק

למי להודות על מצב־הביש

לפני כשבועיים נתן נשיא מצרים, אנואר אל־סאדאת, ראיון למיספר רישתות־טלוויזיה של המערב. אי־אפשר היה שלא להרגיש שהוא כן, מה־גם שההצעות שלו היו קונקרטיות, והפרשנויות שלו על יחסי ברז'נייב־קדאפי היו רחוקות מלהיות מחמאות.

אם הנשיא ג'ראלד פורד עדיין לא זרק את ישראל לכלבים, אנו יכולים להודות

אברהם קופל
מחמאות קונקרטיות

על כך למצב־הביש שבו נתונות ארצות נאט"ו וארצות־הברית, מתורכיה (דרך איטליה) ועד לפורטוגל. ארצות־הברית לא תהיה מעוניינת בחיסולה של ישראל ברגע זה, כל עוד כל בסיס מערבי, מהאיים האזוריים ועד לדיאגו גארסייה, נתון לחסדיהם של שמאלנים ולאומנים.

אברהם קופל, אנטוורפן, בלגיה

האשלייה הגדולה

עם פרוץ מילחמת ששת־הימים, הכריז מר לוי אשכול שמדינת ישראל אינה נושאת עיניה לכיבוש שטחים, אלא להסרת האיום הצבאי. עד 1967, היתה משאת־נפשה של ישראל שלום עם הערבים בגבולותיה הצרים. לאחר הניצחון הגדול, התגברה התפיסה שניתן להחזיק במקל משני קצותיו: גם שלום, וגם שטחים. מאז, ממשיכה אשלייה זו לשלוט בישראל, ולסכל כל פיתרון שעד 1967 היה מתקבל ברצון.

ישראל חייבת להבין, שאין כל הקבלה בין שינויי הגבולות שנעשו באירופה ל־

(המשך בעמוד 8)

למרות ההתייקרויות

אנו ממשיכים..

זו ההזדמנות שלך
לרכוש אחד ממוצרי קריסטל המעולים במחיר מוזל
היכנסי עוד היום ורכשי

טיפ ☆ יוקרה ☆ עיצוב

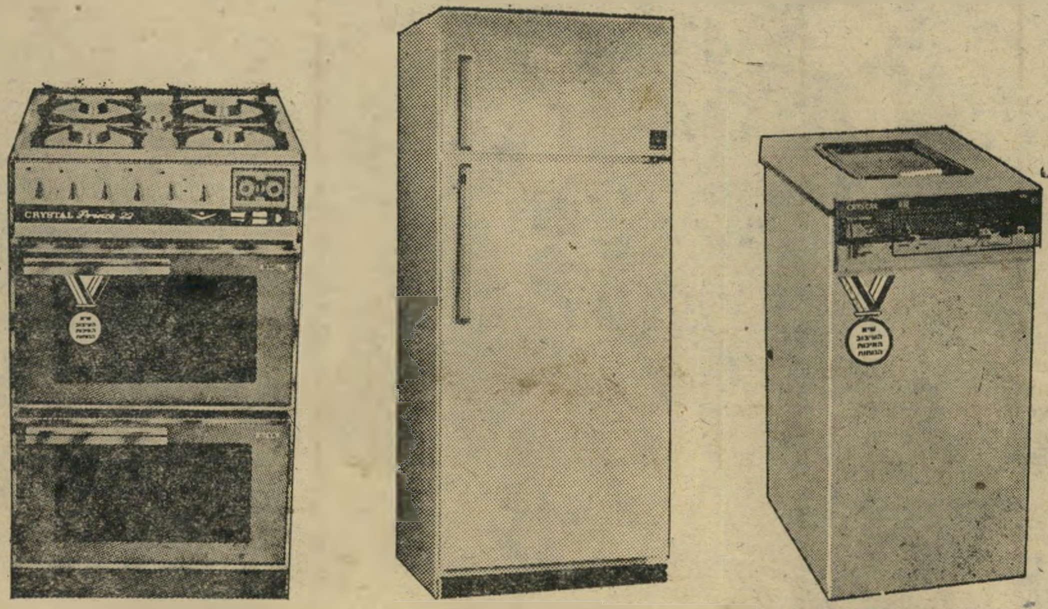

תנור בישול "פרינס"
מקרר פרזידנט
מכונת כביסה "לידי"

קריסטל
גם בעוד 20 שנה
תהיי מאושרת עם

מנעול הבטחון
הסוגר 4 צידי הדלת
תמנון
מחיר פרסומת
-.375 ל"י
לתושבי גוש דן בלבד
03-721789

הבנק הבינלאומי
הראשון לישראל בע"מ
סניף ראשי: שד' רוטשילד 39 ת"א, טל. 293251

אנו מחפשים בתים חמים
עבור חתלתולינו החמודים
אגודת צער בעלי חיים
רחוב סלמה 30, יפו
טל. 827621

מכתבים

(המשך מעמוד 8)
אחר מילחמת־העולם השנייה, לבין שירטוט מפה חדשה במיזרח־התיכון. באירופה, ה־מדובר היה במדינות שמבחינת עוצמתן במונחי שטח ואוכלוסייה, יכלו לכפות את שינויי הגבולות על המנוצח.

לא כן, לצערי, המצב באיזורנו. הפרו־פורציות כאן מבחינת שטח, אוכלוסייה, אוצרות־טבע ותמיכה בינלאומית, שונות לגמרי — לרעתנו.

לכן, על ישראל להתנער מהאשלייה הגדולה, ולהכריז שהיא מוכנה, בעד שלום אמיתי, להחזיר הכל. אין כל סיבה לפחד מז׳נבה, ומהסדר כולל המחייב מהפכה בגישת שני הצדדים.

גד גוראל, הרצליה פיתוח

תשובה לברוך נאדל

כרוב העם היושב בציון, נדהמתי לק־רוא את עיקרי מימצאיו של מר נאדל (העולם הזה 1972), כשם שהתפלאתי לר־

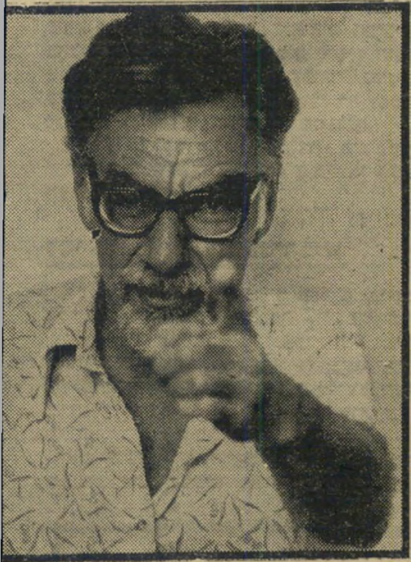

ברוך נאדל
התנצחות ללא מוצא

אות (באחד מימי השבוע שעבר) את ה־כתבה שלו על האפשרויות (בזדון ובשוגג) למהול דלקים שונים בתחנות־הדלק — על הקשר בין שני דברים אלה, בהמשך.

מר נאדל עשה מה שמכונה במדעי הטבע „מחקר מקרים" (הנעשה כימעט לפני כל מחקר רציני, על־מנת לברר את כיווני המחקר הרצויים), ואכן עלה מר נאדל על אחד ה„שירטונים" החשובים ביותר במערכת, ואין אלה שיעורי־המס הגבוהים ו/או הסחר־מכר (שוועדת פרופ׳ בן־שחר, עם כל הכבוד, מתיימרת לנסות לפתור) אלא הצד התיפעולי־טכני של המערכת.

כשם שבעיית הובלת הדלק היא בעיה של תיכנון וחשיבה־מראש על האפשרויות השונות, כמוה גם גביית־המיסים. מר נא־דל נגע בקצה עטו בפיתרון המתבקש: איחוד הגבייה של המוסד־לביטוח־לאומי, מס־הכנסה, מס־רכוש ומס־השבחה. אך אני אינני מתכוון לאיחוד המינהלי בלבד. כוו־נתי, בראש־ובראשונה, להאחדת טכניקת הגבייה, יצירת אפשרות של דיווח בין־מחשבים (של הביטוח־הלאומי, מס־הכנסה, רכוש, שבח ומישרד־הפנים), אשר ימנע „בריחתם" של נישומים ממערכת־הגבייה.

הפיתרון, כאמור, הוא פשוט למדי מ־בחינה טכנית, אך לא יוכל להתבצע ב־ארצנו שימי שנותיה 50, בקושי, וחוקיה מאובנים כחוקי ההלכה היהודית. הפיתרון שהצעתי איננו זר לאנשי המחשבים, אך איננו מתבצע, משום שהמחשב ראשית כל מסמל את סטאטוס המישרד שבו הוא מופעל (וזכורה פרשיית מחשב מישרד־החינוך השנה). שנית בא המחשב (בהרבה מיקרים) למלא „חור" בתקן מצבת כוח־האדם.

אני תיקווה כי הערתי־הארתי זו תניע מישהו לחקור בדבר האפשרויות הגלומות בביצוע הפתרון שהצעתי לבעייה, בצד (לא במקום!) חשיפת מימדי הבעייה — דבר החשוב כשלעצמו, אך איננו הפיתרון מפני ששום התנצחות בין חוקר כמו מר נאדל לבין אנשי המימשל, לא תוביל לשום מקום.

אורי בריה, נתניה

הנדון:

האם יהיה חיים הרצוג נציגנו האחרון?

או"ם-שמום

אין מה לקנא בחיים הרצוג, היוצא לייצג את ישראל באו"ם.

הנציג הראשון של ישראל באו"ם, אבא אבן, הצטלם ב־12 במאי 1949 לצידו של משה שרת, כשהונף לראשונה דגלה של ישראל לפני ארמון האו"ם, עם קבלתה כחברה ה־59 באירגון העולמי.

ייתכן מאד שחיים הרצוג יצטרך להצטלם בתמונה ההפוכה — כאשר יורד דגל ישראל מתורן ה־או"ם.

הסכנה של גירוש ישראל מעצרת האו"ם וממוסדותיו, אם לא מן האירגון עצמו, מוחשית מאד.

(מן האו"ם עצמו אפשר לסלק מדינה רק בתוקף החלטה של מועצת־הביטחון. החלטה כזו לא תיתכן כ ל ע ו ד מוכנה ארצות־הברית להטיל עליה וטו.)

■ ■ ■

יש המגיבים על אפשרות זו במשיכת־כתף.

אז מה?

ההגדרה הנושנה של האירגון כפי דויד בן־גוריון — או"ם־שמום — עדיין מרחפת בחלל. כיום היא נשמעת ממש כנחמה, בטרם תיפול המכה.

מה זה האו"ם? במה הוא יכול לעזור או להזיק לנו? איזו חשיבות יש לו בכלל? האו"ם רוצה לסלק אותנו? תפאדל. שיסלק.

בעצם, לשם מה לחכות? למה לא לפרוש מייד, בטריקת־דלת, ל פ נ י שיגרשו אותנו?

■ ■ ■

אני סבור כי מחשבות מסוג זה הן מוטעות מעיקרן, ויש בהן כדי לפגוע במעמד המדינה ובביטחונה.

אין לי אשליות לגבי האו"ם. ביקרתי לא פעם בביבר־הזכוכית שעל גדת־הנהר המיזרחי.

האו"ם הוא מהדורה גרועה עוד יותר של הכנסת. מיספר הנוכלים עולה בו על מיספר האנשים ההגונים, הכסילים מרובים בו מן החכמים, ודיברי הכזב והצביעות מטביעים בו את דברי־האמת המעטים.

כמו בכנסת, אין חבריו מצביעים בהתאם למצפונם, אלא בהתאם לאינטרסים קטנוניים ועלובים. לרוב אין למצביעים מושג על מה הם מצביעים. אילו היה ישוע הנוצרי מופיע בעצרת האו"ם, או ירמיהו הנביא בכנסת, היו שניהם נזרקים החוצה על־ידי הסדרנים, לקול רעמי־צחוק של הצירים.

זוהי המציאות — אולם זוהי מציאות שיטחית. מתחתה יש מציאות אחרת, שכל המתעלם ממנה מסתכן בנפשו.

■ ■ ■

אימרתו המפורסמת של סטאלין — „כמה אוגדות יש לאפיפיור?" נכונה גם לגבי האו"ם.

סטאלין עצמו למד זאת על בשרו. פעם, בהתקפה של רוגז, ציווה על מישלחתו להחרים את האו"ם. זה היה בראשית מילחמת קוריאה. האמריקאים ניצלו את העדרם הזמני של הסובייטים מן האו"ם בפיקחות רבה, וקיבלו אישור מטעם מועצת־הביטחון לנופף את דגל האו"ם מעל לצבאם. העובדה שכוחות ארצות־הברית ובעלות־בריתה יכלו להעניק לעצמם מעמד רשמי של „כוחות האו"ם", העניקה להם יתרונות רבים. עד היום רואים הסובייטים בפרשה זו את אחד המישגים הגדולים של סטאלין.

האו"ם קיים, למרות חולשותיו המחרידות, מפני שהאנושות כולה רוצה בקיומו. הוא ממחיש אידיאל אנושי החוצה גבולות ומחיצות — הכמיהה לסדר עולמי, לשילטון־חוק עולמי, למימשל עולמי כלשהו שימנע מילחמות ורעב.

האו"ם רחוק מלהגשים אידיאל זה. אבל מי שמתנקש באו"ם, מתנקש באידיאל — ומיליארדים ישנאוהו על כך. האו"ם אינו יכול להזיז אף אוגדה אחת — אבל הוא יכול להשפיע על דעת־הקהל בארצות רבות. ודעת־קהל זו, באותן ארצות, משפיעה על החלטות של ממשלות, על מישלוחי־נשק ועל הסדרים כלכליים.

אם תגורש ישראל מן האו"ם, לא יביא הדבר כלייה על המדינה. לא האו"ם הקים את ישראל, אלא צה"ל. ולא האו"ם יחסל את ישראל. את זאת יכולים לעשות רק הישראלים עצמם, אם יעלו על דרך של

12.5.49: שרת, לוריא, אבן ודויד הכהן ליד מרכז האו"ם

טירוף, יסתבכו בהרפתקות שלוחות־רסן, או יתנוונו מבחינה מוסרית.

אבל האו"ם עזר מאד להקמת ישראל, והוא יכול לפגוע מאד בקיומה. הוא עזר, מפני שנתן לה ברגע המכריע לגיטימיות, שהיתה חשובה מאד לרכישת דעת־הקהל, להשגת תמיכה מוסרית וחומרית, לקבלת נשק וכסף במילחמת־העצמאות.

כיום עלול האו"ם לתת אותו סעד עצמו לאויבי המדינה, ולשלול אותו מישראל.

מי שעוזר לתהליך זה — ולו מתוך זילזול או רוגזה, מוצדקים ככל שיהיו — מקבל על עצמו אחריות כבדה.

■ ■ ■

אין זו בושה לשמש מטרה לגינוי של האו"ם — אבל אין זה גם כבוד גדול.

כל נציג של ישראל באו"ם, מאבא אבן ועד יוסף תקוע, יכול לטעון לזכותו כי הוא היה נתון במצב פרלמנטרי בלתי־נסבל.

זה נכון. אבל תפקידו היה ל ש פ ר את המצב הזה, לא ל ה ר ע אותו. היה עליו לפעול בתוך הנסיבות הקשות כדי להשיג את המכסימום, להקטין ככל האפשר את האיבה ולהגביר את הידידות.

חוששני שרוב נציגינו באו"ם, ויותר מכולם יוסף תקוע, עשו את ההיפך.

אמרתי לתקוע לא פעם שאני מבין את בעיותיו יותר מכל אדם אחר בישראל, מפני שמצבי בכנסת היה דומה מאד למצבו שלו באו"ם. כמוהו, הייתי ,סיעת־יחיד. ידעתי שההצבעה נגדי מובטחת מראש. היה ברור שגם אם אשמיע דברים חכמים כשלמה המלך ואצטיין בכושר־הנאום של דמוסתנס, לא אשנה שום הצבעה.

אך למדתי שגם בתנאים אלה אפשר להשפיע, לנטוע רעיונות שיבשילו כעבור זמן, לטפח יחסים אישיים ולנצלם למען המשימה, ליאזן נטיות שליליות של יריבים בעלי כוח פרלמנטרי גדול לאין־שיעור, לפעול הרבה מעבר לכוח המיספרי הכימעט־אפסי שהיה לנו.

יכולתי לצאת מגידרי כדי להרגיז את חברי־הכנסת, להשניא את עצמי על הצבועים והמתחסדים שדיבריהם צרמו את אוזני. הייתי בוודאי נהנה מזה. אך שאלתי את עצמי פעמים רבות: האם אני עוזר בכך לעניינים שבאתי לייצגם כאן? האם אין משימתי מחייבת אותי להתאזר בסבלנות עילאית, לפעול באורך־רוח ובהתאפקות, גם כשזה נוגד את נטיותי האישיות?

באותו מיבחן עמדו כל נציגי ישראל באו"ם, ולעיתים קרובות נכשלו בו. הם העדיפו את הפופולריות בבית. הם ראו לנגד עיניהם את הכותרת בגליון המחר של מעריב וידיעות אחרונות. אולי חשבו בהקשר זה גם על עתידם הפוליטי האישי בישראל. אך תוך כדי כך הם עזרו לאויבי המדינה להרוס את עמדותיה של ישראל באו"ם.

עלה על כולם יוסף תקוע.

בארץ התלהבו מהתקפותיו המילוליות האולטרה־קיצוניות על הסובייטים והערבים, בסיגנון של „עליהום!" והתקפת חיל־פרשים. בטלוויזיה הישראלית, זה חימם את הלבבות. אבל סיגנון ארסי זה, שנשמע כביטוי עליון של שחצנות ישראלית אופיינית, השניא את תקוע — ואת המדינה כולה — על רוב רובם של הנציגים באו"ם,

וביניהם הנייטרליים והאדישים שיכלו להקהות את חודן של החלטות שליליות.

■ ■ ■

היתה לכל נציגינו באו"ם תכונה משותפת אחת, שכימעט איש אצלנו לא שם לב אליה בעוד מועד.

הם ייצגו, כולם, את ישראל ה־לבנה־הלבנה.

האו"ם הוא מרכז הציבעוניות העולמית. הרושם הראשון המהמם את עיני המבקר במרכזו הוא הריבוי העצום של פנים שחומות, שחורות, צהבהבות. הצבע הלבן (ליתר דיוק: הוורדרד) נמצא בו במיעוט קטן, כמו בעולם עצמו.

מפתח האו"ם נמצא בידי עמי אפרו־אסיה־לאטינו־אמריקה, גוש העמים הרוחשים חשד עמוק (ומוצדק לגמרי) לעולם המערבי הלבן, שניצל אותם באכזריות כה רבה במשך זמן כה רב. בשביל אלה, האו"ם הוא הזיכה העיקרית לביטוי מאווייהם.

והנה באה ישראל לפורום זה דווקא, כשהיא מופיעה בדמותם החייה של „אנגלו־סאכסים" מושבעים, בעלי דיבור סופר־אנגלי, כאילו רצתה לאשר את טענות הערבים שישראל היא מדינה נחלנית־לבנה, סוכנות קולוניאלית ובובה אימפריאליסטית.

שלושה נציגים — אבא אבן, ארתור לוריה ומיכאל קומיי נולדו בדרום־אפריקה, המדינה הנחלנית השנואה ביותר בעלם השלישי.

תקוע בא מן המושבה האירופית של שאנחיי שלפני המהפכה, התחנך בהארווארד ונשמע כשריד העליונות הלבנה בעולם. עכשיו בא חיים הרצוג, יליד דאבלין האירית וחניך לונדון.

הנציגות באו"ם היא החלון לעולם השלישי. האם לא יכלה ישראל לשגר לשם אף נציג אחד שצבע עורו שחום, שסיגנונו מיזרחי ושחזות־פניו מעידה עליו שהוא מייצג מדינה השוכנת באסיה, הרוצה להשתלב בייבשת זו, ושרוב־רובם של תושביה הם ילידי אסיה ואפריקה?

הרצאה משעממת של איש כמו אליהו ששון היתה משפיעה פי אלף יותר מנאום־תוכחה מבריק של יוסף תקוע, באנגלית מזהירה, שהעניק אורגזם נפשי לכותבי מאמרים־ראשיים בישראל.

■ ■ ■

אך אל נגזים בהאשמת הנציגים עצמם. יהיו מישגיהם כאשר יהיו, הם כאין־וכאפס לעומת המישגה הגדול של עצם מדיניות הממשלה, המדיניות של או"ם־שמום.

אי־אפשר לייצג באו"ם בהצלחה מדיניות של זילזול בעולם השלישי, של הזדהות טוטאלית ובילעדית עם מדינת־העל המערבית, של התעלמות משאיפות העולם הערבי גם כשהן צודקות, ובעיקר של התכחשות לעצם קיומו וזכויותיו של העם הפלסטיני.

בתוככי האו"ם, מוכרחה מדיניות זו להוביל, בסופו של דבר, לאסון. עיתוי האסון היה רק שאלה של זמן.

ליוסף תקוע יש מזל. הוא חמק מביתן־הזכוכית בדיוק ברגע האחרון, לפני ההתמוטטות הסופית. מחדר הנשיא של אוניברסיטת באר־שבע יוכל להתבונן בהנאה בגורל יורשו.

חיים הרצוג נשלח עתה למשימה בלתי־אפשרית. גם גאון לא יוכל לתקן את אשר נעשה במשך דור, מבלי לייצג מדיניות חדשה לגמרי. מדיניות כזאת אינה קיימת כיום במישרד ראש־הממשלה, מי שהיה שגריר בוושינגטון, ולא כל שכן בצריפים הרדומים של מישרד־החוץ.

הרצוג ידבר, מטיבעו, בסיגנון מתון הרבה יותר מאשר קודמו. הוא יבריק פחות וירגיז פחות מאשר אבא אבן ויוסף תקוע. אך הוא איש־מימסד מובהק. הוא כבר הוכיח שבכוונתו לייצג את הגישה הישנה, המעלה ריח של עובש וריקבון.

האם הוא יהיה נציגנו האחרון באו"ם?

מאת אורי אבנרי

מכתבים

עלייה על שירטון

הכתבה על הפרופסור והסטודנטית (העולם הזה 1975), לעניות דעתנו, לא היתה במקומה, ואנו מתפלאים על כך שהשבועון עלה „על שירטון", כאשר נפל בצורה כזו על סיפור שמקומו בוודאי לא יכירנו בעיתון זה כיום.

יצחק שתיל, באר־שבע
מירי מנוח, תל־אביב

תפנית בהתייחסות

בעיקבות מאמר־המערכת של אלי תבור (העולם הזה 1974) על יום הראשון הגדול של העולם הזה בשידורי־ישראל, הנני להאיר, להעיר ולגלות:

נכתב שם: „אבל ביטול החרם על העולם הזה הוא חלק מתפנית בהערכה ובהתייחסות לשבועון זה". זה נכון, אבל לא כל האמת. לדעתי, תפנית זו באה בעיקר בעיקבות מהפכה גדולה של העולם הזה, בהתייחסותו והערכתו לגבי כמה־וכמה נושאים.

אחרי מילחמת יום־הכיפורים, ובעיקבות הבחירות האחרונות לכנסת, הפך העולם הזה מיקצועי ואמין יותר, ושלא כבשנים עברו דחקתם לקרן־זווית את הצד המיני (השער האחורי), והצד המדיני והביטחוני תופס כיום מקום מירבי.

איש מישרד־החינוך הדליף לי ידיעה האומרת ששר־החינוך התלונן בפני מנכ"ל שידורי־ישראל על „יום העולם הזה" ברדיו, וביקש פרטים בעניין.

בני דרור, ירושלים

ריענון מקורות אינפורמציה

הכתבה (העולם הזה 1975) שתיארה את הוויכוח בתנועת תכלת־אדום לגבי הקמת מוקד, מעידה על הזדקקותו הדחופה של כותבה לריענון מקורות האינפורמציה שבידיו. כיוון ששמי שורבב לכתבה הנ"ל כמי שמנהיגה את „הפלג הימני" בתנועה, עלי לציין: זוהי שטות והבל לעסוק בחלוקה מעין זו, לא־כל־שכן להציב אותי במקום הנ"ל.

בנוסף, ח"כ מאיר פעיל אינו נכלל, לשימחתי, בין האישים שהנחילו לי אכזבה פוליטית, או אחרת. כיוון שכך, איני יכולה לפרש את הניסיון לסכסך בין ח"כ מאיר פעיל לביני, באמצעות עיתונכם, אלא כניסיון אווילי.

ניבה לניר, תל־אביב

● אין העולם הזה צד בסיכסוכים פנימיים במיפלגות. הוא מדווח לפי מיטב המידע הנמצא בידו, שאינו זהה תמיד עם טענותיהם הפומביות של עסקני המיפלגות עצמם.

לקנות את הישראלי המכוער

שבתי זה־עתה מזירת האימים, הדם, הפצועים וההרוגים, בעיקבות המעשה המתועב והמזעזע של פגיעה באנשים חסרי־מגן, על־ידי מחבלים צמאי־דם, בקירבת כיכר־ציון בבירת ישראל.

הייתי עד־ראייה למחזה האיום, ועודני כולי מזועזע ממה שראיתי. היה זה פרי האיבה של 28 השנים האחרונות בין העם הישראלי והמרחב הערבי, במיזרח־התיכון.

מזעזע היה להיווכח שוב ושוב ששני הצדדים, גם הישראלי וגם הערבי, מנטרלים בכוח כל סיכוי להסדר־שלום, ולבלימת שפיכות־הדמים של אלפי צעירים, המשלמים את מחיר האיבה הנוראה.

כאשר חלפתי בכיכר שליד עיריית ירושלים, ראיתי איך נהג מכונית מפוארת, שעשה רושם „מכובד", מוציא את ראשו מחלון מכוניתו וקורא לעבר ערבי עובר־אורח: „בן־כלבה!" — בערבית, כמובן.

ראיתי גם ערבים שהעדיפו לחזור לבתיהם שבחלק השני של העיר דרך שדות, ובלבד לא להיראות, מחשש שייפגעו. ראיתי שני ערבים צעירים שהסתתרו בחדר־מדרגות, עד שוך סערת השעות הראשונות לפיגוע המזעזע.

מה שכל אחד יכול היה לראות בלי כל התאמצות, היה העיניים המבוהלות של הערבים שחזרו ממקומות־עבודתם, ואת ההשפלה הנוראה שהיא מנת־חלקם בעת כזאת — פרי חייהם במדינה לא שלהם — או, יותר נכון, תחת שילטון זר ישראלי.

לדעתי, באותה מידה שיש לגנות את הטבח הנורא, את אלה שביצעו אותו והעומדים מאחריו, כך יש לגנות את הישראלים המכוערים, אלה שהיכו עד זוב־דם ערבים ישראליים, שכל חטאם היה ששבו ממקומות־עבודתם.

ד. חלמיש, ירושלים

בלי לולינות!...

הגיע הזמן שתפסיקי את תרגילי הלוליינות במקרר שלך.
בואי וראי את מקרר ההקפאה החדיש מץ - Kelvinator - ותיווכחי
כיצד ניתן לנצל את מידותיו הנרחבות ואת חלוקת השטח הנכונה שלו.

Kelvinator מץ
מקרר הקפאה NO FROST
תוצרת ארה"ב
שיא השכלול בשיטת הקירור, בניצולת, בתפעול ובנוחות:
* אין הצטברות קרח בתא ההקפאה ובמקרר עצמו.
* אין צורך בהפשרת המקרר ואין נזילות מים.
מנוע אוריגינל 220V, 50 cycles, ללא צורך בטרנספורמטור,
חסכוני בחשמל ומוגע התחממות.
ל- מץ - Kelvinator השרות המעולה והמסור
של מץ בישראל.

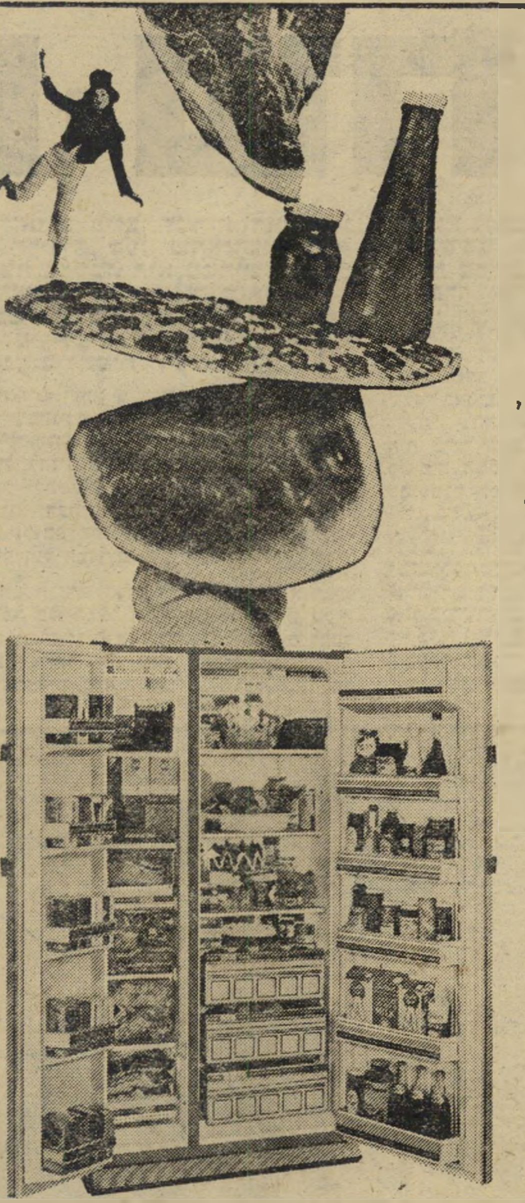

לבחירתך ב-4 גדלים:
14, 16, 18, 1-22 cu.ft. נכונים; ובמבחר צבעים:
לבן, נחושת עתיקה ירוק אבוקדו או צהוב.

אספקה מיידית!
מעתה, גם בקנותך מקרר -
אמצי את
מץ
רח' מודיעין 19, בני־ברק, טל. 799114

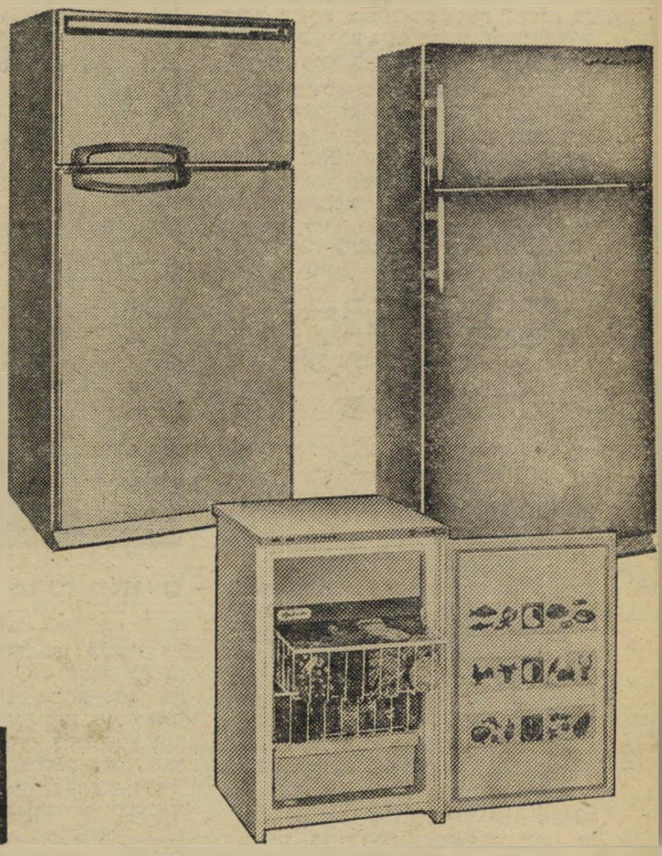

תוצרת גרמניה Bauknecht Deep Freezer

מפיצים (רשימה חלקית)

סופר	סלון מרכזי	סלון ערוסי	בחנויות
תל־אביב	תל־אביב	חולון	בכל סוכנויות סופרגז
אלנבי 122	בן־יהודה 32	שנקר 42	

אתה והלירה

מישרד־הביטחון קונה בחו"ל

בכמה פרשיות שנחקרו על־ידי המכס, התברר כי יבואנים של חומרי־גלם היו מנצלים את העובדה שייבוא עבור מערכת־הביטחון פטור ממסים ומהיטלים. הם היו משתמשים למטרות לא־צבאיות בחומרים שהוצהר עליהם כי הובאו ארצה עבור הביטחון, ללא מסי יבוא. בדרך זו היו יבואנים מרוויחים ריווחי־עתק כתוצאה מאי־תשלום המסים על חומרי־הגלם, ומכירתם במחיר הכולל את המסים שכאילו שולמו.

כדי לסגור פירצה זו הוחלט לאחרונה כי כל היבוא של חומרי גלם עבור מערכת הביטחון יהיה ככל יבוא אחר, וישולם עליו מס והיטל מלא. בשבוע שעבר פורסמו הוראות המכס בעניין זה. אולם להוראה זו נוספה פיסקה הקובעת כי יבוא מוצרים מוגמרים עבור מערכת־הביטחון יהיה פטור ממסים — אף שעד כה היו חייבים במס.

פיסקה זו חמורה ביותר. היא תאפשר מעתה למערכת־הביטחון לייבא מוצרים בחו"ל עבורם שולם בדולרים, במקום לקנותם בתעשיה המקומית בלירות.

מערכת הביטחון החלה לאחרונה לקנות בחו"ל מוצרים במקום בארץ, מפני

שר־הביטחון פרס
— צוחק מי

שתקציב הביטחון בלירות מוגבל ונתון לפיקוח בישראל, בעוד שההקצבות לייבוא מאושרות על־ידי חברי ועדת־הכספים של הכנסת ללא בדיקה רצינית ותוך עמידת דום.

כך, למשל, הזמינה מערכת הביטחון בימים האחרונים אהלים וחגור צבאי ב־3.5 מיליון דולר, למרות שמוצרים אלו מייוצרים בארץ עבור צה"ל משך שנים רבות.

„אשור" תייבא כבש קפוא

חברת „אשור" זכתה במיכרז של מיש־רד־המיסחר־והתעשייה לייבא 200 טון טלאים לקראת החגים. חברת „אשור" היתה היחידה שיכלה לספק טלאים ב־מישקל עד 8 קילו הרבע הקידמי, בעונה זו של השנה, בה אין המלטות. „אשור", השייכת למישפחת **אפריים אילין,** הכינה מבעוד־מועד מלאי גדול של כבש שחוט כשר.

הכבש מייובא מארגנטינה. משם מתחד־שים עתה מישלוחי הבשר הקפוא של בקר, לאחר שהרב דוד נשר פתר את בעיית חיתוך ריבעי־הבקר בצורה שתש־ביע את דרישות הכשרות, ותאפשר לייבא רבעי־בקר עם מרבית הצלעות, הכוללות את בשר הסטייקים.

מישלחת רמת־דרג של מועצת הבשר הארגנטינאית סיימה בימים אלה את ביקורה בישראל, בבדיקות של דרכי פרי־

יבואן אילין
ראיית־הנולד

קת הבשר ושיווקו. המישלחת חתמה על חוזה שנתי חדש עם מישרד־המיסחר־והתעשייה, המבטיח המשך אספקת בשר מפורק מעולה.

מטאטא חדש - מטאטא היטב

נגיד „בנק־ישראל" מינה את **מיכאל בן־עמי** כדוברו החדש של הבנק, לאחר שלדעתו לא הצליחה הדוברת הקודמת,

דובר בן־עמי
— שצוחק אחרון

רמה זוטא, למנוע את העיתונות ה־עויינת לנגיד **משה זנבר.**

מיכאל בן־עמי עבד קודם־לכן כעוזרו של מנהל מחלקת־ההסברה בהתאחדות־התעשיינים, **יוסף סריג.** בתפקידו זה קיבל כמה פעמים אזהרות, הן מסריג והן ממנכ"ל התעשיינים אלוף־מישנה (מיל.) **פלג תמיר.** האזהרות באו לאחר שהתברר כי נוסף לתפקידו עוסק בן־עמי גם במסע יחסי־ציבור לטובת **צבי רכ־טר,** מנכ"ל „סולל־בונה" לשעבר, ונגד „בנק־הפועלים."

בן־עמי הוא ידיד אישי של מנכ"ל „הבנק הבינלאומי הראשון," **דויד גולן,** הנימנה עם חוג הידידים של צבי רכטר ומשה זנבר.

מנכ"ל התעשיינים פלג תמיר אישר, כי בן־עמי הוזהר כמה פעמים על־ידו, לאחר שהתברר כי הוא עוסק בעבודות נוספות ללא קבלת אישור. מדי־פעם אילץ תמיר את בן־עמי להפסיק את הלובינג הנוסף שעשה.

עתה התמנה בן־עמי כדובר רישמי של „בנק־ישראל." הוא אמר, בתגובה, כי עזר לרכטר בגלל יחסי־ידידות עם בתו, ואשר ל„בנק־הפועלים," כל מה שעשה היה רק הפניית תשומת־לב של אנשים לפירסו־מים בעיתונים.

המשביר ישווק לבידים

לאחר עשרות שנים החליף שיווק ה־לבידים בישראל ידיים, ועבר לידי „המש־ביר־המרכזי." עד כה היה השיווק מרוכז בידי חברה שבעליה היו מישפחות **קרמרמן־יהודאי,** בעלות מפעל „עץ־לבוד"; יחד עם מישפחת **ישראל סח־רוב,** שהיה מבעלי מיפעל „תעל"; ו־מישפחת **מאיר וכט.** המחזור השנתי של החברה המשווקת היה כ־100 מיליון לירות, ועמלת־השיווק הרישמית היתה 3.5% על המחזור.

המשווקים הקודמים היו מעוניינים לצאת מן השיווק בגלל המשבר הממושך בענף, שחייבם להחזיק מלאי גדול של לבידים, הנאמד ב־35 מיליון לירות. על השיווק התחרתה גם חברת „כור," אולם „המשביר־המרכזי" הציע תנאים טובים יותר.

לאחרונה מסתמנת עלייה בהזמנות של לבידים מחו"ל, בעיקר מבריטניה, שהיא ארץ־הייצוא הגדולה והעיקרית של ישר־אל. המלאי שהיה בארץ זו נגמר, ושוב החלו מבקשים הזמנות מישראל. אומנם, מחירי הלבידים נמוכים, אולם היצרנים כאן מעדיפים לייצא במחיר נמוך מאשר לייצר למלאי.

מחפשים מחליף ל„ליילנד"

המחסור ברכב לקציני צה"ל נובע מ־שני גורמים, שאינם תלויים בצה"ל. ה־אחד: הרכב מסוג „דוכס," מייוצר ב־מיפעל „אוטוקרס" לשעבר, שנרכש על־ידי מיפעלי־הרכב של „כלל." עד כה סופ־קו החלקים להרכבת הרכב על־ידי חברת „ליילנד," אולם עם העברת הבעלות הפ־סיקה „ליילנד" לספק את החלקים, ועל המיפעל היה למצוא מקור אחר לחלקים, בעיקר למנוע ולסרן־האחורי. בעיות אלו נפתרו עתה לטווח ארוך, ותוך זמן קצר תחודש הספקת ה„דוכסים" לצה"ל.

הגורם השני: לצה"ל היה הסכם עם חברת „פיאט," שלפיו קנה צה"ל לקציניו מכוניות „פיאט" בשיטת שכר־מכר. „פיאט" מכרה לצה"ל מכוניות, והתחיי־בה לקנותן חזרה כעבור שנתיים.

התברר ל„פיאט" כי חבלאי של הרכב כה גדול, שאין העיסקה כדאית, והיא מסרבת לחדשה עתה בתנאים שצה"ל מוכן לתת. עתה מחפש צה"ל גורם אחר שיספק רכב לקציניו, ועד שלא ייחתם הסכם — לא יהיה רכב.

„תדיראן" מקים מרכז חדש

קונצרן „תדיראן" מתחיל בהקמת בית־הנהלה מרכזי, ליד מיפעל „קוקה־קולה," באיזור התעשייה של בני־ברק. הבניין יהיה בן ארבע קומות, בשטח של 9,000 מטר, ויכלול את חדרי ההנהלה המרכזית, וכן את מערכת המחשב של הקונצרן. מן המערכת המרכזית של ה־מחשב ייצאו שלוחות למסופים במיפע־לים השונים.

הבניין יישא אופי חדיש, ויתבסס על שימוש באלומיניום וזכוכית כחומרי־בנייה. עם השלמת הבניין, בעוד ארבע שנים, יפנה „תדיראן" את בית מישרדיו הנוכחי בדרך־השלום בתל־אביב.

„קיטון" החליף בעלים

מיסעדת „קיטון" ברחוב דיזנגוף בתל־אביב החליפה בעלים. **צבי רוזנברג,** מייסד המיסעדה ובעליה ב־30 השנים ה־אחרונות, החליט לפרוש. הוא מכר אותה במחיר של 450 אלף לירות **לאברהם זהבי,** סגן־אלוף שפרש לא מכבר, מ־שירות־הקבע.

זהבי ממשיך לנהל את המיסעדה ב־אותה רוח כמו קודמו, אולם ניכרים כמה שינויים בקהל־הסועדים, שאליו הצטרפו קצינים.

המחיר ששולם עבור המיסעדה הוא גבוה, כיוון שהוא רק דמי־מפתח, ושטח המיסעדה פחות מ־30 מטר.

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

שאלות אישיות

החלפנו אוטו. להחליף אוטו זה לא נורא. הבעייה מתחילה אחרי ההחלפה. שששששש... הנה בא איש, תיכף תיראו:

— שלך?

(לצורך הקיצור, אנו משמיטים את התשובות).

— כמה?

— מה אתה אומר... איזה מודל?

— כמה עשתה?

— והמנוע?

— וטסט מתי?

— בלי רדיו, הה?

— אתה יודע שזאת מכונה לא אי־אי־אי?

— למה לא קנית פז'ו?

— אם היית קונה לפני חודשיים, היית מרוויח. היית יכול למכור אותה עכשיו ולקחת פ'זו.

— בכמה מכרת את הישנה?

— כמה עשתה?

— והמנוע?

וכו' וכו'. ואז אנחנו נכנסים להתקפה:

— אשתך?

— בת כמה?

— מה אתה אומר... ראשונה אצלך?

— כמה למדה?

— מכבסת בסדר?

— ובישול?

— תגיד, ואיך היא?

— אני מתכוון אם היא מוציאה קולות כשאתם מתעסקים?

— מה אתה אומר...

— אבל היא נראית ככה־ככה. תראה, יש לה כבר שערות לבנות, מציצות לה מתחת לחינה. מחלידה, הה?

— ואיך השיניים שלה?

— וספירת הדם?

— ושתן?

— חומצי? מה אתה אומר... ניסית סודה־ביקרבונט?

כדאי, זה מצויין. ותגיד, למה לא תפסת משהו יותר צעיר?

— אבל יש גימנזיסטיות יפהפיות...

— אם הייתי במקומך הייתי נפטר ממנה כבר לפני חודשיים — היית יכול להשיג כמעט חדשה, אם לא היית טיפש.

— רגע, אדוני, מה זה לברוח ככה... תגיד שלום!

— שבת שלום.

סודי ביותר / למכותב בלבד

ד ח ו ף

12.7.75 שעה 1330

מאת: רבין

אל: דיניץ

מבקש הבהרות נוספות בעניין הצעת מזכיר המדינה משלשום נקודה אל תשלח יותר מבדקים כי שמעון מגלה הכל למטה נקודה הוא הראה לו את הפיתקה שלחת לי לפני עשרה ימים ומשה איבד אותה נקודה עכשיו בכיתה כולם יודעים פסיק כי השמש מצא את [illegible] הפיתקה והלשין על משה ושמעון נקודה אז מה אם הם חברים סימן שאלה דרך אגב אסד מחסם כל הזמן באף הי הי הי הי הי נקודה

סוד כמוס לחמור ולסוס / מי שפותח כלב נובח

אחרי ישיבת ועדת החוץ והביטחון הציץ כתבנו בפח האשפה של תחנת קו 5 שמול הכנסת ומצא שם את הפיתקה המובאת להלן. בחקירה התברר כי הנייר נשמט מאוטובוס של „קייטנת שפילהאוז", שהסיע ילדים לטיול בכנסת. נערכת חקירה ומופקים לקחים.

שטחים ומילים

אל תתנו שטחים תמורת מילים!

למילים אין ערך. לשטחים יש. שטחים זה עצם, שלום זה אוויר.
שטחים אפשר למדוד, אפשר למשש.

שלום זאת סתם מילה.

אז תנו שטחים תמורת משהו ממשי.
לחץ זה משהו ממשי. לחץ זה כוח עם כיוון. אפשר למדוד.
תנו שטחים תמורת לחץ.
תנו שטחים תמורת מלחמה. הרוגים אפשר לספור. זה ממשי.

זיכרו,
שלום זאת מילה. מלחמה היא מעשה.
תנו שטחים תמורת מעשים.

לאחר דיונים ארוכים, הגיעה ועדת זוארץ לענייני שכר, לכלל גיבוש הצעת מבנה משכורת וניכויים — בהתאם למצב הכלכלי:

מידגם לשכר ממוצע

(לנשוי + - 2, נכון ליולי 75)

א. שכר יסוד

20 ק"ג תפוחי אדמה
15 ק"ג בצל
פחית זיתים
3 ק"ג חומוס מבושל
צנצנת אגוזן
40 ליטר דלק 94
חולצה משבצות

ב. שעות נוספות

4 גופיות
בלון גז
פיז'מה
חבילה פלסטרים

ג. ניכויים

13 ק"ג תפוחי עץ „דלישס"
למס הכנסה

חצי פחית זיתים וכפית אגוזן
למס ערך מוסף

15 קופסאות לוף וסרדינים בשמן
לביטוח לאומי

(דמי הביטוח הלאומי יוחזרו במילואים)

„חיל המודיעין בצה"ל מודאג ממצב לימוד הערבית בבתי־הספר"

בכינוס בוגרי תיכון במגמה מזרחנית אמרו נציגי החיל, שיש לחייב כל תלמיד בלימוד השפה

(מעריב 11.7.75)

תלמיד, גימנזיסט,

דע את האוייב הזומם להשמידך

למד ערבית

עם ערבית לא יוכלו לתקוע לך סכין בגב
עם ערבית תוכל להשתלב בבניין ובתעשייה
עם ערבית תוכל להתגייס למודיעין

דע את שכניך - למד ערבית!

הופיע! הופיע! הופיע!

הספר שציפיתם לו בכליון עיניים

במאבק לעצמאות

מאת ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
(מומחה לענייני מס)

הספר, שראה אור בימים אלה, עוסק בניתוח תוצאות הריפורמה במיסים ומחזק את ידי הטוענים לזכותנו לחיות עם עצמאי — שכן עם עצמאי לא יפגע מן האינפלציה ומס ערך מוסף כעס שכיר.

הספר שנועד לכל עצמאי ברוחו

הארץ

ממישנתו של מייסדו
מימלחתי תמורת סוס
ד"ר מ. זוארין
(בסטייקיה)

את זה היו העיתונאים כותבים על השביתה. אילו לא היו העיתונאים שובתים

שר האוצר: „לא נישא וניתן עם השובתים - עד שלא ישובו לעבודה!"

שיבושים בפרשנות ברחבי הארץ ● הפסקות בזרם הפובלי־ציסטיקה ● אי־סדר במאמרי המערכת ● הפרעות קשות במדורי הספורט ● ברדק ב„את סורגת" ● השובתים: „נלך עד הסוף!"

השביתה הפראית של העיתונאים גרמה לנזק כל ישוער למהלך החיים התקינים בארץ. עד עתה טרם התאוששו המוני האזרחים מגל השיבושים שנגרמו להם בשעות הבוקר, שעה שנוכחו לדעת כי עיתו־נם היומי לא יגיע.

קבוצת עיתונאים ובני משפחותיהם חוסמים את שער הכניסה למערכת אחד העיתונים. אפשר לראות בבירור את מצבם הגופני הירוד והשיבה שזרקה בשערם עקב שיטת המיסוי החדשה.

תורים ארוכים שצרו על הקיוסקים ודוכני העיתונים לא הצליחו להשיג אפילו עיתון־ערב מאתמול. נמסר כי עיתונים מלפני ארבעה ימים נמכרו במחירים מופקעים.

פקיד ממשלתי בכיר גינה את ה־שביתה ואמר כי לא ייתכן שכל ציבור עובדים יעשה דין לעצמו, שלא לדבר על הנזק של מיליארדים שנגרם למדי־נה — וכל זה שעה שאנו עם במצור, מוקף אוייבים (ראה מאמר מערכת בעמוד זה).

כתבינו ניסו להשיג את תגובת יו"ר ועד העובדים, אך זה היה בפגישה עם הוועדה המרכזת של ההסתדרות והס־תפק רק באמירה כי „הם עוד יראו עם מי יש להם עסק...". ליד מערכות העיתונים התגודדו כתבים וחסמו את הכניסות, עקרו את הטלפרינטרים, והיכו משאית תועה שניסתה להביא מיץ למזנון.

רבבות מברקי גינוי מכל שכבות הציבור, הגיעו למערכות העיתונים. „עד מתי?" שואל אזרח במכתב ל־מערכת, שלא פורסם בשל השביתה.

רוב עיתוני המערב הקדישו ל־שביתה כותרות ראשיות וגינו אותה בחריפות. „אנארכיה בישראל" כותב הסאנדיי מורנינג טלפון במאמר ה־מערכת שלו.

לביקורת קשה זכתה השביתה גם בכנסת. דובר האופוזיציה גינה את ה־שביתה ואמר כי דומה ש„ידיים שמא־לגיות בוחשות בקלחת".

דבר המערכת

בחייל! בכוח!

נדמה כי הגיעה השעה להאציל ברכתנו על ראש ו. העובדים של א. העיתונאים אשר יצאו ל־מאבק צודק וחשוב בעיצומם של ימים קשים אלה, להרים קרנה של העיתונות ולהגביר תרומתה לעם ולמדינה.

הלכו אותם ריפורטערים קשי־יום ועשו אגודה אחת וזאת בש־עה שהעם כולו מפוזר ומפורד. אלו שובתים בשל „תוספות" ואלו בשל „בושות". ואילו עיתונאינו, אין הם כאותם המבטלים זמנם לריק בשל בקבוק חלב. שהרי מלחמתם מלחמת היישוב כולו למ־ען חיזוק עמידתנו ולמען חופש עיתונותנו, העומדת לנו למגן ב־שעות קשות אלה.

ואין כטלפון וכמכונית חשובים לאידיאל זה. ודומה כי אותם צוררים שגזרו גזירות על ראש העוסקים בשליחות הציבור ואסרו עליהם כלים חשובים אלה, משו־לים לרומאים שניסו לבטל תורה מישראל — ולא עלתה בידם.

יהיו נא, איפוא העיתונאים לנו לדוגמה נאה, ונקווה כי כל העם ידבק במטרות נשגבות אלו לבל יתממש דבר הפיתגם: „ה־מתחיל בשביתה — אומרים לו גמור".

ד"ר מ. זוארין

מילון אבן־זוארץ:

מחזיק מפתחות

תחזיק אותנו - שלא נשבות!

קבוצת טייסים ובני משפחותיהם חוסמים את הכניסה לבית אל־על. בין הכרזות שנושאים המפגינים בולטת הכרזה „אוצר אכזר — תן מטבע זר".

חביבי, אתה יודע מה זה להיות טיים?
אתה יודע מה זה לקום כל בוקר או ערב או צה־רים ולהטים אווירון גדול באמצע השמיים?

אווירון זה דבר כבד. מלא אנשים. רק אנחנו מצ־ליחים להחזיק אותו באוויר הודות להשכלתנו ותו־שייתנו.

אנחנו מקריבים לא מעט למענך. נמצאים בבית רק חצי חודש בחודש, ממש כמו נהגי המשאיות וה־כורים בתמנע. זה לא הקרבה? תגיד אתה?

זה לא חיים להסתובב כל הזמן בעולם, כשכל יום צריך להחליף מטבע, או מלון, או שפה, או זמן. אנח־נו סובלים בשקט, אבל ממשיכים לשאת בנטל, כי אנחנו יודעים שאתה צריך להגיע בזמן ושאסור ל־החזיק את המדינה ללא גשר אווירי.

האמת היא שלא רצינו להיות טייסים? מי רוצה להיות טייס — מקצוע גרוע עם שכר נמוך — אבל אתה הרי יודע שלא לכל אחד יש ברירה, ומישהו צריך לעשות גם את העבודה השחורה. זה שלא היו לנו אותם הסיכויים שהיו לך — אנחנו לא כועסים. רק תן לנו לקבל משכורת הוגנת כדי שלא נצטרך לפנות ללשכות־הסעד ולעזוב שם את ילדינו המוז־נחים.

חבל שלא למדנו רפואה.

(מ.)

לאבישג השונמית היה הרבה כבוד -
אך האם גם היתה לה נחת?

■ ח"כ מפ"ם **אליעזר רונן** נכנס השבוע למלכודת, אך מייד יצא ממנה. רונן איחר לאחת הישיבות המראתוניות של ועדת־הכספים של הכנסת, ולא הספיק לשמוע את דבריו של שר־המישפטים **חיים צדוק** שדיבר באותה ישיבה. אך משפתח את דבריו, אמר רונן: „אני מכבד מאד ומעריך את דבריו של שר־המישפטים.” קרא לעברו יו"ר הוועדה, ח"כ **ישראל קרגמן**: „הרי בכלל לא שמעת את דבריו של השר!” המשיך רונן: „אינני מניח שמישהו מהחברים יניח שיש בכך כדי לגרוע מהעובדה שאני מעריך ומכבד את דיברי צדוק.”

■ אחת הדרישות שהועלו בדיון ועדת־הכספים של הכנסת על הוצאות־הרכב, התייחסה להצעה שהמיפעלים יחוייבו לציין בצורה בולטת, על־גבי הרכב, את שם המוסד או הגוף שהרכב שייך לו. קרא ח"כ אליעזר רונן, לקול צחוקם של חברי־הוועדה: „אז נצטרך כולנו להדפיס על הרכב שלנו ,ממשלת ארצות־הברית.'”

■ אורח באחת מתוכניות בירה ומצב רוח היה הפרופסור **דויד דנון** ממכון וייצמן, שדיבר על מדע־הזיקנה. כששאל אותו המנחה **יעקב אגמון** אם אפשריים יחסי־מין בגיל קשיש השיב דנון: „אפשר, בתנאי שעושים תרגילים כל הזמן.”

■ באותו מעמד סיפר דנון כי **מאיר וייסגל**, נשיא מכון וייצמן, נוהג לספר את הסיפור הבא: „כשהיה קר מאד לדויד המלך, נשלחו עוזריו לחפש אשה צעירה, שתחמם את עצמותיו. חיפשו, חיפשו ולבסוף מצאו את **אבישג השונמית**, שבתחילה התנגדה לשמש כסות למלך. העוזרים שיכנעו אותה בהסבירם לה את הכבוד הרב הכרוך בתוכנית. בבוקר, כשיצאה מחדר המלך, חיכו לה העוזרים ושאלו אותה: נו? השיבה אבישג: עכשיו אני מבינה את ההבדל בין כבוד ונחת.”

■ הפירסומאי **אורי סלע** טען, כי בימים הקרובים יתחיל דבר, המכונה רישמית „עיתון פועלי ארץ־ישראל,” להופיע בשפה הערבית במקום בעברית, כדי שרוב פועלי ישראל יוכלו לקרוא אותו.

■ ועל אותו מישקל: באחד מקיבוצי השומר הצעיר חגגו חג פנימי שבמהלכו הונף דגל אדום, בצד דגל־המדינה. כקיבוצים רבים, נוהג גם קיבוץ זה בניגוד לקו האידיאולוגי ומעסיק פועלים ערביים. ילדה קטנה בת שלוש, שהביטה בדגל, שאלה: „למה תלוי דגל אדום?” כשהסבירו לה שזה דיגלם של הפועלים, שאלה בהשתאות: „מה, אדום זה הצבע של הערבים?”

■ מי שהיה שר־הביטחון, **משה דיין**, אוהב להצטלם, אך לא תמיד. בעת הרצאה שנשא במועדון המיסחרי והתעשייתי, כיוון אליו אחד הצלמים את מצלמתו. הבזק של המצלמה הרגיז את דיין, שאמר לצלם: „אני יודע שאני פוטוגני, אבל אני לא מוכן שתסיח את תשומת־לב הקהל.”

■ לתקרית בלתי־נעימה כימעט שגרם גם השחקן **יוסי ידין**, בעת מסיבה שנערכה בחצר ביתה של מי שהיתה אשתו הראשונה, השחקנית **חנה מרון**. במסיבה, שבה נכחה גם **לאה רבין**, אשת ראש־הממשלה, ניגש אל ידין צלם־עיתונות וצילם אותו בחברת מיספר אנשים. ידין כעס, אסר על הצלם לצלמו, ודרש ממנו לצלמו אך־ורק בחברת אשתו הצעירה **היידי**. מאוחר יותר דרש מן הצלם שישלח אליו את התמונות כמקובל, לטענתו של ידין, בחו"ל.

■ יחס שונה לגמרי לצילומים יש לנשיא חוג יושבי אכסודוס, קברניט אל־על **איי יפה**. הוא אומר כי מדי היכנסו למכוניתו הוא מסתרק באופן מיוחד, כיוון שבכל רמזור מצלמים אותו.

■ בעל רשת בתי־המלון גני שולמית, **בצלאל מיזרחי**, נסע השבוע במכונית הטורנדו ממוזגת־האוויר שלו לבקר במלון החדש שפתח בעין־בוקק. בנקודה שוממת בכביש היורד לים המלח, ראה לפתע בחורה יפהפייה מרימה ידה לטרמפ. בצלאל נעצר, התעניין מה עושה היפהפייה במקום כה שומם. הבחורה, שדיברה רק אנגלית והולנדית, סיפרה כי יצאה לטייל בטמפים במרחבי ישראל, נקלעה לטרמפ לא־סימפטי, שבו הציג לה הנהג, בדרך, תנאים לא־מקובלים להמשך ההסעה. הבחורה סירבה לדרישות, וכנקמה הוריד אותה הנהג באותה נקודה שוממת. כדי להפיג את הרושם הרע שהשאיר הנהג על התיירת, הזמין אותה מיזרחי להתארח במלונו. כאשר חתמה הבחורה בספר־האורחים את שמה המלא, התברר למיזרחי כי היא בתו של מכר טוב שלו, אחד מסוכני־התיירות הגדולים בהולנד, שהחליטה לוותר על ההקלות הכרוכות במעמדו של אביה, ולטייל בישראל בכוחות־עצמה.

■ למחמאה בלתי־צפוייה זכה אל"מ (מיל.) **משה עמיר**, מנכ"ל חברת אתרים. בתום טכס חנוכת כיכר אתרים, שבו הציג המנכ"ל את הנואמים, שבירכו את החברה, ניגשו אליו שני צעירים שהציגו עצמם כאמרגנים, ביקשו ממנו את מיספר־הטלפון שלו.

יסמין בנאי בתו של גברי בנאי, חבר שלישיית „הגשש החיוור”, חגגה בכפר של רפי נלסון באילת את יום הולדתו השלושים־וחמש של אביה. איתה, בתמונה, ישראל („פולי”) פוליאקוב, גשש נוסף, שהשתעשע איתה ואמר ספק בצחוק ספק ברצינות: „צריך לעשות אימונים על ילדים. אחרי הכל, אני מתחתן בשבוע הבא.” הגששים, המופיעים באחד המלונות באילת, עומדים לחוג בכפרו של נלסון גם את הנישואין.

היידי עמרם נערת הגומי מישראל, מי שהיתה לפני שמונה שנים תושבת קבועה של „כסית” ו„קליפורניה”, ידועה בארץ בשמה הקודם חדסה. גדולתה של היידי־חדסה היא בכך שהיא מסוגלת לקפל את עצמה לצורה של כדור. לפני שמונה שנים הכירה בחור תורכי, נסעה בעיקבותיו לתורכיה. אך הרומן התורכי שלה הגיע לקיצו אחרי שחדסה־היידי ילדה בן. היא נטלה את תינוקה ויצאה עימו לגרמניה, התיישבה בברלין ומצאה תעסוקה במועדונו של שימעון עדן. שם היא עובדת כברמנית. טאלי סאבאלאס, הלא הוא קוג'אק הנודע, היה אורח קבוע במועדון בעת שהסריט סרט בברלין. היידי התיידדה איתו, ואם עד אז לא שמע טלי על ישראל, היתה לו הזדמנות לשמוע זאת מפיה של נערת הגומי הישראלית לשעבר. צילומי הסרט הסתיימו, אך להיידי לא נשבר הלב, היא כבר התרגלה. לפני טאלי סאבאלאס התידדה עם פול מאקרתני, איש החיפושיות.

לאנשים הנכונים

777 ברנדי בינלאומי

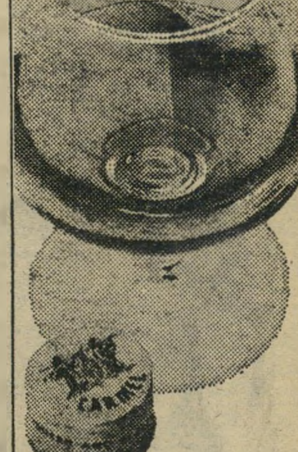

כרמל מזרחי

מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

אנשים

הפתעתו של עמיר היתה שלמה, כשהסתבר לו כי האמרגנים חשבו שהוא רק המנחה בטכס, וכי סיגנון־ההנחייה שלו מצא חן בעיניהם.

■ מתחרים, בדמותם של השחקן **צבי שיסל** והבמאי־מצחיקן **אורי זוהר**, עומדים לקום לשלישיית הגשש החיוור. הבמאי **ניסים אלוני** כותב ומביים את השניים בתוכנית חדשה.

■ אחרי היסוסים ולבטים רבים החליט עוזר שר־הדתות, **אריה פרנקל**, לבטל סופית את חתונתו עם המורה **צבייה**

■ העיתונאי **גדעון רייכר** עתיד לחזור ארצה, ולתפוס את מקומו במערכת ידיעות אחרונות בירושלים. רייכר, ששימש במשך השנתיים האחרונות כשליח הסוכנות בלונדון, סירב לקבל על עצמו שנת־שליחות נוספת, בטענה כי היחס אל השליחים איננו הוגן. ואם לא די בכך, מבטיח רייכר לפרסם, עם בואו, כמה גילויים סנסציוניים, שיגרמו — כך הוא מבטיח — אי־נעימויות לאנשים רבים.

■ חבר מועצת־העיר מטעם המפד״ל **חיים כסוק** גרם לא

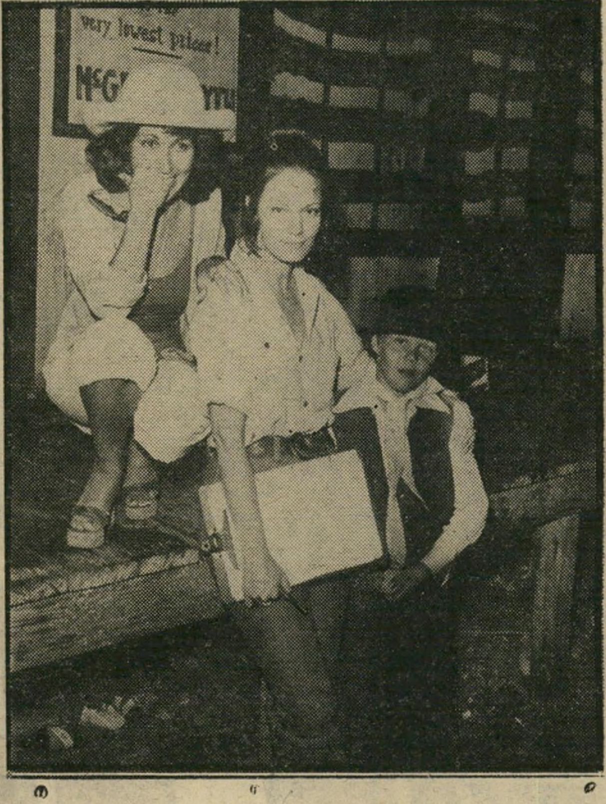

טרי רביז הדוגמנית והשחקנית, מילאה תפקיד מהעבר השני של המצלמה בסרט „פאנטום קיד", מערבון־הילדים המוסרט בעיר המערבונים. טרי, ששיחקה בסרטים רבים בעבר עומדת, לדבריה, לביים סרט, שהיא כתבה את תסריטו, וזוהי הדרך הטובה ביותר עבורה, לדבריה, כדי ללמוד קולנוע אמיתי. טרי עבדה בסרט כעוזרת־הבמאי.

הר־זהב. הסיבה לביטול החתונה, לדבריו של פרנקל, היא אידיאולוגית. פרנקל מתנגד להתנחלויות, בעוד ידידתו המורה גלחמת בעדן. לפני כארבעה חודשים, בעת שביקר בבלגיה, הוצף פרנקל בהצעות־נישואין מידי מישפחות יהודיות עשירות, שראו בבחור שומר־המיצוות ובעל־המעמד חתן מתאים לבנותיהן. אך פרנקל המאוהב דחה, לדבריו, את כל ההצעות בגלל צבייה. כעת, עם ביטול החתונה, שוקל פרנקל אפשרות של נסיעה נוספת לבלגיה.

■ תקרית דיפלומטית נמנעה ברגע האחרון ממש, בין בעלת הגלריה התל־אביבית העיתונאית **רות חפר** לבין **אגא חאן**. היה זה בכפר יוגוסלבי נידח. רות חפר הגיעה למקום כדי לרכוש תמונה מפורסמת, שהיתה שייכת לאחד הכפריים. כאשר הגיעה לבית, יצאה מהמקום, בנסיעה מהירה, מכונית אמריקאית גדולה. רות נכנסה לבית, סיפרה לבעליו על רצונה לרכוש את התמונה. „ברגע זה מכרתי אותה," השיב לה האיש. „קנה אותה אגא חאן."

מכבר להרמת גבות. כשנשאל במה הוא עוסק בימים טרופים אלה, השיב העסקן הדתי: „אני עוסק במין." לנוכח תדהמתם של השואלים, הסביר כי הוא שוקד על עבודת הדוקטורט שלו, שנושאה הוא הפרייה מלאכותית.

■ אופנת הג׳ינס הדביקה גם את צמרת המדינה. בוטיק הג׳ינס שבכיכר־המדינה בתל־אביב אירח בין כתליו, בזמן האחרון, את **יגאל אלון**, שקנה מיכנסי־ג׳ינס לעצמו, את ראש עיריית תל־אביב, **שלמה להט**, שקנה חליפות־ג׳ינס לו ולילדיו, את ראש־הממשלה־לשעבר שקנתה מיכנסי־ג׳ינס לנכדיה, ואת אשת ראש־הממשלה, **לאה רבין**, שקנתה ג׳ינס לבתה הבכורה, **דליה**.

■ גיזבר עיריית תל־אביב שהתפטר, **יוסי שטיינמן**, החליט לשאת עליו אקדח. כאשר פנה אל הממונה על המחוז, **דויד רזניק**, וביקש אישור שהוא בריא, אמר לו רזניק: „אותך לא צריך לבדוק. אם התפטרת מהעירייה, סימן שאתה שפוי."

הורוסקופ

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום ראשון. הוא גם יהווה עבורך סימן לפיתחת תקופת־חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי־רגיל. אפילו יריבים יכבדוך השבוע.

מחזור העיסוקים החדש מתחיל ברגל ימין. קח עצמך בידיים; הימנע מחולמנות־יתר ומדיכאון חסר־תכלית — ותמצא שאתה יוצא בהדרגה מן הבוץ, אף מבלי שתצטרך לקבל החלטות גורליות כלשהן. הפגישה אליה נכספת, תתקיים, אך תתאכזב. לעומת זאת צפה למיפנה רומנטי.

עכשיו כבר מאוחר מדי. אז מוטב שתשלימי עם המצב החדש, שתבצרי את עמדותייך, ושלא תגלי את כל הקלפים. אם אתה דווקא רוצה, אתה יכול להפיק תועלת — והנאה — מן העיסקה או הסיבוך אליהם נקלעת. זה רק תלוי בידידך. לזוגות הרומנטיים: אם היא קשת — תגיד כן אם הוא קשת והיא לא — רצוי לחכות קצת.

נראה שעזרתך תידרש, יותר מאשר בעבר, כדי לסייע לאחרים. כמה דברים, חסריי־חשיבות, לא יעלו יפה. צפויות דאגות הקשורות במקום העבודה. נראה שהשאלה: „האם אני עושה את הדבר הנכון?" היא שתטריד אתכם במיוחד. תיאלצו להיעזר בתכונות האופייניות לבני מזל סרטן: צניעות ונדיבות לב. את בת סרטן — לבשי בגדים קלים.

שבוע שיגרתי ואפור. הוא יימשך כך הרבה זמן. עליכם להישמר לא לעבור את הגבול ולהפקיד את עתידכם ביד הגורל. תקופת הפרידה שלך מאדם קרוב אליך תימשך מעבר למצופה, אבל בסופו של דבר הוא ישוב אליך. קבלי אותו כמו שהוא והשלימי עם גורלך, לא תצליחי לשנותו.

נשקפת הצלחה במישור הפיננסי. כספים עשויים להגיע אליך הרבה יותר מהר ממה שציפית. לעומת זאת עלולות להתרחש מיספר אי־נעימויות הקשורות במקום העבודה, מבלי שיגעו דווקא ישירות לך. אם תשכנע בצידקת הרעיון שנולד בך, תוכל להשפיע על האחרים.

המריבה הטיפשית בה הסתבכת, אינה מועילה לאף אחד. ומקלקלת את מצב־רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופייך, ולעיסוק בתחביבייך. במקום לשאת על כתפייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מעשית שהושמעה באוזנייך. בנוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופו־של־דבר, זה לא ישתלם. בת מאזניים, השבוע אל תקני.

תתחיל להתרגל להצלחה שזכית בה. אם תתנהג בקור רוח ובהגיון — תמשיך להצליח. אל תזלזל בעצות שתקבל מאדם שהוא כימעט זר לך, ותתחשב בדיעותיהם של אחרים. לא תמיד אתה הוא הצודק. נהג בסובלנות עם חבריך לעבודה, אפילו אם הם אינם מחזירים לך יחס כזה. בת עקרב — היזהרי לא להסתבך עם גבר מבוגר ממך בשנים רבות.

במחצית השנייה של השבוע צפויים בחייך כמה שינויים, ולאו דווקא לטובה. שמור בקפדנות על בריאותך, כי היא עלולה להיות הראשונה שתיפגע בימים רגישים אלה. דחף פנימי, שסיבותיו לא תהיינה ברורות לך די צרכן, ידרבן אותך לבזבז הרבה מרץ, זמן וכוח על עניינים בעלי חשיבות מישנית. מוטב שתרסן את עצמך ותשמור את כוחותיך לשבוע הקרוב. צפויים לך הפסדים כספיים בעסקיך.

חשבת שלא תגיע לזה? ובכן, השבוע זה קורה. אבל רק לאחר מאמצים ארוכים וקשים, ובעזרת ידידים שלא ידעת כלל שיש לך. כסף לא מועט מתלווה לשינוי החיים הצפוי לך בעתיד הלא־רחוק. אבל היזהר! מישהו זומם לקלקל את השורה. ואתה, האוהב תמיד לנצל את המצב עד למכסימום, עשוי להסתבך בהרפתקה מיותרת, שתעלה לך הרבה כאב־ראש, אם כי תגרום לך מעט הנאה. צפה למכתבי בלתי־רגיל ממקום רחוק.

זה לא יהיה נוח במיוחד, אבל אם את הרוצה, אתה יכול להסתכן. כאב־הראש הריגעי, הצרות בטווח קצר, הפגישות עם שונאיך — כל אלה שקולים, אם רק תדע להתמיד על־ידי ההישגים הרציניים וכוח־הרצון, שתפתח על־ידי עצם התפנית. מיקרה נעים ובלתי־צפוי עשוי להתגלות, אם לא תיזהר, כתגלית של איבה אישית או של קינאה מיקצועית. אל תראי לו שאת נפגעת ממנו. העמידי פנים של לא־איכפתיות ואדישות.

כוכב מארס, שהוא כוכב האנרגיה, משפיע ביותר על פעילותך, לחיוב או לשלילה. משהו, שיש בו שמץ של הרפתקנות, מתעורר בך, ולכן מוטב אולי שתרסן את עצמך, אם ברצונך להטות את אפיק הפעילות שלך לכיוון קונסטרוקטיבי. אתם עלולים למצוא את עצמכם מעורבים בסצינה של קינאה. תצטרך להקריב משהו כדי לזכות ביחס הנראה לך חיוני לשיווי המשקל הנפשי שלך, המתעורר כעת.

חוליית השוטרים התכוננה לפרוץ לביתו של גדול הסוחרים בעתיקות ימיות גנובות - כאשר הופיע לפתע משה דיין ונכנס לבית...

"אני החבר הטוב ביותר של משה דיין. עשיתי איתו הרבה עסקים. הוא קונה ממני עתיקות בעיניים עצומות, כי הוא סומך עלי," מתגאה סוחר־העתיקות דניאל (דני) אררה. כהוכחה לדבריו, הוא נוהג להציג תצלום בהקדשת דיין, שבו נראים השניים יחד.

● „מישטרת עכו אצלי בכיס. השוטרים לא יגעו בכם לרעה," מעודד דני אררה, שהוא גם בעל חנות גדולה לעתיקות בעכו, את הדייגים־הצוללנים שהפכו שודדי־עתיקות ימיות. אוצרות־האמנות המתגלים על קרקעית הים נמכרים לדני. חלקם מוברח לחו"ל, החלק האחר נמכר לאספנים בארץ ולבעלי הון שחור, המעוניינים ל־שמור על ערך כספם.

● „אני לא רק סוחר־עתיקות. אני גם קשור ל־ש.ב. (שירות־הביטחון־הכללי)," רומז דני לערבים ולארמנים, בעלי חנויות למימכר עתיקות בעיר העתיקה.

שוד בתחתית הים

רמזים אלה נוטעים תחושת־ביטחון מסויימת בקרב אותם סוחרים, המבצעים עם דני עיסקות קניית עתיקות ימיות שדודות.

● „אתם יכולים לרכוש אצלי עתיקות־ייבוא מתורכיה במחיר זול. יש לי קשרים מתאימים בנמל התעופה בן־גוריון. לא בודקים את מיטעני במכס," טוען אררה באוזני סוחרי־עתיקות יהודיים, ובעלי־גלריות ב־בתי־מלון מפוארים.

✱ גדול הסוחרים — אררה

שוד עתיקות מהים הוא עסק שהתפתח בשנים האחרונות למימדי־ענק. צוללנים־שודדים פוגעים, ומשמידים אתרים בעלי חשיבות ארכיאולוגית עצומה.

השודדים אינם מתרגשים מהעובדה שהם הורסים ללא־תקנה אתרים ארכיאולוגיים חשובים. הם רודפים אחר כסף קל, מהיר, ונקי־ממס. בעיסקי השוד התת־ימי טמון כסף רב.

המימצאים, ביניהם נדירים ביותר, אינם מובאים לידיעת אגף־העתיקות. הם נמכרים היישר לסוחרי־עתיקות. חלק מהמימצאים מוברח לחו"ל; חלק אחר, גם זאת בניגוד לחוק, נמכר בארץ.

בשבועות האחרונים חקר העולם הזה את נושא שוד העתיקות מהים. במהלך החקירות נחשפו קבוצות של דייגים־צוללנים וסוחרים, שעשו יד אחת בשוד עתיקות ומכירתן הבלתי־חוקית.

גדול סוחרי־העתיקות שנשדדו מהים, ושזהותם נחשפה, הוא דניאל אררה, תושב נהריה, המבצע את פעילותו המיסחרית הענפה, מחנותו שבעכו העתיקה.

במהלך החקירה העיתונאית נתברר, כי יש אמת במה שנחשב תחילה כדיברי התרברבות חסרי־שחר מפיו של אררה. מילבד פרט אחד: אררה מעולם לא היה איש השב"כ. נוכיח, במהלך סידרת הכת־בות, כי שאר התפארויותיו נכונות.

✱ דיין הופיע — המישטרה ברחה

לפני שנה ושלושה חודשים, שעות ספורות לפני שדני אררה עמד להמריא לאחד ממסעותיו המרובים לחו"ל, הקיפה את ביתו המפואר קבוצת שוטרים בבגדים אזרחיים. בידיהם היה צו־חיפוש.

בעוד השוטרים מתארגנים לקראת הכניסה לבית וחסימה מאחור, נעצרה מולם מכוניתו של משה דיין. דיין יצא את המכונית, מלווה בשני אנשי־ביטחון שנשאו עימם ארגז. השלושה נבלעו בביתו של אררה.

אנשי־המישטרה הנדהמים קפאו על מקומם. לאחר התייעצות קצרה הוחלט לבטל את החיפוש.

ייתכן שהשוטרים אכן נדהמו מהופעתו הבלתי־צפוייה של משה דיין, ומשום כך לא פעלו. אולם, שתי העובדות הבאות מצביעות על כיוון של אפשרות שונה:

● **עובדה 1** — בדו"ח השנתי האחרון, עדי לתאריך מארס 1975, שיצא מטעם האגודה למחקר תת־ימי בישראל, מצויין: „בתחום השוד הימי היתה זו שנה ברוכה לדייגים. לפחות שלושה צוותים עזבו ל־חלוטין את עיסוקם המקורי, ציידו ספינו־תיהם בציוד־צלילה מתוחכם ומשוכלל, מצ־למות תת־ימיות, מדי־עומק חשמליים, ציוד־חפירה מתחת למים, ופיתחו ושיכללו נתיבי־הברחה להעברת ,ייצוא' המימצאים לשוקי אירופה.

„המישטרה, אשר הוזעקה על־ידינו, לא נקטה ולו פעולה סימלית כדי להתגבר על פעילות שוד זו."

● **עובדה 2** — בשנת 1971 פשטו פקחי אגף־העתיקות על חנותו של דניאל אררה, וגילו בה מימצאים מהים שלא דווח עליהם לאגף־העתיקות, והיו בבחינת רכוש גנוב.

תלונת מפקחי אגף־העתיקות הועברה ל־מפקד מישטרת עכו. נגד אררה נפתח תיק פלילי. במועד מאוחר יותר התקיים מיש־פטו בחיפה.

לתדהמתם של מפקחי אגף־העתיקות, הפסידה המדינה במישפט. אררה יצא זכאי. יתר על כן, מאחר שאותם מימצאים שנת־גלו בחנותו היו בעלי חשיבות ארכיאולוגית היונית ביותר, נאלץ אגף־העתיקות לקנות אותם מידיו, בתשלום מלא.

לפי עדות שניים מבכירי עובדי אגף־העתיקות, נקבע כי המדינה הפסידה במישפט רק משום ש־מישטרת עכו התרשלה בתפקידה, לא העבירה את המוצגים המישפ־טיים לחיפה בהתברר התביעה, ובכך גרמה להכשלת התביעה.

כאשר מצטלבות שתי תלונות כנגד ה־מישטרה משני מקורות שונים, אמינים, מתחזקת האפשרות כי ביטול הפשיטה על ביתו של אררה, פשיטה שבה ייתכן כי ניתן היה לצוד שתי ציפורים במכה אחת, נעשתה שלא־בתום־לב.

✱ הפיסלון היחידי בעולם

בשנים האחרונות התרחבו עסקיו של דני אררה. רווחיו ממכירת עתיקות שנשדדו מהים, ושלא דווח עליהן לאגף־העתיקות, הגיעו למאות אלפי לירות לשנה.

אררה פעל באין־מפריע. ככל שגדלו רווחיו, כן גדל ביטחונו־העצמי.

ביטחון־עצמי מופרז זה, גרם לו, לאח־רונה, לעשות טעות גדולה אחת בקשר לפיסלון נדיר, יחידי מסוגו בעולם, המכונה „בעל רשף".

אררה רכש את „בעל רשף" מאחד מ־שודדי־העתיקות שעימם הוא נמצא בקשר. „בעל רשף" — אל איתני־הטבע ופטרון יורדי־הים, הוא יחידי מסוגו בעולם. תצלום הפסל נשלח למוזיאון הבריטי, שאישר לאררה כי הפסל אכן יחידי בעולם בסוגו ובמינו, מתקופת הברונזה המאוחרת, והוא תערובת כנענית עם השפעה פלישתית.

הפיסלון לא נרשם באגף־העתיקות, ולא דווח ממי וכיצד נרכש. השמועה בדבר הפיסלון הנדיר פשטה בין האספנים. שלושה מהם מנהלים עתה מירוץ כדי לרוכשו. מחירו נע בסביבות 150 אלף לירות, וממ־שיך לעלות מדי־חודש.

שניים מבין שלושת הקונים הפוטנציא־ליים הרציניים הם תושבי חיפה. אחד ידוע

מאת

זאב יפת

כנימנה עם הצמרת המצומצמת של ותיקי וגדולי עורכי־הדין בחיפה. השני, תעשיין מכובד, מעשירי העיר. האספן השלישי הלוטש עיניו לפסל הוא משה דיין.

דיין, המכור לעתיקות בצורה חולנית, החליט לרכוש את „בעל רשף." בחודשים האחרונים תכפו ביקוריו בחנותו של אררה, כש־נושא־התעניינותו היחידי הוא ה־פיסלון הנדיר.

במקביל לחקירת העולם הזה בנושא שוד העתיקות, הגיע מידע מהימן, ממקורות אחרים, בנוגע לפיסלון יקר־המציאות ול־תאוותו הלוהטת של משה דיין לרוכשו, לעיתונאי יהודה גורן, המתגורר בכרמיאל.

גורן הצליח לשכנע את אררה להציג לפניו את הפיסלון, ואף הירשה לו להביא עימו שני ארכיאולוגים ידועים — אחד מהם הוא ד"ר אלישע לינדר, חבר קיבוץ מעגן־מיכאל וראש החוג לתולדות הציוויליזאציות הימיות באוניברסיטת חיפה —

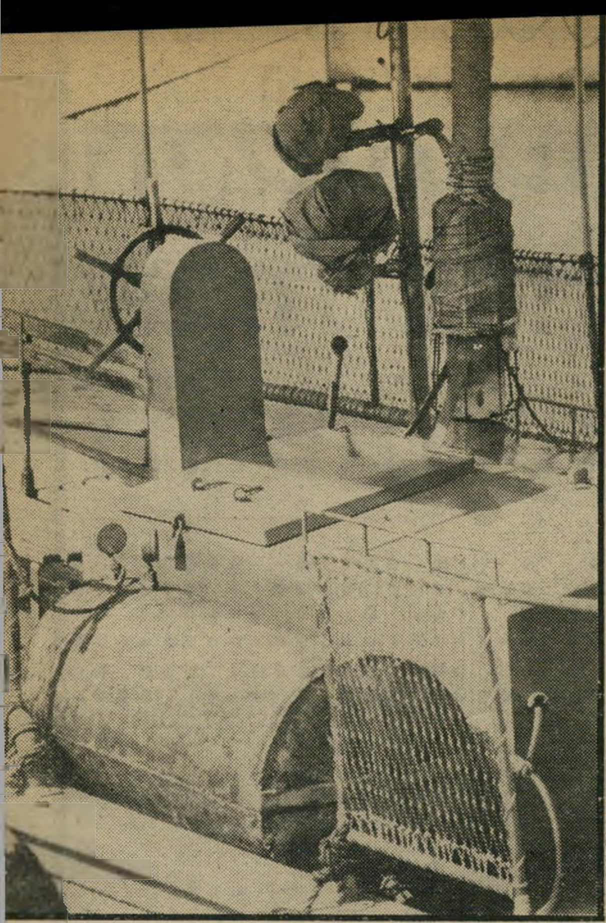

הצוללן וספינתו המתוחכמת

רובי שוסמוס, דייג שנעשה צוללן, השודד עתיקות מהים. רובי מרוויח 300,000 לירות לשנה מעיסקי השוד הימי. לרובי ספינה ובה ציוד ימי מתוחכם, כולל ציוד אלקטרוני וציוד לחפירה תת־מימית. ציוד זה טמון בתוך הארגז הנעול שבספינה (בתמונה משמאל). משמאל לארגז, קומפרסור לאספקת חמצן בשעה שהוא שוהה מתחת למים, ואילו ליד ההגה (עטוף) מד־עומק חשמלי.

זהו עסק של מיליוני לירות בשנה: שוד העתיקות המונחות

בתחתית הים והמוברחות לאספנים בארץ ובחוץ־לארץ

כדי שיבדקו את הפיסלון, יקבעו אם אינו מזוייף ומה ערכו מבחינה ארכיאולוגית.

ביום רביעי, ה־25 ביוני, בשעה 12.00, עמד אררה להמריא לחו"ל לשלושה וחצי שבועות. בשעה 9.30 באותו בוקר נקבע מיפגש עם שני הארכיאולוגים ליד מוטל השושנים בעכו.

אררה הגיע למיפגש במכונית־

דיין רוצה

את בעל רשף, אל איתני הטבע ופט־רון יורדי־הים. זהו פיסלון יחידי מסוגו בעולם. מחירו למעלה מ־150,000 לירות, והמחיר ממשיך לעלות מדי־חודש.

הענק האמריקאית שלו, פתח את מיכסה הארגז האחורי והוציא את הפיסלון, שהיה מונח שם בין חפ־צי עתיקות אחרים.

בבדיקה ניתבררו שתי עובדות:

● הפיסלון אכן נדיר בסוגו ובצורתו.

● בניגוד לסיפורו של אררה, הטוען שהפיסלון נמצא בים (כנראה כדי לטשטש כל עקיבות שיוליכו אל שודד העתיקות שמכר לו את הפיסלון), גילו הארכיאולוגים כי על הפיסלון אין כל סימני ים. הם קבעו ברורות כי הפיסלון מעולם לא נמצא בים, ומקורו יבשתי.

לראשונה לאחר בדיקת שני מדענים ישראליים, שראו את הפסל במו־עיניהם,

נקבע כי הפיסלון קיים, וכי הוא בעל חשיבות ארכיאולוגית עצומה.

עתה לא יוכל אררה לטעון ש־פיסלון זה אינו קיים. אם תדרבן המישטרה לפעולה, בהדרכת אגף־העתיקות, ותחדל מהתחמקויותיה התמוהות בכל הנוגע לפעולותיו הבלתי־חוקיות של אררה, ניתן יהיה להחרים את הפיסלון, לתבוע לדין את בעליו ואף לפצח את כל שלשלת פעולותיו הבלתי־חוקיות האחרות.

רובי שוסמוס, דייג ישראלי ממוצא הונגרי, הוא גדול שודדי העתיקות מהים.

רובי מתפאר באוזני ידידיו (שמותיהם שמורים במערכת), כי בשנים האחרונות הרוויח כ־300 אלף לירות לשנה ממימכר עתיקות שהוציא מהים. רובי, לדבריו, אינו עובד עם מס־הכנסה. הוא אחד מאותם עשרות אלפי אזרחים ישראליים הגורפים

הצלמית

אחת ממאות הצל־מיות שנתגלו על־ידי רובי והוברחו לחו"ל. מחיר צלמית בארץ — 2500 ל"י. בחו"ל — 1,000 דו־לר. אתר הצלמיות נמצא ליד שבי־ציון.

לכיסיהם הון־תועפות, מבלי ששילטונות מס־ההכנסה יידעו כלל על קיומם.

בניגוד למצב בארצות־הברית, שם הצ־ליחו שילטונות־המס להושיב בבית־הכלא אנשי־מאפיה מפורסמים שהצליחו לחמוק מזרועות המישטרה — בישראל המצב שונה. שילטונות־המס כאן אינם מהווים כל גורם מרתיע כנגד אנשי העולם־התחתון.

שודד־העתיקות רובי שוסמוס מוכר את סחורתו לדניאל אררה, וזה מבריח את הסחורה — בחלקה לחו"ל, ואת חלקה מוכר לחנויות העתיקות ברחבי הארץ. (בהמשך הסידרה נציין את שמות החנויות הקשורות עם אררה, ונביא את תצלומיהן.)

שוד לאור היום

בסיס פעולתו של רובי הוא נמל־הדייג העתיק בעכו, שם עוגנת ספינתו המצויידת במיכשור תת־מימי מתוחכם.

כאשר מחליט הצוללן רובי שוסמוס לצאת לגיחותיו התת־מימיות, הוא מגיע לנמל־הדייג בעכו ממקום־מגוריו בחיפה, לא לפני השעה עשר בבוקר. רובי מחנה את מכונית הביואיק החדישה והמפוארת שלו ליד המעגן, ועולה על ספינתו ששווייה מוערך על־ידי מומחים בלא־פחות מ־100 אלף לירות.

בספינה כבר ממתין לו פועלו ושרתו האישי, אבו־סמיר, המתגורר בעכו העתיקה. בניגוד לרובי, אמצעי־התחבורה של אבו־סמיר הוא זוג אופניים, שעליהם הוא מגיע שעה קלה לפני בוא הבוס לספינה, ומכינה להפלגה.

שיטת הצלילה של רובי מכונה, בעגה המיקצועית, „צלילת נרגילה." על סיפון הספינה מותקן קומפרסור, המספק לו חמצן, לכן אין הוא נזקק למיכלי־חמצן. משך שהותו מתחת למים ארוך יותר, והוא הרבה יותר נייד.

כאשר שוהה רובי מתחת למים ומנסה לגלות עתיקות, בעזרת מיכשור חדיש,

(המשך בעמוד 34)

חדשות טובות יתרון 10000 חדשות טובות

טובות יתרון 10000 חדשות טובות יתרון 10000 חדש

חדשות טובות יתרון 10000 חדשות טובות

תכנית החסכון
יתרון 10000
נמשכת

יתרון 10000

תכנית החסכון הריווחית ביותר
המוצעת כיום לחוסך בישראל

אתה יכול להפקיד עד 10,000 ל"י
וליהנות מכל ההטבות:

* מענק של 10% (עד 1,000 ל"י)
* החסכון בתוספת המענק צמודים למדד
* ריבית מצטברת על החסכון ועל המענק
* הכל פטור ממס
* ניתן לחסוך בתוכנית בהפקדות
חד־פעמיות (מ-100 ל"י ומעלה) או
בתשלומים חודשיים (מ-50 ל"י לחודש)

בנק דיסקונט לישראל בעמ

בנק ברקלים דיסקונט בעמ

בצל פגישת רבין־קיסינג'ר ומילחמת־האזרחים המחודשת בביירות
התקיים השבוע מיפגש שבו ישבו אלה ליד אלה נציגים מישראל ומאש"ף

בון: קיסינג'ר ורבין דנים על הסדר־ביניים בסיני שאחת ממטרותיו העיקריות - לנטרל את הפלסטינים

פגישה ברומא

הישראלי בחולצה הפתוחה מחה את הזיעה מפניו והפליט בייאוש: „איזה חום! זה יותר גרוע מתל־אביב!"

הערבי, שישב בכורסה מולו, לבוש בחליפה וענוב עניבה, השיב באנחה: „זה יותר גרוע מביירות!"

את הגעגועים המשותפים למיזרח־התיכון עורר החום הרומאי — חום שניצח אף את מיזוג־האוויר של המלון ליאונרדו דה־וינצ'י, שבו נתקיימה הוועידה למען השלום במיזרח־התיכון. היה זה חום מסוג שאינו מוכר ליושבי חוף־הים של תל־אביב וביירות, חום ללא רחשוש של רוח, חום מעיק ומחביל, כשהאוויר כאילו עומד במקומו.

היה לחום הרומאי הזה לפחות יתרון אחד: לא לישראלים ולא לערבים היה שום חשק לצאת מבית־המלון, שבו הם התגוררו יחד, אכלו יחד וישבו יחד בטרקלינים.

היתה זו אחת המעלות של הכינוס: הישראלים והערבים, בני תריסר ארצות, שהו אלה בחברת אלה במשך 48 שעות רצופות.

פשעים, שביתות ופחדים

מילבד מזג־האוויר, היו לאיטלקים השבוע צרות נוספות. מיספר המובטלים הגיע לכמה מיליונים. בכל יום פורצות שביתות למכביר, פעם פה, פעם שם. בבוקר שבתו לפתע כל המוניות בעיר. באי־הכינוס נוכחו לדעת כי פרצה שביתה בנמל־התעופה. כמה מן המטוסים עוכבו עוד בנימלי־הבית — בלוד, בביירות, בבגדאד, בטריפולי — בגלל השביתה ברומא.

גם כשאין שביתה, מתנהלת העבודה בנמל־התעופה בחוסר־יעילות משווע, לפי הבדיחה המפורסמת: „היום אנחנו שובתים. אתמול סתם לא עבדנו."

בזירה הפוליטית התהלכו שמועות מבהילות. זה־עתה השיגו הסוציאליסטים והקומוניסטים ניצחון גדול בבחירות המקומיות. קרוב לשליש האיטלקים הצביעו בעד המיפלגה הקומוניסטית הגדולה, הנמצאת באופוזיציה. גם המיפלגה הסוציאליסטית, התומכת בממשלה, זכתה בניצחון מרשים — דבר שהיקנה לה עמדת־מפתח בשילטון, דוגמת עמדתה של המפד"ל בארץ. רבים מאמינים כי אי־אפשר עוד למשול באיטליה בלי הקומוניסטים, מפני שהשילטון רקוב ובלתי־יעיל, ודווקא הקומוניסטים מסמלים בעיני הציבור את החוק־והסדר, היעילות והיכולת לבצע רפורמות חיוניות.

האם יכריז השילטון לפתע על בחירות חדשות, יסתכן בניצחון מוחץ של השמאל, תוך תיקווה לתוצאה הפוכה? האם יש יסוד לחשש — הנמסר מפה לאוזן — שחוגים ימניים בצבא ובשרותי־הביטחון יבצעו הפיכה צבאית, ויכוננו דיקטטורה של קולונלים?

בינתיים פורח הפשע הפוליטי מימין ומשמאל. בשנה אחת היו באיטליה כ־800 מיקרים של חטיפה לצורכי סחיטת כופר, שלא לדבר על מעשי־טירור סתם. זוהי אחת הסיבות לכך שאין האיטלקים מתרגשים כלל לשמע מעשי־הטירור של הפידאיון הפלסטיניים.

אפשר היה לחשוב כי באווירה כזאת, יש לראשי המיפלגות הגדולות דאגות אחרות מאשר לחשוב על השלום במיזרח־התיכון. אבל זוהי טעות.

כל הצרות האיטלקיות האלה קשורות איכשהו למיזרח־התיכון — למחירי הנפט, לזעזוע המשק המערבי בעיקבות מילחמת יום־הכיפורים, לפחד שמילחמה נוספת תביא לאמברגו קטלני, ולחשש שמדיניות קיסינג'ר במיזרח־התיכון תביא להשתלטות החברות האמריקאיות כי־מרחב.

והכינוס בא קודם־כל לשרת צרכים איטלקיים.

יוזמיו היו ראשי שלוש המיפלגות הגדולות — האגף הליברלי של המיפלגה הנוצרית־דמוקרטית השלטת, המיפלגה הסוציאליסטית והמיפלגה הקומוניסטית. הם החליטו לערוך המשך איטלקי ל„ועידת בולוניה" הגדולה מלפני שנתיים, שהפגישה לראשונה מישלחות מישראל ומארצות־ערב לדיון ישיר ופומבי על השגת השלום במיזרח־התיכון. אלא שהפעם היו לכינוס מטרות וכוונות נוספות. בין השאר:

- לגבש מדיניות־חוץ איטלקית עצמאית כלפי המיזרח־התיכון, שלא תהיה כפופה במישרין למדיניות האמריקאית. הסיבה: האיטלקים מאמינים כי מדיניות קיסינג'ר משרתת אך־ורק את האינטרסים של חברות־הנפט האמריקאיות, לרעת האינטרסים של אירופה בכלל, ואיטליה בפרט.
- להילחם נגד השתלטות „החברות הרב־לאומיות" על המשק האירופי. הכוונה לחברות־הענק האמריקאיות, הכובשות חלקים גדלים והולכים של התעשייה והמיסחר באיטליה ובשאר ארצות אירופה המערבית. לשם כך רוצים האירופים להגיע לידי הסדר ישיר עם ארצות צפון־אפריקה והמיזרח־התיכון.
- **לגבש מדיניות איטלקית מוסכמת למיזרח־התיכון, על דעת שלוש המיפלגות הגדולות. הסכמה זו מבוססת על עקרון דו־הקיום בין מדינת־ישראל העצמאית, בגבולות מובטחים, ומדינה פלסטינית שתקום לצידה. הגבול ביניהן יהיה קו ה־4 ביוני, עם שינויים קלים.**

בצד כוונות איטלקיות מובהקות אלה, היתה קיימת מטרה בינלאומית: להפגיש מישלחות מישראל, מאש"ף ומארצות־ערב, כדי לקיים דו־שיח ישיר על הדרך להשגת השלום.

האיש של עראפאת

מטרות שונות אלה גרמו לחלוקת הכינוס לשניים. ביום הראשון דיברו רק האיטלקים, ראשי שלוש המיפלגות, ודיפלומטים בכירים. ואילו הישראלים והערבים ישבו אלה לצד אלה באולם והקשיבו. הכל ציפו ליום השני — ולוויכוח הגדול בין „המיזרח־תיכונים" עצמם.

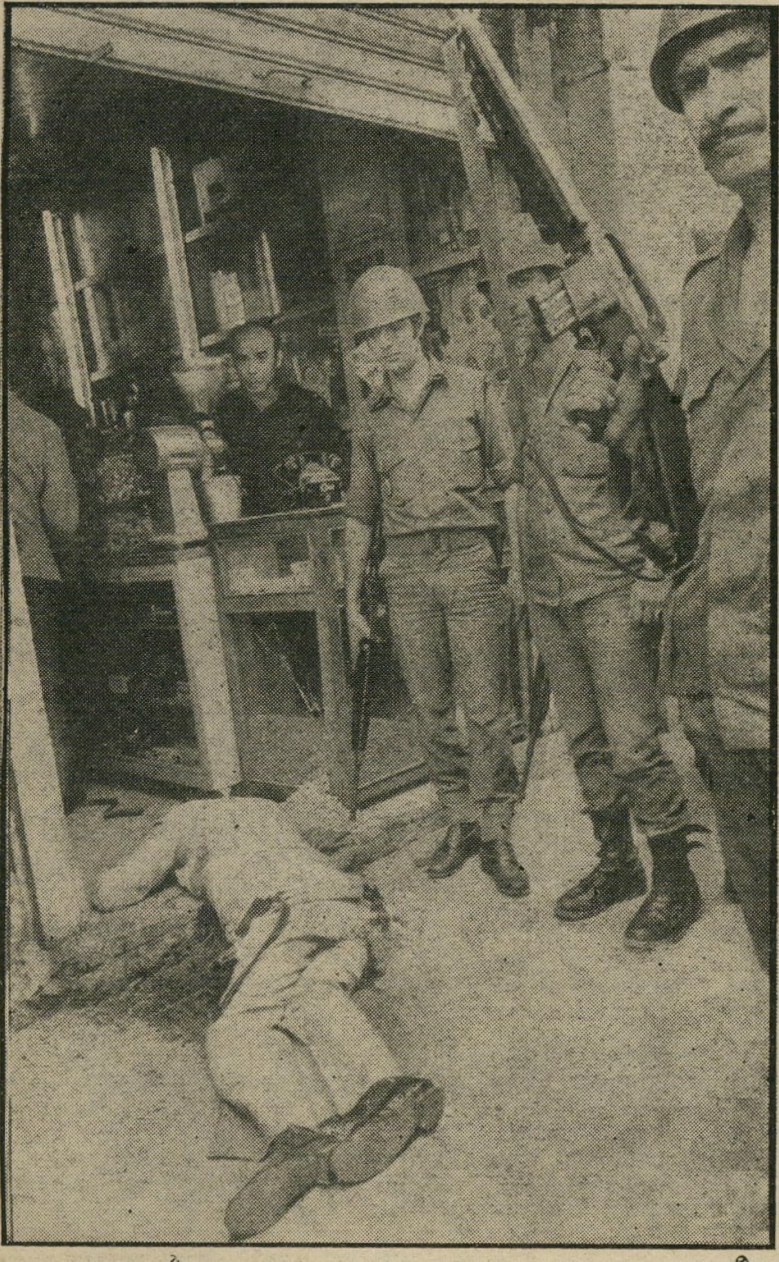

ביירות: חיילים לבנוניים ליד גופתו של פלסטיני הרוג

ברומא

(המשך מעמוד 19)

בינתיים, כמקובל בוועידות כאלה, ריחרחו אנשי שני הצדדים. הישראלים התעניינו: האם יבואו אנשי אש"ף, ומי מהם? אילו ארצות ערביות תהיינה מייוצגות? האם יבואו ערבים מוכרים, שעימם כבר נוצרו בעבר יחסים אישיים, או אנשים חדשים, שעימם אין עדיין יחסים של אמון אישי? מיהו פלוני, האיש הגבוה בעל השפם הגדול? מי זה האיש הרשום ברשימה כנציג עיראק — איש הבעת? קומוניסט?

קל היה להבחין בסימני־סקרנות דומים בצד השני. מי הם ארבעה האנשים שבאו מישראל? מה ידוע עליהם? מה מעמדם הציבורי? אילו עמדות נקטו בעבר לגבי שאלת פלסטין, שאלת השטחים, וכו'?

והיו שאלות שעניינו את שני הצדדים כאחד: האם יבוא איש מן הוואתיקאן, ומי הוא יהיה? מדוע התאחר הנציג הסובייטי, איגור בלאייף, מומחה בכיר לענייני המיזרח־התיכון, הידוע לכולם? מי בא מצרפת ומבריטניה? האם יגיע השליח הסוציאליסטי הפורטוגלי, שהבטיח לבוא, למרות פרישת מיפלגתו באותו יום עצמו מן השילטון בליסבון?

במשך שעות היום, התבהרה בהדרגה התמונה. היא היתה מרשימה למדי, אך היו כלולים בה גם כמה סימני־שאלה.

הבשורה העיקרית היתה שהגיעה מישלחת גדולה של אש"ף, ישר

ביירות: מוסלמי גורר ברחוב גופת בנו ההרוג

מביירות. בראשה עמד איש רחב־מידות, סעיד אבו־עמאר, שזוהה כאיש המחלקה המדינית וכמקורב ליאסר עראפאת. במיסדרונות נראה גם פלסטיני בכיר אחר, עבדאללה חורני, שליח חשוב של אש"ף באירופה.

(במטוס קראו הישראלים בידיעות אחרונות את הראיון שהעניק אבו־איאד, סגנו של עראפאת ואיש־מיבצעים, לעיתון בריטי, בו הודיע על נכונות אש"ף להכיר בישראל, תמורת הכרה ישראלית באש"ף.)

גם ממדינות־ערב אחרות הגיעו מישלחות מרשימות. הופעת מישלחות רישמיות מעיראק ומלוב עוררה דאגה מסויימת — מה לשתי מדינות אלה, המתנגדות לכל הסדר, בוועידה למען השלום?

בסך הכל הגיעו 16 אישים ערביים מתשע ארצות.

אולם איש אחד לא הגיע — ועורר בכך תשומת־לב כללית ומודאגת. היה זה חאלד מוחי־אל־דין, יוזם ועידת־בולוניה, „הרב־סרן האדום" מתקופת המהפכה המצרית.

היתה לאי־הופעתו סיבה רישמית. במיפלגת־השילטון המצרית נערכות עתה בחירות. אולם הכל הבינו כי יש סיבה עמוקה יותר להיעדרו של איש נהדר זה: התזוזה הימנית הקיצונית במצריים עצמה.

המאורעות בתוך מצריים, שרק הדים קלושים מהם הגיעו לישראל, מהווים עתה עובדה מרכזית בהתפתחות המצב בעולם הערבי. הם הטילו צל ארוך על פגישת־רומא. המידע על כך, שנמסר לישראלים מפי ידידיהם הערביים במרקזיניהם, היה השיעור החשוב הראשון שקיבלו בכינוס זה.*

„הרוגים שלכם ושלנו"

באיחור הרגיל של קרוב לשעה — דבר בלתי־נמנע באיטליה בשעות הבוקר — התחיל מושב היום השני ודוכן־הנואמים הועמד לרשות הישראלים והערבים.

ראשון הופיע צמד שחום ומשופם: שני הנציגים של מיפלגת הבעת העיראקית. האחד קרא את נאומו בערבית, השני קרא את התרגום האנגלי. צורה מטופשת זו של הגשת נאום תאמה את תוכנו. היתה זו חזרה שיגרתית על סיסמות־התעמולה של „חזית הסירוב הערבית".

אחריו בא תורו של אורי אבנרי, כדובר ראשון של המישלחת הישראלית. הוא הציג את חברי המישלחת — נתן ילין־מור, אליעזר פיילר וד"ר אמיל תומא, ותיאר את עברם במאבק למען השלום. בין השאר הזכיר את המינשר העברי משנת 1957, בעריכת אבנרי וילין־מור, שקבע את הצורך בהקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה, לצד ישראל. הוא גם הזכיר כי העולם הזה דוגל ברעיון המדינה הפלסטינית מאז 1950 — ותק שמעטים מאד מבין המשתתפים הערביים והאירופיים יכולים להשתוות לו.

לדבריו, עומד המרחב עתה בפני הברירה בין שלוש אפשרויות:

- הסדר־חלקי מצרי־ישראלי, שיביא למרחב כמה שנים של שלווה, אך יקפיא את המצב וימנע כל פיתרון אמיתי של הסיכסוך, בגלל ההתעלמות מן הבעייה הפלסטינית.
- **„מילחמה חדשה, שבה ייהרגו אלפי צעירים שלכם ושלנו, ללא כל תועלת, ללא כל פיתרון, כשהמרוויחים היחידים יהיו סוחרי־הנשק, שיקבלו בצורה זו בחזרה את הדולרים שהם משלמים תמורת הנפט."**
- שלום ישראלי־פלסטיני, על בסיס ההכרה ההדדית בזכויות הלאומיות של שני העמים, והקמת מדינה פלסטינית חופשית וריבונית בצד ישראל החופשית והריבונית.

כאן קרא אבנרי במלואם את 13 העקרונות של המועצה הישראלית למען שלום ישראל־פלסטין, שקמה לא מכבר (העולם הזה 1971) בעניין גבולות המדינה, פיתרון בעיית ירושלים ובעיית הפליטים, סידורי־הביטחון וההשתלבות באירגון מרחבי. הדברים נתקבלו בהסכמה בולטת.

„כוחנו בישראל יכול היה לגדול פי־כמה," אמר בפנותו אל הנציגים הפלסטיניים, שישבו באולם, ושהקשיבו בדומייה, „אילו היה קיים שיתוף־פעולה הדוק וישיר בין שוחרי־השלום הישראליים והערביים. יש שיתוף־פעולה אוטומטי בין הלאומנים משני הצדדים, בין פצצה ופעולת־תגמול, בין נאום קיצוני ערבי ונאום קיצוני ישראלי.

„עיזרו לנו לשכנע את דעת־הקהל הישראלית שיש בסיס איתן לשלום, ואנו נעזור לכם לשכנע בכך את דעת־הקהל הפלסטינית!"

כששיים, היו הנציגים הערביים בין מוחאי־הכפיים, כשם שהישראלים מחאו כפיים לנאומים הערביים המתונים.

הזמנה לטריפולי

הנואם **הבא** היה נעים אל־אשהב, בן חברון, איש המיפלגה הקומוניסטית הירדנית, אדם שישב בבתי־הסוהר של ירדן, ישראל וכמה ארצות אחרות. הוא חזר על הקו המוסקבאי: הקמת מדינה פלסטינית, הבטחת קיומה של ישראל בגבולות ה־4 ביוני, כינוס ועידת־ז'נבה „אחרי הכנות מתאימות".

אחריו בא צמד קוריוזי נוסף: המישלחת הלובית. גבר כושי ענק, בחליפה מהודרת, אמר כמה מישפטים בערבית, ולאחר־מכן ניצב על הדוכן כפסל דומם, או כמו סטאטיסט בהצגה של אאידה. לידו ישב בחור צעיר, וקרא את נוסח הנאום באיטלקית. התוכן: איומים סתומים נגד מצריים, וגינוי חריף של כל הסדר. „כל מי שישתף פעולה עם ההסדר יישא בתוצאות!" איים. הוא גם הציע הצעה מקורית: כל היהודים שעלו מלוב לישראל מוזמנים לחזור הביתה, וייהנו ממלוא השיוויון בממלכתו של מועמר קדאפי.

יותר קשה היה תפקידה של הקומוניסטית העיראקית, אשה נאה, שניסתה לעשות את הבלתי־אפשרי: ליישב את הקו הסובייטי המתון עם הקו העיראקי הקיצוני. התוצאה: בליל של סיסמות, בלי תוכן מעשי. היה ברור רק שהיא מתנגדת במידה שווה ל„ציונים שוחרי־התפשטות וריאקציונרים ערביים," העוזרים לאמריקאים „לפלג את המחנה הערבי."

לאחר־מכן היה נאומו של הנואם המצרי, איש תנועת־השלום העולמית, כמו משב־רוח רענן. הוא, וכמוהו הנואם המארוקאי שבא אחריו, שמו את הדגש בתוקף על הצורך בשלום, שבו תובטח זכותה של ישראל לקיום ולביטחון, בצד המדינה הפלסטינית שתקום.

באווירה רגועה זו קם הדובר הישראלי השני, נתן ילין־מור, והציג את עצמו כטרוריסט־לשעבר. כבעל־ניסיון קבע, כי במאבק מזויין נועד למעשי־אלימות רק תפקיד מצומצם, וחשובים יותר האמצעים המדיניים. לכן הציע לפלסטינים הצעה מעניינת: שיכריזו על הפסקת פעולות־הטרור לתקופה קבועה, כדי להניח לאזרחי ישראל לדון בשקט על הדרכים לפיתרון הבעייה הפלסטינית.

ילין־מור הזכיר את אליהו בית־צורי ואליהו חכים, הסביר את המניעים לרצח הלורד מוין כנציג האימפריאליזם במרחב, וטען כי מעשה זה נועד בין השאר לשמש בסיס למאבק יהודי־ערבי משותף נגד השילטון הזר. „אני מציע לחזור לרוח זו!" הציע לערבים.

הנציג האלג'ירי, שליח מיפלגת־השילטון (פל"ן), גרם לאפתעה אצל הישראליים. הוא דיבר בנימה מתונה בולטת, לא אמר אף מילה רעה אחת על ישראל, קרא ל„ריאליזם" כדי לפתור את הבעייה.

כפי שנסתבר בבירורים פרטיים, זהו הקו החדש של אלג'יריה.

הציונות של אש"ף

הכל **ציפו** בדריכות לנאומו של נציג אש"ף. מה יאמר האיש של יאסר עראפאת, שבא במיוחד מביירות?

סעיד אבו־עמאר הקדיש את החלק הראשון של נאומו לסקירה היסטורית. הוא שלל את הדרך שבה קמה ישראל, תיאר את העוול שנגרם לעם הפלסטיני על־ידי אומות העולם, למרות שנתן כה הרבה לתרבות האנושית. היה זה העתק נאמן של נאום ציוני קלאסי מן הימים ההם, עד כי היה נדמה לרגעים כאילו אימצה לעצמה התנועה הפלסטינית את כל הסיגנון הציוני של תקופת בן־גוריון.

אולם בחלק השני של הנאום, כשדיבר על ההווה, השתנה הסיגנון לגמרי. הניסוחים היו זהירים. „אנחנו מחייבים את כל היוזמות הכנות להשגת השלום... אולם יש לנו ספקות כבדים לגבי היוזמות האמריקאיות המתנהלות כעת, העלולות לפלג את הכוחות הלאומיים הערביים.

„...איננו סבורים כי יש תועלת בוועידת־ז'נבה, אם תתבסס על החלטות מועצת־הביטחון 242 ו־338, המדברות על עמנו כעל ציבור של פליטים...

„אש"ף לא קיבל הזמנה לוועידת־ז'נבה. על כן מוקדם מדי לדון על עמדתנו כלפי הוועידה. אם תשוגר אלינו הזמנה כזאת, ידונו המוסדות שלנו אם לקבלה, ועל איזה בסיס..."

באולם ישבו כמה מבעלי האוזניים המאומנות ביותר לפיענוח הודעות ערביות — מומחים איטלקיים, צרפתיים, בריטיים, סובייטיים וערביים. הם הבינו בנקל את משמעות ההצהרה: אש"ף רוצה בהזמנה לז'נבה, ותשתתף בה, בתנאי שהיא תכלול הכרה בקיומו הלאומי של העם הפלסטיני.

האוזניים התחדדו עוד יותר כאשר אמר אבו־עמאר כי אירגונו דורש „פינוי כל הכוחות הישראליים מן השטחים שנכבשו ביוני 1967."

(המשך בעמוד 24)

* העולם הזה ימסור על כך דו"ח מפורט בגליון הבא.

אווירה טובה במשרד
היא גם ענין של
אוויר טוב
בקיץ מתעצבנים: אין כוח, הראש כואב, אי אפשר להתרכז! מה גורם לכך? מדענים בארץ ובחו״ל חקרו ומצאו כי אין זה בהכרח החום וגם לא הלחות, אלא חוסר מטען חשמלי באוויר שאתה נושם במשך כל שעות עבודתך:
אוויר עירוני מזוהם נטול החשמל החיוני לבריאות גופך.
האוויר המקנה לך עירנות, רעננות ומרץ, הוא אוויר עשיר במטען של יונים שליליים - אוויר כמו זה המצוי בחופי-הים, בהרים, ביערות וליד מפלי מים (לשם אתה נוסע לחופשה, כדי לנשום אוויר!).
אולם, עכשיו אינך חייב לצאת לחופשה כדי לנשום אוויר צח. מכשירי היוניזציה של אמקור "מחקים" את חופי-הים והיערות ומייצרים בשבילך את האוויר הטרי, המרענן והמחייה נפשות.
למה לא תזדרז להתקינו במשרד? במעבדה? בחדר-ההמתנה? בכל מקום בו עובדים אנשים.
את מכשירי היוניזציה תוכל להשיג עכשיו בשלושה דגמים: מודליון זוטר נייד (ניתן להתקנה גם על המזגן שלך), יונוטרון 20 עם מאוורר, ויונוטרון 50 - הכולל גם מערכת יעילה לסינון אוויר מזוהם.
תתפלא איזו אווירה טובה תיווצר בחדרך.
להשיג: בחנויות אמפא ואצל הסוחרים המורשים.
לכ׳ „אמפא" דרך פ״ת 16 תל אביב
נא לשלוח לי חומר על היונוטרון,
ללא כל התחייבות מצידי.
שמי
כתובתי
טלפון
פרסום: א. גבלסום
יונוטרון של אמקור
אמקור
אלקטרוניקה לשיפור איכות החיים

כך הם הצטלמו השבוע בתמונות הרישמיות - אבל מה הם

יצחק רבין והלמוט שמידט סוקרים את מיסדר מישמר־הכבוד הגרמני

"ולחשוב שההורים של כל אלה היו פעם חיילי הוורמאכט של היטלר!"

יצחק רבין עם הקאנצלר לשעבר וילי בראנד

"עמוד נוח, הטוראי רבין!"

לאה רבין בקבלת־פנים בבירת גרמניה

"וכמה עלתה השימלה שלך?"

חשבו בסתר־ליבם?

צחוק, צחוק־אבל...

יצחק רבין עם הנרי קיסינג׳ר וג׳וזף סיסקו

„נו, תן כבר את היד ותגיד מזל וברוכה!״

רבין בשיחה עם הקאנצלר הלמוט שמידט

„אם תמשיך לעשן בקצב הזה, יגידו שהתמוטטת!״

רבין נפרד משוטרי־הליווי הגרמנים בברלין

„מזמן לא ראיתי כל־כך הרבה שוטרים אשכנזים!״

במשך כל השבוע נמשך ברצינות הכי גמורה המישחק הכי מצחיק: לנחש מה אמר הנרי ליצחק, ויצחק להנרי, ואם יזוז צה״ל 100 מטר מיזרחה או מערבה, ואם יאויישו מיתקני־האתרעה על־ידי ישראלים בלבוש אמריקאי, או אמריקאים בלבוש ישראלי.

ובינתיים התהלכו המנהיגים בחום הגרמני המעיק, הצטלמו כמו שצריך, חייכו כמו שצריך, פיטפטו כמו שצריך, הצהירו כמו שצריך. האזרח הדבוק למקלט־הטלוויזיה יכול היה לעקוב אחרי כל תנועה חשובה, כל לחיצת־יד חגיגית, כל הצדעה היסטורית.

אך מה חשבו האנשים החשובים האלה באמת, כאשר עמדו מול עדשות המצלמה? אילו מחשבות עברו בראשיתם?

אפשר רק לנחש. אבל אם מתעלמים לרגע מן המעמד החגיגי ומן המשמעות המדינית העמוקה, ומתבוננים היטב בתמונות עצמן — נראים בהן דברים שלא בלטו ממבט ראשון.

הנה כמה ניסיונות. אולי הם קולעים למטרה, אולי לא. זה לא ייוודע לעולם. אך זה מסייע לפחות להתבונן בתצלומים הרשמיים של השבוע מבלי להיגרר אל תוך מערבולת דיברי־הפרשנות החכמים, הסקירות ההיסטוריוזופיות העמוקות והניתוחים המדיניים עמוסי־החשיבות.

שר־החוץ גנשר, יצחק רבין והשגריר הישראלי יוחנן מירוז

„אנא, רבותי, נסו לחייך כאילו זה לא כואב!״

ברומא

(המשך מעמוד 20)

היתה זאת, בעקיפין אך בשפה ברורה, הכרה בגבולות המדינה — וממילא גם הכרה במדינה עצמה. „זהו צעד גדול קדימה," העיר בו־במקום נציג ערבי מופתע.

אחרון הנואמים היה דובר השלישי מישראל — ד"ר אמיל תומא מחיפה, איש רק"ח, בעלה של אשה יהודיה, היסטוריון ועיתונאי. אף שכמה מניסוחיו הרק"חיסטיים לא היו נעימים לאוזן ישראלית („חוגים השליטים בישראל...") מילא תפקיד חשוב בכנס זה. כי כערבי היה מסוגל לומר כמה דברים שהיו נשמעים אחרת מפי ישראלי־יהודי.

תומא הסתייג בחריפות מדברי העיראקים והלובים, שיבח את „הנימה הריאליסטית שניכרה בנאומי החברים הערביים האחרים, וגם בנאומו של נציג אש"ף ששמענו זה־עתה." הוא תבע מאיש אש"ף להבדיל בבירור בין מדיניות ממשלת ישראל לבין שאיפות העם הישראלי: „בישראל, כמו בכל מדינה אחרת, יכולה דעת־הקהל להשתנות." הוא קבע כי הדרישה להקמת מדינה פלסטינית צריכה להיות קשורה בהכרה בזכותה של ישראל לקיום ולביטחון, כמדינה עצמאית וריבונית.

טלפונים מקולקלים

אחרי ויכוח דו־לאומי זה, היה המשך הוויכוח האיטלקי מעין סיום שקט. המנהיג הסוציאליסטי המכובד ביותר הודה באירוניה לנציגי לוב ועיראק: „טוב ששמענו נאומים אלה, כי הם הזכירו לנו עד כמה התקדמו שאר הארצות הערביות מאז השמיעו דברים מסוג זה..."

המנהיג הנוצרי־הדמוקרטי פאסקאליס הציע לישראל לראות את עצמה כחלק מן המרחב המיזרח־התיכוני, ולא כאי של אירופה התעשייתית והמפותחת. ואילו פאייטה הקומוניסטי, בהומור הרגיל שלו, הישווה את המיספרים של החלטות האו"ם ל„מיספרי טלפון של רשת־טלפונים מקולקלת, שאף אחד מהם אינו פועל."

בלט בנימתו המתונה והשקולה הנציג היוגוסלבי, איש מיפלגת־השילטון, לשעבר דיפלומט בכיר באו"ם, שהקפיד לשמור על איזון בין ישראל והעולם הערבי. גם הנציג הסובייטי, בלאייף, אדם המדבר ערבית־מצרית מצויינת אחרי שחי שנים רבות על גדות הנילוס, בלט בנימה מתונה, בהדגישו את זכותה של ישראל להתקיים, ואת הצורך להבטיח קיום זה בערובות בינלאומיות.

אין ספק כי ההשפעה הסובייטית היא כעת גורם ממתן ומייצב בעולם הערבי.

בלאייף לא חלם בוודאי כי היום יסתיים בדיברי־שבח למנהיג הסיני, צ'ו אן־לאיי. הנואם היה אותה דמות אגדתית, ג'ורג'ו לה־פירה, הכימעט־נזיר הקאתולי, מי שהיה ראש־עיריית פירנצה ויוזם ועידות־פירנצה למען השלום הישראלי־ערבי לפני 17 שנה. הוא ציטט את המנהיג הסיני: „ההיסטוריה זורמת בדרכים עקלקלות, אך יש לה יעד. אין היא זורמת אל החושך, כי אם אל האור!"

בינתיים התנהל מאחורי הקלעים משא־ומתן על נוסח ההחלטה. הוסכם מראש שתהיה זאת החלטה מטעם היוזמים האיטלקיים בילבד, כדי ששום מישלחת זרה לא תיאלץ לחתום עליה. כך נמנע מראש ויכוח ארוך ועקר.

אולם האיטלקים נועצו, כמובן, עם המישלחות הזרות, כדי להשיג את הסכמתן האילמת. מבחינה זו מהווה ההחלטה קונסנזוס כללי, וביכלל זה קונסנזוס ישראלי־ערבי.

ההחלטה קראה ל„הסדר כולל שיכיר בזכות לקיום ולביטחון מובטח בערובות בינלאומיות לכל העמים והמדינות במיזרח התיכון, וביכלל זה ישראל והעם הפלסטיני."

הציון המיוחד של ישראל הוכנס לנוסח על פי דרישת המישלחת הישראלית.

ההחלטה דיברה על נסיגת ישראל מהשטחים שנכבשו במילחמת 1967, מימוש הזכויות הלאומיות של הפלסטינים, והכרה באש"ף. כפרס למיפלגה הנוצרית־דמוקרטית דובר בה גם על „פיתרון לבעיית ירושלים, שיקח בחשבון את הסיבות ההיסטוריות, המעניקות לעיר זו אופי אוניברסלי."

לסעיף זה ביקש נציג אש"ף להוסיף „דחיית כל העובדות שנוצרו בעיר."

אולם נציג אש"ף לא התנגד לאיזכור של ישראל וביטחונה.

בסך הכל, לא התחוללה ברומא מהפכה. שום דבר מרקיע־שחקים לא אירע.

אולם היה זה צעד נוסף — קטן אך משמעותי — בדרך לדו־שיח ישראלי־פלסטיני, וממילא בדרך לשלום.

ההישגים החיוביים כללו, בין השאר:

- הופעת מישלחת גדולה של אש"ף לכנס שנועד רישמית לפעול למען השגת השלום במיזרח התיכון, בידיעה שבכנס תשתתף מישלחת ישראלית.
- **עצם ישיבתן ביחד של מישלחת ישראלית ומישלחת אש"ף במשך ימי הכנס, תוך הקשבה איש לדברי רעהו; והימצאותן ביחד באותו בית־מלון, אכילתן ביחד באותו חדר־אוכל.**
- **הסכמת המישלחת הפלסטינית להחלטה שהזכירה בפירוש את זכותה של ישראל לקיום ולביטחון, עם הענקת אותה זכות לפלסטינים.**
- בידודן הבולט של המישלחות מלוב ומעיראק, שהטיפו נגד הסדר־שלום. כפי שנמסר בשיחות פרטיות, התנגדו אנשי אש"ף, בהתייעצות פנימית של המישלחות הערביות, לעמדה הקיצונית של שתי מדינות אלה.
- נאומה של המישלחת הפלסטינית, על אף חלקו הראשון הפולמוסי, הסתיים במסקנות מתונות שעוררו תשומת־לב כללית: הבקשה לקבל הזמנה לז'נבה, ואיזכור גבולות ישראל משנת 1967.

בשביל הישראלים, היה לכינוס ערך נוסף, שאינו כלול במיסמכים רישמיים. כל כינוס כזה משמש מקום־התוועדות לחבורה בינלאומית של מומחים לענייני המרחב, שהם עתירי מידע על המתרחש בתוך־תוכי הארצות השונות. במשך 48 שעות של חילופי־דברים בלתי־פוסקים, לומד אדם על המתרחש במרחב, על הזרמים התת־קרקעיים ועל ההתפתחויות הסמויות, יותר מאשר בחמש שנים של לימוד אוניברסיטאי או קריאת אלף מאמרים בעיתונות העולמית (שלא לדבר על הישראלית).

היה זה סמינר אינטנסיבי, מלווה בחילופי השקפות שאין לו תחליף.

בשביל משתתפי הכנס, היה זה כימעט הלם לחזור ארצה, לראות את עיתוני ישראל, ולקרוא את הדיווחים האינסופיים על סיכויי הסדר־הביניים הקטן בסיני.

בהשוואה לסיכויי השלום הכולל, שהצטיירו בצורה כה ברורה בכנס רומא, על סמך הערכות מוסמכות של הכוחות והמגמות — נראה העיסוק בכמה קילומטרים בסיני כימעט כמישחק־ילדים חסר־חשיבות.

רומא יוק

לא היה זה פלא שכלי־התיקשורת הישראליים, העוקבים אחרי כל רחשוש במטוסו של הנרי קיסינג'ר, ואחרי כל הודעה היסטורית מפי משה קול ואליעזר רימלט, התעלמו כימעט כליל מכנס רומא.

הטלוויזיה התעלמה ממנו, אף שקיבלה דיווח הוגן. הארץ הקדיש לו חמש שורות, ללא כותרת. מעריב פירסם תחילה ידיעה בלתי־נכונה, ולאחר־מכן סירס את דיווח הכתבת שלו ברומא, שנכחה בכנס במשך כל היומיים. דבר וג'רוסלם פוסט התעלמו מן הכנס לחלוטין, למרות שסוכנות עתים העבירה דיווח קצר לכל העיתונים. רק שידורי ישראל וידיעות אחרונות דיווחו עליו בהגינות.

קשה לתאר תופעה אופיינית יותר למצבה הרוחני של ישראל ביולי 1975 — מצב של הינתקות גוברת מן העולם, ועיסוק כימעט חולני בעניינים של מה־בכך — כאשר, לדבריו של דיפלומט בכיר ברומא: „מעולם לא היו סיכויי השלום במרחב נוחים כמו עכשיו — ואולי לעולם לא יהיו כך שוב!"

במדינה

העם

בין פרס לפרץ - מי יעמוד בפרץ?

אם אין החוק חל על הכל — אין הוא חל על איש!

חוסר־האחריות של משה דיין כבר גרם להרוגים רבים. השבוע הוא הרג כימעט את ידידו־יריבו, שימעון פרס.

„המיסמך האבוד" (ראה עמודים 24־45) הוכיח לעיני כל, במה שחשדו רבים: שראשי המדינה מפירים בלא בושה את החוק ואת כללי־הביטחון היסודיים.

כאשר נודע כי חברי־הכנסת משחררים את עצמם מן הרפורמה, שהם מטילים על כל זולתם — נראה הדבר כמובן מאליו. מאז ומעולם מתחמקים ראשי המדינה מן החובות הבלתי־נעימות המוטלות על כל האזרחים, בשם הביטחון וטובת המדינה.

באווירה זו, שהיא גלוייה לעיני כל, טבעי הוא שכל ציבור וכל איש ישאפו גם הם להגיע אל עמדה של כוח שתאפשר להם להשתחרר מעול החוקים. אחד האנשים האלה הוא יהושע פרץ.

הזעם שנשפך השבוע על מנהיג פועלי הנמל (ראה עמודים 32־33) מצד ראשי השילטון וכתבלביו היה על כן מובן. שום חבר של מעמד מיוחס אינו רואה בעין טובה את חוצפתם של בני השכבות הנחותות, המטפסים למעלה, המנסים לטפס למעלה ולהפקיע לעצמם את אותן הזכויות שיש להם.

אם מותר לפרץ להתנהג כמו פרס — מה יהיה הסוף?

מדיניות

מאקיאוולי בלילה

צבר הגון מזהיר את יריביו מראש

כל צופי הטלוויזיה ראו זאת: יצחק רבין היה עייף עד מוות. בשובו בלילה מסיורו בגרמניה ומשיחתו עם הנרי קיסינג'ר, היה רדום ממש. עיניו היו קפואות, ופניו חסרי־הבעה יותר מהרגיל.

רבין בשובו*
לא ניקולו

אך גם עייפות גופנית מובנת זו לא הצדיקה את הדבר שאמר: כי המשא־והמתן על הסדר־הביניים יכול להימשך חצי שנה.

לא דיפלומט. אם נכונה האימרה כי „דיפלומט הוא אדם הגון, המשקר למען ארצו," הרי יצחק רבין אינו דיפלומט. הוא מצטיין בכנות צברית, הגורמת לכך שהוא מגלה את מזימותיו הכמוסות ביותר מראש לקורבנותיהן המיועדים.

בשנה שעברה הכריז רבין כי מטרת מדיניותו היא להפריד בין מצריים וסו־

(המשך בעמוד 28)

* עם בר־לב ופרס.

כדי להגן על עצמו הפיץ שמעון פרס גירסה שיקרית שהטילה את האשמה על הגורילות

שמעון פרס כלל לא היה נוכח כאשר השאיר דיין את המיסמך על ריצפה חדר האוכל

שתי הצעירות התנפלו על המלצר הנדהם

„מה הם מקשקשים בראש?! אף איש־ביטחון לא איבד מיסמך, כיוון שהמיסמך הזה לא היה בידי שום איש־ביטחון!" איש־הביטחון, אחד האחראים על חוליית אנשי־הביטחון שומרי־האישים, רתח מכעס כאשר שמע את האשמותיו של שר־הביטחון, שמעון פרס, כאילו הוא זה שאיבד את הטלקס הסודי שהיה בידי פרס ושר־הביטחון לשעבר, וח"כ בהווה משה דיין.

„אני לא יודע בשביל מה שר־הביטחון היה צריך להפיץ את ההאשמה הזו עלינו," טען אותה גורילה, לאחר ששמע כי מישרד הביטחון מאשים את אחד מחבריו בכך שאיבד את המיסמך. „פרס בכלל לא היה במלון כאשר המיסמך אבד. היה שם רק משה דיין, כך שההאשמה לא היתה יכולה ליפול כלל על פרס."

ואומנם, פרשת הטלקס הסודי שאותו

מיסמך סודי

מתחת לשולחן

שלח שגריר ישראל בארצות־הברית, שימחה דיניץ, לראש־הממשלה יצחק רבין, סגנו יגאל אלון ושר־הביטחון שמעון פרס, טלקס אשר נמצא על־ידי מלצר ערבי ב־מלון דיפלומט הירושלמי, הסעירה השבוע את המדינה.

לפרשה זו יש, כמובן, שני היבטים. ה־אחד — ההיבט הביטחוני־פוליטי. האם מראה שר־הביטחון שמעון פרס חומר סודי לח"כ משה דיין, חומר אשר אינו מייועד לו, ואשר קשה להבין מדוע דיין צריך לקרוא אותו?

ההיבט השני חמור עוד יותר. כיצד זה קורה שמיסמך, המוגדר כסודי־ביותר, ה־נשלח על־ידי שגריר ישראל בארצות־הברית בצופן לשלושה אישים בלבד, יכול להיעלם וליפול בידיים זרות — במיקרה זה, עובד ערבי בבית־מלון ירושלמי?

מי איבד את המיסמך?

הפרשה כולה החלה ב־30 ביוני. משה דיין נראה יושב בחדר־האוכל של מלון דיפלומט בירושלים, יחד עם שר־הביטחון שמעון פרס. מתוך תיק מישרדי פשוט עשוי קרטון, שעליו היה רשום „סודי ביותר,״ שלף פרס מיסמכים סודיים ומסר אותם לדיין לעיון. לא ברור אם המיסמך שאבד היה בין אלה שפרס נתן לדיין לקרוא באותו מעמד, או שהוא היה בין המיסמכים שאותם השאיר פרס אצל דיין.

כל אותה עת עמדו מאחרי שולחנם של השניים שני גורילות, שומרי־ראש, אשר לא איפשרו לאיש לעבור לידם ולהציץ לתוך החומר, או להאזין לשיחה.

למחרת, ב־1 ביולי, נראה משה דיין יושב לבדו, ליד אותו שולחן, בחדר־האוכל של המלון, כשהוא אוכל ארוחת־צהריים. שומרי־הראש המלווים את דיין תמיד לא היו לידו, אלא ישבו ליד שני שולחנות מרוחקים בחדר־האוכל הגדול, כשהם פוקחים עין על שר־הביטחון לשעבר. באותו מעמד נראה דיין כשהוא קורא מיסמכים שונים.

לפחות בחדר־האוכל של מלון דיפלומט, לא נכח באותו יום שר־הביטחון שמעון פרס. כעשר דקות לאחר שדיין סיים את ארוחתו וקם ממקומו, ניגש אל השולחן מלצר ערבי, אשר מצא את הטלקס הסודי על הריצפה, למרגלות הכיסא שעליו ישב דיין. הוא הרים את המיסמך והחל קורא בו. באותו רגע הבחינה אחת מאורחות המלון, תמר צ'צ'יק, כי המלצר מחזיק ב־מיסמך שנראה היה לה כי דיין קרא בו קודם־לכן. היא זינקה לעבר המלצר, הבחי־נה כי המיסמך הוא דף טלקס, הצליחה להבחין כי בכמה שורות שם מדובר על מעברי המיתלה, חטפה אותו מידי המלצר.

המלצר, שנדהם מההתנפלות הפתאומית, ניסה להתנגד לחטיפת הנייר מידו. באותו רגע באה לעזרתה של תמר חברתה, אבי־גיל, צעקה על המלצר, שנבהל ונכנע לשתי הנשים הצעירות.

תמר מיהרה לקחת את המיסמך, ולנסוע למישרד ראש־הממשלה. היא קראה אותו, ונוכחה כי הוא מייועד לראש־הממשלה יצחק רבין, וחשבה כי לישכת ראש־הממ־שלה היא הכתובת הטיבעית להחזרת ה־אבידה. נדמה היה לה כי תהפוך לגיבורה לאומית, על שהצילה את סודות המדינה הכמוסים מידיו של המלצר הערבי. אולם נכונה לה אכזבה. במישרד ראש־הממשלה הודו לה, לקחו את פרטיה ושילחו אותה ללא כל טכס, ואפילו ללא חקירה.

תמר צ'צ'יק, צעירה תמירה בת 31, בעלת עצמות בולטות ומישקפי־ראייה עבים, אם לילד, היא פקידה בסוכנות־הביטוח סיימון את וייזר בתל־אביב. היא נשלחה על־ידי מעבידיה לקורס־מחשבים, שנערך על־ידי לישכת־התיאום של האיר־גונים הכלכליים במלון דיפלומט בירוש־לים. וכך מצאה עצמה מעורבת באחת הפרשיות שהסעירו את המדינה בשבוע האחרון.

האשה שמאחרי התעלומה

איש לא תידרך אותה כיצד לנהוג. כאשר גילו כתבי העולם הזה את זהותה ובאו לבקרה, היא הסתתרה במשך ימים, סירבה לפתוח את הדלת, והסתגרה.

נדמה היה לה שכל העולם עוקב אחריה — והיא לא ידעה מה לעשות. מעורבותה בענייני ביטחון כמוסים הטילה עליה אי־מה.

שירות־הביטחון ערך ביקור אצל מנהל מלון דיפלומט בירושלים, דב („דובי״) שיף. כאשר נשאל שיף השבוע לפרטים על הפרשה, הכחיש מכל־וכל כי התקיים אצלו במלון קורס־המחשבים האמור ב־אותם תאריכים (אם כי מזכירת מחלקת־האירועים של המלון אישרה זאת), וטען כי כל המיקרה אירע במלון היריב ל־דיפלומט, מלון המלך דויד בירושלים. „שם עובדים המון ערבים, והעניין עם המיברק קרה שם,״ אמר שיף, עדיין תחת רושם ביקורם של אנשי שירות־הביטחון.

ברור לגמרי שהן משה דיין, והן שמעון פרס, היו מעוניינים להסתיר את פרשת המיסמך האבוד. פרס דאג שמא ייוודע כי הוא משתף את דיין בבעיות החריפות ב־יותר של מישרד־הביטחון. פרס ידע גם כי המיסמך הוא באחריותו־שלו, וכי עצם העובדה שהוא מסר אותו למי שאינו מוס־מך לכך, והלה איבדו, מטיל צל כבד על מהימנות התודעה הביטחונית של שר־הביטחון.

דיין עצמו לא היה מוטרד ביותר, הש־בוע, מכל העניין. לאחד מידידיו אמר, בסיגנונו הרגיל: „המיסמך לא היה מייועד אלי, ואני אפילו לא זוכר למי הוא היה מייועד, מה היה כתוב בו ואם קראתי אותו בכלל.״

היה זה מתאים לאיש חסר־אחריות כמו דיין, שאיבד את המיסמך, ועוד במלון אשר מרבית עובדיו הם ערבים, תושבי מיזרח־ירושלים, בית־לחם ורמאללה.

הוא ידע כי המיסמך הוא בעל חשיבות ביטחונית־פוליטית עליונה, וצריך היה להיות לו ברור כי נפילתו בידי אנשים שאינם מוסמכים לקראו, עלולה להביא נזק עצום. אופיו ה„לא איכפתי״ של דיין, שבלט כאשר כיהן כשר בממשלה, ובעיקר כאשר כיהן כשר־הביטחון, בא לידי ביטוי גם בפרשה זו.

שומר־הראש כשעיר־לעזאזל

אולם הטענות כלפי שר־הביטחון כבדות הרבה יותר. הטענה הראשונה היא: מדוע מראה שר־הביטחון מיסמכים אקטואליים, סודיים ביותר, לאנשים ש־אינם רשאים לקראם? טענת מקורביו של שר־הביטחון שהוא מתייעץ עם דיין, כחבר רפ"י עם חבר רפ"י, כדי שיוכלו לקבוע עמדות מדיניות משותפות, נשמעת מגוחכת, כאשר בוחנים את אופיו של הטלקס.

טענה אחרת שבאה מחוגי שר־הביטחון, לפיה מתייעץ פרס עם דיין כדי לרכוש מניסיונו של דיין, אשר שימש שנים רבות כשר־הביטחון, מערערת את אמונתו של פרס בעצמו לכהן כשר־ביטחון בלתי־תלוי ובעל מחשבה עצמית, ובוודאי את אמון הציבור וצה"ל בכישורים אלה של שר־הביטחון הנוכחי.

הטענה החמורה ביותר נגד פרס נוגעת לעצם אובדן המיסמך. ברור לחלוטין שדיין איבד את המיסמך שעות רבות אחרי ש־פרס השאיר אותו בידו (ולא בעת שיחה בין השניים, כפי שניסה פרס לתרץ זאת). בידעו את חשיבות תוכן הטלקס שאותו שלח דיניץ לראש־הממשלה, אשר פרס היה רק אחד ממכותבי ההעתקים שלו, חייב היה פרס לדאוג לכך שהמיסמך יישמר מכל מישמר, גם בידיו של משה דיין.

אך החמורה מכל היא תכונת הפחדנות שאותה גילה שר־הביטחון. ברגע שבו התפוצצה הפרשה, מיהרו דובריו להדליף לעיתונות את גירסתם השקרנית על ה־מיקרה. לדיברי אנשי לישכתו של פרס, נתן שר־הביטחון את המיסמך לאחד מ־שומרי־הראש שלו, כדי שזה ישים אותו בתיקו וישמור עליו, ושומר־הראש איבד אותו.

לשמעון פרס ברור לגמרי כי שומר־הראש לא יכול להתגונן. הגורילות מאומ־נים היטב להתרחק מכל מגע עם עיתונ־אים ולהגן, הן באופן פיסי והן בכל צורה אחרת, על האישים שעליהם הם שומרים.

לפרס היה קל מאד להטיל את האשמה על אחד משומרי־ראשו, ואף להודיע כי החקירה בנושא עדיין בעיצומה, משום ש־ידע שאותו שומר לא יוכל להרשות לעצ־מו להתגונן, הן בגלל האיסורים השונים שתפקידו מטיל עליו, והן בגלל אופי עבודתו.

תמר צ'צ'יק יוצאת מביתה — להסתגר

— חומקת למכונית — להסתתר

— ונוסעת — ולא לדבר

החובה האת

הכלולות: צי'ל

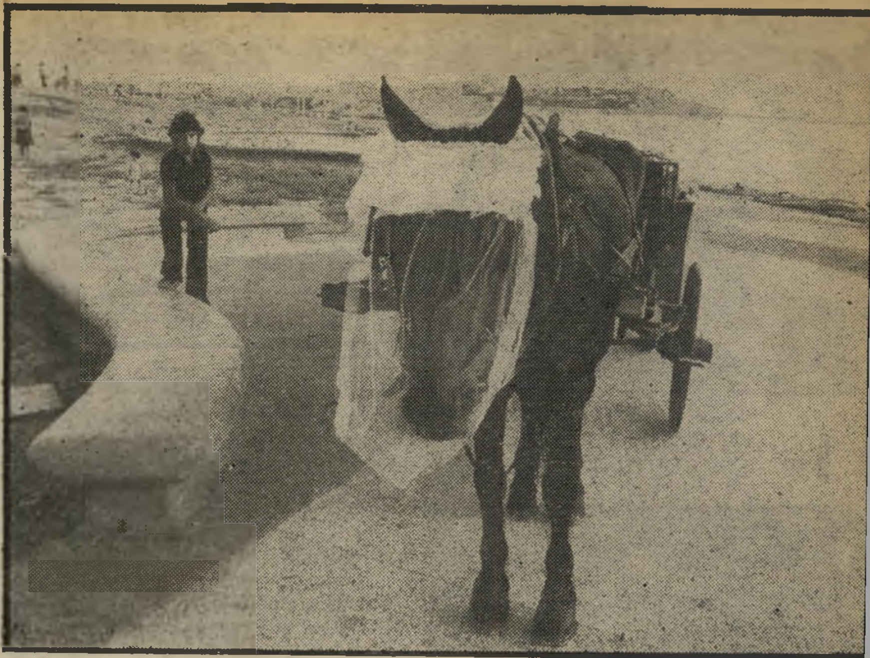

סוס חג'יג'

רתום למרכבה בסיגנון תל־אביב הקטנה, ומתהדר בהינומת־חופה. הוא ממתין באורך־רוח לזוגות הצעירים, שתמורת עשרים לירות זעומות יזכו להצטלם בחברתו. זאת, בעוד מרכבות־הפאר הממונעות, העטורות פרחים ובלונים ציבעוניים (בתמונה למטה) ממתינות לזוגות, להמשך המסע.

„רגע אחד!"

מתחנן הצלם, איש פוטו אילרן בחולון, בפני זוג מצטלמיו. בחצי־השעה הקצרה שהוקצבה לו הוא חייב להוציא מתחת מצ־למתו יצירת־אמנות גם אם מיכנסיו נקרעים — כפי שקרה.

השמש שוקע

מרחוק נראה הגן הציבורי הענק כתערובת של חלום ומציאות. ילדים משתעשעים בחול, אימהות מספטפטות, נע־רים משחקים בכדור. אך בשעות אחר־הצהריים המאוחרות, כשעה קודם שקיעת־השמש, נוספים מרכיבים חדשים לנוף ה־אנושי: פיות מרחפות, לבושות לבן, ו־אבירים בחליפות חגיגיות.

תוך רגעים ספורים הופך הפארק הגדול לסטודיו־צילום ענקי — הגדול ביותר ב־ארץ, אם לא בעולם כולו. גן צ'ארלס קלור, שעל גבול תל־אביב—יפו.

מדי יום ביומו, באותה שעה ממש, מגי־עות למקום, מכיוונים שונים, כעשר מכו־ניות־פאר מקושטות בפרחים ובבלונים ציבעוניים. מרכבות־הפלא נעצרות בשולי הגן, ופורקות את מיטענן האנושי החוגג, הכולל בדרך־כלל כלה אחת, חתן אחד, צלם אחד — ולפחות אמא נרגשת אחת.

מסע־הייסורים שקדם לרגע גדול זה היה מורכב, קרוב לוודאי, מסידרה של טיפולי־יופי במכונים היקרים ביותר בעיר, התאמה אחרונה של התילבושות המפוארות שנתפרו במיוחד עבור החתונה, וכמובן — איפור בכל ציבעי־הקשת, שנמרח בידיים נדיבות על פניהם של בני־הזוג המאושרים.

תהיה זאת טעות לחשוב שאת כל שלבי העינויים האלה עבר הזוג הצעיר לכבוד יומו הגדול. הוא עבר אותם, למעשה, למען הרגעים הספורים הללו הקודמים לחתונה עצמה: הצילומים. אלה הם צילומים שיוג־דלו למימדי־ענק, בצבעים, יושמו במיסג־רות־זהב קיטשיות עם פיתוחים ובאלבומי־קטיפה עגולים ומשושים, ויונחו אחר־כבוד במקום המרכזי ביותר בסלון, למען הדורות הבאים.

מרגע שדרכה כף־רגלם על אדמת הגן ה־תחוחה והמזובלת, הפכו בני־הזוג רכושו ה־בילעדי של הצלם, גיבור האירוע. הוא מריץ אותם לאורכו ולרוחבו של הגן, מעמיד אותם לשתות מים גם אם אינם צמאים, מאלץ אותם לטפס על הסלעים התלולים והמסוכנים ביותר, מכריח אותם להתנשק שוב ושוב. כל זאת — כדי לתת להם מושג כלשהו על שישים ה־שנים הצמודות והמשופשפות המצפות להם מ־אותו רגע ואילך.

גם מעצמו אין הצלם חוסך כל מאמץ, כדי לתפוס את הזוויות המוצלחות ביותר, את ה[illegible] רקע הרומנטי והאווירה החלומית ביותר, ה[illegible] מוכן לכל. הוא יטפס על עצים, יתפרש

„להרים!"

פוקד הצלס־האמן בקול רם על המצטלמים (מימין), והכלה הרומנטית נושאת בהכנעה את ידה, המחזיקה בזר־הכלולות. הזוגות המפוחדים יעשו הכל, ובילבד שהצלם יהיה מרוצה מתוצאות עבודתו.

ה לפני ליל

על רקע יפו

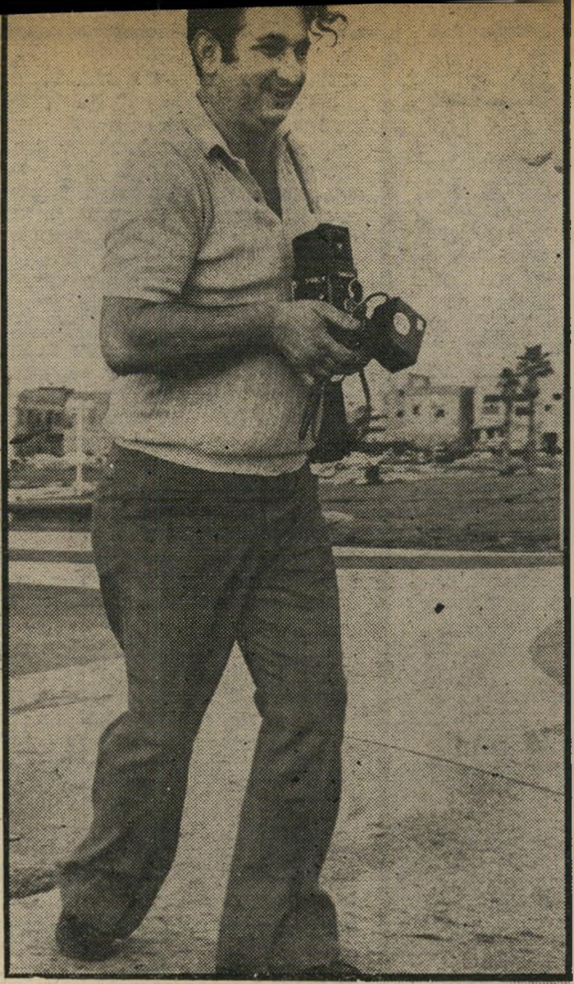

„תפסתי!" נאנח בהקלה צלם שסירב להזדהות בשמו. „מעניין," אמר, „כל פעם זה מצליח לי מחדש. אבל צריך להתאמץ בשביל זה כהוגן. הזוגות האלה, ממש אי־אפשר איתם. הם חושבים שהם יודעים הכל."

ת בגן־החתונות

כדי לשמור על שלום־בית. הצלם, מצידו, גם הוא מוותר קצת, ובסוף מסתדרים. היא תקבל את הציפור הלבנה שלה, וגם הוא יזכה בסיפוק האמנותי שלו. אחרי הכל, 750 לירות שחורות לעבודת ערב אחד לא הולכות ברגל.

אם יגש מישהו אל הצלם, וישאל אותו בתום־לב למחיר, צפוייה לו הפתעה. הצלם מעמיד פני נדהם, כדרך ותיק ומנוסה, ומשיב בקול נפגע: „איזה כסף? מה פת־אום כסף? אני רק בן־דוד של החתן. אני עושה להם טובה, שיחסכו כסף. מספיק עולה להם החתונה." מישפחות ענפות מאד להם, לצלמי־החתונות.

הזוג הצעיר עצמו אינו מתרגש ביותר מן ההוצאה. אחרי הכל, העסק עולה להם כ־20 אלף לירות, וכמה יכולות כבר ל־שנות עוד כמה מאות? „מכל ההוצאה הגדולה הזאת, מה יישאר?" אמר אחד

מים והמצטלמים בכל רחבי הגן. אך רק מתקרבת שעת השקיעה, מתייצבים כולם לאורך החוף בשורה ארוכה, וממתינים ב־קוצר־רוח. ואז, רק נושקת השמש את ה־אופק, מתחילות בבת־אחת כל המצלמות לתקתק בבהלה, וצלמים היסטריים צועקים בעצבנות על הזוגות התשושים לשוב ול־חייך, להתחבק, להתנשק, להתחבק, להת־נשק וחוזר חלילה.

★ ★ ★

עד שנעלמת השמש, וכל חבורה גו־ררת את הנעליים החדשות המלוכלכות בבוץ חוזרה אל המכונית המקושטת, לק־ראת המיבצע הקשה מכל: החתונה עצמה.

על ספסל קטן, בצד, יושב על מישמרתו איש הג"א, ומתפעל: „אח, מה היה פעם?

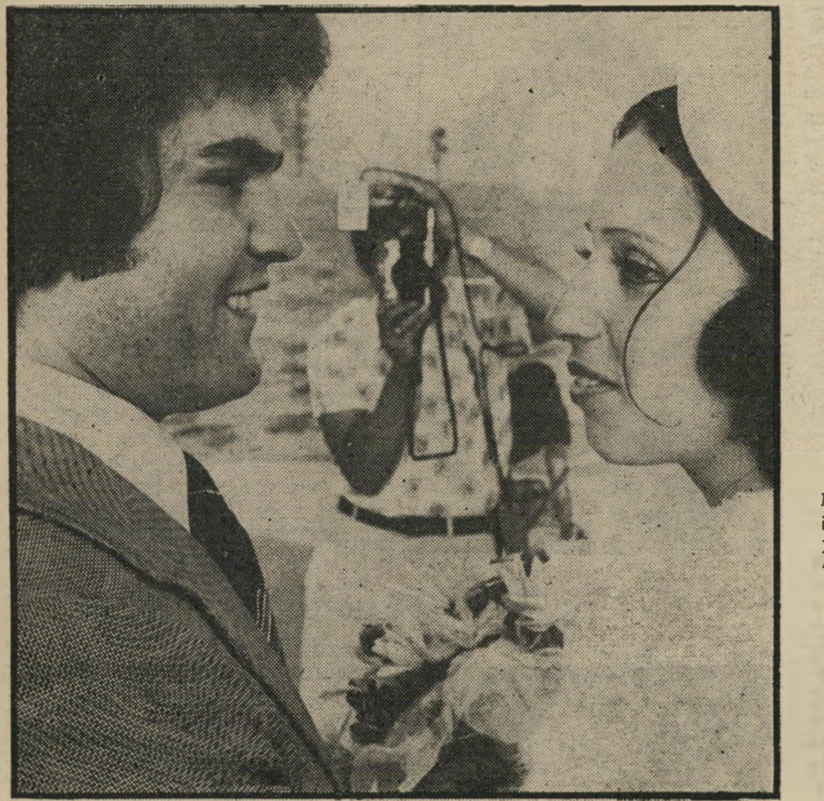

„איזה יופי!" צעק הצלם ראובן (ברקע) לעבר הזוג הכימעט־טרי ברוריה ויעקוב ביטון, שקפאו בתנוחה המונצחת ב־תמונה זו משך כחמש דקות תמימות, בעוד הוא מחולל סביבם ומצלם במרץ מכל הכיוונים. „בגן זה יוצא הרבה יותר טיבעי," התלהב ראובן. תמונה זו תישמר לנכדים.

החתנים הירוקים. „את האוכל באולם יזללו המוזמנים, ועוד יקחו הביתה את סידורי־הפרחים. את החליפות יתלו בארון, עד ל־חתונה הבאה. את האיפור מורידים בלילה, וגם התיסרוקת של אשתי תיהרס תוך כמה שעות. אז מה נשאר? הצילומים. זה ה־דבר הכדאי היחידי בכל העסק הזה."

משך כל שעת הצילומים מפוזרים הצל־

היינו תוחבים את הראש דרך חור באיזה ציור־נוף, ומצטלמים שתי תמונות, וזהו. וגם כן בשחור־לבן, ובלי כל האיפור הזה, כך שהיו רואים את כל חליכלוכים על הפנים. אבל היום, כל כלה — מלכת־יופי. והתמונות — איזה צבעים, איזה רקע! והכל עם איזה קופסה קטנה ששמים בתוכה חתיכת־פלסטיק."

כמו בגלויה נשקף נופה של יפו העתיקה ברקע גן צ'ארלס קלור, ומונצח בכל אחת מתמונות־החתונה המצולמות כאן. ב־תמונה זו נראים כמה זוגות על קו־החוף, המונצחים בו־זמנית על־ידי שורח של צלמים.

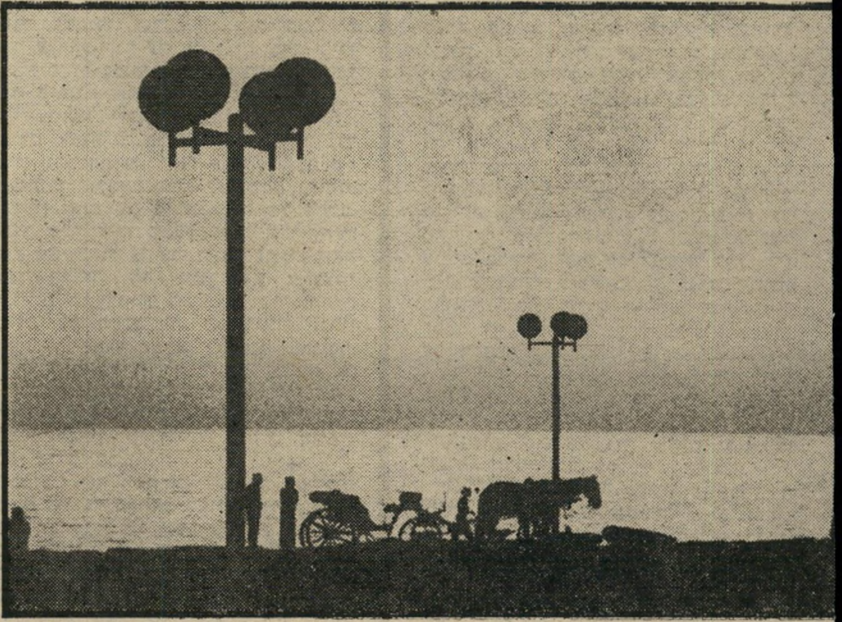

האדמה בתנוחות סוריאליסטיות, יביים, יצעק, יתחנן, יחניף, יפציר, יפתה, יחייך — כאמן ברגע של שיא השראה.

ואז, בשניה הקובעת — „זהו זה! לא לזוז! לא לזוז עכשיו, אמרתי!" וכשאור היצירה נסוך על פניו, יכוון את מצלמתו בקפידה, ילחץ ו־יפ[illegible] אנחת־רווחה. הוא עושה זאת שוב. שוב [illegible] להרוויח בכבוד כ־750 לירות — לעתים [illegible]ת פטורות ממס — אשר יחליקו לכיסו [illegible]ם, או בצ'קים עצמיים.

[illegible]ת המועמדות שם על־ידי צלמי־החת־[illegible]מנותיים, מעמידות בצל אפילו את [illegible]של גדי יגיל. ואם החיוך לא היה [illegible] שובלה חמלכותי של שימלת־הח־[illegible]תנפנף כראוי, ירוצו שוב ושוב — [illegible]את רצונו של האמן. לחופה עצ־

מה יגיעו תשושים כהוגן, אבל מה זה חשוב — העיקר שיהי המה להראות אחרי־כך. מתחתנים רק פעם אחת, לא?

★ ★ ★

„תראה, יש תמונה שתמיד חלמתי עליה," פונה אחת הכלות אל הצלם הצמוד. כן, מזה הוא חשש. וכי מה ל־בחורה שמתחתנת ולצילום אמנותי? אבל היא יודעת בדיוק מה היא רוצה: „אני אעמוד פה, על הסלעים ואתה תעמוד שם. לא, לא, קצת יותר בצד. זהו. ועכשיו, כשהשימלה תתנפנף ברוח, אתה תצלם. אני רוצה שזה ייצא כמו ציפור לבנה שעפה מעל לים."

הבעל־לעתיד כבר יודע מה עליו לעשות

מי יתלה את הפעמון על צואר הברון?

מעשה במשלי קרילוב מספר, כי יום אחד החליטו העכברים לתלות פעמון על צווארו של החתול, על־מנת שצילצול הפעמון יתריע מפני התקרבות הטורף. ההחלטה על הצורך בתליית הפעמון התקבלה פה־אחד על־ידי כל העכברים, ומאז הם ממתינים לעכבר המתנדב, שיתלה את הפעמון על צוואר החתול.

תיאור זה יפה גם למה שקורה עתה בין קבוצה נכבדה של בעלי־מניות של החברה לישראל, לבין הברון אדמונד דה־רוטשילד. בעוד הברון טורף כאוות־נפשו ועושה ככל העולה על ליבו בחברה לישראל ובבעלי־מניותיה, יושבים הללו ומחרפים ומגדפים אותו בחשאי, אך איש אינו מעז לקום ולהיות הראשון שיילחם נגדו.

עד כה היה התירוץ של מתנגדי הברון כי אין הם רוצים לקלקל את נסיון־ההצלה של אברהם אגמון. אגמון, מנכ״ל מישרד־האוצר וחבר הנהלת החברה לישראל לשעבר, נענה לבקשת שר־האוצר יהושע רבינוביץ, ויצא לאירופה כדי לנסות לשים קץ למילחמת הברון רוטשילד בטיבור רוזנבוים. שר־האוצר החליט להציל את רוזנבוים בכל מחיר, על־מנת שהחומר המצוי בבנק של רוזנבוים לא יתגלה. חומר זה כולל, בין השאר, הוכחות כי מפא״י, באמצעות הגיזבר שלה צבי רכטר, החזיקה באופן בלתי־חוקי בחברות ואדוציות ששלטו במיפעלים ובחברות בארץ, וכן היו שותפות באופן בלתי־חוקי בעיסקת־הקרקעות הגדולה של רוזנבוים ברומא. (העולם הזה 1974, 1975).

הברון לא ויתר

אגמון יצא לצרפת, גרמניה ושווייץ לפני עשרה ימים, לאחר שהתפטר מתפקיד מנהל בחברה לישראל והשתחרר מן התפקיד — הלא־חשוב, כנראה — של מילחמה בחרם הערבי. לשם מילוי תפקיד זה של מילחמה בחרם הערבי התפטר אגמון מן האוצר, אולם נראה כי הצלת מפא״י וגיזברה חשובה יותר. בשיחות שקיים עם הבנק המחוזי של הסן וראשיו החדשים, הוברר לו כי יקשה להוציא כספים מן הבנק, למימון הסדר בין הבנק של רוזנבוים לבין הנושים. החומר המצוי בידי רוזנבוים, שעיקרו כנראה הוכחות לשיחוד ראשי הבנק הקודמים, לא הרשים את ראשי הבנק הנוכחיים.

חיש־קל התברר לאגמון, כי לפני שישה חודשים, היינו לפני הבחירות בהסן, ניתן היה להוציא 60 מיליון דולר מן הגרמנים אם גם ממשלת ישראל היתה נותנת כסף. אולם אז סירבה הממשלה, ובצדק, לתת מכספה להצלת הבנק, ולכן ירדה ההצעה. עתה, משנשינה רבינוביץ את דעתו כדי להציל את מפא״י, שוב אין הגרמנים מוכנים לתת כסף. מכל מקום, הסכום שהיו מוכנים לתת היה קטן בהרבה מזה שקיווה אגמון לקבל.

עתה נותרה לאגמון אפשרות נוספת: לשכנע את הברון רוטשילד כי יבטל את תביעותיו נגד רוזנבוים, ויסכים להסדר הנושים שמציע רוזנבוים לבית־המישפט בשווייץ. אם יסכים הברון, ניתן יהיה לחסל את הבנק ורכושו בשקט, לאפשר לנושים לקבל עד מחצית מכספם תוך שנתיים. הסדר כזה יאפשר לרוזנבוים לנסות להשיג רישיון־בנייה על הקרקעות ברומא. ברגע שיושג הרישיון, ישתנה מצבו הכספי לטובה. אולם השגת הרישיון עלולה להימשך עד סוף 1977.

אולם בפריס נתקל אגמון בחומה בצורה. הברון רוטשילד אמר לאו מוחלט בהחלט. הברון, מעודד על־ידי הצלחתו הכספית בעסקיו בפריס, שאילצה את בני־מישפחתו הגאים, ג׳י ואלן, להכניסו לעיסקיהם, החליט לא לנהל כל משא־ומתן עם מה שהוא מכנה „עבריינים פליליים.״ הוא הצהיר כי שמו מכריח אותו להגיש תלונה למישטרה, כאשר נודע לו על כל מעשה פלילי שהוא. אין הוא, הברון, עושה זאת בגלל שיקולים אישיים כלפי רוזנבוים. אין לו כלום נגדו.

גם הטענות של רוזנבוים כאילו הוא, הברון, הגיש לו בכוונה אוכל לא־כשר, אינן נכונות. הברון לא הזמין לארוחה את רוזנבוים, אישית, אלא את חברי הנהלת החברה לישראל, ולכן לא היה זה מתפקידו לברר מה בדיוק אוכל רוזנבוים.

הברון גם ניפנף לפני אגמון בפירסומי העולם הזה, שתרגום שלהם מוגש לו מדי־שבוע, ושאל האם באמת החליט רבינוביץ להציל את רוזנבוים, כדי להציל את מפא״י.

מכיוון שהברון ידוע בקשריו הטובים עם רפ״י לשעבר, אין זה סביר כי ייענה להצעה שתכליתה הצלת מפא״י דווקא, ודווקא גיזברה־לשעבר, אשר היה בבית־

פרקליט בירן
הוא?

משקיע אייזנברג
הוא?

הדין שהוציא את בן־גוריון מן המיפלגה.

במוצאי השבת האחרונה הודיע אגמון לשולחיו על כישלון משימתו, וחזר לטפל בענייני החרם הערבי. הודעתו היתה כמיקלחת קרה. הכל, כולל רוזנבוים, הניחו כי יוקרתה של ממשלת ישראל תשכנע את הברון לסגת. לכן נמנעו מכל צעד נגדו.

ייצוג מסולף

מתנגדיו של הברון רוטשילד מהווים מחנה עצום ורב. ראשית, הקבוצה הגרמנית בחברה לישראל, בראשותם של יוסף דומברגר, שימחה צדרבאום והורסט ראהה. קבוצה זו השקיעה למעלה מ־50 מיליון דולר בחברה לישראל, מכספים שאספה ממשקיעים שונים, תוך ניצול הטבות בחוקי מס־ההכנסה בגרמניה. בחודשים האחרונים עשה הברון כל שביכולתו כדי לפגוע בקבוצה זו, ולהפחית ממישקלה. הקבוצה, שלה רק 25% ממניות־ההצבעה בחברה לישראל, תבעה לפני חודשים אחדים כינוס אסיפה כללית של בעלי־מניות, כדי לבחור מחדש את ההנהלה בהתאם למישקל הכוחות בחברה.

כיום אין ההנהלה מייצגת את בעלי־המניות, ומשום כך יש לרוטשילד אפשרות לשלוט בחברה. גופים כמו קבוצת אהרון רובינשטיין, המחזיקה בכמה מיליוני דולרים בחברה לישראל, כימעט שאינם מיוצגים בהנהלה. או, למשל, המיליארדר הבינלאומי שאול אייזנברג, שאף לו כמה מיליוני דולרים בחברה לישראל, ורק נציג אחד בהנהלתה. לעומת זאת, לאנשים כסר זיגמונד ורבורג, שלו השקעה של מאה אלף דולר בלבד יש בהנהלה נציגות השווה לזו של רובינשטיין.

התלונה שהגיש רוטשילד בישראל, נגד מיכאל צור, נכתבה כך שהגרמנים נלחצו לקיר. גם כתב־האישום ניבנה בצורה כזאת שהכתים את שמם מבלי שיכלו להתגונן. צור הואשם בקבלת שוחד מהם, אולם בשקט נתנה הפרקליטות לגרמנים מיכתבים, הקובעים כי הם לא נתנו שוחד וכי הכסף הוצא מהם במירמה. כתב־האישום שפירסם את פרשת השוחד איפשר לרוטשילד לתבוע את התפטרותם מן החברה לישראל בגלל החשדות הללו. רוטשילד גם האשים את רבינוביץ ואגמון בניסיון להגן על רמאים, ואמר כי יפנה לשר האוצר המערב־גרמני וכן למשקיעים הגרמניים בחברה לישראל, ו„יגלה את הכל״ על הקשרים בין צור לגרמנים.

על־מנת לסתור את הטענה העולה מכתב־האישום, הגישו בשבוע שעבר הגרמנים את התפטרותם מהנהלת החברה לישראל, על־מנת שיוכלו להגיש תביעות נגדה להחזרת סכומי הכסף שצור טען כי קיבל כשוחד. באמצעות תביעה זו מקווים הגרמנים להוכיח, כי הכספים הוצאו מהם במירמה, וכי לא ניתנו על־ידם כשוחד. זכייה במישפט זה תזכה אותם בסכום של יותר מ־1.8 מיליון דולר שצור קיבל, לדבריו, כשוחד, וכן תנקה את שמם ותסיר מעליהם את איומי הברון להכניסם לכלא יחד עם צור ורוזנבוים.

מוקה בחקירה

ברמקביל כעד בתל־אביב עורך־הדין הנמרץ של רוזנבוים, שרגא בירן, שהגיש לבית־המישפט בתל־אביב בקשה לבטל את העיקולים שהטילה החברה לישראל על רכושו של רוזנבוים. הדיון בבקשה יתקיים בימים הקרובים ויהיה רווי מתח, שכן בו יחקור בירן את נציגי הברון רוטשילד, ובעיקר את נציגו בישראל מוקה לימון, על מידת מעורבותם בעיסקות צור־רוזנבוים. בירן יבקש להוכיח כי הברון ואנשיו ידעו היטב על כל העיסקות שבגינן הוגשו תביעות נגד רוזנבוים וצור.

בידיו של בירן כמה קלפים טובים במישפט זה, ובעיקר חתימות של הברון על מאזני ותשקיפי החברה לישראל, הכוללים דיווח על העסקות עם רוזנבוים. בידי בירן גם צ׳קים על סכומים גבוהים בחתימתו של מוקה לימון, להפקדת כספים של החברה לישראל אצל רוזנבוים בשווייץ.

אולם, דומה כי הנשק היעיל ביותר נגד הברון טרם הופעל, וזאת בגלל חששם של כל מתנגדיו לצאת נגדו למילחמה גלוייה.

הברון חתם עם מיכאל צור על הסכם, שלפיו שכר אותו כיועץ פרטי שלו להשקעות בשכר של 25 אלף דולר לשנה, וזאת כאשר הברון היה יושב־ראש מועצת־המנהלים של החברה לישראל, וצור מנהלה הכללי. על הסכם זה לא דיווח הברון בתשקיף החברה, ולא במאזנה. בנוסף, צור איפשר לברון לא לשלם תמורת המניות שקנה, בהתאם לכללי התשלום שהיו בתשקיף, וכן הסדיר כי החברה לישראל תשכיר לברון מישרדים במחיר מגוחך, שלא שולם בזמן.

דברים אלה מהווים עבירה פלילית חמורה ביותר, בהתאם לחוקי ניירות־הערך באמריקה. כל מה שדרוש הוא כי אחד מבעלי־המניות של החברה לישראל יפנה בכתב אל הרשות לניירות־הערך באמריקה, ויבקש חקירה בעניינים אלה.

לפי החוק האמריקאי, על הרשות לחקור כאשר מתקבלת תלונה כזאת, שכן היא נכנסת לנעליו של המתלונן. אין ספק כי החקירה תגרום צרות מרובות לברון.

ראשית, יהא עליו להתפטר מניהול החברה לישראל. שנית, עד סיום החקירה יהיה נתון במצב של חוסר־אונים. ואם יורשע, בסופו של דבר, יהווה הדבר כתם בל־יימחה על שמו הטוב, וכן ימנע ממנו לעד לכהן כמנהל בכוח חברה אמריקאית.

הגשת תלונה כזו עלולה להיות עבורו מעין נשק סופי, ולא מובן מדוע כה מהססים יריביו בחברה לישראל שנגדם הוא עושה הכל, כדי לחסלם.

אם יימצא ביניהם אמיץ־הלב שיקום ויתלה את הפעמון, צפוייה התפתחות חדשה לחלוטין בחברה לישראל, ובמערך־היחסים של בית רוטשילד גם־יחד.

(המשך מעמוד 24)

ריה, ולהוציא את מצריים מן המחנה הערבי הכללי.

היה זה יעד פוליטי לגיטימי, לפי כל כלליו של ניקולו מאקיאוולי. אולם מאקיאוולי לא היה מכריז על כך בקול רם. שכן עצם ההכרזה סיכלה את הטכסיס במידה רבה. כל מנהיגי ערב, עיתונאיה ושדרניה משתמשים בפסוק זה כימעט מדי יום כדי להזהיר את המצרים מפני בגידה בעניין הערבי. מצריים נאלצה להיזהר מאד, לבל לתת פיתחון פה לאותם המבקשים להוכיח כי היא פועלת על פי טכסיסו של רבין.

יתכן מאד כי כעת מטרתו העיקרית של רבין היא להרוויח זמן, ולמשוך את המשא־ומתן המגוחך על הסדר־הביניים עד בלי סוף. מנהיגי ערב חושדים בכך מזמן, ואף מכריזים על כך בנאומיהם. הם תובעים ממצריים לקבוע גבול של זמן למשא־ומתן, כדי לסכל את מזימתו הסמוייה של רבין.

האם היה מאקיאוולי מכריז על כוונה זו בגלוי?

תעופה

הנערה, הקפטן והכלב

הסיפור המוזר של טיסה מס׳ 739 לרומא

שמש חסרת־רחמים חיממה את גוף המטוס של אליטליה, שעמד על המסלול בלוד. בזה־אחר־זה נכנסו הנוסעים היגעים ותפסו את מקומותיהם. הם רגזו על איחור של כחצי־שעה בעלייה למטוס.

בפנים המתינה להם בשורה בלתי־נעימה נוספת: המטוס היה מלא עד אפס מקום. שלושה־שלושה ישבו הנוסעים צפופים בשורותיהם, חגורים בחגורות־הבטיחות. הם התנחמו בכך שבעוד כמה דקות ימריא המטוס, ואז יופעל מיזוג־האוויר.

הם טעו.

כלבה בשם אלכסה. עברו חמש, עשר, עשרים דקות. שום דבר לא קרה. כבש־המטוס לא נותק. שום הודעה לא שודרה כדי להסביר את האיחור.

עברה חצי־שעה נוספת. במטוס השתרר חום נורא. הנוסעים ניפנפו בכל הבא ליד כדי לאוורר את עצמם. ואז נתברר מה גרם לעיכוב: כלב.

תחילה חשבו הנוסעים שזוהי שמועת־שווא. איך אפשר לעכב מטוס שלם בשביל כלב?

אולם השמועה התאמתה. בירכתי המטוס ישבה בחורה יפהפיה, בלונדית ושזופה, ובידה כלבה דמוית־בוקסר מגזע מעורב.

במשך שלושים דקות נוספות התנהל משא־ומתן נרגש ונרגז, באמצעות הכלכל המזיע. הקפטן זאפאראנו מסרב לטוס, כשהכלבה נמצאת במחלקת־הנוסעים. הנוסעת סירבה לוותר על הכלבה. פטרה בצנצאל, דוגמנית גרמניה העובדת ברומא, טענה כי הודיעה מראש שהכלבה אלכסה תיסע עימה, ואף שילמה עבורה 390 לירות דמי־טיסה. בבוקר ההמראה הזכירה לאליטליה שוב שנמצאת עימה כלבה, ונציג החברה בבית־הנתיבות הודיע כי מסר על כך לקפטן. כך עברה את כל הבדיקות, ועלתה עם הכלבה למטוס.

מדוע היתה הכלבה צריכה לנסוע עימה במחלקת הנוסעים? „לפני כמה ימים היתה לה תאונת־דרכים,״ הסבירה פטרה בהתרגשות. „והיא עדיין בהלם. היא לא יכולה לטוס לבד בסל!״

תלוייה בצוואר. בינתיים עברה למעלה משעה, הזיעה נשפכה כמים, וההתעללות של הקפטן בנוסעיו נמשכה. במטוס עברה הטמפרטורה על 40 מעלות. גם הדיילות דמו לאומצות־בשר שהתבשלו על אש קטנה. הנוסעים שהיו צריכים לעלות ברומא על מטוס שני, או לתפוס רכבת, ידעו שהחמיצו את הקשר.

הקפטן המרוגז לא טרח להפעיל את מיזוג־האוויר. הוא גם לא העביר במערכת־הרמקולים שום הסבר על מה שמתרחש. שלא לדבר על התנצלות.

מקץ שעה הורדו הנוסעת והכלבה, אבל לא נמצא סל לכלבה כדי להכניסה לתא־המיטען. לבסוף הוכנסה הכלבה לתא־המיטען בלי סל, כשהיא קשורה. היא ניסתה להימלט, נתלתה בצווארה ברצועתה. אך לבסוף נרגעה, תא־המיטען ננעל, הנוסעת חזרה למחלקת־הנוסעים.

אחרי עמידה של שעה וחצי על הקרקע בתנאי גיהינום, המריא המטוס — בלי הסבר, בלי התנצלות.

אריק: לקראת משבר?

האם יעצור המ"צ את אריק שרון כמו את יהושע פרץ ויסרב להניח לו להיכנס למיתקן של צה"ל?

גור: מפקד או פקוד?

כאשר ייכנס, ביום ראשון הקרוב, אלוף (מיל.) אריאל שרון לבית מישרד ראש־הממשלה בירושלים, הוא ירגיש לבטח כי ניצח בקרב נוסף. יריביו, שעשו הכל כדי למנוע ממנו את הכניסה למישרד זה, שר־הביטחון שמעון פרס והרמטכ"ל מרדכי גור — יגידו לבטח כי הפסידו את הקרב, אבל לא את המילחמה.

המערכה על זכותו של ראש־הממשלה, יצחק רבין, למנות לו יועץ לענייני מערכת־הביטחון — ואין זה משנה מהי ההגדרה הפורמלית של התפקיד, שכן ברור כי שרון ייעץ לרבין בענייני צה"ל — היא בעצם מערכה שמנהלים פרס וגור על זכותם לשלוט במערכת־הביטחון לבדם, ולקבוע מה דמות תהיה לה. רבין מטיל ספק ביכולתם, ורוצה לפקח אישית — באמצעותם או בלעדיהם — על המתרחש במערכת־הביטחון ובצה"ל.

ברור כי שרון לא ירבה לשבת ליד שולחן־הכתיבה. אומנם הוא כבר סיכם עם רפאל איתן (לשעבר נציגו של אמנון ברגס בישראל) כי יהיה עוזרו, אולם שרון ירצה לראות במו־עיניו את הקורה בצה"ל, למרות שפרס וגור יעשו כל שביכולתם כדי למנוע זאת ממנו.

נראה כי גם כיום אין השניים מעכלים עדיין את המינוי של שרון, שכמוהו כהודאה פומבית של רבין בכך שאינו בוטח בהם. מייד לאחר שתיכנן רבין לקחת את שרון כיועצו, לאחר שגור סירב להחזירו לשירות פעיל בצה"ל — דבר אשר למענו התפטר שרון מן הכנסת — מיהרו פרס־גור להדליף את התוכנית, בניסיון לסכלה. אולם, אם הם חשבו כי רבין הוא עדיין אותו הססן שעזר וייצמן מדבר עליו, בישיבת־הממשלה הקרובה נוכחו כי טעו. רבין מיהר להכריז כי הוא ממנה את שרון כיועצו.

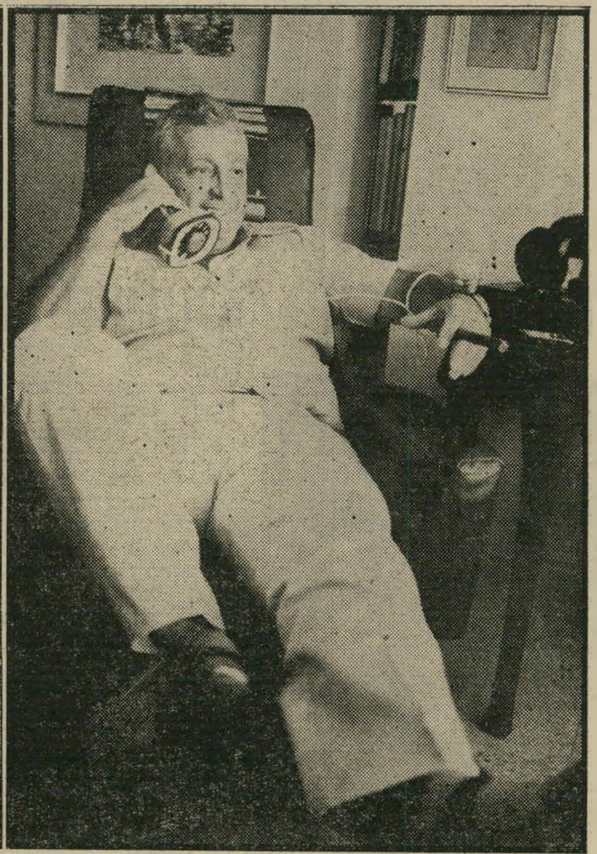

אריק שרון: יועץ או מפקד?

חוות־הדעת של צדוק

מאות אלפי ישראלים לא ישכחו את הבעות־פניהם של פרס ובר־לב, בצאתם מישיבת־הממשלה ההיא, כאשר נשאלו על־ידי כתבי־הטלוויזיה לתגובותיהם. השניים ניראו רוגזים ורותחים, ופרס אף הדגיש כי תפקיד היועץ אינו כולל ייעוץ בנושאי־ביטחון.

מייד לאחר־מכן הגיש פרס, בתיאום עם גור, עירעור רישמי לרבין, על המינוי, בנימוק כי כהונתו של שרון כיועץ לענייני־ביטחון סותרת את מעמדו כמפקד־צבא במילואים, כאשר כיועץ הוא נמצא, לכאורה, מעל לגור, הממונה על שרון במילואים.

רבין קיבל משר־המישפטים חוות־דעת בשאלה זו, ובשאלת זכותו למנות לו יועצים. השיב צדוק:

„ראש־הממשלה חופשי למנות לעצמו יועצים כרצונו. כל שר חופשי למנות לעצמו יועצים כרצונו. צריך להבחין הבחנה ברורה בין מעמדם של יועצים לנשיא במישטר נשיאותי, לבין מעמדם של יועצים לראש־הממשלה במישטר פרלמנטרי.

„במישטר נשיאותי הנשיא הוא הממשלה, והשרים אינם אלא עוזריו הכפופים למרותו והנחיותיו. והוא הדין ביועצי הנשיא, שאף הם עוזריו וסמכותם נאצלת להם מן הנשיא, והנשיא יכול להאציל להם סמכויות גם לגבי שרים.

„שונה הדבר בשיטת המישטר הפרלמנטרי. כאן הממשלה היא קולקטיב, שראש־הממשלה עומד בראש, אבל השרים כפופים למרותה והנחיותיה של הממשלה כולה. יועצי ראש־הממשלה הם יועציו, פשוטו־כמשמעו. קו־התיקשורת הוא בין ראש־הממשלה לבין היועץ, אך הוא יועץ לראש־הממשלה בלבד. אין לו, ולא יכולה להיות לו, כל סמכות ישירה או נאצלת לגבי הממשלה או מישהו משריה.

„לגבי מינוי אלוף שרון, נתעוררה אצלי השאלה אם תפקידו כיועץ־ראש־הממשלה מתיישב עם המשך תפקידו הפיקודי בצה"ל על־פי מינוי־החירום. לאחר שבדקתי ושקלתי את העניין, הגעתי למסקנה כי אין ניגוד בין שני התפקידים. בתפקידו האזרחי כיועץ לראש־הממשלה, ימלא אריאל שרון תפקיד ייעוץ בלבד, ולא תהיה לו כל סמכות על צה"ל או בצה"ל. לעומת זאת, בתפקידו הצבאי יהיה נתון למרות צבאית ולמישמעת צבאית."

בעיקבות חוות־הדעת הזו דחה רבין את עירעורם של פרס וגור, והודיע להם על כוונתו האיתנה למנות את שרון כיועצו. תקיפותו של רבין, מקורה בעובדה הפשוטה שהוא מכיר ויודע היטב את מיגבלותיהם של פרס וגור, ואת כישוריו של שרון. פרס הוא סוס־עבודה בלתי־רגיל, אך אינו מתמצא כלל בענייני צבא, ולכן תלוי כולו בחוות־הדעת של גור. גור הוא קצין מן השורה, איש־מיקצוע שאינו מבריק, שלא התנסה בתפקידי פיקוד בכירים ולא עבר את המסלול הרגיל של רמטכ"ל. רוב האלופים, גם הם חדשים בפיקוד הבכיר.

פרס מערער שוב

גור נותן לפרס את הגיבוי של צה"ל, ופרס נותן לגור את המיטריה של החסות הממשלתית. השניים תלויים זה בזה, ומשלימים זה את זה. לכן מתנגדים השניים לכל התערבות מן החוץ בענייני צה"ל.

רבין מכיר את פרס היטב משנות כהונתו כסגן שר־הביטחון של בן־גוריון. ואת המעלות והמיגרעות של גור ושרון. רבין יודע כי השקפותיו המדיניות של שרון הפוכות משלו, וכן הוא יודע את היותו חסר־מעצורים ומרדן. אולם כישרונותיו הצבאיים, שגרמו לרבין בהיותו רמטכ"ל לשלוף את שרון מן השיכחה ולמנותו ראש־מטה פיקוד־צפון, הם שהביאוהו עתה לרצון לראותו לידו. רבין רוצה ששרון יבקר עבורו את הצבא, ישמש לו מעין מבקר ומדווח בלתי־תלוי, כביקורת על מעשיהם ומחדליהם של פרס־גור.

מייד לאחר שהודיע על חוות־הדעת של צדוק, המבטלת את עירעורו של פרס בעניין הכפילות של תפקידי שרון, הגיש רבין, בכתב, הצעה לסמכויות של שרון. בהתאם להצעתו, שהוגשה לאישורו של פרס, רשאי היה שרון להיכנס בשמו לכל מקום ביטחוני, ולדווח לרבין ישירות על כל דבר.

על כך הגיש פרס מייד עירעור לממשלה, ורבין הטיל, ערב נסיעתו האחרונה לגרמניה, על צדוק להגיש לו חוות־דעת נוספת, על עירעורו החדש של פרס.

צדוק הגיש לרבין את חוות־הדעת המבוקשת, עם שובו. היא היתה בבחינת ניצחון לשמעון פרס ומוטה גור.

חוות־הדעת השנייה קבעה מפורשות, שאם רבין מתכוון להטיל על שרון משימות כלשהן בתחום פעולתו של פרס, או של שר אחר, עליו לקבל קודם לכך את הסכמת השר הנוגע בדבר.

פרס יישען עתה על חוות־דעת זו, יתבע כי יגישו לאישורו כל משימה שיטיל רבין על שרון.

חוות־דעת זו מוציאה במידה רבה את הרוח ממיפרשי המינוי, מגבילה אותו למעשה רק למה שפרס וגור יסכימו כי שרון יבקר.

שני אלה, אמני התכסיסנות, מקווים כי בתכסיסי־השהייה יגרמו חישקל להתפטרותו של שרון מתפקידו החדש, ויחזרו לשלוט בממלכת הביטחון.

אולם לא איש כרבין יוותר. הוא יודע כי הקרב על מינוי היועץ הוא, למעשה, הקרב על השליטה בממשלה. רבין זוכר היטב כי כימעט הובס על־ידי פרס בתחרות על המועמדות לתפקיד ראש־הממשלה, וכי טרם קיבל הכרה ציבורית מוחלטת

(המשך בעמוד 32)

האיראני כתליין, ומוחים נגד הוצאתם־להורג של סופר ובמאי באיראן.

היה זה כאשר נשיא גרמניה המערבית, ולטר של, ערך קבלת־פנים רישמית למשתתפי הפסטיבל, במסיבת־גן. חברי המישלחות השונות, עברו על פניו ולחצו את ידיו בשרשרת. והנה, כאשר הגיע תורם של השחקנים הישראליים, זאב ברלינסקי וראובן בר־יותם, ללחוץ את ידו של הנשיא הגרמני, הפכה לפתע לחיצת־היד הפורמאלית שיחה ידידותית שארכה חצי־שעה.

בר־יותם היה אולי היחידי, מכל האורחים במסיבה, שהגיע אליה ללא עניבה. כמה פקידים רמזו לו שאין זה נאות לפגוש בצורה כזו את הנשיא. אבל אחרי כמה דקות הסתבר כי בר־יותם צדק. של סבל אף הוא ממזג־האוויר החם, ובראותו את בר־יותם ללא עניבה, הסיר גם הוא את שלו ופרם את כפתורי צווארונו.

צלמי העיתונות והטלוויזיה, שראו את של פורץ בצחוק אדיר למישמע סיפוריו של בר־יותם, מיהרו להנציח את האירוע. כאשר נפרדו השניים סוף־סוף שאלו עיתונאים: „על מה דיברתם כל־כך הרבה?"

„סיפרתי לו בדיחות," השיב בר־יותם.

בחוצפה תצברית שלו, לא היסס בר־יותם לדבר אל הנשיא הגרמני כשווה אל שווה. „שמעתי שגם אתה שייך למיקצוע שלנו," אמר. (ולטר של נודע גם כחובב שירה. תקליט בביצועו הוא כיום רב־מכר בגרמניה.) „כן, אבל אני זמר, לא שחקן..." התלוצץ של.

„על זה יש לי בדיחה נהדרת," אמר לו

הוא הצחיק, הוא חיבק, הוא השתולל - וברלין המערבית השתגעה ממנו

ברלין המערבית דמתה בשבוע שעבר לטריטוריה ישראלית כבושה נוספת. בכל רחבי העיר התנוססו דגלים ישראליים, ובקורפירסטנדאם, רחובה הראשי של ברלין, אפשר היה לשמוע עברית מדוברת לא פחות מגרמנית.

תוך שבוע אחד ביקרו בברלין, בביקורים רישמיים, גם ראש עיריית תל־אביב, שלמה („צ'יצ'") להט, וגם ראש־הממשלה יצחק רבין. מלבד זאת שהתה בברלין גם מישלחת־נוער גדולה של רקדנים ומתעמלות, שנטלו חלק בגימנסטראדה הבינלאומית. אולם הישראלי שהטביע את חותמו על העיר בשבוע האחרון, יותר מכל אחר, היה דווקא השחקן ראובן בר־יותם.

זהו סיפור שלא־ייאמן כימעט.

בר־יותם הגיע לברלין עם הסרט הישראלי יהיה טוב סלמוניקו, כדי להשתתף בפסטיבל הקולנוע הבינלאומי הנערך בעיר זו. במפתיע הסתבר, כי פסטיבל ברלין השנה הפך, לרגל יובלו ה־25, חגיגה בינלאומית גדולה. רמת הסרטים שהוצגו בו לא התעלתה אומנם במיוחד, ולא היתה שונה מזו שנראתה השנה בפסטיבל קאן, או בפסטיבלים אחרים. אבל מבחינה חברתית, היה זה מאורע חסר־תקדים.

מארגני הפסטיבל הגרמני דאגו לארגנו כהלכה. הם הזמינו ואירחו על חשבונם את החבורה הבינלאומית של תעשיית הקולנוע. בניגוד לפסטיבלים אחרים, הם הצליחו לשכנע השנה גם מדינות כמו סין העממית, קוריאה הצפונית, גרמניה המזרחית, וברית־המועצות — שמעולם קודם־לכן לא השתתפה בפסטיבל ברלין — לשלוח סרטים ומישלחות.

נוסף לאלה נטלו חלק בפסטיבל עוד כחצי־תריסר מדינות קומוניסטיות, כמו הונגריה, פולין, צ'כיה, רומניה, ויוגוסלביה. ובניגוד למה שמתרחש בפורומים בינלאומיים אחרים, לא התנגדה אף אחת ממדינות אלה להשתתפות ישראל בפסטיבל. עצם העובדה שדגל ישראל התנוסס בצד דיגלי סין האדומה וברית־המועצות בכל רחבי ברלין, היה הישג בפני עצמו.

אבל איש אחד הפך את ישראל מעצמה בעולם־הקולנוע הבינלאומי: ראובן בר־יותם, בדמותו של הסוואר הסלוניקאי.

בדיחות בשרשרת

הכל החל כבר בימים הראשונים לפסטיבל. המארגנים הגרמניים חששו במיקצת מתגובותיהם של הערביים הרבים השוהים בברלין, ומהפגנות של השמאל הקיצוני, כנגד השתתפותה של ישראל בפסטיבל. משום כך הם השתדלו להצניע את הנוכחות הישראלית, ככל האפשר. להפתעת הכל, הפכה דווקא ישראל המדינה המדוברת בפסטיבל. אם היו הפגנות, הן נערכו דווקא נגד האיראנים שהציגו בפסטיבל סרט מצויין על הפועלים התורכיים העובדים במערב־ברלין. רחובות ברלין הוצפו בפלאקאטים המתארים את השאה

קירק דאגלאס

ראובן בר־יותם מספר בדיחה, כדרכו בפסטיבל, והשחקן קירק דאגלאס פורץ בצחוק, במסיבה שערכה המישלחת האמריקאית לרגל הצגת סירטו של דאגלאס, **אנשי החוק**, בפסטיבל ברלין. משמאל: איש מערכת **העולם הזה**, אלי תבור. בתמונה למעלה מימין: בר־יותם בחברת השחקנית האנגליה או הייווד באחת ממאות התמונות שלו עם חתיכות משגעות.

גרקו וקארדינלה

שחקן־הקולנוע הצרפתי ז'אן־קלוד בריאלי, מציג את ראובן בר־יותם לפני הזמרת הצרפתיה ז'ולייט גרקו, המככבת באהביני, **לילי**, שייצג את צרפת בפסטיבל. בין בריאלי לבר־יותם עומד אלי תבור. בתמונה משמאל: דאגלאס מציג את קלאודיה קארדינלה.

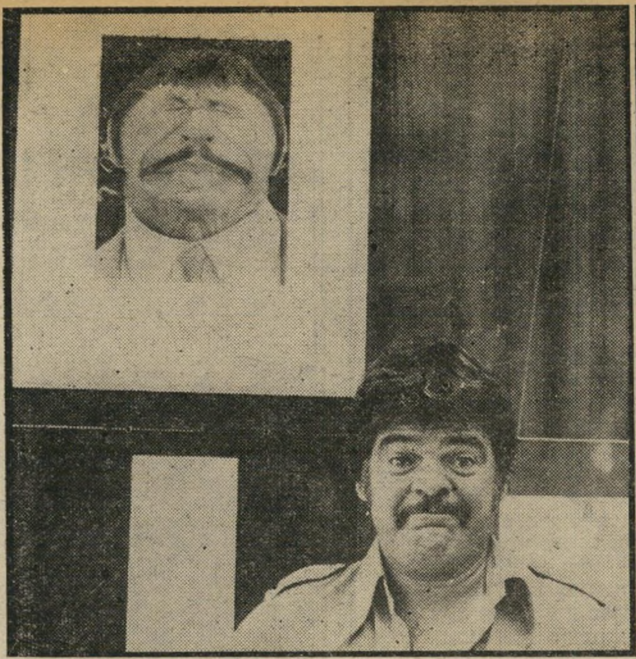

הקולגות שיחה חברית ניהל השחקן הישראלי ראובן בר־יותם עם עמיתו, כוכב־הקולנוע הגרמני קורט יורגנס, ששמח להכיר את הישראלי ב־פסטיבל. באמצע: מפיק־הסרטים היהודי־גרמני ארתור בראונר.

ברונסון? לאחר שרבים מתושבי ברלין זיהו, בטעות, את בר־יותם עם צ׳ארלס ברונסון, מיהר בר־יותם להצטלם תחת קריקטורה של ברונסון. משמאל: בר־יותם וזאב ברלינסקי על רקע פלאקאט הסרט הישראלי **יהיה טוב סלמוניקו.**

סלמוניקו מלך ברלין

בר־יותם. „נערה אחת ביקשה מהוריה רשות להינשא. ,מיהו הבחור, ומה הוא עושה?׳ שאלו אותה ההורים. ,הוא שחקן,׳ אמרה הנערה. כששמעו זאת ההורים הם התנגדו בכל תוקף לנשואין. ,שחקן זה לא מיקצוע!׳ אמרו, ,לא יהיו לך חיים!׳

„אבל הבת התחננה, וביקשה מהוריה שיבואו לפחות לראות את הבחור על הבמה. לבסוף נעתרו ההורים להפצרותיה, והלכו לראות את ההצגה שבה שיחק הבחור. כשחזרו, אמר האב לבת: ,את יכו־לה להתחתן איתו!׳

„,מה קרה ששיניתם את דעתכם?׳ שאלה הבת.

„,ראינו את הבחור,׳ אמר האב, ,הוא — שחקן לא יהיה אף פעם!׳"

ולטר של פרץ בצחוק קולני. בר־יותם החל מייד מספר בדיחות נוספות. **של ופמלייתו לא חדלו לצחוק.**

זאת היתה רק ההתחלה. ראובן בר־יותם נפגש גם עם פיטר לורנץ, המועמד לראשות־העיר, שנחטף, ועם ולטר שיץ, ראש עיריית ברלין הנוכחי. עם שניהם חזרה ההצגה על עצמה. שוב בדיחות ושוב צחוקים, ושוב צילומים וסיפורים לעיתונים.

בן־לילה הפך בר־יותם הכוכב המפורסם ביותר בפסטיבל. למרות נוכחותם של כוכבי־קולנוע כמו ג׳ינה לולובריג׳ידה, קלאודיה קרדינאלה, קירק דוגלאס, סטיו־ארט גריינג׳ר, קורט יורגנס, אן תייוויד ורבים אחרים, היה הוא הפופולארי ביותר.

בעוד כוכבים אחרים הסתגרו בד׳ האמות של מישלחותיהם, נדד בר־יותם ממישלחת למישלחת, ממסיבה למסיבה, קשר קשרים, סיפר בדיחות ושבר את כל המחיצות. השיא היה כאשר הופיע למסיבה שערכה המישלחת הרוסית, לחץ את ידו של גנרל סובייטי שעמד בראש המישלחת. למחרת מיהרו העיתונים לראיין את הישראלי. „זאת היתה מסיבה מצחיקה," אמר לחם בר־יותם, „הרוסים עשו מסיבה, והגישו

(המשך בעמוד 34)

מלכת הפסטיבל כמי שכבש את לב באי הפסטיבל ותושבי בר־לין בסערה, היה זה אך טיבעי שהשחקן הישראלי ראובן בר־יותם ייבחר להכתיר את מלכת פסטיבל־הסרטים בברלין, שנב־חרה בטכס מרשים ורב־משתתפים. בתמונה למעלה הוא עושה זאת בחברת השחקן הגרמני יואכים האנזן. בתמונה משמאל: כוכבי הסרט הישראלי **סלמוניקו**, בר־יותם וזאב ברלינסקי, זוללים נקניקיות על רקע כנסיית־הזיכרון החרבה, במרכז **ברלין.**

o.b.

הטמפון הקטן שכבש את העולם

(1,400,000,000 טמפוני .o.b נמכרו בשנה שעברה ב־106 ארצות)

היי חופשיה עם או־בה

טמפון .o.b הטמפון הקטן, הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחופשית. תוכלי ללבוש מכנסיים קצרים והדוקים או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.

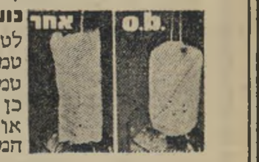

כושר ספיגה הטוב בעולם מבטיח אטימה מוחלטת

לטמפון .o.b העשוי צמר גפן כבוש כושר ספיגה שאין לאף טמפון. לעומת טמפונים אחרים המתארכים עם הספיגה, טמפון .o.b מתרחב עם הספיגה ולכן, ככל שהוא סופג יותר כן הוא סוגר טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה. (טבלי טמפון בכוס מים ,ותיווכחי בכושר הספיגה המצויין שלו).

טמפון .o.b חוסך יום במחזור ומונע ריח רע

טמפון .o.b סופג את הדם מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החודשי כיוון שבאופן טבעי, עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. האטימה המוחלטת של הטמפון .o.b מונעת היווצרות ריח רע הנגרם כתוצאה ממגע הסד עם האויר.

טמפון .o.b נוח ביותר לשמוש

טמפון .o.b קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק. טמפון .o.b נכנס לתוך גופך בקלות תוך שניות בעזרת אצבע — הנשארת נקיה! ללא כל אביזרי עזר שיש צורך להפטר מהם לאחר השמוש.

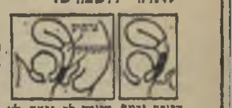

הכנסת נכונה הכנסה לא נכונה. לא מספיק עמוק.

טמפון .o.b מתאים למבנה האנטומי הפנימי

טמפון .o.b תוכנן ופותח ע״י צוות גיניקולוגים מומחים, כך שיכנס עמוק לתוך הנרתיק לאיזור בו אין עצבים רגישים הגורמים לכאב, או אי נוחות.

חדש

.o.b מיני־לבתולות ולנערות צעירות

החידוש הבלעדי האחרון של .o.b הוא טמפון מיני המיועד לבתולות ולנערות צעירות. עם .o.b מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים, כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח בקרום דרכו עובר הדם.

(במקרה של כאב קל בשמוש הראשון, יש לדחות השמוש ב־3—4 חודשים).

.o.b ב־3 דרגות ספיגה

נורמל — למרבית הנשים.

מיני — לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט — בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולה למניעת הריון.

אקסטרה — לנשים עם דימום רב בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

אריק: לקראת משבר?

(המשך מעמוד 29)

בכך שהוא המועמד המועדף. בין השניים מתנהלת מזה כמה חודשים מילחמת־צללים, שעיקרה הכרזות מנוגדות הגורמות קשיים אחד לשני.

כך, למשל, פירסם פרס לפתע כי התעשייה האווירית תייצא מטוסים, פגע קשות ביחסי ישראל־צרפת. או, ערב צאתו של רבין לגרמניה למשא־ומתן עם קיסינג׳ר, פירסם פרס בעיתונות את התנגדותו לכל נסיגה מן המעברים.

שימוש חמור בצה״ל

חמור יותר הוא השימוש שעושה פרס בצה״ל כאמצעי לשיכנוע דעת־הקהל. דומה כי גם בן־גוריון לא העז להשתמש בצה״ל שימוש פוליטי, כפי ש־עושה זאת פרס.

כך, למשל, לפני שבועיים, כינס צה״ל את כל הכתבים המקומיים והזרים, הוריד לסיור למעברי סיני, הפגישם עם קצין בכיר ששיכנע אותם ומסר לפירסום חוות־דעת של צה״ל נגד פינוי המעברים. רק לפני ימים אחדים ערך מפקד חיל־האוויר, אלוף בנימין פלד, מסיבת־עיתונאים שבה טען כי פינוי המעברים יסכן את שדה־התעופה ברפידים, החיוני למדינה.

השימוש הזה בצה״ל להשפעה על דעת הקהל נגד רבין, המנסה להוביל לוויתור שקט על המעברים, לא היה כמוהו בישראל. אך הוא עובר בשקט, וללא תגובה.

התגובה שבאה מצד מחנה רבין היתה הדלפת פרשת אובדן המיברק הסודי שפרס נתן למשה דיין, ואשר נמצא נטוש בבית־מלון ירושלמי.

פרשה זו (ראה עמוד 25) פגעה קשות במוניטין של פרס, והיתה מהלומה נגדית של מחנה רבין, כמו ההדלפות שאם יעזבו פרס־יעקובי את הממשלה, יימצאו להם מחליפים במהרה: אלון כשר־ביטחון, אבן כשר־החוץ, אלמוגי כשר־התחבורה. אנשי רבין טוענים כי רפ״י לא תעזוב את הממשלה עם פרס ויעקובי.

למרות חוות־הדעת של צדוק, נכנס שרון לתפקידו, לאחר שיחות ארוכות עם רבין, שבהן גובשה מהלומת־הנגד.

רבין טוען כי מותר לו להטיל על שרון כל משימה בתחום פעולתו־שלו, וכי ל־ראש־הממשלה סמכויות רבות בתחומי ה־ביטחון וצה״ל, אשר בהן יפעיל את שרון.

אם, למשל, ימנע גור משרון כניסה לישיבות מטכ״ל, יתחיל רבין לכנס בלישכתו ישיבות מקבילות, שהן תהיינה הקובעות בענייני צה״ל ומישרד־הביטחון. בישיבות אלו יהיה שרון אורח רצוי וחוקי, יוכל לייעץ לרבין כרצונו.

קשה אומנם לדמיין כי בעתיד הקרוב יקרה לשרון מה שקרה ליהושע פרץ — כי ייעצר בכניסה למחנה צבאי ויתבקש על־ידי השומרים להזדהות, ואז יסרבו לתת לו להיכנס. אולם לפי הלך־הרוח הנוכחי של פרס וגור, הדבר ייתכן בהחלט. מה שצפוי הוא העברת מישקל־הכובד של ההכרעות הביטחוניות והצבאיות אל לישכתו של רבין בירושלים ותל־אביב, והרקת לישכת פרס מתוכנה.

1.5 מיליון רווח

שרון עצמו ממשיך לעבוד בחוותו, שהכניסה לו השנה כמיליון וחצי לירות רווח נקי. הוא עצמו טוען כי הכסף בא מעבודה קשה שלו, מאחר שלא היסס לקום עם חשיכה כדי להספיק לאסוף את האבטיחים ושאר התוצרת, במועד הדרוש למישלוחם לחו״ל לייצוא.

כיוון שהצליח לשלחם לייצוא, קיבל תמורה גבוהה פי־שלושה מזו שהיה מקבל אילו נמכרו לשוק המקומי, כיבולי שכניו. רווח נקי כזה, כבר בשנה הראשונה, מהווה גמול נאות, וברור כי בתפקיד היועץ אין צפויים לו חיים קלים כאלה.

האם יימשך תפקידו עד העונה חחקלאית הבאה בלבד — או ש־תוך כמה חודשים יגרום להתפטרותו של גור והוא־עצמו יתמנה כרמטכ״ל? על כך יעיד רק העתיד.

רבין עצמו ודאי לקח לתשומת־ליבו מה שאמר עליו פרס לפני ימים אחדים: „הצרה היא שיש לנו ראש־ממשלה המתנהג כמו רמטכ״ל, ורמטכ״ל המתנהג כמו ראש־ממשלה.” אין ספק כי לדעתו, מתנהג פרס כמו שניהם גם־יחד.

„נדפוק אותו עד הסוף!”

מאת **יוסי ינאי**

הישיבה ביום החמישי האחרון, באחד מחדרי השרים בבניין הכנסת, היתה סודית ביותר. לישיבה, אותה יזם יגאל אלון, סגן־ראש־הממשלה אשר כיהן החל באותו יום כראש־ממשלה־בפועל, הוזמנו שרי התחבורה, המישפטים, המישטרה והאוצר.

הנושא: יהושע פרץ, מנהיג פועלי נמל אשדוד, או — בתוארו הרשמי — ראש ועד עובדי התיפעול בנמל אשדוד. לעוזרי השרים, המישתתפים בדרך כלל בישיבות מסוג אלה נאסרה הכניסה. רק אחד מהם, אהוד („אודי”) גרא, היה נוכח בה.

סיגנון „דר שטרימר”

כשיצאו השרים מהישיבה נראו על פניהם חיוכים רחבים. „הפעם אנחנו

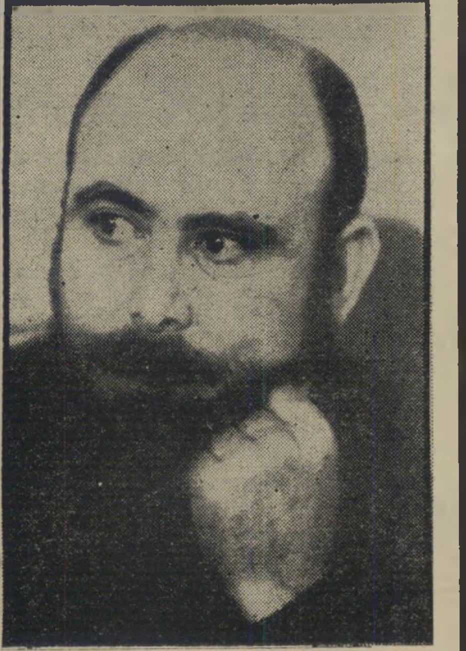

נדפוק אותו עד הסוף,” אמר אחד מהם לעוזרו שישב והמתין בחוץ. הכוונה היתה ליהושע פרץ. השרים הבכירים טוו תוכנית כיצד להשתמש בתקרית, שאירעה ביום הרביעי האחרון בנמל אשדוד, כדי לחסל אחד ולתמיד את הבעיה ששמה יהושע פרץ.

שני הדוברים החריפים ביותר נגד פרץ היו שר המישפטים חיים צדוק ושר התחבורה גד יעקובי. צדוק, הנהנה לאחרונה להופיע בציבור כאיש השומר על הצדק בכל מחיר, אפילו אם הדבר פוגע באישים

בכירים כשרים וכחברי־כנסת, והמפזר הבטחות לכל עבר לכלוא כל מדליף, מצא לו כאן דמות אשר כדאי להילחם בה ולזכות באהדת הציבור. יהושע פרץ הושחר בעיתונות, במאמרי המערכת ובמיכחולם של הקריקטוריסטים, בצורה שהזכירה לקוראי העיתונים הצעירים את המילחמה נטולת הרסן נגד שובתי קצא״א, ולקוראים המבוגרים יותר את העיתון הנאצי דר שטרימר.

גד יעקובי יצא גם הוא בחריפות בעד התוכנית לחיסולו של פרץ. יעקובי יודע כי כל עוד פרץ מנהיג את נמל אשדוד, ובמידה רבה גם את הנמלים האחרים,

הגבול משערי הנמל. טענת שילטונות הנמל, אשר הודלפה גם לעיתונות, היא שמאז שהוכנסו השוטרים, פסקו הפריצות וההברחות משטח הנמל.

לטענה זו אין כל בסיס. היא היתה נכו־נה אילו היו שוטרי מישמר הגבול תופסים גנבים ומונעים מה־עובדים להבריח סחורות אל מחוץ לנמל. אך מאז שהם הובאו, בזה הם עוסקים.

לפרץ וחבריו היה ברור כי שוטרי מישמר הגבול נימצאים במקום ככיתת כוננות גדולה. אם וכאשר תפרוץ שביתה, או כאשר יתגלע סיכסוך עבודה, יוכלו

שלו לא עמדו לו הפעם. הוא נפל לתוך הבור שטמנו לו: המאבק בין עובדי נמל אשדוד לבין הנהלת הנמל התמקד באשמתו של פרץ סביב תקרית זו, והציבור כולו התקומם נגדו.

כשנודע לעובדי הנמל כי הוגשה קובלנה פלילית נגד יהושע פרץ, מנהיגם, הם נרעשו. נידמה היה כי שביתה, אשר תשתק את הנמל, עומדת לפרוץ בכל רגע.

זאת ידעו גם השרים המעורבים בדבר. ניתנה הוראה למישטרה שלא להטריד עדיין את פרץ בחקירות, כדי לא לגרום להתפוצצות בזמן שעדיין לא התאים לשר־התחבורה. ואמנם, המישטרה שמה עצמה

התחנות להודיע את הסכומים אותם מוציא פרץ על מוניות (לפרץ אין מכונית, והוא נוהג לנסוע גם בנסיעות מחוץ לעיר במוניות מיוחדות). פרץ עצמו צולם על־ידי צלמים שלא היו מוכרים באשדוד קודם לכן, כשהוא יושב בבתי־קפה, המוגדרים כמפוקפקים.

עדר של כבשים

בד בבד עם עבודה בלשית זו, הופיעו באשדוד אנשים בלתי־מוכרים, אשר ניהלו שיחות עם כל מי שידוע כמתנגד לפרץ, אשר עד היום פחד להביע דעתו ברבים. לפתע נזכרו יוצאי עדות אחרות כי פרץ הוא מרוקאי, הדואג רק למרוקאים שבקרב עובדי הנמל. בעיקר הצליחו אותן שיחות בקרב הפועלים מהעדה התוניסית.

לראשונה מאז ניבחר ליושב ראש ועד התיפעול, החלו להגיע קריאות טלפוניות מאיימות לביתו של פרץ. אשתו ניתקה את הטלפון, אשר הפך להיות סיוט לה ולילדיה.

השלב הבא בתוכנית שר־התחבורה ל־חיסולו של פרץ הוא עצומה של עובדים, מקרב ועד התיפעול והוועדים האחרים, הזוכה לתמיכה מלאה של מועצת פועלי אשדוד, הקוראת לבחירות מוקדמות לווע־דים, בחירות אשר, בהכנה טובה, יעיפו — לדעת אנשי יעקובי — את פרץ מתפ־קידו, המעניק לו עמדת־כוח חזקה.

„אם הבחירות תיערכנה אחרי שהעיתו־נים ישחירו את פרץ, המישפט נגדו ייערך והוא ימצא בו חייב, ואולי אפילו ייכנס לבית־הסוהר, ונצליח למצוא מנהיגים אחרים לנמל, אפשר יהיה לגמור את פרץ,"

בלשים חוקרים את חייו האינטימיים ✱ סוכנים מסיתים נגדו את העובדים ✱ ואלמונים מאיימים בלילות על אשתו של יהושע פרץ

חיין כשר התחבורה יהיו קשים ביותר. ליעקובי יש עוד שני חשבונות פרטיים עם פרץ. באחת הפעמים בהן ביקר יעקובי בנמל אשדוד הוא התפלא לראות כי פרץ אינו בין מקבלי פניו. כשביקש לפגוש אותו נענה בתשובה: „לפרץ אין זמן."

החשבון השני של יעקובי עם פרץ הוא בגלל חיים לסקוב. לסקוב, ידיד של יעקובי וממקורבי רפ"י, מיפלגתו של יעקובי, התפטר מתפקידו כמנהל רשות הנמלים לאחר קרב קשה עם פרץ — בו ניצח פרץ.

שני השרים שלא התלהבו ממילחמת־החורמה נגד פרץ היו שר האוצר יהושע רבינוביץ ושר המישטרה שלמה הילל. רבינוביץ ידע את הנזקים, אשר מילחמה כזו עלולה להביא לקופת המדינה. „זה יכול לעלות לנו עשרות ומאות מיליונים," הוא הביע את דעתו.

להילל היו נימוקים אחרים. הוא לא רצה להביא לעימות בין פועלי הנמל לבין המישטרה או מישמר הגבול. להילל זכור היטב הלעג של הציבור למישטרה אחרי שכוחות בני מאות שוטרים ואנשי מישמר הגבול, מצויידים במטוסים, מסוקים, ספינות מהירות וקשר מעולה, הושמו ללעג ולקלס על־ידי קומץ ימאי קצא"א.

יגאל אלון, אשר סיכם את הדיון, תמך בנקיטת צעדים חריפים נגד פרץ, ובזה הוטל הפור. ממשלת ישראל החליטה לצאת למילחמת חורמה בלא להתחשב בתוצאות מילחמה זו ולמחירה.

שוטרות במקום ✱ שוטרים

ניתנה הוראה טלפונית למנהל נמל אשדוד להגיש תלונה למישטרה נגד פרץ. משך 48 שעות מרגע התקרית גימגם עדיין מנהל נמל אשדוד, כאשר נישאל אם יגיש תלונה למישטרה. הוא חיכה לאור ירוק מיעקובי. לאחר סיום הישיבה מיהר יעקובי לטלפן למנהל הנמל, ולהורות לו להגיש את התלונה.

לכל אדם היה ברור כי תקרית פרץ עם שוטרי מישמר הגבול אינה כה פשוטה כפי שהיא צויירה בעיתונים. אמנם, יהושע פרץ התגלה באור עלוב למדי: אדם פרי־מיטיבי, הנעלב על כי דרשו ממנו אישור כניסה לנמל, גנגסטר אמיתי המשבית את הנמל הגדול במדינה רק בגלל קפריזות אישיות שלו.

אך נושא מישמר הגבול בנמל אשדוד אינו כה פשוט. מזה שבועות רבים נערכת מילחמה בין עובדי הנמל לבין הנהלתו, כאשר העובדים דורשים להוציא את מישמר

השילטונות להפעיל את השוטרים נגד הפועלים השובתים, כפי שעשו בנמל השכן, נמל אשקלון, וכל הטענות נגד התערבות המישטרה בסיכסוך עבודה, תטענה מאוחר מדי.

המתיחות בין העובדים לבין מישמר הגבול הגיעה לשיא לפני שלושה שבועות. פרץ שלח שדר לא־רישמי להנהלת הנמל, בדרישה להוציא את מישמר הגבול מהשע־רים. בפשרה שהושגה אז, הוחלט כי במ־קום שוטרי מישמר הגבול תוצבנה במשך היום שוטרות, והשוטרים יתפקדו רק ב־שעות הלילה. אל עיר האוהלים הענקית

שהוקמה, כדי לשכן בה את מאות השוט־רים,, התווספו גם אוהלי שוטרות.

כשהגיע ביום הרביעי האחרון יהושע פרץ לפתח הנמל, הוא נתקל, להפתעתו הרבה, שוב בשוטרים. היתה זו התגרות גלוייה של המישטרה בהסכם בינה לבין הוועד, ופרץ החליט להגיב מיד. טיפשותו של אותו שוטר מישמר גבול גם נתנה לו אמתלה טובה לכך, לדעתו.

פרץ הוא אמנם מנהיג של ציבור עובדים רחב למדי, ואף פוליטיקאי־מקומי מחונן. אך רקעו, השכלתו והאינטלגנציה הטיבעית

שוב לצחוק, כאשר הודיעה, אחרי מיספר ימים, שהיא חוקרת בפרשה וכי עדיין לא הגיע הזמן לחקור את יהושע פרץ עצמו. אין ספק כי כל חוקר מתחיל היה יודע כי האיש היחידי — או בוודאי הראשון — שאותו היה צריך לחקור, כאשר עוסקים בפרשה זו, הוא יהושע פרץ.

„אדם ✱ חלש!"

באותה עת הוזמן פרץ לישיבה עם יעקובי, בה השתתף גם אוריאל אברמו־ביץ איש הנהגת ההסתדרות. לפני הפגישה נרמז לפרץ מלישכת שר־התחבורה שאם הוא יתנצל, תבוטל נגדו הקובלנה הפלילית.

גם לפרץ לא היה העיתוי נוח לפתיחת במאבק נגד הממשלה. הנמל כימעט ריק מאוניות, ובמיספר האוניות העוגנות בו, יכול נמל חיפה לטפל בקלות רבה. לפרץ היה הרבה יותר נוח לפתוח במאבק בתקופת החורף, עונת מישלוח פרי־ההדר. גם הדימוי הציבורי השלילי של פרץ, בגלל התקרית בשער הנמל, לא היה נוח לפתיחת מאבק.

פרץ הסכים, על כן, להתנצל תמורת ביטול הקובלנה. מה רבה היתה הפתעתו, לאחר שהביע בפני יעקובי את התנצלותו, כאשר סטה יעקובי מהתסריט המוסכם ובישר לו: „אין קשר בין יחסי־העבודה לבין הצד המישפטי." במילים אחרות: התלונה לא תבוטל.

פרץ חש שהוא ניכנס למלכודת. כשחזר לאשדוד הוא נתקל בתופעות להן לא היה רגיל האיש החזק של נמל אשדוד. הקי־צוניים שתמכו בו, יצאו נגדו בישיבה סוערת, שנערכה באותו יום, על כי התנצל. „אדם חלש לא יכול לייצג אותנו!" אמר אחד מהם לפרץ הנדהם. ועד התיפעול גם העביר החלטה חשאית, לפיה אסור לפרץ להתראיין על־ידי אמצעי־התיקשורת, עד שההחלטה תשונה.

אולם גם מישרד־התחבורה לא שקט על שמריו. עוזרו של שר־התחבורה, אודי גרא, החל לאסוף, בסודיות מרובה, חומר בעל תוכן אישי על פרץ. נערכו צילומים חשאיים של שתי דירותיו, האחת ברחוב שבי ציון במרכז אשדוד, שם מתגורר פרץ עם אשתו, והשניה ברחוב הדקל, ליד חוף־הים, שם מתגורר פרץ עם ידידתו ז'קלין, אשר שינתה את שם־מישפחתה לפרץ.

מיסמכים על אופן רכישת שתי הדירות האלה הוצאו מהגנזים. אל תחנות המוניות בעיר הגיעו שליחים, המבקשים ממנהלי־

אמר השבוע אחד ממקורבי שר־התחבורה.

בינתיים גם ניכרת פעילות בקרב ה־וועדים בנמלי אילת וחיפה. נמל חיפה אינו אוהב במיוחד את פרץ, בגלל ההטבות השונות שאותן הצליח פרץ להשיג לעובדי נמל אשדוד, אשר עובדי חיפה לא קיבלו אותן. נמל אילת, אשר נחשב עד היום כ„נמצא בכיסו של פרץ", הפך להיות שורץ באנשים זרים, אשר עורכים שיחות חש־איות עם אנשי הוועדים במקום במגמה ל־הרחיקם מפרץ, תוך הבטחה כי זכויות הפועלים במקום וההטבות שלהם אף יעלו,

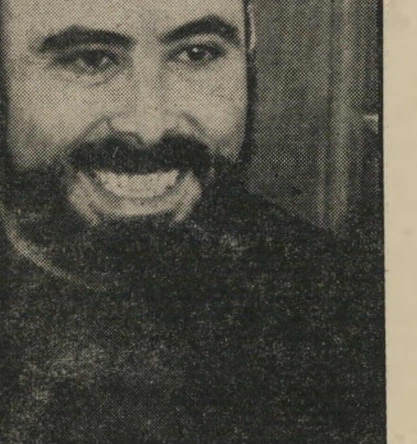

אם יסולק פרץ מאשדוד.

תקרית השער העמידה את פרץ במצב קשה. חלק מידידיו מרדו בו. מתנגדיו, אשר פחדו עד כה לזקוף את ראשם, קיבלו אומץ והחלו להשמיע, בעידוד גורמים מבחוץ, קריאות תגר נגדו.

אם לא יצליח פרץ להשתלט במהירות על בוחריו בנמל אשדוד, יצליחו גד יעקובי וחיים צדוק, בעזרת כוחות מישמר הגבול, לשבור את אחד ממנהיגי הפועלים החשו־בים והעצמאיים בארץ, ולהפוך גם את פועלי נמל אשדוד, לעדר של כבשים הפועים „כן, כן!"

טוטו

חשבון משחקי
הליגות האוסטראליות
השבוע עלה
מינימום הפרס הראשון
ל־450.000 ל״י
(כולל העברה)
מינימום לכל הפרסים
ל־600.000 ל״י
(כולל העברה)
ביום ח' — המועד האחרון
למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

שוד בתחתית הים

(המשך מעמוד 17)

אחראי עוזרו אבו־סמיר על פעולתו התקינה של הקומפרסור.

רובי פועל בעיקר בין נהריה ל־עתלית, אך גם באיזור קיסריה. הוא פועל בחופשיות, כו לחוק, איש לא יוכל לעצרו מהסיבה ה־פשוטה והמדהימה — לאורך כל חופי ישראל לא פועל אפילו מפ־קח ימי אחד.

אומר ד״ר משה פראנסביץ, ארכיאולוג מחוז החוף מטעם אגף־העתיקות: „מזה עשר שנים אני נלחם כדי להשיג לפחות תקן אחד למישרת מפקח ימי. בשנים האחרונות, הבעייה נעשתה קריטית. השוד הימי גדל במימדים חמורים, ומכלה אתרים ארכיאולוגיים שלמים בעלי חשיבות מדעית עליונה.

„כל דרישותי להשגת תקן ל־צוללן מיקצועי, שיוכל להילחם ב־שודדי־העתיקות כשווה עם שווים, נענות בתשובה הסטנדרטית של חוסר תקציב.

„כיום, המצב הוא שאם אנו מגלים מהיבשה שודדי־עתיקות, אנו מזעיקים את המישטרה. ג׳יפ המישטרה ניצב על החוף. הצוללנים מצפצפים וממשיכים ב־עבודתם, או במיקרה הטוב הם מרימים עוגן ומסתלקים מהמקום, רק כדי לחזור אליו כעבור זמן קצר.״

בהמשך השיחה עם ד״ר פראנסביץ ציינתי באוזניו, כי בפגישות שקיימתי עם חברים שונים באגודה למחקר תת־מימי נאמר לי, שנרמז לחברי האגודה כי ייתכן שבקרוב יתוקן המצב, וכי החל מחודש אוקטובר יימצא תקציב להעסקת מפקח ימי אחד.

תשובת ארכיאולוג מחוז החוף היתה קצרה: „גם אני שמעתי שמועות אלה. לצערי, אין בהן ממש. גם בחודש אוקטובר המצב לא ישתנה לטובה.״

צלמיות
יחידות־במינן

עיסקי שוד העתיקות מהים של רובי החלו פורחים בשילהי אביב 1971. עד לאותה שנה, ובמשך תשע שנים, עסק רובי בדייג והתפרנס בקושי כדי מחייתו. לעיתים רחוקות היה מעלת ברישתו כד עתיק. כיוון שטרם היו לו קשרים מתאי־מים, נאלץ למכור את מציאותיו לאחת מחנויות־העתיקות בעכו, במחירים אפסיים.

בשנת 1971 נכנס רובי לעסקים גדולים. באותה שנה גילה, דרך מיקרה, על קרקעית הים, לא הרחק משבי־ציון, צלמיות־טין חלולות בדמות אשה הניצבת על כן, ידה הימנית מורמת בתנועת־ברכה, בעוד ה־שמאלית מושטת אל חזה או מונחת על ביטנה. על צלמיות אחדות אפשר היה להבחין בסמל, המורכב ממשולש, מדיסקית שבקודקודו ומקו אופקי החוצה ביניהם. סמל זה, הידוע כסימלה של האלה תנית, מופיע על מצבות פולחן וכתובות־הקדשה פוניות מקרתגו ומושבותיה.

על קרקע הים, בעומק של שמו־נה מטרים בלבד, היו פזורים מאות צלמיות. מאוחר יותר התברר כי במקום טבעו אלפי צלמיות, כאי־שר ספינת מיטען קרתגית נטרפה באותו מקום בסערת הים.

רובי החל שודד את הצלמיות, והפעם יצר קשר עם הסוחר דניאל ארדה. הסוחר הממולח הבחין מייד כי בידי רובי עתיקות יקרות־ערך. עד־מהרה הופיעו הצלמיות בחנויות למכירת עתיקות בארץ.

פקחי אגף־העתיקות „הריחו״ כי סחורה חדשה הגיעה לשוק. הם החרימו מיספר צלמיות מהחנויות, והעבירו אותן לבדיקת הארכיאולוגים של האגף.

תוצאות הבדיקה היו מהממות: היו אלה צלמיות נדירות, יחידות־במינן, שלא ניתן להשוותן לאחרות, משום שלא נמצאו להן מקבילות.

שלוש צלמיות נשלחו לבריטיש מוזיאום. כעבור זמן נתקבלה תשובה מרגשת, כי מתוך השוואה עם סמלים אחרים הוברר כי על הצלמיות סמל האלה תנית.

הארכיאולוגים יצאו מגידרם, כדי לגלות את מקום האתר הימי השדוד.

עשרות חברי האגודה למחקר תת־מימי,
(המשך בעמוד 38)

סלמוניקו מלך ברלין

(המשך מעמוד 31)

בה וודקה אמריקאית.״ קוראי העיתונים בברלין התגלגלו מצחוק.

החתיכות הברלינאיות שביקשו כוכבים מפורסמים להתחכך בהם, ממש הסתערו על בר־יותם. כוכבניות ביקשו את חברתו כדי לזכות ולהצטלם עימו, ולהתפרסם. כאשר נערכה בחירת מלכת־היופי של הפסטיבל, היה זה כבר מובן־מאליו שהכבוד להכתיר אותה יימסר לבר־יותם. במיסעדות ברלין ובמועדוני־הלילה שלה, שאותם פקד בר־יותם לילה־לילה, קיבלו את פניו בנגינת „הבה נגילה״, ובסיסמה האידישאית: „מחאפצם מנעמצם!״ (חוטפים ולוקחים).

זהו אחד הפסוקים בתמליל של הסרט יהיה טוב סלמוניקו, שם הוא מושמע דווקא בפיו של זאב ברלינסקי. אבל בר־יותם השתמש בכל מקום במילים האידי־שאיות האלה, כמו בירכת־שלום. תוך זמן קצר למדו כימעט כל משתתפי הפסטיבל את הפסוק, מבלי להבין את תוכנו. צליל המילים פשוט מצא חן בעיניהם. וכך הפך הפסוק „מחאפצם מנעמצם״ סיסמת הפס־טיבל בברלין. גם נערות ברלין למדו את המילים. ישראלים שיגיעו לעיר עשויים להיתקל בה עוד שנים רבות, כשהגרמנים שלמדו את המילים משוכנעים בוודאי שזוהי בירכת־השלום של הישראלים.

אלף מארק

כל זה היה עד להקרנת סלמוניקו במיסגרת הפסטיבל. עד אז הכירו את בר־יותם האיש, ולא את בר־יותם השחקן.

בר־יותם במרכז הפסטיבל
מחאפצם מנעמצם

אולם אחרי ההקרנה, גברה הפופולאריות של הפירחח מנווה־צדק סי־כמה.

די במפתיע, היו התגובות של הצופים על הסרט הישראלי חמימות ואף נלהבות. בפסטיבל ברלין אין הסרטים מוקרנים לאורחי הפסטיבל בילבד. הם מוצגים בבתי־קולנוע מרכזיים בעיר, כשהכרטיסים נמכרים במכירה חופשית לקהל.

למרות שהקרנת הסרט החלה רק ב־11.00 בלילה, היה האולם המרכזי של הפסטיבל, שבו הוקרן סלמוניקו, מלא כדי שלושה־רבעים. והקהל, שרובו נזקק לתרגום שלא יכול היה להמחיש את הסלנג הסלוניקאי־עברי בסרט, קיבל ואהב את הסרט. במהלך ההקרנה פרצו באופן ספונטאני מחיאות־כפיים, וכאשר עלו השחקנים והמפיקים על הבמה בתום ההקרנה, הריע להם הקהל.

סרט ישראלי קטן, ולוקה בהרבה מיג־בלות טכניות ואמנותיות — אבל נוגע־ללב ובעל תוכן אנושי־כללי, הצליח לגעת גם לליבו של הקהל הגרמני.

כך הצליח הנער מנווה־צדק, בחוצפה צברית, בחוש־הומור מפותח ובכישרון לא־מבוטל, להפוך האטרקציה המרכזית של פסטיבל ברלין. הדברים הגיעו לידי כך שאחד ממארגני הפסטיבל הציע, בבדי־חה כמובן, פרס בסך אלף מארקים — לכל מי שיצליח למצוא תמונה רישמית אחת של הפסטיבל, שראובן בר־יותם אינו נמצא במרכזה.

חשבץ 1976

זוחי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן חספ־רות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

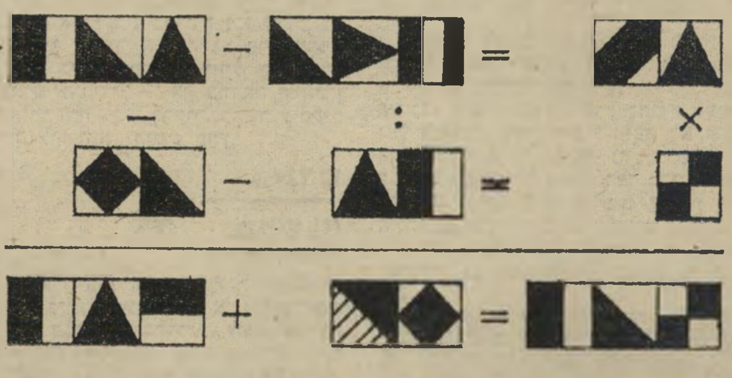

מדריך מימא

מדריך מימא הינו מדריך מהפכני הכולל 570 מלונות מכל הדרגות, בכל רחבי אירופה ב־240 ערים ומקומות ב־21 ארצות, החל ממלונות קטנים וזולים ועד מלונות כחילטון באתונה, בריסל, פריז, אמסטרדם, מלון קמברלנד בלונדון, ושרתון בבריסל.

המדריך מכיל נתונים ומחירים מפורטים על כל מלון לשנת 1975 וכן כל פרטי השרותים הניתנים בו.

מבין המלונות המופיעים במדריך, למעלה מ־250 מלונות מכל הדרגות מעניקים למחזיקי מדריך מימא הנחות ממשיות המגיעות עד 30%. בכל מדריך 24 תלושי הנחה ל־24 ימי שהיה, וההנחות ניתנות ללא הזמנת מקום מראש.

מדריך מימא הופץ לציבור ב־27.6.75 ונימכר אצל סוכני הנסיעות במחיר של —.25 ל״י כולל תלושי ההנחה.

תן טרמפ לחייל

מיכתבים לציפי

חוש בריא לנוסטלגיה

הפעם אפילו אני הופתעתי. ותודו, שאחרי מה שקורה לי במדור הזה כבר קצת קשה להפתיע אותי. פתאום אני מגלה שמישהו זוכר אותי, עוד מגילגולי הקודם, מהתקופה שהייתי בת... לא, לא אגלה, אבל באמת שהייתי קטנה מאד.

מפתיע, אבל נעים להיזכר. טוב, אתן לו להתבטא ותגידו בעצמכם אם לא מגיע לו ל(1/76), פרס על הזיכרון המצויין ועל החוש הבריא לנוסטאלגיה.

„שמחתי מאד על החזרת המדור מיכתבים לציפי (הוא מדבר, כמובן, על מיכתבים לרותי של פעם), במיוחד לאור הזיכרונות הנעימים הקשורים במתכונתה הקודמת.

„בשנת 1954 (שימו לב, שימו לב!) פורסם מיכתבי, במדור הקודם, ולהפתעתי — בין שאר התשובות — קיבלתי מיכתב מעניין מאד מארצות־הברית. כותבת המיכתב היתה ישראלית אשר נסעה לארה״ב ללמוד רפואה. מאז, וזה קרוב ל־20 שנה, אנחנו בקשר מיכתבים, וגם הצלחנו להיפגש בביקורי שם ובביקורה בארץ (היא נישאה ליהודי־אמריקאי ונשארה שם).

„בינתיים, השנים עשו את שלהן. אני במחצית השנייה של העשור הרביעי שלי, נשוי, ומאחורי הישגים וכישלונות כמו לכל אחד מאיתנו (המאזן הוא פונקציה באם אנו אופטימיסטים או פסימיסטים).

„הייתי מעוניין בקשר עם מישהי המתעניינת כמוני בעולמנו, בטוב וברע שבו, ולהחליף דיעות ומחשבות על הבעיות, הקשיים וההישגים של כל אחד מאיתנו.״

בחור אמיץ, מה? אם שמתם לב, הוא הודה שהוא נשוי, כך שאם תימצא אמיצה שתהיה מוכנה לענות לו, ועוד מאיזור חיפה, אני יכולה להבטיח לה שנושאים בתחום הבעיות, לפחות, לא יחסרו להם.

* * *

מיכתב פרס

ילדה טובה בני־ברק

כל שבוע ונקודת־התורפה שלו. מה לעשות? זה מכתיב את עצמו. אז השבוע יש לנו עניין עם אמיצים. אני גם טופחת לעצמי על השכם בעניין הזה, מפני שהם כולם טורחים להזכיר שרק בזכותי קמו והחליטו ואזרו אומץ וגו' וגו'. וכך גנבתי גם לי מחמאה קטנה.

„אזרתי אומץ,״ מספרת לי (3/76), „ובעיקבות חקורס המזורז שאת מעבירה לכותבייך, וכמובן מעוד כמה־וכמה סיבות טובות, גם אני יוצאת מקליפתי הסגורה, כדי לנסות ליצור קשר עם מישהו נחמד ו,גיזעי', עם נשמה, חוש־הומור וכל השאר.

„אז נכון שהשתחצנות כבר לא במודה במדורך (ומתי כן היתה?), אבל לא זו הסיבה שאציג עצמי כבחורה לא־כל־כך נחמדה. לא יפה בכלל (בעצם, לאחר התבוננות במראה, אז גם באליפות המכוערים לא הייתי זוכה במקום הראשון).

„אני ביישנית, מסוגרת ומופנמת. אומנם יש אומרים שאני די סימפטית ונעימה, אבל האמת היא שאני מתקשה ליצור קשרים עם אנשים חדשים, במייוחד אם הם משתייכים למין הגברי.״

כאן אני מוכרחה לשסע אותה לרגע. ובכן, חביבתי, יפה שאזרת אומץ. כי לשם מה אני קיימת, אם לא כדי לעזור לך בדיוק בבעייה שלך? שהרי מי שקל לו ליצור קשרים ואין לו בעיות, לא תמיד צריך אותי.

„לצורך הסטטיסטיקה (מה הם נטפלו לססטיסטיקה היום, כולם?) אני בגיל הפרובלמטי של 26, גבוהה — 174 ס״מ בלי פלטפורמות — גם זו פרובלמה! משכילה (יש תעודות!), חובבת טיולים, קולנוע, תיאטרון, סיפרות ומוסיקה בתנאי שלא תהיה כבדה מדי. שונאת פוליטיקה וריקודים. עובדת מ־8 עד 4 בטיפול בנושאי כוח־אדם בחברה פרטית בתל־אביב.

„ואחר־כך? אחר־כך אני די בודדה. מה אני מחפשת, בעצם? עוד לא ברור? אז ליתר הדגשה, אצטט את נתן זך:

„ארצה שגם בי תפגע כמו ברק / מה אני אומר / רק תגע, תרים, דברמה / אם חייב אני לומר זאת, / יותר מקירבה / עדנים. אהבה / של שני אנשים.״

כבר מזמן לא היה לי מיכתב כזה יפה, ישר מתוך הלב, של בן־אדם שיש לו להציע הכל אבל אין למי. בדיוק מהסוג שאני אוהבת לעזור לו. אז אולי יקום איזה גבר בגברים, ששונא פוליטיקה ואוהב ילדות טובות וגם שירים, ויחליט שמה שרשם לו הרופא זה דווקא ילדה כזאתי, ועוד מבני־ברק אבל לא דתית?

* * *

מיכתב־פרס השבוע — ובכל שבוע — זוכה בשי מערכת תכשירי יופי של חברת הדס, בשווי של כ־150 ל״י.

מיברק מוחץ

אם היו אומרים לי ש(2/76) עובדת במיברקה של דואר ישראל, לא הייתי מתפלאת רגע. הסיגנון שלה, בכתיבה מכל מקום, מדבר בעד עצמו.

„אני רווקה משכילה (תודות לכם),״ היא כותבת. רק לא הסבירה במה השכלתי אותה, מה שהייתי רוצה דווקא לדעת.

„באמצע שנות העשרים (תודות להורי), בעלת מראה ילדותי במיקצת (קטנה, 157 נטו, פנים עגולים, עיניים ירוקות גדולות ושיער מתולתל).

„אוהבת — את כל מי שאוהב אותי, ולפעמים גם כאלה שלא.

„שונאת — את הסטטיסטיקאי המצוי, המחשב את חישובי הכמויות של הגברים לעומת אלה של הנשים שלאחר המילחמות ופועל בהתאם. כמו־כן את המשועמם הניצחי המצפה לרחל וולש שתרים את עפעפיו המורדים לחצי האישון.

„אדישה — לפרצופים נטולי־הבעה.״

אמרתי לכם? ובכן, אני כבר מתארת לי מי יענה לה, לקטנה. בטח אחד גבוה ובעל מראה רציני ומבוגר, לשם הקיזוז, ופטפטן גדול. הוא מוכרח להיות פטפטן, שאם־לא־כן קשה להבין איך הם ימלאו ערב, עם סיגנון המיברקים המוחץ שלה.

אבל היא כנה וגלוייה, לזכותה ייאמר. עובדה, היא מסיימת: „מצפה לקליק.״

לא נותר לי אלא לקוות שאני, אלופת הקליקים, אביא גם לה אחד.

* * *

בחלום הלילה

על מה שאנשים חולמים היום, אפשר להשתגע. ל(4/76), למשל, באה הבדידות בחלום, לפי עדותו האישית, ואמרה לו: „כתוב לציפי!״ אמרה, ציוותה, והוא, כחייל ממושמע, התיישב וכתב לי. ככה זה בצבא של החלומות.

ועוד הוא אומר על עצמו ש„לפעמים אני נראה נחמד יותר, ולעיתים נחמד פחות, אבל חז״לינו כבר אמרו שאת המבטים יש לכוון לתוך הקנקן...״

והוא מודה בגילוי־לב מדהים שהוא רווק פלוס שניים (גלגלים באופניים שלו), אשר בימים שאינו עושה מילואים לומד באחד המוסדות להשכלה גבוהה — עד 172 סנטימטרים רצופים.

והנה, מה שהוא שומר לסוף: „בנות עד שנתן הכ״ג, רצוי ממרחב חיפה, עשויות (!) לקבל מיכתבי־תשובה.״

ובכן, בנות חיפה והקריות, מהר להודות לו על רוחב־הלב, ולנצל את אפיקי־הסוציאליות החדשים שהנ״ל הואיל לפתוח בפניכן, ולעשות מעשה. מה יכול כבר לקרות? אם לא יועיל, לא יזיק.

* * *

על קו ירושלים־ת״א

ויש גם מי שקורא את המדור שלי ושלכם בדבקות כמו בנאדם דתי, אבל בכל־זאת עדיין לא מצא בו כתובת כלבבו, והנה הוא נמלך בדעתו והחליט שאם מוחמד לא בא אליו, יילך הוא אל מוחמד.

הפעם זו נערה, אחת כזאת שיודעת בדיוק מה היא רוצה, וגם מבטאת מה שהיא רוצה במילים מדוייקות שימיהן כימי נצח, אם תרשו לי לגלוש למליצה.

„הבחורים שהכרתי בכוחות־עצמי,״ מתוודה (5/76), „הם בדרך־כלל או ביישנים כרוניים או שחצנים, ומלאי הכרת־ערך־עצמם. אני מניחה שזה סתם חוסר־מזל, וקיימים גם אחרים. אולי תעזרו לי למצוא.״ וולקאם, חמדתי, הגעת לכתובת הנכונה. מקווה גם שאצלית.

„מה שאני מחפשת זה גבר. ובזה כלול אדם יציב, שלם עם עצמו, לא שחצן אך בעל ביטחון־עצמי ויוזמה, ורצוי מאד מעניין לשיחה. אני מאד אוהבת שיחות ארוכות־ארוכות, גלויות־גלויות וישרות־ישרות.״ מי לא?

„אבל למה ללכת סחור־סחור? אני מחפשת לי לב חם ואוהב, שידפוק בקצב אחד עם לבי, ונפש שתיפתח אל נפשי. עד כמה שקשה לאדם להעיד על עצמו — אוכל לערוב לכך שנפשי ראוייה ל,הצצה', וליבי נכון להחיש פעימותיו כשימצא לו את תאומו.״

הפרטים הביוגרפיים שהיא מנדבת גם הם גלויים, ברורים, ישירים ומקיפים: בת 25, מורה, קומה ממוצעת ומראה מבסדר־גמור־עד־נאה, עובדת בירושלים ומבלה את סופי־השבוע אצל ההורים בתל־אביב.

גם אני מתפלאת על הירושלמים בחיי.

כך תיראי

זהו. כך את צריכה להיראות, לפי תכתיבם של אשפי האופנה, בשנה הזאת הנמצאת עלינו לטובה. רכה, נשיית, גולשת, נזילה, סכסית, פסטלית, אדומת־שפתיים, רכת תלתלים גולשים, מעודנת, חשופת כתפיים מעוגלות וחטובות, מחייכת בנועם ומדברת בקול רך ועדין. רוצים לשמוע את דעתי? זה נראה ונשמע כל־כך טוב, שקשה להאמין שזה אמיתי. הרי בשביל לראות כאלו באמת הולכים לקולנוע, לא?

הדס
תכשירי יופי ואיפור
adas

להמים את המנהיגים

שחקן ישראלי
במוי לפני 30 שנה

שמעון ישראלי קרא להצגת היחיד החדשה שלו אני יורד בגורדון. אך האמת היא ששמעון יורד בהצגתו על כל המדינה ומנהיגיה, מותיר מהם עפר ואפר, וזוכה בצחוקים מתגלגלים מהקהל.

לאחר האורקסטרה מראשון־לציון, התאומים וסתם יום של חול, ניסה ישראלי שוב את כוחו בהצגת־יחיד, והוא מן האמנים הבודדים המסוגלים להחזיק קהל משך ערב שלם, כשהוא על הבמה לבדו.

שמעון הוא מלצר במועדון־לילה ריק מאורחים, החולם על קריירת של שחקן. הוא קורא לעזרתו שלל דמויות המוכרות היטב מחיי היום־יום, מגלם את כולן כאשר בכל פעם הוא שימעון ישראלי אחר, טוב יותר מקודמו. בעל־המישפחה הנוסע בשבת עם האשה והילדים לטיול־חובה בכינרת, עם אלפי בעלי־מישפחות דומים לו, מעורר צחוק מהול מרחמים עצמיים מצד הבעלים שבקהל. מוכר העיתון של מחר מעורר מחשבות נוגות על איכות החיים

תיאטרון

בארץ. הקוסם, העולה החדש מרוסיה, בעל המיבטא המיתגלגל והקללות הרוסיות האופייניות, מזכיר את השכן שממול — ואילו השיכור הרוקד טנגו, מזכיר את החטאים הקטנים של כל אחד מהצופים.

אין ספק כי הדמות הכובשת ביותר הוא אדון וקס, השומר במוזיאון־השעווה. ישראלי גומר את חשבונות כולנו עם המנהיגים הפוליטיים של המדינה, אז והיום, דרך בובות מוזיאון־השעווה שאליהן הוא מתייחס כאילו היו אנושיות וגומר עם ההנהגה כשהוא ממיס את הבובות.

חבל רק כי על שמעון ישראלי להתגבר על מיכשולים רבים לאורך ההצגה שלו. הבימוי של שמואל בונים מזכיר לנו שבונים היה מביים עוד לפני עשרים ושלושים שנה. שלושת חברי התיזמורת (אורגן, גיטרה חשמלית ותופים) היושבים על הבמה, ממש אוסרים בפרצופיהם החמוצים, על הקהל לצחוק לבדיחותיו של ישראלי.

למרות כל אלה, כדאי לרדת עם שמעון ישראלי בגורדון. חומר מצויין, שחקן כישרוני, ונושאים אקטואליים.

הדבש של אתי

בראשית היו מועדוני הלילה. אחר־כך באו הדיסקוטקים, מועדוני־הסטודנטים ומועדוני־הג׳אז. אחריהם הגיעו בתי־התה. לכל עיר יש בית־התה המפורסם שלה. בירושלים היה זה בהתחלה בית האמנים, אבל הוא ירד. את מקומו תפסה הגלריה הקטנה והיא, כמדומה, ניצחית. פה־ושם גם הולכים לבית־התה של יאן. בתל־אביב יש בתי־תה לעשרות, כמעט בכל מרתף ברחובות גורדון, בן־יהודה ודיזנגוף, בקטעים הסמוכים לגורדון. אפילו לנווה־מגן יש בית־תה, זה של שאולי ויצמן.

חיפה גילתה את המוסד רק לאחרונה. מועדון ה־120 פתח סניף, וקרא לו בית־תה, אבל אין הבדל בין המועדון לבית־התה שלו, וחבל. אפילו ראש־העיר, יוסף אלמוגי, נתפס לשיגעון החדש, והורה לעוזרו יונה יהב לפתוח בית־תה עירוני.

אבל נראה כי בית התה המקורי ביותר, הוא דווקא זה שנפתח רק לפני שבועות אחדים, ביפו העתיקה, נ־תי האוז. בעוד מרבית בתי־התה שכחו כבר את ייעודם המקורי, מצליחים נתי שלומי ואשתו היפהפיה אסתי להגיש מיני תה, אשר כמותם קשה למצוא אפילו באנגליה.

ליד תה היסמין, הנענה, המנתה, האנגלי, הפולני והעיראקי יש לנתי ואסתי שני מיני תה אותם אין להשיג בשום מקום אחר. האחד הוא התה המעושן, תה הידוע מאוד באנגליה, ואשר לו ריח של דג מעושן או של גבינה שווצית אשר הצברים

מועדונים

מכנים אותה מסריחה. לא מוכרחים להזמין, אבל יש רבים שאוהבים אותו.

התה האחר הוא המצאה בלעדית, או כמו שאומרים לאחרונה ברדיו־בילבדית — של אסתי שלומי. אסתי, בת־תערובת לאבא יקה ואמא ממוצא עיראקי, שילבה את האהוב על הוריה ויצרה את תה־הדבש.

זהו תה רותח בעל ארומה חריפה של דבש, עד שנדמה כי גם התה עצמו הוא דיבשי.

אסתי מסרבת לגלות את אופן ההכנה. לדבריה, „יש יותר מדי בתי־תה בעיר שרוצים ללמוד את זה.” אולם היא מוכנה לספר כי בין מרכיביו שולטים התה האנגלי הטוב (לא משקיות), ותמצית דבש.

למי שלא אוהב תה מוכנים להגיש בנ־תי האוז גם פונץ׳ קר, ואפילו את ההפך מהתה — הקפה הקר עם גלידה.

אולם נוסף לתה הדבש, יופייה של המארחת והחן של יפו העתיקה יש לנ־תי האוז עוד יתרונות. קימורי הקירות היפואיים הטיפוסיים המסויידים לבן משתלבים עם המוסיקה הרוגעת, בדרך־כלל קלאסית, ועם בורקאס־הגבינה הפריכים, המוגשים שם.

גם המחירים הם סבירים, קנקן־תה ובו שני ספלים, מחירו 6 לירות. הפונץ׳ — 10, והבורקאס — 4.

אך נראה כי ייחודו של המקום הוא דווקא בהיותו פשוט ונעים, לעומת תעשיית התיירות הממוסחרת של מה שהיה פעם השטח הגדול ביפו וכיום הוא מלכודת לתיירים.

סיני בלי מאמץ

מאז התנפלו המיסעדות הסיניות על המדינה, הפך מאכל הספר־ריבס, עצמות־החזיר הרכות בטעם חמוץ־מתוק, אחד המאכלים האופנתיים ביותר בארץ.

ואומנם, אפשר ללכת למיסעדה סינית ולקבל בין השאר שלוש עצמות סימליות של חזיר, וללכלך, ואחר־כך ללקק את הידיים. אך אפשר להכין, וגם בזול, את הספר־ריבס בבית, ללא מאמץ גדול ומבלי להיות סיני או אפילו טבח מעולה.

את הספר־ריבס עצמם אפשר לקנות כמעט אצל כל קצב אשר אינו מקפיד על כשרות־יתר. צריך להקפיד שהן תהיינה רכות ועסיסיות. ספר־ריבס טובים, רכים, מחזיר צעיר אפשר למצוא באיטליז חנוך, מול התחנה המרכזית בהרצליה הישנה.

2 קילוגרם ספר־ריבס הם מעל ומעבר ליכולת הקיבול של 6 אנשים (14 לירות הקילוגרם), אם־כי במבט ראשון נראה כאילו אפשר להאכיל בהם גדוד שלם.

ראשית יש לרחוץ ולנקות את העצמות

איך לגלות את סרטן־השד

מחלת־הסרטן היא המפחידה ביותר את העולם המודרני. אולם, לפחות על סוג אחד של סרטן — סרטן־השד — ניתן להתגבר, אם מגלים אותו בזמן. תחנות לביקורת סרטן־השד נפתחו בערים שונות בארץ, וקיימת מגמה לזמן אליהן את הנשים כולן.

אולם, ניתן לגלות את סימני המחלה, בקלות יחסית, גם על־ידי בדיקה עצמית הנערכת בבית, רצוי לפחות אחת לחודשיים.

לפני שאת עורכת את הבדיקה העצמית בגופך, טיבלי באמבטיה חמה. האמבטיה תרגיע אותך, וגם תבליט את כלי־הדם. תכליתה של פעולה זו להבטיח, שמתכונתם ופיזורם של כלי־הדם יהיו כפי שהיו בעת הבדיקה האחרונה, על־מנת למנוע הבדלים ניכרים.

א. את הבדיקה יש לערוך מול מראה, באור טוב. עדיף לערכה במצב של ישיבה, כדי שתוכלי להתרכז במנוחה. כעת בלי מיספר דקות בהתבוננות פשוטה בשדייך — למעקב אחר מתכונתם של כלי־הדם הנראים־לעין. לאחר שהתוודעת אל צורתם התקינה (הנורמלית), חפשי אחר כל גופות או התכווצויות בלתי־רגילות של העור, או אחר הופעתם של כלי־דם גדולים או רבים יותר (זיכרי, כאשר קיים גידול בלתי־טיבעי, יהיו כלי־הדם באיזור זה מורחבים בצורה חריגה, ומכאן אף ניכרים יותר). כדי לסייע לך בחיפושים אלה, התייצבי במיספר תנוחות שונות שבכוחן להדגיש את התופעות החריגות העלולות להופיע. (תמונה ראשונה מימין).

ב. מיתחי את זרועותייך גבוה מעל לראשך — מיתחי היטב — והתבונני בכל שינוי אפשרי. (תמונה שניה מימין).

ג. לאחר־מכן הניחי את ידייך על מותנייך.

ד. לחצי את הידיים זו לזו, כדי להגמיש את השרירים שמתחת לחזה, והתבונני שוב. (תמונה שלישית מימין).

ה. נשים ששדיהן אינם זקופים, תוכלנה אפילו לרכון קדימה ולאפשר לשדיים ליהיתלות הרחק מהגוף, באופן חופשי, כדי שהעור יימתח עוד יותר. אם לא הבחנת בכל שינוי גם לאחר כל התנוחות הללו, את מוכנה לקראת השלב הבא של הבדיקה.

ו. מטרתה של טכניקה זו — הנגיעה

לאשה

— היא לבדוק בדבר מציאותן של כל תפיחות שהן, על־ידי לחיצת ריקמת עור השד בין האצבעות לבין הצלעות. אם את מיוזעת, אבקי קלות את השדיים בטלק קודם שאת מתחילה — קל יותר לבצע את הבדיקה כאשר העור מחליק ברכות בין האצבעות.

הבה נניח שאת מתחילה בשד השמאלי. שיכבי פרקדן על הריצפה כשזרועך ה־

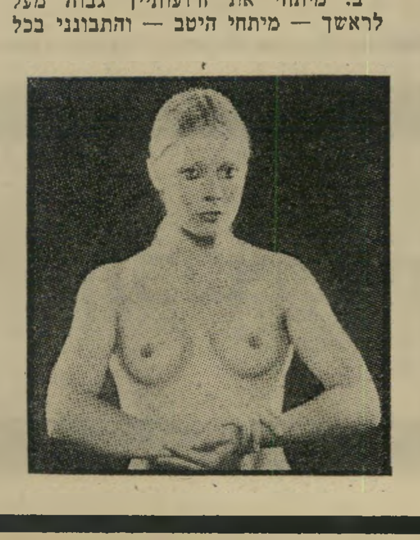

איפה החצי השני

הצעקה האחרונה באירופה, בעיקר ב־אנגליה וגרמניה, הוא חצי־בגד־הים. תראו מה שהאינפלציה והמצב הכלכלי הרע מבי־אים: חיסכון בכל מחיר.

החצי הוא בגד־ים, ימני או שמאלי, לפי החשק, המכסה רק שד אחד. השד השני עירום כביום היוולדו עם תוספות קטנות. המיפשעה מכוסה כולה, אך בצורה כזו

אופנה

שנדמה שגם היא עובדת על עיקרון החצי, ואילו הגב חשוף לחלוטין, עד הישבן — שגם הוא אינו סובל יותר מדי בד.

הייתרון של בגד־הים הזה בכך שתוך יומיים, אם מחליפים את הצד בכל יום אפשר להשתזף בכל הגוף, מבלי להיות עירומה ממש. אפשר גם להיות האישה הלבושה היחידה המתקבלת למועדון נו־דיסטים.

בארץ עדיין לא התחילו לייצר בגד־ים כזה. עדיין ממתינים להשגות הרבנות. אך אחד היצרנים הגדולים לבגדי־ים בארץ נשבע, שזה יהיה מוכן אצלו כבר לעונה הבאה.

באירופה עולה חצי־בגד־ים 40 דולר שהם 240 לירות. עם המכס והרווח של ה־סוחר המקומי זה יגיע כאן ל־350 לירות.

בשביל הכסף הזה אפשר לקנות בגד־ים נורמלי, ולחתוך אותו לשניים — לאורך, בבקשה.

מצ׳יסטה מבאר־שבע

יש לה השם הדוחה ביותר בארץ. יוכבד בשיסטה. החברים שלה שיבשו אותו, כמו־בן. הם עשו לה טובה בנוגע לשם הפרטי, וקוראים לה יוכי, אך לעומת זאת עושים לה עוול בשם המישפחה, ושיבשו אותו ל־מצ׳יסטה.

אבל ליוכי לא איכפת. הצעירה הבלונ־דית בת ה־24, אשר נשבעה לעצמה להיות חברת־כנסת או לפחות שרה, בעוד כמה שנים, טוענת: „מה יש, השם מאירסון יותר טוב? אסתר הרליץ פחות מצחיק?”

היו לה כמה שלבי התפתחות, עד שהיא החליטה להציל את הפוליטיקה הישראלית משיממונה. כשהיא היתה בצבא, החליטה להישאר בצבא־הקבע. היום היא מסתפקת בכך שבכל פעם שאריק שרון נקרא ל־מילואים, גם היא נקראת לשמש כפקידה שלו. אחר־כך היא החליטה להיות סתם חתיכה, עשתה דיאטה חריפה ודאגה לכך שהצבע הבלונדי בשערה הארוך לא ייעלם. אחר־כך היא החליטה להיות מורה, ירדה

נשות קריירה

לבאר־שבע והחלה ללמוד באוניברסיטה המקומית וללמד את דרדקי העיר הדרו־מית.

הרגע שבו הסבו את שמה של אוניבר־סיטת בן־גוריון, עשה ליוכי קליק קטן. היא החליטה לא לוותר על המילואים עם אריק, לא לוותר על דימוי החתיכה ה־בלונדית, לא לוותר על האוניברסיטה ולא לוותר על ההוראה. אל כל אלה היא הוסיפה את הפוליטיקה.

ואם פוליטיקה, אז כמובן במיפלגה ה־גדולה, שם הדרך קצרה יותר — בעיקר לחתיכות. תוך מיספר חודשים הפכה מזכי־רת תא הסטודנטים של המערך בבאר־שבע, ולא לקח לה אלא כמה חודשים נוס־פים, והיא כבר מזכירת הסטודנטים הארצית של המיפלגה־האם.

בין ישיבה עם הסטודנטים, לבין שיעור שאותו היא שומעת באוניברסיטה, בין ישיבה עם חברי־כנסת או סתם עסקנים חשובים לבין שיעור שהיא מעבירה בבית־הספר שבו היא מלמדת, ממשיכה יוכי לטוות את דרכה. „אולי בבחירות הבאות אני לא אגיש את מועמדותי, זה מוקדם מדי, אבל בבחירות בעוד שש שנים אני חברת־כנסת, אתם תראו!”

בטח שנראה, אם אז עוד תרשי לנו בכלל להסתכל עלייך.

עסקנית בשיטטה

„אסתר הרליץ יותר מצחיק”

מתכונים

עצמן, במים קרים, כדי שעססיות הבשר הדבוקה אליהן לא תיעלם. לאחר שרוח־צים אותן יש להניח את העצמות בתבנית (אחת או שתיים, לפי גודל התבנית) בשתי שכבות בצורת שתי וערב. התבנית צריכה להיות רגילה, לא עמוקה מדי.

כשהעצמות מוכנות יש לפנות להכין את החמוץ המתוק הזה. בתוך קערה

נותנים כוס רוטב־סויה, 2/3 צינצנת צ׳אטני (יש גם מתוצרת הארץ), שני־שלישי צינ־צנת בת 450 גרם של ריבת תפוזים, שליש כוס שמן ושלוש כפות סוכר. ריצוי חום.

לאחר שמערבבים היטב את התערובת, עד שהשמן אינו צף יותר, יוצקים אותה על התבנית שבה עצמות־החזיר, ומכניסים לתנור אשר רבע־שעה קודם לכן חומם וכוון לחום בינוני.

משך שעתיים יש לשבת ליד התנור ול־התפלל, בעיקר בפעם הראשונה. לאחר שעתיים פותחים את דלת התנור ובודקים אם העצמות השחימו. אם לא, הן חוזרות אל הכיבשן למשך עשר עד עשרים דקות נוספות.

לכל עם יש התוספות הפרטיות שלו לספר־ריבס. התוספת הישראלית המקורית ביותר היא שעועית חומה כשלידה עלי־חסה, ללא כל תוספות.

אם לא בגלל הספר־ריבס אז בוודאי בגלל השעועית. מכל מקום, בטוח שיהיו אחר־כך עיניים של סיני.

תשלום לפי מצב־רוח

בדרן שר

סינדרלה ודולרים

כשהיו הצייר שלמה צפריר והשחקן זאב ברלינסקי בעלי עומאר כייאם, היה זה מועדון־הלילה היחידי בתל־אביב־יפו, ב־מיקרה זה יפו, שבו אפשר היה לבלות היטב, לשתות הרבה, לרקוד ולשמוע, מבלי שצריך היה לחשוש כל הערב שמא בסופו „יקרעו” אותך עם החשבון. המחירים היו קבועים, כל אורח יכול היה לכוון את השתיה שלו לפי כמות המרשרשים שהביא עימו באותו ערב.

אולם מאז צפריר־את־ברלינסקי עבר עומאר כייאם ידיים רבות, עד שהגיע ל־ידיהם של בעלי רשת מועדוני־התיירים דני רומן ודודו, להם מועדון החאן בירו־שלים, מועדון המערה ז״ל ביפו ועומאר כייאם.

משך חודשים רבים הופיע במקום הזמר־פסנתרן־בדרן יואל שר, אשר הצליח להנות את המבקרים הישראליים בבדיחות גסות על פתח־תיקווה, ואת התיירים בנגינה טכ־נית מעולה על פסנתר ובבדיחות לא פחות גסות על ניו־יורק. סמוך לו שכן מועדון המערה, ששיעשע את התיירים האמרי־קאיים בריקודי־עם פסבדו־תימניים, ועם יפה ירקוני הניצחית.

מטעמי חיסכון החליטו לשלב את ה־שניים, מועדון המערה נסגר, ואילו ב־עומאר כייאם מופיעה יפה ירקוני בשעה 10 בלילה. וכשהתיירים ממהרים לאוטו־בוסים האדומים שלהם בשעת חצות, כמו סינדרלה, אבל הם משאירים בעומר כייאם במקום סנדל־זכוכית הרבה דולרים, מרשים לישראלים להיכנס ולשמוע את יואל שר.

ואז מתחילה ההצגה הגדולה. המלצרים עושים טובה כשהם מוכנים להגיש לך, וכשהם לא עושים טובה הם מסתובבים

זה מרגיז אותי

בין הקהל לבין יואל שר ומסתירים אותו. הבירה לא תמיד קרה, וכשמבקשים קפה צריך להוסיף שוחד קטן למלצר, כדי ש־יסכים להביא אותו.

בסוף הערב ניגש המלצר, ודורש את התשלום. כאן — הפתעה נוספת. לפעמים דורשים ממך 20 לירות, לפעמים 25 לירות, ובימים שהמוזה נחה על בעל־הבית גם 35 לירות. כשבאים בטענות, עונה המלצר: „מה אתה רוצה ממני? היום החליט בעל־הבית שהמחיר יהיה כזה.”

אם שר־התיירות לא מוכן להתערב בזה, כדאי אולי ששר־המיסחר־והתעשייה יעשה זאת. מישהו מהם — שיקום!

שמאלית מתוחה ישר מעל לראשך, כדי שהשד ישתטח כנגד דופן־החזה, כשרק שיכבה דקה של ריקמת־עור בין אצבעו־תייך. אל תשכבי על מיטה, כיוון שהמיזרן רך מדי ונכנע תחת מישקלך. אם שדייך גדולים, הניחי תחת כתפך השמאלית כר או שמיכה מקופלת, כדי לשטח את השד השמאלי עוד יותר. לאחר־מכן, שטחי את ארבע אצבעות ידך הימנית (האגודל אינו מתאים לבדיקה זו) בדיוק מתחת לבית־השחי השמאלי שלך, כך שריקמת־העור תילחץ אל קשת־הצלעות. סובבי את ידך בעדינות — פעולה שתגלה לך מציאותו של כל גוף מוצק שאינו במקומו.

לאחר שווידאת שהאיזור שמתחת לאצב־עותייך חופשי מגידולים כלשהם, המשיכי להעביר אותן בכיוון השעון, סנטימטרים אחדים מדי־פעם, ובידקי את האיזור ה־סמוך; המשיכי, עד שתסיימי את בדיקת צידו החיצוני של השד כולו. כל איזור־בדיקה חייב לחפוף בקצהו את האיזור שקדם לו. השתדלי לא להשאיר שום נקו־דה בלתי־בדוקה. (תמונה שניה שמאל).

לאחר שאצבעותייך חזרו לנקודת־ההת־חלה מתחת לבית־השחי, הנמיכי אותן ל־כיוון הפיטמה, והמשיכי כמקודם, בכיוון השעון סביב השד, מעגל בתוך מעגל. מש־הגעת לאיזור הפיטמה, כלומר אל הרקמות

הוורדרדות המקיפות אותה, תוכלי להשלים את הבדיקה על־ידי נטילת הפיטמה בין האגודל והאצבע ולחיצתה. לאחר שהשלמת בדיקה יסודית של האיזור כולו, שני את תנוחתך לקראת בדיקת השד הימני.

ז. הפעם יונח הריפוד תחת הכתף ה־ימנית, והזרוע הימנית תישלח לאחורי ה־ראש במצב מתוח. את הבדיקה יש לערוך בצידם השטוח של קצות־האצבעות. התחי־לי בבית־השחי הימני, והמשיכי במעגלים יוצאים סביב השד, עד הגיעך לאיזור ה־פיטמה. גם כאן, ודאי שלא השארת אף נקודה אחת שלא נבדקה! (תמונה משמאל).

ח. לאחר שבדקת את שני השדיים, את מוכנה להמשיך לאיזור בתי־השחי, המכי־לים הן את בלוטות־הלימפה והן כמות ניכרת של ריקמת־שד. איזור זה רצוי לבדוק בסוף, כיוון שההזעה בו מרובה יותר, ואילו נבדק בתחילה, היה הופך את האצבעות דביקות ובלתי־מסוגלות לגעת בעור השדיים ביעילות מספקת.

לבדיקת בית־השחי השמאלי, מיתחי את זרועך השמאלית מעל לראשך ונעצי את אצבעות ידך הימנית בתוך בית־השחי ה־שמאלי. לחצי את בית־השחי כולו, באצב־עות משוטחות, לעבר דופן־החזה, תוך חי־פוש אחר כל גידול חריג, בדיוק כפי שנהגת לגבי השדיים. לאחר שסיימת, עירכי אותה בדיקה עצמה בבית־השחי ה־ימני. בטוחה שבדקת הכל? יפה. השלמת את הבדיקה־העצמית הראשונה שלך.

במהלך הבדיקה הזו יגלו רבות מכן סימנים חריגים רבים — רק לנשים מע־טות מאד יש שדיים אחידים ומושלמים לחלוטין. אבל זיכרי, מטרת חיפושייך היא לוודאי שהחריגים היחידים שאת מגלה הם גם אלה שנמצאו בשדייך בעת בדיקת ה־רופא. כל עוד כך הוא הדבר, את בריאה בהחלט.

המשיכי בבדיקה השיגרתית מדי חודש־חודשיים — והמשיכי להיות בריאה!

שוד בתחתית הים

(המשך מעמוד 34)
רובם בני קיבוצים, יוצאי הקומנדו־הימי, התנדבו להציב מארבים בנקודות־מפתח על שפת הים, כדי לגלות את שודד־העתיקות, שגילה אתר ארכיאולוגי תת־ימי זה, בעל החשיבות המדעית העצומה.

פקחי האגף החלו לוחצים על בעלי החנויות, ועד מהרה נתגלה המקור — רובי שוסמוס.

סנסציה בחוגי המדע

תחילה הכחיש רובי כל קשר לעניין, ואף ליגלג על החוקרים כי אם ימשיכו ללחוץ עליו, לעולם לא יגלו את האתר.

מי ששיכנע את רובי לגלות את סוד האתר היה דווקא סוחר־העתיקות דני ארדה. חשבונו היה פשוט וקר — דווקא בשל היות הצלמיות כה נדירות, חששו אספנים רבים כי הן מזוייפות. ברגע שיזוהה מקום האתר, תאורגן מישלחת־הצלה, יפורסמו פירסומים מדעיים, וערך הצלמיות ירקיע שחקים.

וזה בדיוק מה שקרה. ברגע שרובי גילה את סודו, נתארגנה מישלחת מטעם המרכז ללימודי־ים שבאוניברסיטת חיפה, בשיתוף עם האגודה למחקר ארכיאולוגי תת־ימי והמוזיאון הימי הלאומי בחיפה, בראשות ד״ר אלישע לינדר.

האחראי לסקר המוקדם היה איש קיבוץ כברי, דני בירנבוים.

התגלית היוותה סנסציה בחוגי המדע. מייד לאחר צאת הפירסומים הראשונים הגיעה מחירה של כל צלמית בחנויות העיר העתיקה ל־2500 לירות. מחיר צלמית בחנות עתיקות באירופה הוא 1000 דולר.

כל אותה עת, למרות עינם הפקוחה של חברי המישלחת, המשיך רובי בשדידת האתר. הוא הצליח לשדוד מאות צלמיות.

אתר הצלמיות פרוש על פני שטח בן שלושה קילומטרים מרובעים. חלקן טמון בנקיקים, תחת שכבות עבות של צימחיית־ים. התוצאה: גם השנה, בשנת החפירות הרביעית באתר זה, עדיין מוצאים צלמיות רבות, ולפי פירסומי המכון לחקר תת־ימי עדיין מוסיף האתר להישדד ברציפות.

בשנים האחרונות, כשטיילו ארכיאולוגים ישראליים באירופה, גילו לתדהמתם כי חנויות העתיקות שם מציעות למכירה מאות צלמיות. לא היה כל מקום לטעות, כיון שהצלמיות מאתר שבי־ציון הן יחידות־במינן. לא היה כל קושי לאתרן, ולקבוע בוודאות כי הן הוברחו מהארץ.

לאחרונה חזר ארצה, מסיור באירופה, מנהלו הנימרץ של המוזיאון הימי בחיפה, אריה בן־אלי. גם הוא, כעמיתיו הארכיאולוגים שקדמו לו, התקשה להאמין למראה עיניו — ברור היה לו כי כמויות עצומות של צלמיות מאתר שבי־ציון הוברחו מהארץ, תחת אפו של המכס, בלא אישור אגף־העתיקות.

בעיסקי הצלמיות עשו רובי ודני ארדה הון־תועפות. אך דווקא בשל היות הצלמיות כה נדירות וקלות לזיהוי ניתן להוכיח, בפעולה משולבת של אגף־העתיקות ושל המישטרה, את הקשר בינן לבין הצמד רובי־דני. זאת, כמובן, בתנאי שהמישטרה תתחיל, סוף־סוף, לטפל בנושא ברצינות, ותטיל על צוות־חוקרים יעיל ואמין לטפל בנושא.

300 אלף בקיץ אחד

אתר הצלמיות לא היה היחידי שנשדד על־ידי רובי. בקיץ שעבר עבדה מישלחת של האגודה בנמל עכו, בפרוייקט מטעם אוניברסיטת חיפה. אנשי המישלחת סרקו את המיפרץ מחוץ לנמל בעזרת סייד סקין סונאר ומד־הד.

אחד ממתנדבי אותה מישלחת היה ליאור בן־חור, חבר ותיק באגודה, רב־סרן במילואים, שהתנדב באחרונה לשורות המישטרה.

ליאור גילה על קרקעית הים פיסלי־שיש יקרים. כשיצא מהים, הודיע על כך לכמה מחברי המישלחת, שישבו בבית־הקפה אבו־כריסטו במעגן־הדייג בעכו. הוא לא הבחין כי בשולחן סמוך יושב רובי. ליאור סיפר כי סימן את מקום פיסלי־השיש במצופים.

למחרת, כאשר יצאה ספינת הצוללנים לעבר המצופים, הם הבחינו במשהו מוזר. ספינתו של רובי עזבה את המקום וחזרה למעגן, זאת למרות שמעולם אין הוא יוצא

באור-ורשבסקי

להפלגות לפני עשר בבוקר, והי־שעה היתה הרבה יותר מוקדמת.

כאשר הגיעו חברי המישלחת למצופים, גילו על קרקעית הים סימני גרירה. הפסלים נעלמו.

רובי היה מרבה להתגרות באנשי המיש־לחת. „אני מסודר בחיים,” היה נוהג לומר להם לא־פעם, „בקיץ הזה עשיתי למעלה מ־300 אלף לירות. אני מצפצף עליכם ועל המישטרה. איש מכם לא יצליח לפגוע בי.”

באחת הפעמים הציג בפני חברי המיש־לחת תמונה של אגרטל יווני יקר־המציאות. הוא סיפר כי גילה בעומק של 28 מטרים, אי־שם במיפרץ חיפה, אוניית־קרב יוונית עם איל־נגיחה מברונזה. משם הוציא את האגרטל ועתיקות נוספות. עד היום לא גילה לאיש מבין מפקחי אגף־העתיקות היכן מונחת אותה אונייה. עד־מהרה התברר כי סיפורו של רובי נכון. אחד מחברי האגודה, שסייר באירופה, זיהה בוודאות את האגרטל, שאת תצלומו הראה לו רובי בארץ.

רובי ✶ צוחק מכולם

לפני שלוש שנים הצליחו שלושה מחברי האגודה לחקר תת־ימי ללכוד את רובי „על חם”, כאשר שדד עתיקות מאתר ארכיאולוגי בחוף מגדים. הם הק־ליטו אותו, בהסכמתו. (סליל־ההקלטה שמור.) באותה שיחה הודה רובי כי הוא גונב עתיקות מהים ופוגע באתרים ארכי־אולוגיים. הוא ציין באוזני בני־שיחו כי הוא מוכן להעביר את כל מימצאיו, תמורת תשלום סימלי של כמה אלפי לירות, לרשות אגף־העתיקות.

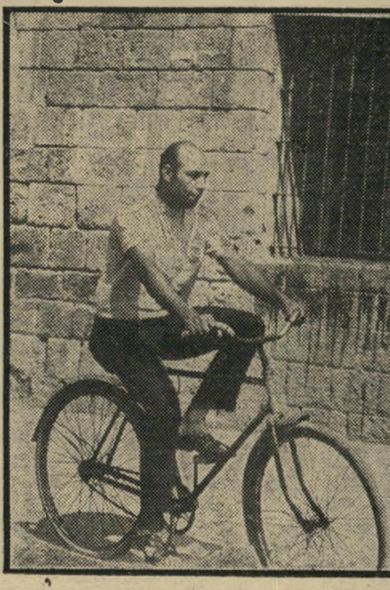

ספן אבו־סמיר
מפעיל החמצן

ההצעה הועברה לד״ר בירן, מנהל אגף־העתיקות ולסגנו משה דותן. הם נסעו למחסנו של רובי בעכו, ובחנו את העתיקות. כאנשי־מיקצוע גילו מייד כי רובי הותיר במחסנו רק פריטים שהיו חסרי ערך כספי בשוק העתיקות.

אחר התייעצות החליטו לא לקנות מרובי דבר, משום שלא יהיה בכך כדי למנעו מלמכור חפצים גנובים בעלי־ערך בשוק, ואילו אל אגף־העתיקות יבוא מדי־פעם בתביעות כספיות גבוהות והולכות.

תוך חודש ימים זיהה ד״ר בירן את העתיקות, שראה במחסנו של רובי, בחנויות למימכר עתיקות.

רובי הועמד לדין. הוא הכחיש בעזות־מצח את מכירת העתיקות, אך כאשר נתבקש על־ידי בית־ה־מישפט להציג לפניו את העתיקות שהראה לד״ר בירן במחסנו, היתמם ואמר כי זרק אותן חזרה לים. „מהים באו ואל הים חזרו,” אמר.

רובי הורשע בדין, ונידון לקנס מגוחך של 250 לירות.

מאז ועד היום, בכל פעם שרובי פוגש בפקחי אגף־העתיקות או בחברי האגודה לחקר תת־ימי, הוא אומר בליגלוג: „תפסתם אותי במיקרה, פעם אחת. 250 לירות זה לא כסף. גם אם הייתי משלם 10,000 לירות, היה כדאי לי להמשיך לסלק עתיקות מהים.

(כתבה ראשונה בסידרה)

תשבץ העולם הזה 1976

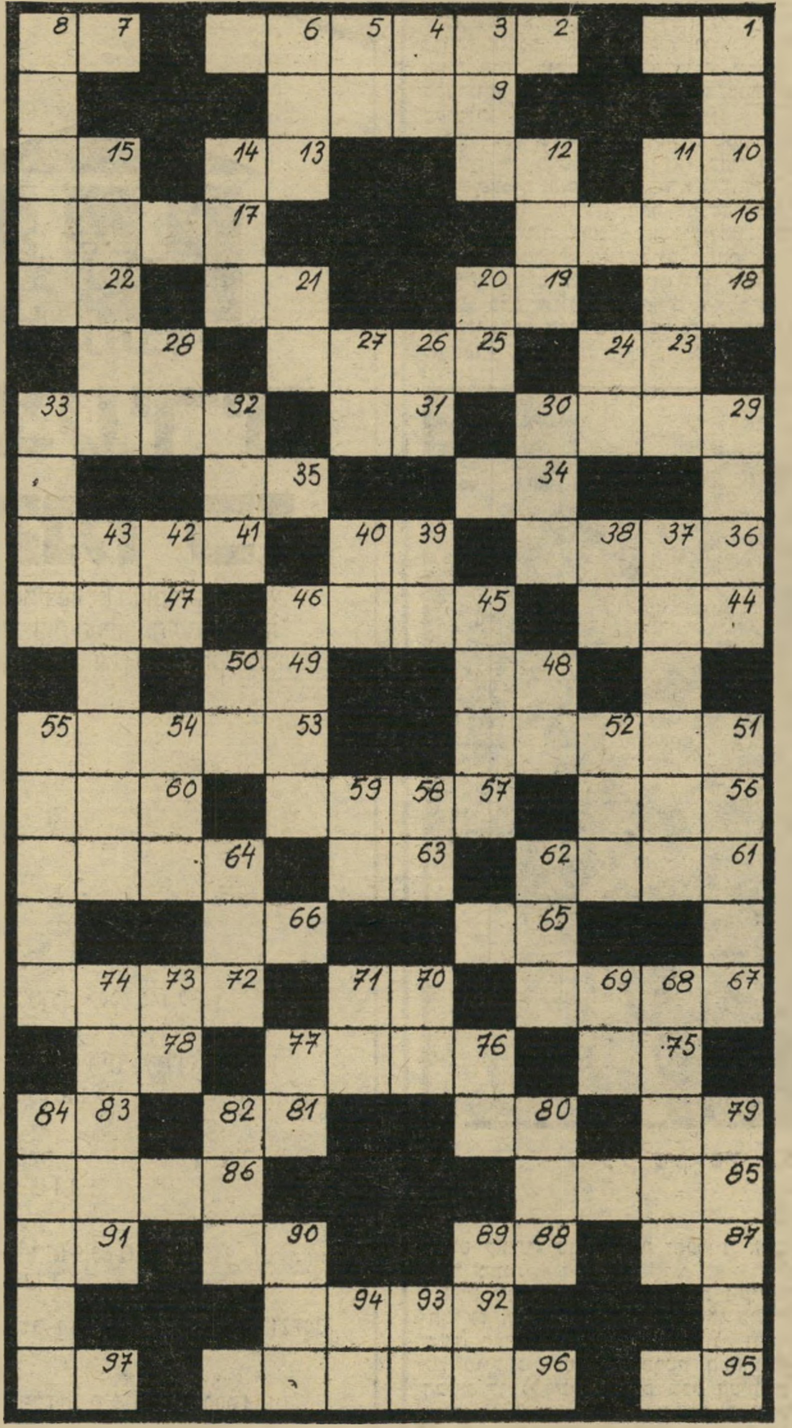

מאוזן:

1. מן השבטים; 2. מושב בצפון הארץ; 7. מגיע; 9. רכון; 10. מיכסה הבית; 12. בוסתן; 13. צאצאה; 15. מכשיר־עינויים; 16. עוד; 17. צאצאיו; 18. הב! 19. מזונם של בני־ישראל במידבר; 21. נועם, רכות; 22. ענף צעיר; 23. מטבע יפנית; 25. מזח; 28. מילת־ברירה; 29. מיתקן לגידול צמחים הזקוקים לחום; 31. אביון; 32. לא מיקצו־עני; 34. מבלה את הלילה; 35. זכר בבקר; 36. במאי־קולנוע צרפתי נודע (ש״מ); 39. תנועת מים בים; 41. מחכה בכיליון־עיניים; 44. תוכנית־חדשות בטלוויזיה; 45. יחידה צבאית; 47. צחה ותמה; 48. מחציתו של מישחק־ילדים פופולרי; 49. ריקבון; 51. עיר בשטחים המוחזקים; 53. מסורה המוע־ברת מדור לדור; 56. חידלון; 57. אור גדול; 60. מין צמח המשמש לתבלין; 61. צייר ישראלי נודע (ש״מ); 63. נזכר לעיל; 64. בן עיר יהודית עתיקה בגליל; 65. מתווי־הנגינה; 66. שנשמה באפיו; 67. פולקלור; 70. היכן; 72. מין עץ שחור כבד; 75. מנעול פטנטי; 76. ספר; 78. רטוב במיקצת; 79. שוטר־גדודי (ר״ת); 80. גוף שלישי רבים; 81. כלל אוניותיה של מדי־נה; 83. חדרון קטן; 85. מדורה, ובהשאלה: לב; 86. אתר; 87. ממלא־מקום (ר״ת); 88. מישכן הציפור; 90. אפס כוחו; 91. מילת־שאלה לזיהוי; 92. יצירה מוסיקלית לשני קולות; 95. מישנה, סגן; 96. מושב בגבול הצפון; 97. מתווי־הנגינה.

מאונך:

1. כלי־שייט קטן; 3. צינה; 4. מכינויי האלוהות; 5. תחילתה של רוח; 6. יגדל ויתעצם; 8. עיר דרומית שעלתה לחדשות; 11. בני־צבע; 12. עצם; 14. קש וגבבה; 15. הקפה; 20. מין מאור קטן; 21. שן המנעול; 24. שקוע בתרדמה; 26. עבר; 27. עבורי (הפוך); 28. מילת־קריאה; 29. הזיית־לילה; 30. שוק; 32. נידוי ושמתא; 33. לוטש עיניים; 37. יונק קטן המטפס על עצים; 38. יכופף; 39. מן השבטים; 40. בשבילו; 42. חי איטי; 43. נזירות; 45. קיבוץ בצפון הארץ; 46. שקט מוחלט; 48. מחציתו השנייה של 48 מאוזן; 50. עובר בין שתי נקודות; 51. רקיק, לביבה; 52. כבול, קשור למקום אחד; 54. זיק, גץ; 55. פליאה. 58. מילת־חיוב; 59. רחמנא־ליצלן (ר״ת); 62. ערוץ; 64. תלאובה; 68. אוהל אינדיאני; 69. נהר באפריקה; 70. חודש עברי; 71. מילת־זירוז; 72. מילת־שלילה. 74. אופה; 76. בתוספת; 77. ליצן; 79. לטאה לילית; 80. מחלקי הרובה; 82. ימח־שמו (ר״ת); 84. דיבור; 89. חור קטן; 90. כינויו של כדורסלן ישראלי נודע; 93. נרו יאיר (ר״ת); 94. בתוכו (הפוך).

קשקשת 1976

הפעל את דימיונך ונסח למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת,” ת.ד. 136, תל־אביב. הכות־רות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קול־נוע־המכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 1974

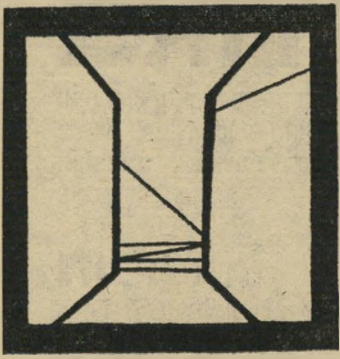

- ואם תאמר לי לאן מוביל הקצה, אומר לך מה לעשות עם הסוף.
ישראל יהושע, מישגב־עם 8, קריית־שלום, תל־אביב

- זה השער לה׳, צדיקים יבואו בו (אם עוד יש כאלה).
עמיר הררי, קבוצת עין־דור, ד.נ. יזרעאל

- בין המצרים — והאמריקאים.
רפי גרוס, רחוב לכיש 5, תל־אביב

- ישראל קיבלה פרוזדור במעב־רים בסיני.
חגי לביא, רחוב אחוזה, כרכור

- מהאטמה גאנדי שלח ידו בכי־שור, ולאינדירה גאנדי נגמרו החוטים.
שאול יהישלום,
רחוב אורלנסקי 7, פתח־תיקווה

השבוע בדרייב־אין
בשעה 8.00
היצירה הקלסית
„הגנב מבגדד”
בשעה 10.30
ארתור קנדי
„חייל חוזר הביתה”

בסיטונות
● שמלות הריון
● מכנסי הריון
● טוניקות הריון
● חליפות הריון
כהן מודל
תל־אביב, רח׳ נחלת בנימין 4,
קומה ב׳, דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע״י סוכ: טל. 50344, ת״א

כל
זוג צעיר
יכול...

דירות שיכון עובדים
לזוגות צעירים
באזור המרכז

זוגות צעירים זכאי משרד השיכון או זוגות צעירים העומדים להינשא יכולים לרכוש. דירות מתוך רשימת הדירות המפורטת להלן. זוגות העומדים להינשא יוכלו לרכוש את הדירה אך ורק על פי הקריטריונים של משרד השיכון.

חולון קרית שרת.
3 חדרים 77 מ"ר במחיר -.150.000 ל"י

בת־ים רמת הנשיא
3 חדרים 73 מ"ר במחיר 147.000 ל"י

אזור שיבענה, 3 חדרים 74 מ"ר במחיר -.145.600 ל"י

פתח־תקוה נוה כיבוש, 3 חדרים 72 מ"ר
במחיר -.140.000 ל"י

כפר־סבא רח' טשרניחובסקי, 3 חדרים 72.8 מ"ר
במחיר -.145.000 ל"י

הוד השרון מגדיאל, 3 חדרים 68.5 מ"ר
במחיר 135.000 ל"י

פרטים והרשמה: שיכון עובדים, תל־אביב, רח' לה־גרדיה 58 טל. 30721

נס ציונה רמת בן-צבי, 3 חדרים 70 מ"ר במחיר 134.000 ל"י

פרטים והרשמה: שיכון עובדים, אשדוד, רח' רוגוזין 12, טל. 31216

כל הדירות נמכרות על פי הקריטריונים
הנהוגים במשרד השיכון

זוגות צעירים וותיקים הרוצים לרכוש דירה בערי פיתוח וערים חדשות יוכלו לרכוש דירה בבית שמש ובקרית גת, על פי הקריטריונים של משרד השיכון.

בית שמש 3 חדרים 74 מ"ר
2 חדרים 63 מ"ר
3 חדרים 76 מ"ר
4 חדרים 89 מ"ר
פרטים והרשמה: שיכון עובדים, ירושלים, רח' הלל 8, טל. 233395

קרית גת 3 1/2 חדרים 82 מ"ר
פרטים והרשמה: שיכון עובדים, אשדוד, רח' רוגוזין 12, טל. 31216.

קולנוע

שחקנים

ניקולסון במוסד הסגור

ברשימה המצומצמת והנבחרת של כוכבים, ששמם בלבד יכול לשאת על גבו סרט שלם, תופס ג'ק ניקולסון מקום של כבוד. אומנם, המימסד ההוליבודי אינו אוהב אותו ביותר, משום שהוא מתנכל, בקביעות, לכל מה שנחשב שם כמסורת מקובלת.

לכן, בכל פעם שהתבקש המימסד הזה להעניק לו פרס אוסקר, וזה כבר קרה שלוש פעמים (באדם בעיקבות גורלו, רסיסי חיים והפרט האחרון), בחר במישהו אחר. בשנה האחרונה, למשל, זכה ניקולסון כימעט בכל הפרסים האפשריים האחרים באמריקה (פרס מבקרי ניו־יורק, גלובוס־הזהב, פרס איגוד המבקרים האמריקאי, ואפילו בפרס האקדמיה הבריטית, המקביל לאוסקר), אבל את האוסקר עצמו נתנו לארט קארני, שחקן ותיק וחברותי הרבה יותר ממנו.

אלא שכל זה אינו מטריד את ניקולסון יתר על המידה. הטיים הקדיש לו כתבת־שער; המיקצוע־כתב של אנטוניוני, והמזל של מייק ניקולס, שני סרטיו האחרונים, הביאו לו גל של שבחים מכל הכיוונים, והוא עובד היום על סרט שכבר ברור לכולם כי לא ייפול מן השניים הקודמים.

דאגלס האב ודאגלס הבן. הסרט הוא בדרך למוסד הסגור, עיבוד קולנועי לספר של הסופר האמריקאי קן קזי שהיה, במשך שנים, להיט־מחתרת. אחר־כך הפך הצגת־תיאטרון מצליחה ביותר (עם קירק דאגלס בתפקיד הראשי, וגם בתפקיד הממן של המיבצע), ועכשיו, לאחר שזכה כבר בתהילה בינלאומית (המחזה הוצג במשך זמן קצר גם בישראל), הוא הופך גם סרט.

מי שהחליט להשקיע את כספו בהסרטה, הוא דווקא בנו של קירק דאגלס, השחקן, מייקל, והבמאי הוא מילוש פורמן, היהודי הצ'כי הגולה, שמשך ארבע שנים חיפש המשך מתאים להתרוממות שלו. ומאחר שהסיפור כולו מתרחש בבית־משוגעים, והוא מלא וגדוש טיפוסים יוצאי־דופן ומוזרים, הרי אמנותו של פורמן בתיאור דמות שלמה של אדם, בכמה צילומים בלבד, תמצא לה כאן, בוודאי, את כר הפעולה האידיאלי.

להעמיד פני מטורף. ניקולסון מגלם בסרט את מק'מרפי, עבריין המגיע למוסד הסגור אחרי שמאס בחיי־הכלא והעמיד פני מטורף. במוסד הוא נתקל ב„אחות הגדולה", השליטה הבילעדית על המיסדרונות האפורים, ובין השניים נוצר עימות כאשר מק'מרפי מחדיר לתוך המישמעת החמורה, את הנוסח הפרטי שלו לשובבות, טירוף, וצחוק.

„הדמות שאני מגלם," מסביר ניקולסון, „מעמידה פני מטורף, והצופים צריכים להבחין בכך שזו העמדת־פנים. למרות זאת, האיש באמת סובל מהפרעה נפשית. הוא אנטי־סוציאלי עד כדי כך שאינו מותיר כל ברירה לאחרים, והם חייבים לחסלו."

ניקולסון, שנראה אולי על הבד כברנש לא־איכפתי וחסר דאגות, לוקח את עבודתו ברצינות גמורה. במשך חודשים שוחח עם צוות בית־החולים בסאלם שבו מצולם הסרט, ועם המאושפזים בו, קרא כל מה שנפל לידיו על הפרעות נפשיות, ואפילו הצליח לשכנע את מנהלי בית־החולים להרשות לו לצפות בטיפול בהלם חשמלי.

מיום ליום יותר משוגע. „מזעזע לראות אנשים המקבלים טיפול זה," הוא אומר, „ולפני שבאתי הנה הייתי משוכנע שזו התעללות בלתי־אנושית ובלתי־מוצדקת. אולם מסתבר שזו, בינתיים, הדרך היחידה שבה אפשר לטפל בחולים אלימים."

תוך כדי צילום הסרט, השתלב ניקולסון בין חולי המוסד (שאחדים מהם אף הורשו להשתתף, כניצבים או כעוזרים טכניים, בהפקה), כך שלקראת הסוף הוא הכיר כימעט את כולם.

„אומרים לי שאני נעשה מיום ליום יותר משוגע," אומר ניקולסון. „כלומר, יותר משוגע מן הרגיל. אבל קשה מאד להיצמד למציאות כשאתה מגלם, כל יום פסיכופט. צריך לזכור שאני חוזר מדי־יום הביתה, לא מאולפן־הסרטים או מן המישרד, אלא מבית־משוגעים. והעבודה היתה מרוכזת כל כך, שעד היום לא הספקתי אפילו לראות את העיר הקרובה.

„חוץ מזה," הוא אומר, „כשאתה רואה כאן את אנשי הצוות ואת החולים, מבלים יחד אחרי הצילומים במשחק פינג־פונג או כדורסל, קשה להבחין מי בריא ומי לא."

אבל בסופו של דבר, זה לא־כל־כך מטריד את ניקולסון. פירסומו של הספר ונוכחותו של פורמן מבטיחים לו כי לעבודתו כאן יהיה הד רחב. חוץ מזה, הוא מרוצה מעצמו. החיים במשותף עם אנג'לקה יוסטון (בתו של הבמאי ג'ון יוסטון) הם עדיין חיים־בוורוד, והביקורות הנלהבות מגיעות אליו מכל עבר.

„כשנכנסתי לעסקים האלה, לפני 20 שנה, הייתי בטוח שאינני נופל מן השחקנים המוצלחים ביותר," הוא מספר. „אבל עד שהאחרים אינם אומרים לך זאת, קשה להאמין בכך עד הסוף."

ג'ק ניקולסון ב„בדרך למוסד הסגור"
רק לא האוסקר

תדריך

תל־אביב

★★★★ כותרת ראשית (אלנבי, ארצות־הברית) — סאטירה על עיתונים ועיתונאים, עשוייה בארסיות שנונה על־ידי בילי ויילדר, עם מישחק מבריק של

ניקולסון בבית־המשוגעים
פני מטורף בשעת העבודה

ניקולסון במיגרש־הכדורסל
אנטי־מימסד אחרי־העבודה

ולתר מתאו וג׳ק למון בתפקידים הראשיים. (מוצג גם בירושלים).

★★★ המירוץ לצמרת של דודי קראביץ (אורלי, קנדה) — התקדמותו ונפילתו של פוחז מן הגיטו של מונט־ריאול, מוצגות בהומור וברגישות רבה על־ידי הבמאי טד קוצ׳ף, בעזרת מישחק נמרץ של ריצ׳רד דרייפוס בתפקיד הראשי.

2 + 2 = 5

האיש שהימר בחייו (פאר, תל־אביב, ארצות־הברית) — מישחק אינטלקטואלי זה הוא ניסיון להציג את ההימור כביטוי לחופש הפרט בחברה מתוכנתת, מושחתת וחנוקה במוסכמות וחוקים.

גיבור הסרט (ג׳יימס קאן), הוא פרופסור צעיר ושרירי לסיפרות, המוצא בדוסטוייבסקי, בביוגרפיה של וושינגטון ובשירי אי־אי־קאמינגס את הסימוכין לתאוות־ההימור התהומית שלו. טענתו היא כי אדם חופשי הוא רק זה שפורץ את גבולות ההיגיון והמוסכמות, זה שמעז לומר כי 2+2=5, משום שכך זה נראה בעולמו הפנימי. זהו, לדעתו, ההבדל בין בן־חורין למכונות האנושיות, הפועלות לפי חוקים קבועים מראש, ומהוות חלק מתוך מכונה כוללת, החברה, המבטלת לחלוטין את ערך הפרט, כאחד מתוך כלל החברה.

העלילה מקושטת, ברעיונות על חופש הפרט, כאשר עימות בין־גיזעי, התנגשות בין דורות, ושחיתות קאפיטליסטית מופיעים פה ושם, כגורמים נוספים הקושרים את הסיפור למציאות העכשווית. ג׳יימס קאן, למרות שבחיצוניותו אינו מתאים לתפקיד, משתדל מאד להפיח רוח־חיים בגיבור המסוכסך עם עצמו ועם סביבתו, ודוגמנית־

קאן והאטון — מחוץ לכל היגיון

הצמרת, לורן האטון, מספקת את החן הנשי, בדמות אהובתו של קאן, שאינה מסוגלת להבין את שיגעונו. בניגוד למהמרים של רוברט אלטמן זהו חומר למחשבה, דווקא לחובבי־הסיפרות שבין צופי הקולנוע.

מוקיונים מחליפי־צבעים

ארבעת המוסקטרים (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) — מי שראה את שלושת המוסקטרים יודע בוודאי למה לצפות:

הבמאי ריצ׳ארד לסטר, אמן ההמצאות החזותיות והעריכה המפתיעה, שם גם כאן את הדגש על הצד הגרוטסקי שבמלאכת הסיוף. הוא משחזר בהקפדה תלבושות של התקופה, כדי שאבסורד ומגוחך שבהן יבלוט היטב לעין; הוא משתעשע בדמויות הרבות שבסיפורו של דיומא, אם אלה כסילים מנופחים (כמו המלך בביכובו של ז׳אן־פייר קאסל), או נבלי־אופרטה שתומי־עין (כמו רושפור בגילומו של כריסטופר לי). ביניהם ניצבים ארבעת המוסקטרים עצמם, מוקיונים עליזים המתקשים להתייחס ברצינות אפילו לעצמם (פרט לכמה ריגעי־משבר של אוליבר ריד, כאתוס, המהווים חריגה מן העליצות הכללית).

לסטר מוצא בכל מעמד עוקצים הנתקעים כסיכה בחשיבות העצמית של הדמויות, בין אם זו כסות־הראש של מיליידי, (פיי דאנאוויי) הסל שבו נטמנת קונסטנס בונאסייה (ראקל וולש) כשהיא נחטפת לאור היום, או דו־קרב על נחל קפוא, שבו שני האויבים נלחמים בשווי־המשקל של עצמם יותר מאשר בחרבו של היריב.

העניין משעשע בהחלט, בלתי־רציני לחלוטין וחסר אותו חן מסוגנן ומופלג של רומנטיקה שאיפיין, בזמנו, את סקאראמוש, השבוי מזנדה או אפילו את גירסת ג׳ורג׳ סידני לשלושת המוסקטרים. להבדיל מכל אלה, המוסקטרים של לסטר מבדרים יותר, אבל מעוררים הרבה פחות הזדהות.

ראקל וולש: לאור היום בסל

גם להפחיד צריך לדעת

בסחור המדרגות (אופיר, תל־אביב, אנגליה) — מי שמתמצא קצת בתולדות הקולנוע או ראה בקביעות טלוויזיה בשנים האחרונות, לא יתקשה לזהות סרט זה כשיחזור של סרט־אימים מלפני קרוב ל־30 שנה, שנחשב בזמנו כיצירת־מופת של הפחדה וכסיסת־ציפורניים. אז ביים את הסרט הבמאי הגרמני הגולה רוברט סיודמק, ואת התפקיד הראשי, של עוזרת חרשת־אילמת, גילמה שחקנית מבטיחה שבינתיים כמעט שאין רואים אותה יותר, בשם דורותי מק׳גוייר.

בגירסה החדשה, הפכה העוזרת קרובת־משפחה הבאה לבקר בבית דודתה החולה והזקנה, ונקלעת לתוך שרשרת של רציחות שבהם כל הקורבנות הם בעלי־מום. מאחר שכוח־הדיבור ניטל ממנה, לאחר שבעלה ובתה ניספו בדליקה, הופכת הקרובה הצעירה קורבן פוטנציאלי, ובליל סערה אחד, כשהכל סגורים בתוך הבית המבודד, כימעט שהיא פוגשת בסופה חמר.

פיטר קולינסון, במאי בריטי המתמחה בסצינות של היסטריה ושל הגזמה דראמתית, משתמש כאן בכל אמצעי־ההפחדה הקלאסיים והשגורים כבר מזמן: הפסקות־חשמל, מרתף מצוייד בקיתונים קטנים, בלש שיורה קודם שהוא מדבר, והרבה מאד קפיצות אל העבר של הגיבורה, שהכל מזכיר לה את הדליקה הגורלית שגרמה לה הלם.

כל זה צפוי, שיגרתי לגמרי, ולא מרתק ביותר, למרות רשימה ארוכה ונכבדת של כוכבים בגדלים שונים, המאיישים את התפקידים הראשיים. ז׳אקלין ביסט נאה מאד אבל לא משכנעת ביותר בתפקיד הראשי; כריסטופר פלאמר וג׳ון פיליפ לאו הם שני האחים החשודים; מילדרד דאנוק היא הדודה החולה (בעבר היתה זו אתל באֵרימור) וגייל האניקט היא הג׳ינג׳ית שבה חושקים שני האחים. למרות הצבע, ועידכון העלילה, בגירסה החדשה, ניראה הסרט הישן מאיים ומזוויע הרבה יותר.

קולינסון (הבמאי) וביסט: לא משכנע

במדינה

ישראלים בחו״ל

העיר היהודית

ייצוג מזא לאמנים ודוכרים ישראליים בעולם־הבידור של ניו־יורק

הסופר־עיתונאי הישראלי עמוס אילון חתם על חוזה עם המפיק האמריקאי דורי שארי, כדי שזה האחרון יפיק מחזה על בימת ברודוויי, שיהיה מבוסס על סיפרו של אילון: הרצל.

נווה־מידבר ישראלי. התפתחויות אחרות שאירעו בשבוע שעבר במדינת־החסות של ישראל, ארצות־הברית:

● מועדון־הלילה סברה־מיזרח החל מפרסם בטלוויזיה האמריקאית, כשהכתובות של סירטון־הפרסום שלו מופיעות בעברית על המסך. עליזה עזיקרי מופיעה בסירטון בן 60 השניות כשהיא מספרת באנגלית, על פילאי המיטבח הכשר של סברה־מיזרח.

● מיסעדה ישראלית חדשה נפתחה בניו־יורק. המיפגש מציעה חומוס וטחינה בשדרה השמינית. שלט הניאון הענקי שעל חזיתה הוא בעברית, כמובן.

● נהג־מונית ישראלי, אחד ממאות הנהגים הישראליים בניו־יורק, המתרבים במהירות ובקצב של עשרות נהגים חדשים בכל חודש, תלה שלט במוניתו: ״ישראלים אינם משלמים טיפ״.

● **השעות היפות ביותר.** דו־השבועון ניו יורק בוק־רוויו, אחד מעיתוניה החשובים של ארצות־הברית, פירסם את קריאתם של אורי אבנרי, יוסי אמיתי ועמוס קינן להקמת מועצה ישראלית־פלסטינית, כחומר־מערכת ללא תשלום.

● תחנת־טלוויזיה קטנה ובלתי־חשובה, שידרה, במשך שעה שלמה, תוכנית תעמולה ישראלית שהסבירה, למי שטרח לצפות בה, כי הישראלים אינם חוששים ממילחמה, ומאמינים כי ינצחו בה. קריין התוכנית הסביר, כי החיים חזרו למסלולם אחרי מילחמת יום־הכיפורים, וכי הישראלים מרגישים בדרך־כלל יותר טוב במצבי חירום.

״שעות חיינו היפות ביותר,״ אמר האלוף־במילואים מאיר עמית באותה תוכנית, ״הן — כשאנו נמצאים בלחץ.״

מישטרה

כוח חרש ואילם

המפכ״ל רוזוליו יחליט אם להחזיר למישטרה את שמיעתה וקולה

״אין לנו דובר, ולא יהיה,״ אמר השבוע קצין בכיר במטה־הארצי של מישטרת

קצין־מישטרה בוכנר
דובר כגורם מקשר

ישראל. ״משום כך שוקל המפכ״ל, רב־ניצב שאול רוזוליו, את האפשרות להחזיר את ניצב־מישנה מיכאל בוכנר, לתפקידו כדובר המישטרה.״

כבר לפני כשנתיים איבד מוסד המישטרה את שמיעתו ואת קולו. מאז מינה

חופשת פאר במחיר עממי

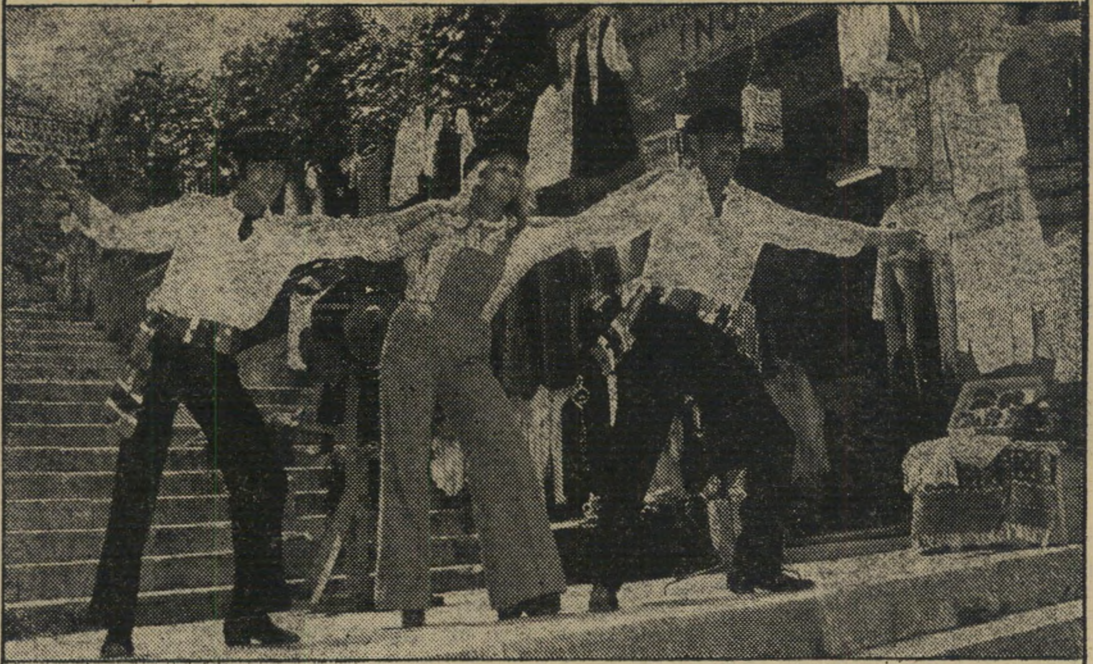

המקום: **יוון** המחיר: **1880** *

לבלוי חופשה אידיאלית ברמה גבוהה ובמחיר הזול ביותר באירופה. (כספי ההקצבה יספיקו לך לבלות, להנות וגם לקניות).
נופים משגעים מרכזי קניות ובלוי תוססים. 1400 איים ציוריים. 15.000 ק״מ חופי ים חלומיים. **מועדוני צלילה ויאכטות. מלונות פאר (לא יקרים). מועדוני לילה ובתי קזינו.**
אתרים הסטוריים. מעיינות מרפא ואנשים שמחים היודעים להכניס אורחים.
פנה אל סוכן הנסיעות שלך. אצלו תמצא מבחר עשיר של תכניות לבודדים ולקבוצות.

* מחיר לטיסות קבוצתיות + 60 $ **עבור סידורי קרקע.**

OLYMPIC בשתוף פעולה עם אל על

פרסום קורן

התינוק והפנסיונר

דרך מיוחדת מצאו מנחלי ״יצהר״ להפיץ את מזון התינוקות החדש שהחברה החלה משווקת לאחרונה בשם ״וי־תינוק״: דיילת מיוחדת עוברת בבתי־החולים ומחלקת שי דוגמא של צנצנת מזון התינוקות לכל יולדת.

בבית־החולים ״שערי צדק״ בירושלים, היתה הפתעה נוספת כאשר הדיילת חילקה לאם ולבתה ששכבו זו ליד זו את השי. האם המבוגרת התעניינה במוצר החדש, אשר לגביה הוא בבחינת שנוי בהרגלי התזונה של התינוקת החדשה, בעוד שהאם הצעירה, בתה, ״אימצה״ מיד את הרעיון, כי היא מודרנית ולא חושבת להניק את תינוקה כלל.

פרט מענין נוסף, חב׳ ״יצהר״ מעסיקה גם ״דייל״ פנסיונר, שמצא לו עיסוק מענין וריווחי בצורת חלוקת דוגמאות ״וי־תינוק״. ללמדכם שיש חברות שעוזרות לפנסיונרים שמוצאים את עצמם לפתע בלי עבודה בעוד הם במלוא הכושר.

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.5.75

	לשנה בלירות			ל-½ שנה		
	מחיר העיתון	הוצאות משלוח	ס״ה	מחיר העיתון	הוצאות משלוח	ס״ה
● דמי המנוי בארץ	180 +	16 =	196	92 +	8 =	100
● לכל ארצות תבל בדואר רגיל	180 +	32 =	212	92 +	16 =	108
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר						
● לכל ארצות אירופה ואיראן	180 +	70 =	250	92 +	36 =	128
● לקפריסין	180 +	56 =	236	92 +	29 =	121
● לארה״ב ולקנדה	180 +	120 =	300	92 +	62 =	154
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד	180 +	112 =	292	92 +	58 =	150
● למקסיקו	180 +	117 =	297	92 +	60 =	152
● לדרום-אפריקה, זמביה, רודזיה, ונצואלה	180 +	156 =	336	92 +	80 =	172
● ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן	180 +	200 =	380	92 +	102 =	194
● לאוסטרליה וניו-זילנד	180 +	196 =	376	92 +	100 =	192
● לפנמה	180 +	170 =	350	92 +	87 =	179

המפכ"ל את ניצב־מישנה בוכנר כראש המחלקה לתפקידים מיוחדים במטה־הארצי, דומה שפגע שיתוק באמצעי־התיקשורת של המישטרה עם הציבור.

זאת, מאחר שהדובר־לשעבר לא השאיר אחריו יורש שמתפקידו להמשיך לקשר בין המוסד המישטרתי לבין כלי־התיקשורת.

מודיעין מודרני. בוכנר, קצין־מישטרה מצטיין בעל ידע עשיר בתחום ה־מודיעין, כיהן כדובר המטה־הארצי תקופה קצרה יחסית, כשנתיים, כשפעולתו מתבססת על שני עקרונות: דיווח הוגן ל־ציבור, ולעיתונאים, על המתרחש במישטרה — ומאבק לייצוג העיתונאים לפני צמרת המישטרה.

כאשר החלה מדיניותו הרעננה של בוכנר נושאת פרי, מיהר רב־ניצב רוזוליו לבקשו לעבור לכהן כראש המחלקה ל־תפקידים מיוחדים. המצב בשטח זה לא היה מבריק. רחוק מכך. על בוכנר ניטל לבנות מחדש את מנגנון־המודיעין של ה־מישטרה.

מה שהיה קיים בתחום זה באותה שעה היה עלוב מאד. במחוז תל־אביב, למשל, כימעט שלא היה קיים גוף מודיעיני כלל. למישטרה לא היו כל צינורות־ידע לגבי תחומים שונים של הפשע, מיהם ראשי הכנופיות, על דבריו של מי אפשר לסמוך, וכנ"ל היבטים נוספים של ענף חיוני זה.

תוכניתו של ניצב־מישנה מיכאל בוכנר, להקמת מודיעין מישטרתי מודרני, עומדת להתגשם בעוד כשנה וחצי. בוכנר ועוזריו טוענים שבתום תקופה זו יהיה המודיעין של מישטרת ישראל הטוב מסוגו בעולם.

יותר מוצלח מאירופה. הם אומרים, בגאווה, כי כבר היום הוא עולה בטיבו על זה של מישטרת בוסטון, למשל, ועל השיטות המייוצגות על־ידי גיבור הסידרה הטלוויזיונית קוג'אק, הוא השחקן טלי סאבאלאס. שיטות אלו של המישטרה ה־אמריקאית מיישנות, לדעתם.

מבחינה מודיעינית, טוענים קציני ה־מטה־הארצי בירושלים, שהצלחותיהם עלו כבר על אלו של המישטרות באירופה.

כדי להגיע לכך זקוק, כאמור, ניצב־מישנה בוכנר, לשנה וחצי נוספות. אולם, המפכ"ל שוקל עתה ברצינות את האפשרות להחזירו לתפקיד הדובר. הוא יודע כי אדם שיובא לתפקיד זה מבחוץ, לא יצליח למלא את התפקיד כראוי. צמרת המישטרה לא תמסור לאדם כזה מידע מדוייק, בטענה כי הוא עלול להדליף דברים בלתי־רצויים, שיזיקו לחקירות.

מאז עזב בוכנר את לישכת הדובר ב־מטה־הארצי, ניסה ניצב־מישנה נחום בושמי למלא את תפקידו, עד שהועבר לתפקיד אחר. ממלא־המקום של הדובר היום, תת־ניצב איתן, אינו מעוניין ב־תפקיד, וממתין ליציאתו לגימלאות.

כעת מצפים הכל להחלטתו של המפכ"ל רוזוליו, אם להעניק למישטרה פה ואוזניים כנדרש.

חינוך

מישחקי טלוויזיה

מערכת אלקטרונית חדישה הופכת את מקלט־הטלוויזיה הרגיל מיגרש־מישחקים לכל

פצועי צה"ל המאושפזים בבית־החולים על־שם שיבא בתל־השומר, זוכים מדי־פעם בביקורי תיירים יהודיים מחו"ל, ה־מעניקים להם שפע של מתנות.

אחד מאותם מבקרים היה יהודי אמריקאי, שאיש אינו יודע מה שמו. הוא ישב שעות ארוכות ליד פצוע צה"ל משותק בפלג־גופו התחתון. למחרת הביקור הגיע לבית־החולים ארגז, ובו מערכת אלקטרונית המתחברת למכשיר הטלוויזיה, הופכת את מסך הטלוויזיה למכשיר־מישחקים.

האודיסיאה, הוא שמה של המערכת האלקטרונית האמריקאית, הפכה עד־מהרה שעשוע חביב ביותר על הפצועים.

מיגרש־מישחקים. במערכת זו עשרה מישחקים מושלמים, להם נילווים לוחות־מסך פלסטיים, ציבעוניים, הנצמדים מעצמם למסך הטלוויזיה ומהווים את מיגרש־המשחקים. בין המישחקים — מירוצי־מכוניות, מישחק־כדורגל ותחרויות סקי.

מבקרי החיילים הפצועים נהגו להתעכב, לא פעם, ליד האודיסיאה, לצפות ב־מישחקי החיילים כפי שהשתקפו על ה־מסך שאליו היתה המערכת מחוברת.

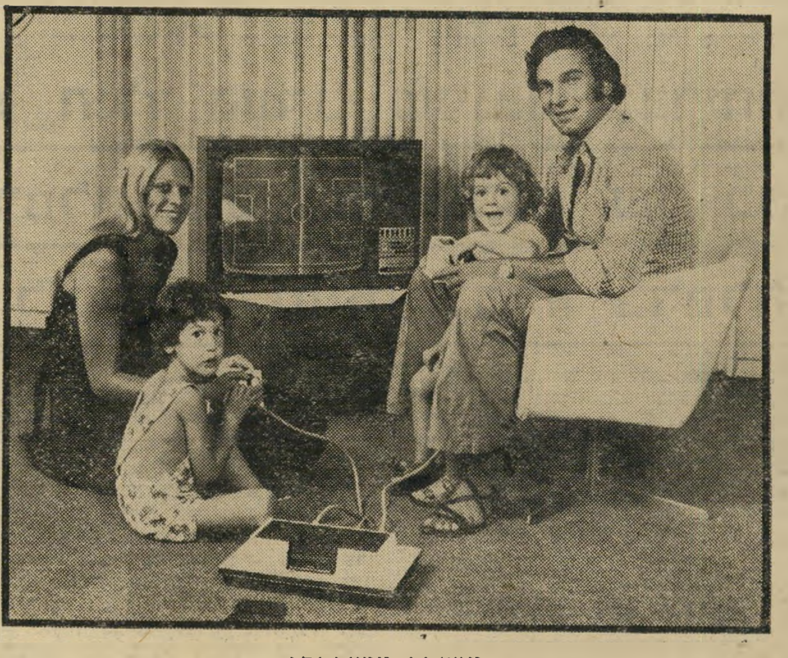

מישחק מישפחתי
טלוויזיה כגורם מחנך

עד־מהרה החליט אחד מבקרים, מורה במיקצועו, כי המכשיר מהווה בעצם כלי־עזר חינוכי המאפשר קידום מהירות ה־מחשבה והתגובה, שיפור התיאום בין מראה העינים לפעולות הידיים. הוא החליט להפנות את תשומת־ליבו של מנכ"ל מישרד־החינוך, אלעד פלד, למכשיר זה.

מבקר אחר, קצין בצה"ל, הגיע למסקנה כי בעזרת האודיסיאה ניתן למצוא שימוש לעשרות טלוויזיות הנמצאות בקווים ה־קידמיים, כמעט ללא שימוש, משום שהן קולטות את תוכניות־הטלוויזיה במטושטש. שימוש במסכיהן כבמיגרש־מישחקים, עשוי למקד את התעניינותם של החיילים ב־שעות שלאחר התפקיד.

התעניינות גוברת. כך, ללא פירסום, ובתחילה אף בלא שתימצא לאודיסיאה סוכנות־מכירה מקומית, עוררה מערכת אלקטרונית זו התעניינות גוברת ו־הולכת בקרב גופים ציבוריים, כמו הוועד למען החייל וגופים ממשלתיים כמישרד־החינוך ומישרד־הבריאות. הללו גייסו כספים כדי לרכוש מערכות מתוחכמות אלו.

בין הראשונים שרכשו את המכשיר ה־חדש היתה הבדרנית רבקה מיכאלי, אשר בגלל הופעותיה בערבים, אינה מצליחה לצפות בתוכניות־טלוויזיה, מפעילה את המכשיר בשעות שאחרי הופעותיה ו־משחקת להנאתה עם בני מישפחתה.

סטודיה דרמטית בתל־אביב

הסטודיה הוקמה על־ידי שניים מבוגרי החוג לתיאטרון של אוני־ברסיטת תל־אביב — **אלכסנדר גד ואלי הוז.**

נראה למקימי הסטודיה שמפעל זה חשוב משום היותו יחיד במינו; משום שהוא מספק אפשרות לאנשים המתעניינים בתיאטרון לממש עניין זה; משום שחסרה תרבות תיאטרון וקיים צורך עקרוני לחנך קהל לתיאטרון הקיים בארץ ולפתח בו דרישות גבוהות יותר מאמנות זו.

במיסגרת הסטודיה מקבלים חבריה 4 שעות שבועיות של שעורי משחק ותנועה, בהדרכת מקימי הסטודיה, כשהמטרה היא לצרף מורים נוספים. נוסף על כך, לומדים חברי הקבוצה שעתיים שבועיות של תיאוריה תיאטרונית, תולדות הדרמה והתיאטרון, ניתוח הצגות וניתוח מחזות. שעורים אלה ניתנים על־ידי בוגרת החוג לתיאטרון של אוניברסית תל־אביב, **יפה ויסמן.**

תכנית הלימודים היא חד־שנתית וזכתה לתמיכתם של אנשי מקצוע בתיאטרון ובאוניברסיטה.

נפתחה ההרשמה לקבוצת מתחילים-בוגרים המעוניינים יפנו בטל: 236032 ת"א בין השעות 19.00—22.00.

מיבצע מיוחד לחיילים

כל חייל שיחתום בחודש יולי על „העולם הזה"

יקבל הנחה של 40%

השבועון יישלח רק לדואר צבאי

לידתו של פידאי

זהו הפרק השני בסידרה המנתחת את הספרות הפלסטינית, על מנת לעמוד על הצורה שבה רואה העם הפלסטיני את עצמו, את מדינות־ערב ואת ישראל.

שימעון בלס, מרצה לספרות ערבית מודרנית, יליד־עיראק בן 45, הוא בר־סמכא בנושא זה, וסופר בזכות עצמו.

מאת **שימעון בלס**

מחמוד דרוויש כותב באחד השירים ה„ישראליים" שלו: „מולדתי אינה מיזוודה, ואני אינני נוסע." הכרזה זו אומנם לא מנעה אותו מליטול את „מולדתו" במיזוודה ולעקור לקאהיר, ואחר־כך לביירות, אבל משמעותה לא נפגמה עקב הפרתה על־ידי אומרה, שכן היא מבטאת תפיסה קיומית של ציבור גדול, שבשמו ביקש דרוויש לדבר.

תפיסה זו גורסת, כי „אותם שנשארו במחוזות הילדות, הדשים ברגליהם היחפות את תבואתה, נאמנים לה יותר מאותם המבכים פרדסים, שבעליהם מכרו אותם בטרם ימכרו את מולדתם." (אמיל חביבי, סודאסיית אל־איאם אל־סיתה.)

ביצירתם של הפלסטינים תושבי מדינת־ישראל, נשענת תפיסה זו על שני צירים: ההיצמדות אל האדמה מזה, והכמיהה לאיחודם עם אחיהם שמעבר לגבול מזה. מצד שני, ביצירה הפלסטינית שראתה אור בביירות, בקאהיר, בדמשק או בבגדאד, המוטיב המרכזי, מילבד ההתייחסות לחיי היום־יום במחנות הפליטים, הוא הגעגועים אל האדמה, אל הבית, אל השכונה. בשני אגפיה מציגה, איפוא, הספרות הפלסטינית מציאות של קרע.

אמיל חביבי נותן ביטוי לקרע זה בסיפור מוקדם שלו, שער מנדלבאום

„האם היא הבית, גיגית הכביסה, מכתש ה,כובה' שירשה מאמה, או אולי קריאותיה של מוכרת־החלב בבוקר, צילצוליו של מוכר־הנפט, או שיעוליו של הבעל נגוע־הקצרת?

אולי היא נשפי־הכלולות של הבנים, אשר עקרו בזה אחר זה אל ביתם שלהם, והותירוה לבדה?

אם ייאמר לה, כותב המחבר, שכל אלה מהווים מולדת, גם אז לא היתה יכולה להגדיר משמעה של מילה זו. מולדת היא כל אשר קושר אותה אל עברה, כל אשר מלבה בה זכרונות, אם בנצרת, אם בירושלים. אבל מולדת היא גם אותו שטח־הפקר ששני שערים לו, והעובר בו כמוהו כעובר „את עמק־המוות, שאין ממנו שיבה."

אם הגעגועים אל בני־המישפחה דוחפים בסיפור תלאותיהם מאז שנטשו את ביתם בחיפה ב־1948.

הם התגוללו במחנות־פליטים בירדן. בינתיים האם מתה והבת, שהיתה מאורסת לבן־דודה שנשאר בישראל, הפצירה באביה להצטרף אליו. הם חצו את הגבול והגיעו בהשאי אל כפרו של הארוס, ושם נישאה לו. אבל העניין נתגלה, והשילטונות הצבאיים גירשו אותם חזרה אל מעבר לגבול.

הם ניסו מזלם שנית ואמנם הפעם הצליחו לשהות זמן ממושך במחיצתו של הבעל הצעיר. במשך זמן זה נולד הבן. אבל שוב נתגלה העניין לשילטונות, והפעם העמידו אותם לדין באשמת הסתננות ודנו אותם לארבעה חודשי־מאסר, ואילו את הבעל דנו לשישה חודשי־מאסר באשמת מתן מחסה

מוטיב הקרע בסיפרות הפלסטינית הגיע לשלב חדש ובלתי־צפוי עקב מילחמת ששת־הימים. הרבה מחיצות הוסרו בין חלקי העם השונים, ולכאורה נדמה שעידן איחוי־הקרעים ממשמש ובא. **אמיל חביבי** הקדיש לתמורה זו את הנובלה שלו שישיית ששת הימים, שבה פרש יריעה רחבה, המורכבת משש חוליות, המתארות אספקטים שונים של מוטיב הפגישה מחדש והאיחוי.

בחוליה הראשונה, הוא מספר את סיפורו של הילד מסעוד, בן למישפחה עניה, החיה בפרישות בתוך חמולות מלוכדות, שהיה תמיד מטרה לחיצי הלעג והזילזול של ילדי הכפר. הוא היחיד שאין לו דודים ובני־דודים להתפאר בהם, ואביו אדם קשה־יום שלא יכול להבטיח לו שיפור כלשהו במצבו.

הוא משלים, איפוא, עם גזירת הגורל, ומקבל בהכנעה את הכינוי המעליב „פג'לה" (צנון), שהדביקו לו בני־הכפר. והנה, יום אחד מגיעה לכפר מכונית הדורה מהגדה המערבית, עוצרת ליד חנות־המכולת, ובעליה שואל למישפחתו.

מאותו יום משתנה יחסם של בני הכפר אליו, ושוב אין איש קורא לו בכינויו. בעל המכונית ההדורה אינו אלא דודו, שבא לביקור אצלם, בלוויית בנו, בן גילו של מסעוד.

מיפנה זה בחייו של מסעוד מחולל בו

היהודיה אירחה את המסתננים ✱ הילד הערבי שנינטש בבריחה

הפך חייל צה"ל ✱ הפליט מרמלה ישב בבתי־הכלא של כל

מדינות ערב עד שחדר כפדאי לישראל, נתפס ונכלא ברמלה

(1954). הוא מתאר את שעת הפרידה מאמו, אשר עזבה את ביתה בנצרת וביקשה לסיים את ימיה בחיק מישפחתה שבצד הירדני. „לשטח הרחב, המכוסה אספלט מעופר, אשר בלב השכונה שידענוה בשם מוצרארה, שני שערים — שער מכאן ושער משם, עשויים לוחות־פח ומסויידים, וכל אחד רחב כדי מעבר מכונית אחת בילבד."

שטח־הפקר זה, שבקצותיו שני שערים עגומים, הפריד עד מילחמת ששת־הימים בין שני חלקי העיר, בין שני חלקי הארץ. „היוצא מכאן לא ישוב לעולם," אומר המוכס הישראלי למחבר. אבל הלה לא היה זקוק להסבר זה, גם אמו לא היתה זקוקה לו. תודעת הקרע חדורה בהם, כפי שחדורה בהם תודעת המולדת הקרועה. אבל מולדת זו מהי?

חביבי רבים המכירים את אמיל חביבי כמנהיג רק"ח, וכמי שהיה כמה פעמים חבר־הכנסת, אינם יודעים שהוא סופר מחונן. מאז יציאתו מהכנסת הוא מקדיש את מרבית זמנו לספרות.

את האם הזקנה לעזיבת ביתה שבנצרת, הרי מהעבר השני של שער־מנדלבאום מתאסף קהל רב, אכול געגועים לבית ולאדמה שניטשו.

סמירה עזאם, סופרת פלסטינית שהתגוררה בלבנון, מתארת את דמותה של אם אחרת, המתגעגעת לבתה החיה בישראל, ולביתה הנטוש. בחג המולד נפתח השער, על־פי הסכם עם ירדן, לפני חוגגים נוצריים, המבקשים לעלות לרגל למקומות הקדושים ולבלות בחיק מישפחותיהם. האם נוסעת במכונית מדמשק לירושלים ומצפה לשווא, בתוך הקהל הרב, לבואה של מארי, בתה.

איש ניגש אליה ומודיע לה שמחמת מחלתו של בעלה, נבצר ממארי לבוא, אבל היא מבטיחה לבוא בשנה הבאה. האם מבקשתו להעביר למארי את סל התשורות שנשאה עימה ואומרת: „נשק את ראשה במקומי, ואמור לה, שאם אזכה ואחיה עוד שנה, אבוא גם אבוא מדדה על רגלי, ואם לא, הרי אמות כשעל פי שתי אנחות: אחת על ארצי ואחת על מארי."

„איפה התינוק?"

לקאטגוריה זו של יצירות פלסטיניות, המשקפות את הקרע, משתייך סיפורו של **חנא איברהים** מכפר בענה שבגליל.

במרכז הסיפור, הנקרא מסתננים, מעמיד המחבר אשה יהודיה, שרה, ומתאר מנקודת מבטה שלה את פרשת תלאותיהם וסופם הטראגי של איש זקן ובתו המיניקה, אשר ביקשו לשוב לכפרם.

בליל־חורף גשום מתדפקים השניים על דלת ביתה של שרה, שבאחד ממושבי הגבול, ומבקשים לחסות בצל קורתה לשעה קלה. הם היו רטובים מכף הגל עד ראש, ורועדים מצינה. הגבר הוא בעל זקן לבן ועטוף גלימה, ובתו הצעירה נושאת עולל על זרועה.

שרה ביקשה מהגבר להסיר את הגלימה, ומשנוכחה שאין הוא מסתיר נשק, הרשתה להם להיכנס. היא העמידה תנור לידם, והגישה להם תה ודברי־מאכל. כשהם מפיקים חום מהתנור ולוגמים מהתה, פתחו למסתננים.* בתום תקופת־מאסרם נצטוו האב ובתו לעבור חזרה לירדן. חיילים הוליכו אותם עד הגבול. אבל מחמת מזג־האוויר הסוער הם תעו בדרך והגיעו לבסוף אל ביתה של שרה.

שרה, נרגשת למשמע אוזניה, הציעה להם ללון אצלה. אבל האב דחה בתודה את ההצעה באומרו שזה עלול להזיק להם ולה. בקומם להיפרד מעליה, צררה שרה בתוך נייר עתון כמה פרוסות לחם ושני תפוזים, ומסרה את הצרור לאם הצעירה.

למחרת בבוקר עמדה שרה על סופה הטראגי של פרשה אומללה זו: בצאתה לקניות בצרכניה, היא שמעה כי שני מסתננים, שחדרו למושב, נהרגו סמוך לבניין בית־הספר. היא אצה אל המקום, ושם גילתה את גופות שני אורחיה. מזועזעת, היא צעקה: „איפה התינוק? היה עימם תינוק!" צעקותיה עוררו תמיהה אצל הנוכחים, שהחלו שואלים מניין לה שהיה עימם תינוק. נבוכה וחוששת מגילוי האמת, היא חשפה את חזה של הצעירה: „תראו את השדיים התפוחים, היא מיניקה, זה ברור!"

אבל לאיש לא היתה תשובה לשאלה מה אירע לתינוק. מישהו הרים את נייר־העיתון שבו היו צרורים התפוזים ופרוסות־הלחם ואמר: „עיתון עברי! הם היו בדרכם חזרה! המודיעין הירדני יצפה לשובם לשווא!"

שרה נאלמה דום. ומאז היא שומרת את סודה גם מבעלה.

נער ושמו צנון

סיפור זה, שפורסם בירחון הקומוניסטי אל־ג'דיד בשנות ה־50' הראשונות, הוא הראשון בסיפרות הפלסטינית שניסה להעלות את שאלת ההסתננות, ואת היחסים בין יהודים וערבים בארץ, מתוך גישה הומאניסטית. העמדת דמות יהודית במרכז הסיפור היא תופעה בלתי־שכיחה בסיפרות זאת, ולזכותו של המחבר ייאמר, כי דמות זו העניקה לסיפור מימד שלישי ומהימנות סיפורית החורגת הרבה מן האפיזודה המסופרת.

* מיקרים כאלה אמנם אירעו בישראל.

תמורה חשובה, הוא מתהלך בגאווה, שלובזרוע עם בן־דודו, ונוהג שחצנות בשאר ילדי־הכפר. יחד עם זאת, מתערער אימונו בהשקפותיה הפוליטיות של אחותו הבכירה. שכן, הוא דגל כמוה בדרישה לפינויים של השטחים הכבושים, אבל מעתה הוא חושש מתוצאות הפינוי: „האם אחרי הפינוי אשוב להיות בלי בן־דוד?" שואל הוא את עצמו.

האוצרות של הזקנה

אבן, המילחמה פתרה בעיות ויצרה בעיות חדשות. אמיל חביבי מספר על פגישות בין קרובים, בין ידידים, בין אם ובתה, לאחר כעשרים שנות פרידה ועוד. פגישות אלה מסירות את המחיצות, אך אינן מאחות את הקרעים.

אחד הסיפורים היפים, ובעלי המשמעות

הזקנה

זהו ציור מספרו של אמיל חביבי, שבו מופיע הסיפור **שער מנדלבאום**, המתאר את פרידתו של חביבי מאמו, שעזבה את נצרת כדי לבלות את שארית חייה בירדן.

הסמלית, בנובלה זאת, הוא סיפורה של אום אל־רובאביקה (סוחרת בחפצים משו־משים). אשה זקנה ובודדה זו שוקדת זה שנים על צבירת מזכרות, ומצפה לשובם של בעליהן.

„כלום לא ראית כיצד חולפים על פניך כצל?" שואלת היא את המחבר. „גברים ונשים, מעזה ומהגדה המערבית, מרבת־עמון וגם מכוויית, הבאים על הגשר ועוב־רים בסימטאות שלנו בדומיה, נושאים עיניהם אל הגזוזטרות והחלונות. אחדים נוקשים על הדלתות ומבקשים מהדיירים לאפשר להם להיכנס ולהעיף מבט, או ללגום כוס מים. אחר־כך הם הולכים ב־דומיה. שהרי בתים אלה היו שלהם."

מאז 1948 קונה אום אל־רובאביקה חפצים ישנים של הפליטים. היא נוברת בהם, במייוחד במיזרונים ובכרים, ולרוב מוצאת פתקים, שרשרות, סיכות ודברים קטנים אחרים, ששקדה לשמור אותם בתיבה מייוחדת. גם אחרי 1967 היא אצה לקנות חפצי־בית של הפליטים החדשים מהגדה ורמת הגולן, כדי לחפש בהם מזכרות.

והנה בא היום שלאוצרותיה היו דורשים. „שוב אינני לבדי עם אוצרותי. הם חוזרים, חוזרים. שער בנפשך שהם מבקשים את עזרתי מקץ עשרים שנה!" ועוד: „יש לי שירים, שנערים הסתירו אותם בתוך ספרי־לימוד. יש לי צמידים. יש לי עגילים והרבה גרושים. יש לי לבבות, ובתוכם שתי תמונות: שלו ושלה. יש לי יומנים כתובים בכתב דק ובויישני, ואחרים בכתב עבה ובוטח, ובהם שאלות: מה רוצה ממני? או שבועות: מולדת!"

אום אל־רובאביקה מצפה להחזרת חפצים אלה לבעליהם. היא מצפה לחידוש הקשר בין העקורים לעברם.

הבן הנטוש בצה"ל

חידוש הקשר עם העבר, או המסע אל העבר, הוא המוטיב המרכזי ביצירה

דרוויש

אחת הדמויות השנויות במחלוקת בקרב ערביי ישראל הוא מחמוד דרוויש, שהטיף נגד עזיבת הארץ אך עבר בעצמו, לאחר מכן, לביירות. דרוויש היה מפעילי רק"ח.

פלסטינית אחרת, היא החוזר לחיפה מאת **רסאן כנפאני**.

ברומן זה, שבו ביקש המחבר להציג את העימות בין ישראלים ופלסטינים כקונ־פליקט גורלי שלא ניתן לפתרון אלא במילחמה, הוא מספר את סיפורם של בני־זוג אשר נטשו את ביתם בחיפה ב־1948, ומאז הם מתגוררים ברמאללה.

האשה, שנתקפה בהלה, נמלטה על נפשה מהבית, בהותירה אחריה את בנה הבכור, תינוק בן חמישה חודשים. מאז נולדו להם בנים אחרים, אבל זכרם של התינוק ושל הבית הנטושים לא חדלו לייסר את מצפונם.

לאחר תום הקרבות (30 ביוני 1967 בדיוק!) הם נוסעים במכוניתם לחיפה. הם מגיעים אל ביתם, ומגלים לתדהמתם שלא נשתנה בו דבר. אשה בגיל העמידה מקבלת את פניהם, מכניסה אותם לסאלון המרוהט באותם רהיטים שלהם, ומספרת להם שהיא ובעלה המנוח הם מניצולי אושוויץ, אשר עלו ב־1948 והסוכנות הציעה להם את הבית והתינוק.

השיחה בין השלושה מתנהלת במקוטע, ובאווירה של מבוכה, אבל כשמגיע הבן לקראת ערב, בחור נאה במדי צה"ל, הופכת השיחה לדו־קרב מילולי, שבו מגייס המחבר את כל התורה שלו ביחס לישראלים ולתנועת־השיחרור הפלסטינית.

מעניין מישפט הסיכום, שאותו לוחש הבעל על אוזן אשתו: „פלסטין היא חיפוש של דבר־מה החבוי מתחת לאבק הזיכרונות, והנה מה מצאנו: אבק חדש." ובפנותו אל האם ובנה המאומץ, הוא אומר: „אתם יכולים להישאר בביתנו עוד זמן מה, כי נחוצה מילחמה כדי להסדיר את העניין."

הקרע, איפוא, לא אוחה. המסע אל העבר הנחיל אכזבה מרה, אבל הלקח מאכזב עוד יותר.

תעלול בביירות

בחודש יוני 1967, כשהעולם הערבי נתון היה בזעזוע קשה עקב המפלה בשדה־הקרב, ישבו אזרחים משועממים בבית־קפה עממי באחד הפרברים של ביירות, ושיחקו שש־בש.

רועה פלסטיני חלף עם עדרו על פני־הם, והם החליטו להתלבש עליו כדי להפיג את שיעמומם. שניים מהם דרשו ממנו להציג את תעודותיו. משלא יכול היה לספק את דרישתם, הם האשימוהו בהשחתת הדשא ואיימו להוליכו למישטרה. תחינותיו של הרועה אך הגבירו את קשיחותם, ובינתיים הצליח מישהו לפלח גדי קטן מתוך העדר.

מחזה זה מתרחש לעיניהם המשתאות של זוג צעיר, שיצא לטייל בסביבה. תודות

איברהים

בסיפרו **המסתננים** חורג חנא איבר־הים, בן כפר בענה בגליל, מן השיגרה, מעמיד במרכז העלילה את דמותה של אשה יהודיה, הנותנת מחסה למסתננים.

להתערבותו של הגבר, מוחזר הגדי לבעליו. האישה פונה אז אל החבורה בדברי־תוכחה: „אינכם מתביישים לאיים על הפלסטיני במסירתו למישטרה, כאשר כולנו אשמים באסוננו?"

ואילו בעלה מגיב על־כך באומרו: „כך הפסדנו את המילחמה! המחזה הקטן של היום הוא בבואה למחזה הגדול שאנו חיים אותו!"

זהו תוכן סיפורה של הסופרת העיראקית היושבת בלבנון, **דיזי אל־אמיר**, שעיר לעזאזל. הוא מצטרף לשורה של יצירות, שבהם ניתנת עדות ליחס האדיש ולזילזול לגבי הפליטים בעולם הערבי. אך מה שמייחד אותו הוא אווירת־הדיכאון השורה עליו, כאשר בני־הזוג יוצאים מביתם בפעם הראשונה לאחר המפלה, כשהם עדיין נתונים בהלם, ומתקשים להאמין שאמנם זהו סוף המילחמה. הסופרת ביקשה להראות את העימות הטראגי בין האמת, שנתגלתה לפתע לעיניהם, לבין האשלייה, שבה היו שרויים עד פרוץ המילחמה.

איפה עכו? איפה עכו?

דמות הפליט הפלסטיני הנרדף, ש־הופיעה ביצירתם של סופרים פלס־טיניים עד למילחמת ששת־הימים, החלה לעניין סופרים ערביים שונים לאחר ה־מילחמה. יצירות רבות, שהופיעו במצרים, בסוריה ובלבנון, מטפלות בנושא הפלסטיני ומנסות להתחקות על תהליך התגבשותו של עם בעל זהות משלו.

הסופר המצרי **עבד אל־רחמן אל־שרקאווי** הקדיש לנושא הפלסטיני מחזה שירי הנקרא מולדתי עכו. העלילה במחזה מתרחשת במחנה־פליטים בעזה, בשתי תקופות: ערב מילחמת ששת־הימים ול־אחריה. מעניין כאן החלק הראשון של המחזה, שבו מתאר המחבר את מסכת הנגישות של השילטון המצרי כלפי הפלי־טים: התנכלויות מישטרתיות, חקירות ועינויים, עקירת ציפורניים וכו'.

רסאן כנפאני

מגדולי הסופרים הפלסטיניים, היה אישיות פוליטית לוחמת, דובר החזית העממית לשיחרור פלסטין של ג'ורג' חבש. בעיטור זה, שפורסם אחרי שנהרג בפצצה ישראלית בביירות, הוא מופיע (משמאל) לצידם של קוזו אוקאמוטו ודמות שלישית שהיא, כנראה, יאסר עראפאת. בסיפורו **החוזר לחיפה** הוא מגלה הבנה לאשה היהודיה מניצולי אושוויץ, שאימצה את הילד הערבי הנטוש, אך מגיע למסקנה שאין פיתרון לסיכסוך מילבד המילחמה.

בעוד הפלסטינים דורשים כוננות, כדי לקדם את פני המילחמה, באים תיירים ממצריים כדי לקנות סחורות במחיר זול. תמונת השוק מבליטה במיוחד את הניגוד בין תודעת המציאות החדורה בשורות הפליטים, לבין השאננות של התיירים הבאים מהמטרופולין:

גבר 6: כאן נתקפים הבריות שי־געון־קניות. זה מפחיד, כמו מגפה.

גבר 7 (תוך כדי הילוך): צבאנו ה־מצרי שולט בסיני.

חבר שלו: שארם־אל־שייך חזרה אלינו!

חבר שני: לא ידענו שאבדה לנו. עכשיו אנו יודעים שהיא שבה אלינו.

גבר 7: אל תשימו לב למה שאומ־רים בעלי הכוונות הרעות.

חבר 1: אנו במצב מילחמה. אל תחדירו ספקות לליבותינו, זה לא יעזור.

גבר 7: זה עלול לעזור לאויבים.

גבר 6: נקנה טפטה לסוסו, ונחזור.

אשה 5: הילדה תתחתן באחד ה־ימים. צריך להתכונן.

גבר 6: כשיבוא יום זה, נבוא שוב לעזה.

רסאן (דמות פלסטינית): אתמול שיחררו את כל האסירים.

מוקבל (דמות פלסטינית): באוויר ריח אבק־שריפה.

רסאן: המילחמה תפרוץ במהרה.

מוקבל: מתי?

רשיד (דמות פלסטינית): היא עלו־לה לפרוץ בכל שעה.

(קולו של חאזם עולה מעבר האוה־לים.)

חאזם: מולדתי עכו! מולדתי עכו!

בחורה: נחזור מייד לבית־המלון.

גבר: את פוחדת מהזקן המטושטש הזה, ששר כל הזמן במחנה הפליטים?

אשה 1: אתמול החריד אותנו.

אשה 2: הוא רדף אחרינו.

גבר 6: הוא מפריע לאנשים ומת־נפל על הקונים.

(קולו של חאזם:)

חאזם: מולדתי עכו, מולדתי עכו!

אשת (מבוהלת): איפה הילד שלי? הוא יחטוף את הילד שלי!

בעלה: דעתנו הוסחה ממנו. בגלל הקניות. קללת אלוהים עלינו.

(חאזם מופיע. האשה פותחת בזעקות.)

האשה: איפה הילד שלי? איפה הילד שלי?

חאזם: איפה עכו? איפה עכו?

גבר (מחיש צעדיו): אנחנו בעזה! מה לנו ולעכו?

חאזם: עזה נהייתה שוק.

סוחר 2 (נמלט): מדוע לא עוצ־רים את המשוגע הזה?

חאזם: כולנו עצורים! / הסוחר עצור בכלא האינטרסים שלו, / כלא הזהב של התאוות; / העני עצור בפ־חד, / האנשים הפשוטים הם קורבנות הסלף, / אחרים שרויים בחלומות / ואני שרוי בכאב / ואילו הפוליטיקאים שלכם שרויים בהזיות!

במקום אחר מביא המחבר שיר, שחובר בידי הפלסטינים בבית־הכלא. בשיר הזה נאמר בין השאר:

אני כאן טרף לטראגדיה, האוייב מנ־קב את חזינו, והידידים מקרעים את גבינו. / אוי לנו! אוי לנו! / מדוע תתפסו אותנו והריכם עוזרינו? / תנו נשק לגברים ולנשים שלנו, להגנה כש־יותקפו!

מי אתם? אתם כאן החומה שלנו, / ואנו כאן החומה שלכם. / אל תהרסו את חומותיכם! / היתכן שביד ימינכם תכה בנו ישראל? / הריכם מהרסים את מיבצרכם ומבצרים את אויבנו ואויבכם!

באמצעות שירים אלה והרפליקות המקו־טעות בתמונת השוק, מבקש המחבר להוקיע את שאננות החברה הערבית ערב המיל־חמה, ולהעלות על נס את נסיונם של הפלסטינים להתגייס למילחמה בישראל. אופיינית העובדה שמייד אחרי המילחמה וכיבוש עזה בידי צה"ל, עוברים הפליטים במחזה למאבק מזויין, וקוצרים הצלחות לרוב.

חבילה במקום תינוק

מחזה דומה במיבנהו, ובמידה מסו־יימת גם בעלילתו, הוא מחזהו של המשורר הפלסטיני, תושב עזה, **מועין בסיסו**, שמשון ודלילה.

גם כאן מחולק המחזה לשתי תקופות, לפני ואחרי המילחמה. ביצירה זו ניסה המחבר לפתח את רעיון המכונית התקועה

(המשך בעמוד 46)

(המשך מעמוד 45)

בדרך זה 20 שנה, ולפניה דולק אור אדום. רעיון שאותו הביע באחד משיריו שפורסם לפני המילחמה.

נוסעי המכונית, שהם הפליטים, מייחלים ליום שבו תצא מכוניתם לדרך, אבל בינ־תיים הוצבו סביבה גדריי־תייל, וממולה דולק האור האדום המוצב ליד „הטרקלין", המסמל את מדינות־ערב העשירות.

הדמויות העיקריות במחזה הן חמש: אב, אם, שני בנים ובת. הבת, רים, נטרפה עליה דעתה בעת הבריחה מיפו ב־1948, כאשר מרוב בהלה נטלה צרור בגדים, בחושבה אותו לבנה־יחידה. היא משוחחת כל הזמן עם התינוק המדומה, וחולמת לשוב אליו.

במכונית שולטים שניים: הנהג, אשר שומעים את קולו ולעולם אין רואים אותו, והגובה, המקיז מדמם כדי למלא את מיכל־המכונית הריק. מי שמסרב לתת מדמו, הוא מצייר על מצחו אות איקס (X) ומכליל את שמו ברשימה השחורה. אנשי הרשימה השחורה נזרקים לבית־סוהר או לתחנת הסגר רפואי.

חולפות שנים, ובינתיים מתמרדים נוסעי־המכונית וזוכים להכרה כל־שהיא בזכויותיהם. אבל אנשי ה„טרקלין" מתעמרים בהם, ו־הם נאלצים להילחם שוב.

האב מתאר מצב זה לאמור:
„הנפץ מאחורי גב, בני, / ה־נפץ מלפניך, / והנפץ מרחף כעורב שחור מעל הראש."

גם במחזה זה, כמו במחזהו של אל־שרקאווי, עוברים ה־פליטים מייד לאחר הכיבוש ה־ישראלי להתארגנות ולמילחמה בכובשים.

מרמלה עד רמלה

תיאור בעל היקף רחב יו־תר של חיי הפליט בארצות המארחות, ושל התגבשות זהותו הלאומית, מספק הסופר הפלסטיני המתגורר בסוריה, **יוסף שרורו**, ברומן שלו ה־תוגה תמות גם כן. גיבור הרו־מן, סאלם, עבר עם מישפחתו הענפה מרמלה, בהיותו ילד, גדל והתחנך במחנה־פליטים בסוריה.

הימים ימי הלאמת תעלת־סואץ, והתגברות התנועה ל־אחדות ערבית. סאלם ואחיו הצעיר, עבד־אל־מוחסן, נשט־פים בגל הגואה, המציף את ארצות־ערב, ושוקעים ראשם ורובם בפעילות פוליטית, בעוד עבד־אל־מוחסן מצטרף אל מיפ־לגת הבעת, נוטה סאלם חסד לתנועה הקומוניסטית. אבל הוא לא מצטרף אליה, כי הוא מ־טבעו ספקן ואינדיווידואליסט, ובעיקר הוא מתנגד ליטול חלק בתנועה כל־שהיא שאינה מעמידה בראש מטרותיה את שיחרור מולדתו.

בוויכוחיו עם אחיו הוא מסכם את תפיסתו בעניין האחדות הערבית במישפט זה: „אם ישחררו הערבים את פלסטין, הרי זה יהווה השער הגדול, שבו ייכנסו העמים הערביים לעידן האחדות."

וכשאחיו הבעתיסט, הדוגל באחדות ערבית כוללת כצעד ראשון, שואלו כיצד יוכלו הערבים, הנתונים לתוקפנות אימ־פריאליסטית, לשחרר את פלסטין, משיב סאלם: „על הפלסטינים לפעול למען יצירת כוח מזויין בתוככי הארץ. אני מתכוון למהפכה פלסטינית."

בתפיסה זו הוא ממשיך לדגול גם שנים לאחר מכן, ובעטיה הוא משמש מטרה להתנפלויות של מישטרים ערביים שונים.

עם סיימו את חוק לימודיו התיכוניים, יוצא סאלם לכוויית, שם הוא מתקבל כמורה בבית־ספר יסודי. הוא מנסה להנחיל לתלמידיו את השקפותיו, דבר המעורר עליו את חמת המנהל והמפקח. הוא מפוטר מהעבודה ומגורש חזרה לסוריה, בליווי מיברק אל השילטונות, כי האיש ניהל תעמולה קומוניסטית בין כתלי בית־הספר.

בדמשק מתהלך סאלם בטל מעבודה, ונתון לפיקוח מתמיד של אנשי „המישרד השני" (הש"ב הסורי). אותם ימים היתה סוריה המחוז הצפוני של הרפובליקה הער־בית המאוחדת. סאלם אינו מסתיר את דעתו השלילית על השילטון, ועל כך הוא הופך מטרה להתנכלויות מישטרתיות ממושכות.

עם פרוץ המהפכה העיראקית ב־1959, מזדהה סאלם הזדהות מלאה עם הקו המדיני של ההנהגה החדשה, המסתייגת מאחדות ערבית כוללת ומהנהגתו של עבד־אל־נאצר.

על כך הוא מושלך לכלא ללא מישפט באשמת ניהול תעמולה קומוניסטית. עקב התערבותו של אחיו הבעתיסט אצל השיל־טונות, משוחרר סאלם לאחר שלושה חודשי מאסר, ומגורש מסוריה. הוא נוסע ללבנון, ומשם ישר לבגדאד.

בבגדאד נכונים לו מיבחנים קשים אח־רים. בפגישותיו עם קומוניסטים, הוא מגלה להפתעתו, כי הם רחוקים מאוד מהשקפתו הבסיסית ביחס לשיחרור פלסטין ולאחדות ערבית. הוא מואשם עתה בתעמולה „אחדו־תית", ומושלך לכלא, ממנו אינו יוצא אלא מקץ שנתיים, עקב ההפיכה הנגדית של עארף.*

שבור ומדוכא, עולה סאלם על אוניה המפליגה לקפריסין, שם הוא שוהה זמן־מה בחברת ידיד ארמני, וחוזר לדמשק כשהוא מצוייד בדרכון מזוייף, הנושא שם ארמני. כך הוא ממשיך לחיות בחיק מישפחתו,

„ארץ התפוזים" של כנפאני
הבן הנטוש הגיע לצה"ל

ומסתתר ככל יכולתו מאנשי השילטון. הוא מצטרף לאירגון של פידאיון, וכעבור כמה שנים, מייד לאחר מילחמת ששת־הימים, הוא מגיע לישראל ומשתתף בפעולות חבלה שונות, ולבסוף הוא נעצר ונכלא בבית־הסוהר ברמלה, הסמוך למקום הול־דתו.

זהות נפרדת

ביצירות אלו ואחרות ניסו המחברים להתחקות על תהליך התגבשותה של הזהות הפלסטינית בקרב הפליטים, בתקופה בה היו במרכזה של הטלטלה הפוליטית שמשכה אותם אל הטמיעה בתוך הזהות הכלל־ערבית מזה, ואל חיפוש אישיותם העצמאית מזה.

יחס האיבה של השילטונות הערביים כלפיהם, ומניעת התערותם בתוך האוכלו־סיה המארחת, הביאו אותם לידי תפיסת הסתירה בין המדיניות המוצהרת לבין המציאות. הם הבינו, כפי שמשתמע מן היצירות הללו, כי הדרך היחידה לכיבוש אישיותם היא ההיצמדות אל זהותם הנפ־רדת, הגם שהיא סותרת במידה מסויימת את ההשקפה הפאן־ערבית.

הפרק הבא: דמות הישראלי בספרות הפלסטינית.

---

* עבד־אל־סלאם עארף, עוזרו של השליט הראשון אחרי המהפכה, קאסם. עארף הדיח את קאסם בהפיכה שבה נהרג קאסם.

למסיימים שירותם בצה.ל!

הרשות לחינוך והכשרה ימיים מודיעה על פתיחת

קורסים לקצינים בצי הסוחר

★ קורס לחובלים

מתקבלים משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה, בוגרי 12 שנות לימוד ובוגרי 11 שנות לימוד, בעלי תעודה טובה.

★ קורס לקציני מכונה

מתקבלים משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה. בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים ותלת שנתיים (למעט חניכות), בעלי תעודה טובה במגמות המתכת. כן מתקבלים בוגרי בתי"ס תיכוניים ומסיימי כיתה י"א תיכון שיוכשרו למקצועות המתכת לפני כניסתם לקורס.
למהנדסי מכונה והנדסאי מכונה — מסלולים מקוצרים.

★ קורס לקציני רדיו

הקורס יפתח בספטמבר 1975. מיספר המקומות מוגבל.
מתקבלים בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים במגמת רדיו־אלקטרוניקה, טכנאי אלקטרוניקה והנדסאי אלקטרוניקה.
כמו כן אלקטרונאי תיקשורת (סוג 2 לפחות) ובוגרי קורסים צבאיים מקבילים; משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה עד גיל 30.

★ קורס לקציני חשמל

מתקבלים א. בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים במגמת חשמל
ב. טכנאי חשמל, הנדסאי חשמל, מהנדסי חשמל.

לפרטים נוספים פנה למשרדינו:

בחיפה: רח' נתן (קייזרמן) 11 ליד כיכר פריז בימים א'—ו', בשעות 8—14.

בתל־אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם קומה 28, בימי ב', בשעות 9—12.30.

לנוחותך תוכל גם לחרשם לפי הספח המצורף.

עכשיו יותר כדאי בצי הסוחר!
ההטבות ותנאי השכר עכשיו יותר משמעותיים:
בעת ההכשרה — כלכלה ומגורים ללא תשלום ומענק חודשי גבוה (במטבע קשה).
לאחר ההסמכה — קידום מהיר בדרגות ובשכר (חלקו במטבע קשה), תוספות והטבות שונות.

היה קצין בצי הסוחר!

לכ' הרשות לחינוך והכשרה ימיים ת.ד. 1909 חיפה 31000
הנני מעוניין בפרטים נוספים בקשר לקורס ....
שמי .... כתובתי ....
השכלתי .... גיל ....
תאריך .... חתימה .... ה. הזה יולי

סנדיף!!!

מקום המפגש שיש בו הכל
קפה, אוכל וסימפטיה

קפה סנדו

פתוח כל היום

רח' דיזנגוף 193 ★ תל־אביב ★ טל: 232386

מלכת המים 1975

מטעם **העולם הזה** ובחסות חברת **REVLON**

המועמדות הסופיות:

פצצה של אחות

WELLA למימי חזן יש שיער שקשה למ־צוא דומים לו. יש בו כל הגוונים בין בלונד לחום־כהה, טיבעי כ־מובן, אבל היא שומרת על טיב־עיותו ורעננותו בעזרת תכשירי־השיער של חברת **וולה**, המחזירים לשיער את מראהו הגולש, השופע והבריא גם אחרי ה־טבילות הבלתי־פוסקות בים ובבריכה. חוץ מהים והברי־כה, שבהם מרבה מימי לשהות, לומדת מימי נהיגה וטניס.

GOTTEX מי שהמציא את הביקיני, חשב על מימי. כי היא נראית בבגד־הים הזעיר כאילו יצקו אותה לתוכו. בתמונה, מימי בביקיני מתוצרת חברת **גוטקס**, הידועה כיום כנו־תנת הטון באופנת ביגדי הים וה־חוף בארץ ובעולם. קל יותר למצוא את מימי לבושה בגד־ים, כיוון שאת מרבית זמנה היא מבלה בים.

הפראית

מועמדת השבוע לתחרות מלכת־המים היא מימי חזן, המהווה מזיגה בלתי־אפשרית כימעט בין פראות ועדינות, שיער בהיר ועור שחום כליל, והשופעת תמימות וסכסיות גם־יחד. את תוויה האכזוטיים מדגישים תכשירי־האיפור של חברת **רבלון**, שפרשה את חסותה על תחרות מלכת־המים השנה.

כאשר הוצגה, לפני כחודש (העולם הזה 1972) **המועמדת הראשונה בסידרה לתח־רות מלכת־המים 1975, נאמר עליה, בין השאר, שיש לה עוד חמש אחיות יפהפיות. ובכן, מימי היא אחת מהן.**

מימי חזן היא בת 19 ויפהפייה מוחצת. אכזוטית, תמירה, בעלת גיזרה עוצרת־נשימה בביקיני, ולה שיער רב־גוני שופע ועיניים חומות־ירוקות ענקיות, עטורות ריסים ארוכים.

מימי היא אחת מאלו שפשוט לא נותנים להן לעבור ברחוב. ולה זה קשה עוד יותר, מפני שהיא עובדת כמנהלת בוטיק ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, ומסתובבת בו הרבה בתוקף עבודתה. אבל כל רגע פנוי מעבודה היא מנצלת כדי לרדת לים ולהשתזף, וכיוון ששעות הפסקת־הצהריים לא מספי־קות לה לכך, היא מבלה גם את הערבים בשחייה — בבריכת מלון פאן־אמריקן **בבת־ים.**

קשה להבין איך, אבל היא מוצאת זמן גם ללמוד אנגלית וצרפתית בערב, וחוץ מזה גם טניס ונהיגה. וזה, אחרי שלמדה שלוש שנים תיכנון־אופנה בבית פולה **ביפו, עיר־מגוריה.**

ובכן, כל מי שחלם להגיע פעם אל איי הים הדרומי ולזכות שם בזר־פרחים על צווארו מידי מולאטית יפהפייה — יכול להפסיק לחלום. כי מימי נראית בדיוק כמו התגשמות חלומו — והיא נמצאת כאן.

רחל מרחלת על כל העולם

מתגרשים

או לא?

רותי ירון נחשבת כאחת הדוגמניות היפות והוותיקות בארץ. היא לא מהיל־דות שמסתובבות על המסלול בלי לדעת איך ללכת, איך לעמוד, ומה הן בכלל עושות שם.

ובכלל, היא דוחה את מרבית ההצ־עות בענייני עבודה המוצעות לה, כי היא טרודה בעניין בית וילדים. שכן רותי נשואה לאיש־הצבא **אורי ירון**, המשרת הרחק מתל־אביב ומגיע לביתו בעיקר בסופי־שבוע.

אלא שבזמן האחרון החל ענן כהה מעיב על חייהם של בני הזוג ירון, ש־נראו קודם מאושרים להפליא. השמועות ידעו לספר כי חתול שחור עבר ביניהם, וכי הם עומדים להתגרש.

כמובן מאליו גונבו השמועות, על־ידי מי שגונבו, גם לאוזני אמתכם. אני לא התעצלתי, החלטתי לטלפן אל הזוג ירון ולשאול אותם מה בנוגע.

אז רותי, שענתה לטלפון, נשמעה נד־המת לחלוטין. הם מתגרשים!! מה פת־אום?! מי בכלל סיפר לי את השטות

רותי ירון

עד שתתברר האמת

הזו! וכשהיא קראה לאורי, וסיפרה לו ששואלים אותה אם היא מתגרשת מ־מנו, השיב לה הוא, שגם אותו שאלו אותה שאלה בדיוק.

לא, אין להם כל מושג מה מקור ה־שמועות, ולמי יש עניין להפיץ אותן. הם לא מתגרשים, וזהו. אז בבקשה ל־הפסיק להפיץ.

מה יש, אסור כבר לשני אנשים גם להיות נשואים וגם להיות מבסוטים מזה!

אהבת השחקנית והפירסומאי

בכל פעם שמתרחשת טרגדיה, מישהו עוזב מישהי, או מישהי עוזבת מישהו, אני לוקחת את העניין ללב בדיוק לחמש דקות. כי דבר אחד ברור לי לחלוטין. הזמן יעשה את שלו, הפצעים יעלו ארוכה והכל יבוא על מקומו בשלום.

הוכחה חותכת לכך שאני יודעת על מה אני מדברת, היא שחקנית תיאטרון הבימה וסירטי החמינאדוס **דליה פרידלנד**. כשהיא נעזבה על־ידי בעלה, **מישה**

כי כוחה עדיין במותניה, החלה נראית בחברתו של איש־צבא אנונימי וצעיר, ש־אותו הציגה בתור החבר שלה.

אך איש־הצבא נעלם מן האופק, ובמקומו הופיע הפירסומאי **חגי בר־כוכבא**, ש־הוא חברה הצמוד־צמוד של דליה בחו־דשים האחרונים.

דליה פרידלנד (עם יוסי ורז'נסקי)

עד הבעל הבא

אשרוב, לטובתה של **בילהה מס**, קשה היה שלא להיזכר בעובדה שבזמנו נעזבה השחקנית **אלישבע מיכאלי** על־ידי אותו אשרוב עצמו, לטובתה של דליה.

ובכן, כשהיא נעזבה על־ידי אשרוב, ונותרה שבורת־לב וכואבת, עם ילדתה הקטנה **איילה**, היו כאלה שחשבו שדליה תסבול מהגירושין האלה זמן רב. שכן דליה היתה ידועה בתור אשה של איש אחד, וחוץ מאשר על מישה לא יכול היה איש להצביע על איזה גבר אחר בחייה.

והנה, הגברת, אחרי שחזרה ממסע־הרצאות בארצות־הברית, הוכיחה לכולם

בר־כוכבא עצמו איננו ילד, והיה כבר נשוי מיספר פעמים בעבר. הוא מתגורר בווילה באפקה, ואם תחפשו את דליה ב־שבתות ובחגים בביתה שברחוב פרוג בתל־אביב, תחפשו לשווא, כי דליה מבלה את סופי־השבוע בחברתו של חגי שלה באפקה, בזמן שבתה, איילה, מבלה אצל אביה מישה אשרוב וחברתו בילהה מס, לא הרחק משם, ברמת־אביב.

וזה עוד לא הכל. מקורביה של דליה יודעים לספר כי הרומן בינה לבין בר־כוכבא איננו סתם רומן, כי־אם סיפור רציני שעשוי בהחלט להביא לידי חופה וקידושין, אמן כן יהי רצון.

גירושי הדוגמנית והמפיק

עצוב ולא נעים, אבל זהו סממן אופייני של המאה־העשרים. מה אפשר לעשות, ה־גירושין הפכו לדבר מקובל מאד בעולמנו המודרני, כימעט כמו הנישואין.

עוד זוג העומד להצטרף אל המיפלגה הגדלה והולכת של הגרושים והגרושות בישראל, הם הדוגמנית **איה וייס־אדלר** והמפיק **סולו יורמן**. לאיה ולסולו, שהיו נשואים חמש שנים, בת אחת בת ארבע בשם **אן**, יפהפייה קטנה ההולכת במרץ בדרכי אמה.

כשהם התחתנו, היתה איה דוגמנית ידו־עה למדי, שחזרה משהות בת שנתיים

איה וסולו יורמן בחתונתם

עד הגט הרישמי

בלונדון, ואילו סולו היה צעיר שניסה את כוחו כזמר. אלא שעם ראש כמו שלו, הוא תפס מייד את הפרינציפ והבין, שאת הכסף האמיתי עושים מאחרי הקלעים, לאו־דווקא על הבמה.

וכך החל מפיקנו המתחיל להתעסק ב־הפקות קטנות וחסרות־חשיבות, כשותף. מאוחר יותר הקים, ביחד עם הפירסומאי **דוד תמיר**, את חברת אן־רון, על שם אן, בתו הקטנה, ועל שם **רון**, בנו של תמיר. חברת אן־רון החלה עוסקת בהקלטת שידורי־פירסומת לרדיו, וכיום היא נחשבת כחברה הגדולה ביותר בארץ בשטח זה.

חוץ מזה, יתוש הבמה לא נטש את סולו לחלוטין, והוא הפיק את ערב השירים הגסים עומד לי על קצה הלשון של **ישראל גוריון**, הצגת־יחיד של **טוביה צפיר** ואת „שחק אותה", עם **מני פאר**.

בינתיים, עד שיינתן הגט הרישמי על־ידי הרבנות, גרים איה וסולו ביחד, הם נשארו, מה שנקרא ידידים טובים. מייד לאחר קבלת הגט יעבור סולו לדירה שכורה בשיכון בבלי, שהפך מרכז מגורי אנשי עולם הבידור בארץ.

את הדירה הוא יחלוק עם המעבד **אלדד שרים**, וכמו שאני מכירה את ה־שניים האלה, נכונו לנו ימים ולילות של מסיבות וחגיגות עוד הקייץ הזה.

מנחם גפן - המכסימום מהמינימום

תגידו מה שתגידו על הצייר **מנחם גפן**. יש לו כישרון, אין לו כישרון, הוא חתיך, הוא לא חתיך, תגידו מה שתרצו. אבל דבר אחד אתם לא יכולים להכחיש: הבחור יש לו חוש־הומור לא־נורמלי, ו־כישרון מייוחד ליחסי־ציבור.

הלך הבן־אדם והתחתן עם שחקנית קול־נוע ותיאטרון אנגליה מפודסמת בשם **דיי־אנה ריג**, ואחרי שהפיק את מכסימום הפירסומת מהרומן שלו איתה, ומהנישו־אין, התחיל להפיק את מכסימום הפירסומת גם מהגירושין.

בכל פעם שעיתונאי ראיין אותו בעניין דייאנה, אמר שהוא שומר על אתיקה ולא מוכן לדבר. אבל מה שלא אמר — עשה. עובדה, בימים אלה מלאים עיתוני בריטניה בסיפורים על הסנסציה החדשה בחייו של גפן הנ"ל.

כי בהסתמכו על חוק בריטי, הקובע שאם האשה משתכרת כסף רב יותר מבעלה, עליה לפרנס אותו. ואם הם נחשבים כזוג העומד להתגרש ולחיות בנפרד, כמו הזוג ריג־גפן (שכן בבריטניה לוקח שנתיים עד שניתן גט־פיטורין), אז על האשה לשלם לאדון דמי־מזונות. ככה זה אצלם.

ובכן גבירותי ורבותי, ציירנו גפן, ש־מחיר תמונתו „הכלה היהודיה" הוא כ־40,000 לירות הגיש, לדבריהם של אותם עיתונים בריטיים, בקשה לדמי־מזונות כ־נגד הגברת דייאנה ריג, הנחשבת כידוע כשחקנית ידועה ועשירה.

ואני מוכנה להתערב שהוא גם יקבל אותם. שיהיה לו ממה לחיות.

מנחם גפן

עד המזונות

פירסום: א. גלבלום

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן לוח המחיר המוסכם
ל־13.7.75 - 18.7.75

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

ירקות

	לצרכן		
עגבניות מעולות	1.30	ל"י	הק"ג
גזר	1.85	"	"
חצילים	1.70	"	"
פלפל מזן קליפורניה	2.35	"	"
תפוא"ד בתפזורת	1.95	"	"
תפוא"ד ארוזים	2.20	"	"
בצל יבש	0.85	"	"
בצל ארוז (ירושלים)	1.00	"	"

פירות

אשכוליות — סוג יצוא	2.30	"	"
תפוחים — גרנד אלכסנדר גודל 6¼	2.35	"	"
אגסים — קוסציה, ספדונה, גודל 5	2.75	"	"
ענבים — מלכת הכרמים, דבוקי, קרדינל ואלפונס	3.50	"	"

עופות

פטם צעיר קפוא מוכן לבישול גודל 2 שקית שקופה וההתחימה כתומה	9.00	"	"
תנועוף, טנא עוף, עוף מיוחד מעולה	10.50	"	"

דגים

בקלה — פרוס עשוי מדגים שמשקלם לא פחות מ־250 גרם	10.00	"	"

כל מה שכדאי לך לדעת על הגרלת הלוטו

לוטו

תוכל לקרוא בחוברת החדשה של הלוטו הנמצאת בכל דוכני מפעל הפיס

דלילה

יפות, יפות

אם מישהו מכם ניסה למצוא, בשבוע ה־אחרון, את דייל אל על **עמי זיסמן־מור** ואת אשתו היפה **פינצ'י**, דיילת אל על אף היא, ולא הצליח, אל דאגה. השניים לא הלכו לאיבוד, ולא עזבו את הארץ חס־וחלילה. הם פשוט עברו סוף־סוף לדירה משלהם בתוכנית למ"ד, אחרי שתקופה ארוכה גרו בדירה שכורה בשיכון בבלי.

עמי ופינצ'י, הידועים כמארחים מעולים, והנוהגים לארח בביתם מדי־ערב מיספר

נירה היפה
— אחת הולכת

פינצי היפה
— אחת באה

רב של חברים, עזבו את דירתם הקודמת לפני שבוע, והם עדיין די מבולבלים מה־באלאגאן. אני־עצמי מכירה כמה אנשים שטילפנו אליהם, או באו לדירתם הקודמת, וממש דאגו כשלא מצא את הזוג, שביתו פתוח תמיד בפני חברים בכל שעה שהיא.

השניים, שהם הורים לתינוק בשם **דן**, קנו את דירתה של **נירה ירון**. נכון, זו נירה שנחשבה בשעתו כבחורה היפה ב־יותר בתל־אביב, ויש על זה דוקומנטים. אז „נירה היפה", כפי שקראו לה הכל, התחתנה כבר מזמן עם הרופא דוקטור **עוזי וינברג**, ולפני כחמש שנים נסעו השניים לניו־יורק ומאז הם חיים וקיימים בכרך האמריקאי האדיר, וכנראה אינם מתכוונים לחזור ארצה בקרוב. לכן הם מכרו את הדירה לזוג זיסמן־מור.

איך שלא יהיה, מה שחשוב הוא שבעלת־הבית של אותה דירה נשארת על תקן של „יפה". במקום נירה יפה, תנהל את הדירה פינצ'י היפה, וגם על זה יש דוקומנטים.

לקראת אימהות

קצת קשה להעניק תארים ל**עדנה שביט**. כי האשה הרבגונית הזאת עוסקת בכמה־וכמה מלאכות בעת ובעונה אחת,

עדנה שביט
וגם תינוק בדרך

ובכל אחת מן המלאכות הללו היא בראש הרשימה. אז קודם־כל היא במאית־תיאטרון מצליחה, העושה עבודה יפה זוכה ל־שבחים. אחר־כך, היא מרצה לתיאטרון בחוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל־אביב. וכשהיא לא מרצה, היא מגישה תוכניות ב־גלי־צה"ל וגם עורכת אותן. אז תגידו לי אתם, איך אתם רוצים שאני אכנה אותה.

הבעייה אולי תיפתר בקרוב, כשאשת־הקריירה הזאת תהפוך פשוט לאמא עדנה שביט. שכן עדנה, שעוד זוכרת טוב־טוב את קום המדינה, הלכה אחרי רבות וטובות לפניה, והחליטה שאף־על־פי־כן ולמרות ה־כל היא לא תאחר את הרכבת, ותהיה אם בישראל — מינהג הנעשה נפוץ ומקובל מאד בארץ לאחרונה, בייחוד בקרב בנות הקיבוצים.

עדנה, העובדת בקביעות עם תיאטרון בימת באר־שבע פגשה שם בשחקן **רפי תבור**, הצעיר ממנה בשנים, הרתה לו וכעת היא עומדת להיות אם לילדו.

בתחילה היו לעדנה קשיי־הריון, והיא רותקה למיטתה, וביקשה לשמור את עניין ההריון בסוד. לא מטעמי רכילות, כמו מ־טעמי עין־הרע וגו'. אך כעת, ככל שמת־קרב יום הלידה, נראית עדנה יותר ויותר בחברתו של רפי, והיא קורנת ומאושרת להפליא. עדנה היתה נשואה פעם אחת בעבר, וניהלה יחסים ממושכים מאד עם השחקן ואיש־הרדיו **אלכס אנסקי**. יח־סיהם היו, למעשה, כל־כך קרובים עד כי רבים טעו וחשבו כי השניים נשואים, דבר שהוכחש על־ידי עדנה, למרות שהם גרו יחד.

כעת אלכס חי במחיצת עורכת־התוכנית בגלי־צה"ל, **נריה בר**, ועדנה עם רפי שלה בבאר־שבע, ובסך־הכל כולם הסתדרו יופי — גם בתחנת־הרדיו הצבאית וגם בתיאטרון בבאר־שבע.

הולך לה לרותי נבון

באוקטובר בשנה שעברה היא הגיעה לניו־יורק, זמרת ישראלית יפה ומצליחה, אחת מבין רבים שהשתתפו בפסטיבל החסידי. היא נבחרה לייצג את הפסטיבל בראיונות רדיו וטלוויזיה, ואז כתבו עליה עיתוני ארצות־הברית בפעם הראשונה.

כעת כותבים עליה בעיתוני ארצות־ה־ברית שנית. אלא שבפעם זו לא מדברים על **רותי נבון** כעל זמרת ישראלית המש־תתפת בתוכנית חסידית, כי אם כעל הזמ־רת הזרה המתחילה הטובה ביותר של ה־שנה. בתואר זה, לפחות, זיכתה אותה אגודת הדיסק־ג'וקיס (עורכי תוכניות ה־תקליטים) של תחנות־השידור בניו־יורק, המעניקה מדי־שנה תארים לזמרים.

מאז אוקטובר הספיקה רותי לעבור כיברת־דרך ארוכה. קודם־כל חלו אי־אלה שינויים בחייה המישפחתיים. נישואיה ל־זמר והסטודנט־למלונאות **יוני נמרי** עלו על שירטון, ומכיוון שהיא היתה, ועדיין נמצאת, בקישרי־עבודה אמיצים עם ה־מלחין היושב באמריקה, **דויד קריבושיי**, ידעו ידידיה הטובים ביותר לספר, כי היחסים עם קריבושיי הם כבר מעל ומעבר ליחסי־עבודה.

רותי, שקפצה ארצה בשבוע שעבר ל־ביקור של כמה ימים, בו חתמה על הסכם־

רותי נבון
וגם טיפ־טיפה מזל

גירושין עם יוני, מכחישה מכל־וכל את הרכילות כאילו היא החברה הצמודה של קריבושיי. „הוא רק המדריך המוסיקלי שלי," היא טוענת בלהט.

מכל מקום, במיקרה של רותי, לפחות, האגדה המפורסמת שצרות באות בצרורות, לא הוכיחה את עצמה. עובדה, רותי לא רק נבחרה כזמרת הזרה הטובה ביותר של השנה על ידי העורכים, אלא היא זכתה גם בכתבות בעיתונים מיקצועיים, שבהם הוש־וותה לזמרות מסוגן של **לייזה מינלי** ו**ברברה סטרייסנד**.

אז כדי להצדיק את הכינויים האלה, החל־ליטה רותי לקחת את עצמה בידיים. היא לומדת פיתוח־קול, תנועה ומישחק, ונותנת שתי הופעות בערב, המורכבות מקיטעי מישחק ושירה. תוך כדי הופעה היא מחלי־פה כמה פעמים את בגדיה, משוחחת עם הקהל ואפילו מצחיקה אותו.

לא, היא לא רואה לנגד עיניה את **דיאנה רוס**. כשהיא חושבת על הצלחה, היא רואה את רותי נבון, ומאמינה בלב שלם כי יש לה מה להציע. היא מאמינה בכל מאת ה־אחוזים בכישרון שלה. מה שחסר לה, כך היא אומרת, זה טיפ־טיפת מזל.

ובכן, בשבוע הבא נוסע לניו־יורק האמ־רגן שלה **איתן גפני**. הוא עומד להיפגש עם **סטיב קופר** מחברת סי־אס־אי, הנח־שבת כחברת־האמרגנות השנייה בגודלה ב־עולם, ואם הכל יעבוד בסדר, תעבור רותי לחסותם של האמרגנים האמריקאיים, ש־גילו בה עניין.

שעות אחדות לפני שטסה לניו־יורק אמ־רה לי רותי שהיא עדיין לא מתרגשת מההצלחה, שאולי מצפה לה כבר מעבר לפינה. היא גם לא מתרגשת מהשינויים שחלו בחייה הפרטיים. „לא צריך לעשות מזה עניין. אלפי זוגות נפרדים בעולם," אמרה, וטסה לה אל העתיד.

דליה המסתובבת

מה שלא עשיתי, ואיפה שלא שאלתי וכמה שחיפשתי, לא הצלחתי להוציא יותר פרטים על אהבתו הישראלית של הזמר **טים הארדין**. כל מה שהצלחתי לגלות על הנערה שבילתה שלושה ימים ולילות במחיצתו של הזמר־מלחין האמריקאי, בעת שהותו של זה האחרון בישראל, הוא כי שמה **דליה**, והיא מסתובבת. מניין באה, לאן היא הולכת ומה היא עושה — אין איש יודע.

מה שכן ידוע הוא שטים הארדין, שהתגורר במלון גראנד ביץ' בתל־אביב, נהג ללכת מדי־ערב לחוף שרתון הסמוך ושם, באחד משיטוטיו, פגש הזאב הבודד את דליה, שגם היא, כמוהו, מבלה בשיטוטים. השניים נפגשו ומי שראה אותם בהו־פעתו של טים בצוותא בתל־אביב, יודע לספר שהוא לא הפסיק לדאוג לה, לאחוז בידה ולהביט לה בעיניים במבט אוהב.

מאז שנסע טים, החלה דליה להיראות יותר בין החבר'ה, וכך אפשר לראות אותה מסתובבת בלילות ובימים בים, או בסביבות רחוב יורדי־הסירה בתל־אביב, באיזור המכונה „הרובע," שהוא מקום ריכוזם של מקומות־הבילוי האהובים על הבוהימה ב־לילה. אפשר היה לראות אותה גם בעת פתיחת ביתן־האמנים החדש, שפתח צעיר צרפתי בשם **ז'אק־פייר**.

בפתיחה זו נכחו גם כל המי־ומי של הבוהימה התל־אביבית, בהם **שמוליק קראוס** ו**טליה שפירא** (איתם בתמונה), שהכירו אותה כשהיא בילתה עם טים.

דליה (עומדת, ליד טליה שפירא ושמוליק קראוס)
וגם מבט אוהב

העולם הזה

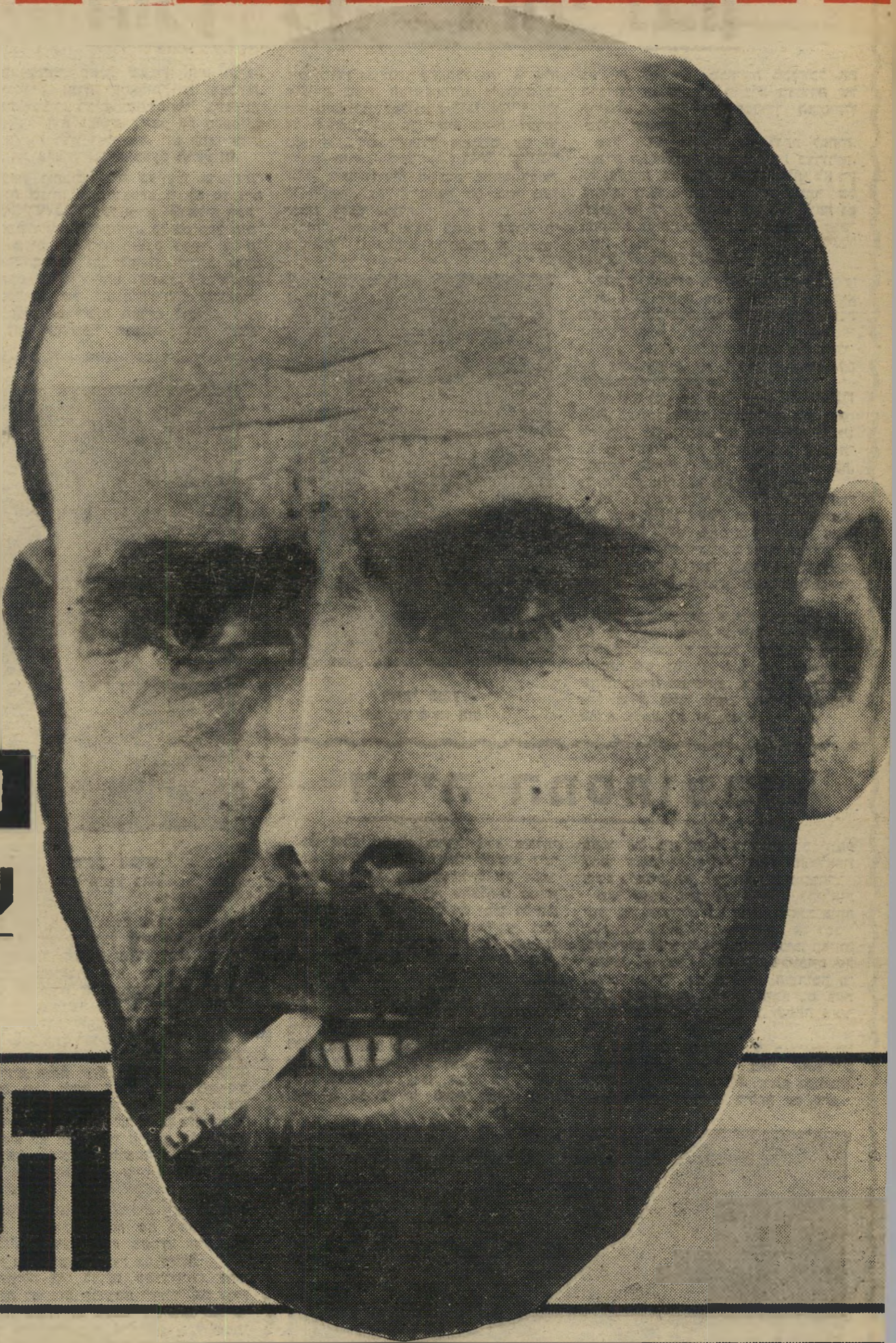

איך נכנס מנהיג פועלי נמל אשדוד לתוך המלכודת שהוטמנה לו

הקשר להפלת פרץ